Liber medita
mini nostri iesu

Liber meditationū vite domini nostri iesu christi.

Prologus meditationū vite dñi nr̄i ieſu xp̄i. Cap. .j.

¶ De meditationibus eor̄ que p̄cedūt incarnationē christi. Et p̄imo de ſollicita p̄ nobis angelor̄ interceſſione. ij.

¶ De contentione inter miſericordiā t iuſticiā veritatem t pacem. iij.

¶ De vita Marie v̄ginis. Ibidem habent ſeptē petitiones b v̄ginis. Ibidē habet q̄ beata v̄go nullam grattā donū t v̄tutē habuit a deo ſine magno labore ꝯtinua oratiōe ardenti deſiderio. pfūda deuotiōe t multis lachr̄imis. iiij.

¶ Incipiūt meditationes vite dñi ieſu. P̄imo de incarnatione eius Luce. j. Ibidem habetur de excellentia huius feſtiuitatis et multis. v.

¶ Quō dña iuit ad Elizabeth. Ibidez habetur q̄ illa duo cantica Magnificat t B̄enedict⁹ dñs deus iſrael in nazareth in domo zacharie facta fuerūt. vj.

¶ Qualiter Joſeph voluit dñam dimittere occulte. Ibidē quō deus p̄mittit ſuos tribulationibus verari t temptari ad ip̄or̄ coronā. vij.

¶ Secunda feria.

¶ De natiuitate dñi. Luce. ij. Ibidez de magna

pauptate ꝓ humilitate ⁊ afflictione Marie Jo-
sepꝫ ⁊ pueri Jesu nouiter nati. viij.
¶ De circūcisione dñi Luc. ij. Jbidem de fletu
pueri ⁊ marie in circūcisione ppter dolorē quē
sensit in carne sua ⁊c. ix.
¶ De epbia seu manifestatiōe dñi Jbidē plura
multū notabilia de pauptate ⁊ humilitate. x.
¶ De mora dñe apud presepe. xj.
¶ De purificatiōe btē virginis Luc. ij. xij.

Tertia feria.

¶ De fuga dñi in egyptū. Jbidē plura bona cū
diligētia considerāda. xiij.
¶ De reditu dñi de egypto. Jbidem q̄ Iobānes
fuit primus heremita ⁊ principiū ⁊ via religio-
se viuere volentium. xiiij.
¶ Quō puer iesus mansit in hierusalem Jbidē
q̄ nō debemus turbari qñ tribulationes habe-
mus ⁊ cū etiā mri nō pepercit dñs. ad suos cū
eas venire pmittit in signū sue dilectiōis. xv.
¶ Quid fecerit dñs a duodecimo anno vsq; ad
principiū tricesimi. Jbidē habet ad ꝟbum sa-
lomonis dicētis. Melior est patiēs viro forti.
Et qui dñatur animo suo expugnatore vrbiu⁹
Jbidē nota magnū passum de hūilitate. xvj.
¶ De itinere dñi iesu ad baptismū. Jbidem q̄
dñs petit elemosynā. Jbidē tres gradus hūi-
litatis. Jbidē q̄ duplex est humilitas. Jbide⁹

quid est pugnare ꝺtra deū ꝛ resistere veritati. Ibidem qꝺ humilis est iustus. Ibidē nota plures auctoritates. Bern̄. de humil. tate. Ibidē de castitate ꝛ caritate. xvij.

¶ De ieiunio ꝛ tēptationibus dñi iesu. Et de reditu eius ad matrē. Matth. j. Luc. iij. Joh. j. Ibidē nota q̄tuor q̄b⁹ pueniť ad cordis puritatē. Ibidē nota de oratiōe plura bona. Ibidē qnō exēplo dñi resistendū sit gule. Ibidē quare ꝛ pro quibus deus fecit miracula. xviij.

Quarta feria.

¶ De aptiōe libri in sinagoga. Luc. iiij. xviiij.
¶ De vocatiōe discipulorū. ꝺ prima. Joh. j. De secūda Luc. v. De tertia Matth. iij. Marci. j. De vocatiōe Mat. ibidē. Mat. viij. Lu. v. xx.
¶ De miraculo facto ad nuptias. Et de cōversione aque in vinū. Johānis. ij. xxj.
¶ De ſmone dñi in monte Mat. v. Ibidē dñs ſmonē in monte incepit a pauptate. xxij.
¶ De seruo centurionis ꝛ filio reguli liberati a dño. Mat viij. Luc. vij. Joh iiij. xxiij.
¶ De paralitico missō per tectū a dño liberato. Mat viij. Mar. ij. Luc. v. xxiij.
¶ De socru symonis liberata. Mat. viij. Marci. v. Luce. iij. xxv.
¶ De dormitione dñi in naucula Matth. viij.

Marci.xliij. Luce.viij. xxvj.
¶ De filio vidue a dño ſuſcitato. Lu.vij.xxv.ij.
¶ De puella ſuſcitata ⁊ martha curata. Mat.ix
Marci.ij. Luc.viij. Ibidē hꝫ vulgare notabile
ad hūilitatis cuſtodiā ſm Bern̄. xxviij.
De ꝓuerſiōe magdalene. Ibidē manifeſte appa-
ret qꝫ dñs diſcalciat⁹ ibat. Ibidem notabile de
¶ Quō Johānes miſit di- Ccharitate.xxix.
ſcipulos ad xp̄m. Mat.xi. Luce.vij. xxx.
¶ De obitu Johis baptiſte. Mat.iiij. Mar.vj
Lu.vij. Ibidē quō Criſoſtom⁹ cōmendat san-
¶ De locutiōe dñi cū ſa- Cctū Johem.xxxi.
maritana ad puteū. Joh.iij. Ibidem notanda
ſunt tria pulchra ⁊ valde vtilia. xxxij.
¶ Dñs fuit ductus vſqꝫ ad ſupciliū montis vt
precipitaretur. Luc iiij. Ibidem habet quō ru-
pis ceſſit dño latitanti. xxxiij.
¶ De habenti manū aridam curato a domino.
Mat.xij. Mar.iij. Luc.vj. xxxiiij.
¶ De multiplicatione panū. Matth.xiiij.⁊.xv.
Mar.vj. Ibidē habet qꝫ dñs ſe diligentibus ⁊
p̄cepta ipius ſequētibus manū ſuā nō claudit
ou n cis ſubueniat qñ expedit eis. xxxv.
¶ De fuga dñi qñ voluerūt eū facere regē Joh.
vj. Ibidē nota ꝫ mūdi honores. videlicet qꝫ q̄
delectant hono-/in piculo ⁊ p̄cipicio magno
ſt] qꝫ mult] rōnib⁹ oſtēdit. Ibidē qꝫ ambtiōis

ꝑa adoratio ꝺiaboli est quā videlicet ad bono
res mādi ⁊ gr̄ias ꝓueniendū suis ille adorato⁊
¶ Qñ dñs oravit Crib⁹ pollicet. rrrvj.
in mōte ⁊ descēdēs ambulauit sup aq̄s vbi pe⁊
trus mersus est Mat. xiiij. Marc. vj. Joh. vj.
Ibidē plura bona ⁊ vtilia habētur de x̄tute ⁊
efficacia oꝝois. Ibidē petitiōes cordis in trib⁹
ꝑsistūt. Ibidē cōmēdatio bti Bern̄. multuz ac
diligēter attēdēda. Ibidē ꝙ tribulatio est nob
necessaria. Ibidē ad dictū Bern̄. Felix q̄ passi
ones corꝑis sui ꝓpter iustitiā ordinat⁊ vt q̄cq̄d
patit ꝓpter dei filiū patiat. Ibidem spūsanctus
boi ad ser ꝺocedit. Ibidē patet ex x̄bis Ber. ꝙ
tribulatiōes nobis erpediunt. rrrvij.
¶ De chananea. Mat. xv. mar. vij. Ibidē nota
tres x̄tutes in chananea. s. fides magna. oꝝois
ꝑseuerātia ⁊ hūilitas ꝑfunda. Ibidē ꝙ fidel⁊
angeli nr̄i nob ꝓsunt nos custodiēdo. rrrviij.
¶ Quō aliqui ex x̄bis iesu scandalizati fuerūt.
Math. xvj. Mar vij. Joh. vj. Ibidem ꝙ ꝓ⁊
pter alterius scandalum nō debemus recedere
a x̄itate iustitie triplici ex rōne. rrrix.
¶ De retributione relinquētiū oīa Math. xix.
Luc ⁊ Ibidē Bern̄. multipliciter oñdit verus
esse⁊ ꝙ oīes relinquētes tꝑalia ⁊ sequētes do⁊
minū centuplum erūt accepturi in hoc mundo
⁊ vitā eternā in futuro. rl.

¶ Qualiter dñs quesiuit a discipulis quid dice retur de eo. Math.xvj. Mar.viij. Luc ix. xlj.
¶ De transfiguratiõe dñi in monte. Math.xvij. Marci.ix. Luce.ix. xlij.
¶ De eiectione ementiũ ꝛ vendentiũ de templo Math.xxj. Luc.xix.ꝛ Johãnis.ij. xliij.
¶ De probatica piscina Johã.v. Ibidem nota tria digne ꝓsideranda super eo ꝙ dñs humiliter iuit ad infirmũ ꝛ sibi more solito loq̃batur. Ibidez ne sis fratr] iudex temerari? ꝛc. xliiij.
¶ Quõ discipuli vellebãt spicas ꝓpter famem. Math xij. Luc.vj. Ibidem in eo ꝙ discipuli dñi vellebãt spicas ꝓpter famẽ ad multas virtutes ꝓficere possumus. Ibidem de paupertate ꝓfessorum. Ibidem ꝙ nostra paupertas christi pauptati cõparari non põt ꝓbatur. Ibidem cur ipe saluator cuius est aurez pariter ꝛ argentũ sacrã in suo corpe dedicat pauptatem Ibidem vere magna abusio ꝛ nimis magna vt diues velit esse vermiculus vilis. ꝓpter quẽ deus maiestatis dñs sabbaoth voluit esse paup. Ibidẽ nota ꝯclusionem ꝓ paupertate Ibidẽ nota quedam cõtra gulam. Ibidez corpori debetur sanitas nõ voluptas. Ibidẽ corpori debet puritas. Ibidem de modo ꝛ causa bibendi vinũ. Ibidẽ de abstinẽtia. Ibidem abstinẽtia tẽperãda est in tribus casibus. Ibidez

de discretiõe que mater est ẏtutũ ꝛ ꝺ summatio perfectionis. Ibidem de cõmendatiõe discretionis. Audi Bernñ. xlv.

¶ Quinta feria.

¶ De ministerio marthe ꝛ marie. Luc. iiij. Ibidem de ordine contemplationis ꝛ q̃ duas habet partes. xlvj.

¶ Prima pars actiue p̃cedit ꝺtẽplatiuã. Ibidem introducit ꝑmo. Intrauit iesus. q. xlvij.

¶ Qualiter ꝺtẽplatiua p̃cedit secũdam partem actiue. Ibidẽ de oꝛone. Ibidẽ nota septẽ q̃ precedũt bñ predicãtem ꝛ bonũ doctoꝛẽ. xlviij.

¶ De exercitio actiue. Ibidẽ auctoꝛitas cũ diligẽtia notãda. Ibidẽ tripler est malum. xlix.

¶ De exercitio vite cõtemplatiue. l.

¶ De tribus generibus cõtẽplationis. lj.

¶ De cõtemplatione humanitatis xp̃i. Ibidem auctoꝛitas bene ꝛ diligẽter notãda. lij.

¶ De cõtẽplatione celestis curie. liij.

¶ De contemplatione maiestatis dei. Ibidem quattuoꝛ sunt species ꝺtemplationis. liiij.

¶ De modo viuendi in vita actiua. Ibidem auctoꝛitas Bernñ. bene notanda. lv.

¶ De modo viuẽdi in vita ꝺtẽplatiua. Ibidem introducit ꝑmo tertius Intrauit iesus. lvj.

¶ De quattuoꝛ impedimẽtis contemplationis.

Ibidē introducitur ꝓmo quartus Intrauit ie-
sus. Ibidē nota de cōmēdatiōe pauptat̄. lvii.
Qō vita ꝙtēplatiua ꝓferꝛ actiue. Ibidē intro-
ducit ꝓmo quint⁹ Intrauit iesus. Ibidē solitu
do ꝛ recluſio noſa miſerie ſunt ꝛc. lviii.
Qō er tribus cauſis ꝙtēplato⁹ ſereducit in acti
uā. Ibidē Bern pulcbre declarat ꝙ fides ſi-
ne operibus mo⁹tua eſt. lix.
Quō dñs ieſus prędixit iudeis ꝙ eccleſia deuol
ueretur ad gētiles ſub ſimilitudine culto⁹uz vi
nee qui filium ſui dñi occiderūt. Matthei.xxj.
Marci.xij. Luce.xx. lx.
Qō voluerunt capere dñm Jeſum in ſermone.
Math.xxii. Mar.xij. Luce.xx. lxj.
De ceco de bierichо illuminato a dño Jeſu. Lu
ce.viij. Ibidem de ☧tute fidei ꝛ oꝝonis de quo
plura ponūtur ibidem exępla ꝙ oꝝonis impo⁹
tunitas nō diſplicet deo imo placet. Ibidē du
pler eſt pudo⁹. Ibidē de verecundia. lxij.
Qualiter dñs intrauit domum zacbei. Luc.xix.
Ibidem de ☧tute o⁹atōis. nā deſiderū magna
vor eſt ꝛ magna o⁹atio eſt. lxiij.
De ceco a natiuitate illuminato a dño. Joh.ix.
Ibidem de ingratitudine. Nā multū cōmenda
bilis eſt ☧tus gratitudinis ꝛ dō accepta: ꝛ de-
teſtabile viciū ingratitudinis. lxiiij.
Quō dñs abſcondit ſe ꝛ fugit de tēplo qñ iudei

volucrunt eū lapidare. Johānis.ix. lrv.
Quomoda alia vice iudei voluerūt lapidare dominum. Johānis.x. lrvj.
De resuscitatione lazari. Johānis.xj. lrvij.
De maledictione ficus. Matthei.xxj. Marci.xj. Ibidem quid per ficus maledictionem sit intelligendum. lrviij.
De muliere in adulterio deprehensa. lxix.
De ꝓspiratiōe iudeoꝝ contra iesum. Et de fuga eius in ciuitatem effrem. Joh.xj. lxx.
Quō dñs iesus rediit in bethaniā vbi magdalena vnxit pedes eius. Math.xxvj. lxxj.
De aduentu domini in hierusalem super asello. Matthei.xxj. Marci.xj. Luce.xix. Johannis xij. Ibidem quomodo in suo honore vituperauit honorabilem pompam mūdi. Ibidē ꝙ dominus Jesus tribus vicibus legitur fleuisse tribus ex causis. lxxij.
Quō dñs iesus mortē dixit matri. lxxiij.
De cena dñi. Math.xxvj. Mar.xiiij. Luce.xxij. Joh.xiij. Ibidem notādum de mensa ꝛ modo sedendi in cena. Ibidem ꝙ contēplatiuus non debet secretum sui dñi reuelare Ibidem nota exemplum quinqꝫ ☧tutum christi in cena. Ibidem nota circa hec verba que dominus dixit hoc facite ꝛc̄. Ibidē ex sermone domini quinqꝫ principaliter sunt cogitanda. lxxiij.

¶ Sexta feria.

Meditatio de passione dñi in generali. Ibidem in hoc opusculo nulla sunt posita de domini passione nisi que per sacrā scripturā vel dicta sanctoꝝ vel opiniones approbatas affirmantꝫ ⁊ dicūtur. lxxv.

Meditatio passionis dñi ante matutinas. Ibidem ꝙ dñs iesus pluries legit orasse sed ꝓ nobis tūc vt aduocatus noster nūc autez pro se orabat. Ibidem animaduertēdum est cōtra impatientiā nostrā: quia dñs tribus vicibus orauit anteꝙ a patre responsionē acciꝑet. Ibidē qua druplex volūtas fuit in xp̄o. Ibidez quomodo domina secessit ad parietem ⁊ in orationem se cōuertit ad patrem. lxxvj.

Meditatio passiōis christi hora prima. lxxvij.

Meditatio passionis christi hora tertia. Ibidez quō ista que passus est xp̄s in matutinali- prima ⁊ tertia hora vidētur vehementissimi dolores esse sine crucifixione: ⁊ amarissimi ⁊ horrores valde stupēdi ⁊ valde inferentia compassionem lxxviij.

Meditatio passionis christi hora sexta ⁊ nona. Ibidem de modo crucifixionis. Ibidē de alio modo crucifixionis. Ibidem quō mr̄ cōmēdabat pr̄i filiū ⁊ filiꝰ sibi cōmēdabat matrē. lxxix

Meditatio passionis xpi hora nona Ibidē xps dixit septē verba que in euāgelio scripta sunt. Ibidem xpus clamabat in cruce In manꝰ tuas xc. qui ita magnus erat qꝫ in inferno audiebatur. lxxx.
Nonam de apertione lateris. lxxxj.
Meditatio de dño hora vespertina. lxxxij.
Meditatio de sepultura domini hora completorij. lxxxiij.
Meditatio post cōpletorium. lxxxiiij

¶ Sabbato.

Meditatio ꝺ dña ꝛ sociabus die sabbati. lxxxv.
Meditatio de dño icsu die sabbati descendente ad inferos. lxxxvj.
Canticum sanctoꝝ delymbo. lxxxvij.

¶ Dominica die.

De resurrectiōe domini Et primo quomodo apparuit matri sue. lxxxviij.
Quomodo maria magdalena ꝛ alie marie venerunt ad monumentū. Matb. xxviij. ꝛ Marci. xvj. De hoc habetur in Luca ꝛ Joh. xx. Item Luce. xxiiij. lxxxix.
Qꝺ dominus apparuit marie magdalene. Luce xxiiij. ꝛ Jobānis. xx. xc.
Qꝺ dns apparuit tribus marijs. xcj.
Iterum de eodem. xcij.

¶ Iterum de eodē. xciij.
¶ Qō dñs apparuit Joseph. de hoc habet in euangelio nicodemi. xciij.
¶ Qō dñs apparuit iacobo minori. de hoc habetur ad Corinth. xv. xcv.
¶ Qō dñs apparuit petro. Luc. xxiiij. xcvj.
¶ De reditu dñi ad sanctos patres post resurrectionem: & decantatio eoꝝ. xcvij.
¶ Qō dñs apparuit duobus discipulis emnti-bus in emaus. xcviij.
¶ Qō dñs apparuit reclusis in die resurrectionis. Luc. xxiiij. Joha. xx. xcix.
¶ Qō dñs apparuit discipulis in octaua p̄sente Thoma. Johānis. xx. c.
¶ Qō dominus apparuit discipulis in galilea. Math xxviij. cj.
¶ Qō dñs apparuit discipulis ad mare tyberiadis. Johā. xxj. cij.
Qō dñs aparuit plꝰ q̄ q̄ngēt̄ sīl. i. ad co. xv. ciij
¶ De. xij. apparitiōibꝰ dñi pꝰ resurrectiōeꝝ. ciiij
¶ De ascensione domini. cv.
¶ De missione spiritussancti. cvj.
¶ Excitatio desiderij ad patriā per mortis appetitum. cvij
¶ De modo meditādi vitam domini ihesu & conclusione libri. cviij.

¶ Finit tabula.

¶ Incipit prologus meditationuz vite domnii nostri Jesu christi ꝑ deuotum sanctuz Bonauenturam.

Capitulum.j.

Ater alia virtutuz t lauduz preconia de sanctissima ỽgine Lecilia legit̄ ꝙ euangeliū christi absconditum semp portabat in pectore. Qō sic intelligi debere videt̄ ꝙ ipsa de vita dñi Jesu in enāgelio tradita quedā sibi deuotiora prelegerat. in quib⁹ meditabatur die ac nocte cor de puro t integro attentiōe precipua t feruenti t cum plena circulatione reincipiens iterum t dulci ac suaui gustu ruminās. ea in archano pectoris sui collocabat. Simile tibi suadeo faciendum. Super oīa nanq; inter spiritualis exercitij studia hoc magis necessarium. magiscq; profectuum credo t qō ad celsiorem graduz produce re possit. Nusq̄ enim inuenis vbi sic doceri posses contra vana blandimenta t caduca. contra tribulationes t aduersa. cōtra hostium temptamenta t victa. sicut in vita domini iesu que fuit absq; omni defectu perfectissima. Et frequenti enim t assueta meditatiōe vitę ipsius adducitur

anima in quandam familiaritatē ꝓfidentiam ⁊ amorē ipsius.ita ꝙ alia vilipendit ⁊ contemnit Insup fortificat ⁊ instruit quid facere. quid vefugere debeat. Dico primo ꝙ iugi meditatio vite dñi iesu roborat ⁊ stabilit mentē cōtra vana ⁊ caduca: vt patet in predicta beata cecilia que ita cor suū repleuerat de vita christi ꝙ in ipsam vana intrare nō poterāt. Unde in pompa nuptiarū cristens vbi tot vana gerunt̄ cantantibus organis ipa stabili corde soli deo vacabat dicens. Fiat dñe cor meū ⁊ corpus meū immaculatum vt nō ꝓfundar. ¶ Secūdo fortificat cōtra tribulationes ⁊ aduersa vt patet in martyribus. Circa qd̄ sic dicit Bernardus in.lxj.sermone sup Cantica. Inde tollerātia martyrij prouenit ꝙ in christi vulneribus tota deuotiōe versetur ⁊ iugi meditatione demoret̄. In illis stat martyr tripudians ⁊ triūphans: toto licet lacerato corpore: ⁊ rimante latera ferro. Ubi ergo tunc anima martyris: Nēpe in vulneribus iesu. ⁊ vulneribus nī mirū patētibus ad introeundū. Si in suis esset viscerib⁹. scrutās ea ferrū. profecto sentiret dolorem: nō ferret succūberet ⁊ negaret. Ducusq; Bernardus. Inde est ꝙ nō solum martyres sed ⁊ ꝓfessores in tribulationibus ⁊ infirmitatibus suis tantā patientiā habuerūt ⁊ tota die habēt. Si legas de beato Francisco: ⁊ de beata ỽgine

Clara matre ac ducissa tua-poter] inuenire quo-
modo in multis tribulationibus penuriis ⁊ infir
mitatibus, nō solū patiētes. sed etiaz ꝓlares eri
stebāt. Idē quotidie videre potes in ducentibus
sanctam vitaz. ꝓoc ideo quia ipsoꝝ aīe nec erant
nec sunt in eoꝝ coꝛpoꝛibus sed in xp̄i: et deuota
meditatione vite ipsi⁹. Tertio dico q̄ docet circa
gerēda-vt nec ꝓstes nec vicia irruere vel fallere
possint. ꝓoc ideo-quia perfectio ꝟtutū reperitur
ibidē. Ubi eniz ꝟtutes excelse pauꝓtat]s. erimie
ꝓūilitatis. ꝓfunde sapiētie. oꝛōis. māsuetudinis.
obediētie. patiētie. ceterarū-q̄z ꝟtutū exēpla ⁊ do-
ctrinā sic inuenies-sicut in vita dñi virtutuz: De
ꝓoc sic bꝛeuiter ait Ber. sermone xxij. sup Cāti.
Incassū ꝓinde quis laboꝛat in acquisitione ꝟtu
tum. si alīūde eas sperādas putet q̄ a dño ꝟtutū
cui⁹ doctrina seminariū pꝛudētie. cui⁹ mia opus
iusticie. cui⁹ vita speculū tēpantie. cui⁹ moꝛs insi
gne est foꝛtitudinis. Ducuscz Ber. Qui ergo eū
sequit errare nō potest neq̄z falli. Ad cui⁹ ꝟtutes
imitādas ⁊ adipiscēdas-et frequenti meditatiōe
coꝛ accēditur ⁊ animatur. Deinde illūinatut vir-
tute ita q̄ ⁊ ꝟtutē induit. ⁊ a ver] falsa discernit.
adeo vt plures fuerūt illitterati qui magna ꝓfun
da dei mysteria cognouere. Unde credis q̄ beat⁹
Franciscus ad tātam ꝟtutū copiam ⁊ ad taz lu-
culētam intelligētiā scripturaruz, ⁊ ad tam etiaz

perſpicacē noticiā fallaciarū ꝓpoſitiū ⁊ vicioꝝ
puenerit/niſi ex familiari cōuerſatione ⁊ medita/
tione dñi ſui ieſu: Propter ea ſic ardēter afficie/
batur ad ipam/vt quaſi ſua pictura fieret. Nā in
cunctis ꝟtutibus q̄ perfectius poterat imitaba
tur eandē/⁊ tandē complente ac perficiēte Jeſu
p impreſſionē ſacroꝝ ſtigmatū fuit in eum tranſ/
formatus totaliter. Vides ergo ad q̄ excelſum
gradū meditatio vite xpi pducit. ſed ⁊ tanq̄ fun/
damentū efficax ad maiores ꝓtēplationis ſubli/
mat gradus: quia ibidē inuenit vnctio/que pau/
latim purificās ⁊ eleuās aiam docet de oīb⁹
de quib⁹ nō eſt ſermo ad preſens. Nūc autē te in
ipſas vite chriſti meditatiōes aliqualiter intro/
ducere cogitaui/ſed vellem q̄ hoc a magis exp/
to/magiſq̄ docto accipes/quia in talibus maxi/
me inſufficiens ſum. Verūtamē ſtudicās melius
fore aliqua vtcunq̄ dicere q̄ penitus tacere. Ex
periar impotētiaꝫ meā: ⁊ familiariter tecū loquar
rudi ⁊ impolito ſermone/tum vt melius poſſis q̄
dicūtur cape/tū vt non aurē ſed mentez ſtudeas
inde reficere. Nō eſt em̄ in ornatis ꝓmonibus ſed
in dñi ieſu meditationibus inſiſtendū. Ad quod
etiā Piero. doctrina inducimur dicētis. Sermo
rudis vſq̄ ad coꝝ penetrat. politus aūt paſcit au
res. Spero aūt q̄ ruditati tue ꝓfert aliquid mea
modicitas. ſed ⁊ in hoc magis ſpero q̄ ſi te in

bis exercitari sedula meditatione volueris ipm dñm de quo loquimur magistrū habebis. Nō autem credas q̄ omnia que ipsum dixisse vel fecisse ꝓstat meditari possimus/vl̄ q̄ oīa scripta sint. Ego vo ad maiorē ipressionē ea sic ac si ita fuissent narrabo put ꝓtingere vel cōtigisse credi possunt/ꝑm quasdam imaginarias repzesentationes quas animus diuersimode percipit. Nam ꝛ circa diuinā scripturā meditari/exponere ꝛ intelligere multifarie prout expedire credimus possumus dūmodo nō sit contra veritatē vite/iusticie ac doctrine: ꝛ non sit contra fidem/ꝛ contra bonos mozes. Cum aūt me narrantez inuenies. ita dixit vel fecit domin⁹ iesus seu alia que introducūtur si illud p scripturā probari nō possit non aliter accipias q̄ deuota meditatio exigit. Hoc est: pinde accipe/ac si dicerē mediter]. qō ita dixit vel fecit dñs iesus. ꝛ sic de similibus. Tu autez si ex his fructū sumere cupis/ita te presentē exhibeas his que p dñm Jesum dicta ꝛ facta narrātur ac si tuis auribus audires/ꝛ oculis ea videres: toto ment] affectu diligēter delectabiliter ꝛ mozose omnibus alijs curis ꝛ sollicitudinibus tunc omissis. Quare te precoz dilecta filia vt hūc laborem meū quem ad laudem dñi Jesu ꝛ tuū profectum ꝛ meā vtilitatem assumpsi. letanter suscipias. ꝛ letantius/deuotius/ꝛ sollicitius te exer

ceas in eodē. Inicīū de incarnatione sumēduz ē sed quedā ipam p̄cessisse meditare possum⁹. taz in celis circa deū ⁊ āgelos suos beatissimos. ꝙ̄ i terris circa ỽginē glorioſissimā. que mihi videt̄ p̄imit⁹ erplicāda. Et ideo de ipsis videamus.

¶ De sollicita pro nobis ītercessiōe angelorum. Capitulum. ij.

Um per longissima tempora vltra spacium quinq; miliū ānox miserabilter iaceret gen⁹ humanuz. ⁊ null⁹ ꝓpter peccatum ꝑmi hominis ascendere posset ad patriaz. beatissimi āgelici spūs cō patīctes tante ruine. ac de sua restauratione solliciti. licet etiā pluries. primo tamē aduenīente plenitudine tēporis deuoti⁹ ⁊ instāti⁹ taliter supplicarunt dño. ꝓcidētes in facies suas ante thronū eius simul omnes congregati. ⁊ dixerunt. Domine placuit maiestati vē rationalez creaturā Cſcz hominem. ꝓpter vestrā bonitatem creare vt ipe esset hic nobiscū. ⁊ vt nobis ex ipso nostraz ꝓtingeret restauratio ruinaz. Sed ecce pcunt omnes ⁊ nemo saluatur. ⁊ in tot ānoz curriculis hoc videmus ꝙ de oīb⁹ hostes nostri triumphant. ⁊ de ipsis nō nostre ruine sed tartharee spelunce replentur. Ut quid ergo domine nascuntur. quare

traduñt bestijs anime ꝓfitentes tibi. ⁊ si ꝑm iusti
ciã vestrã hoc fiat/tamẽ misericordie tempus est
Et si primi parẽtes vestrũ mãdatũ incaute trãs/
gressi sunt/subueniat misericordia vra. Memen
tote ꝙ ad similitudinẽ vestrã creastis eos. Ape/
rite dñe misericorditer manũ vestrã ⁊ implete mi
sericorditer. oculi oim spectãt ad vos/ sicut ocli
ꝺuoꝝ ad manus dñoꝝ suoꝝ donec misereamini
⁊ subueniat] remedio salutari generi humano.

¶ De ꝓtentione inter misericordiã ⁊ iusticiã/veritatẽ/⁊ pacẽ. Cap. iij.

His dictis misericor/
dia pulsabat viscera patris vt sub
ueniret/secũ pacez habẽs. Sed cõ/
tradicebat veritas/secũ habẽs iu/
sticiã. Et inter eas magna ꝓtrouer/
sia facta est/prout narrat btũs Bern. pulchro ⁊
longo stilo. ꝺmone primo de annunciatiõe. Sed
ego succincte vt potero referã summã. Frequen/
ter eñ ipsius dicta melliflua intẽdo adducere/ſz
plerũqz cum exceptione ꝓpter prolixitatẽ vitan/
dam. In hoc ergo loco hec est dicti sui summa. di
cebat dña misericordia. Nunquid in eternũ pro/
ijcies dñe/aut obliuiscens misereri: ⁊ hoc ei lon
go tẽpore susurrabat. Rñdit dñs. Videnꝺ soro/
res vestre quas cõtra vos paratas videt] ⁊ eas

pariter audiamus. Quibus vocatis incepit misericordia. Eget miseratione diuina creatura rationalis/quoniã misera facta est: & miserabilis valde. venit tẽpus miserẽdi & iam preteriit. Ecõtra veritas. Oportet dñe implere ꝓmonẽ quẽ locut⁹ es/. Totus moriatur adam cũ omnibus qui in eo erant quãdo preuaricãdo pomũ gustauit. Dirit misericordia. Ut quid ergo dñe me feciſti? Scit enĩ ipſa veritas ꝙ ego periꝫ ſi nunꝙ miſereberis Econtrario ipſa veritas. Si predictã tuã ſententiaꝫ preuaricatoꝛ euaſerit. periſt & veritas tua: & non permanet in eternum. Fuit ergo hec queſtio miſſa ad filiũ. Ipſa autẽ veritas & miſeõia coꝛã eo eadẽ dicebant. & addebat veritas. Fateoꝛ dñe ꝙ beato zelo mouetur miſeõia/ſed nõ ꝓm iuſticiam que potius preuaricatoꝛi vult parcere ꝙ ſoroꝛi. At miſericoꝛdia. Tu neutro parcis & tanta indignatione ſeuis cõtra preuaricatoꝛẽ vt inuoluas pariter & ſoroꝛẽ. Sed nihilominus veritas foꝛtiſſime allegat. Dñe contra te ẽ queſtio que intoꝛquetur. & eſt cauendũ ne ℣bum patris euacuetur. Dirit pax. Parcite vobis a verbis iſtis. virtutũ non eſt honeſta contentio. Vides cõtrouerſiam magnã & rationes foꝛtes & efficaces? Non videbatur quomodo circa hominẽꝫ poſſent & miſericoꝛdia & veritas conſeruari. Scripſit aũt rex ſententiã quã paci que ꝓpinquius ei ſtabat dedit

legēdā sic ꝓtinentē. Hec dic̄. Ꝑerꝝ si adā nō mo
riat̄. Et hec dicit. Ꝑerꝝ si nō miaꝫ ꝓsequat̄. Fi
at mors bōa. ꝛ hñt vtriqꝫ qđ petūt. Obstupuert
oēs in ẋbo sapie ꝛ ꝓsenserūt qꝫ moriat̄ adā misē
ricoidiā ꝓsequēdo. Sꝫ q̄rūt quō mors ꝑt fieri bo
na cū horribil̄ sit ipō auditui? Rñdit rex. Odors
peccatoꝝ pessima/sed mors sanctoꝝ preciosa ꝛ
ianua vite. Inueniat̄ qui ex charitate moriat̄. nō
obnoxius morti. ꝛ sic mors nō poterit tenere in
noriū/sed faciat in ea foramē per qđ transeāt li
berati. Ꝑlacuit sermo. Sed vbi talis poterit in
uenīri rñderūt. Redit ergo veritas ad terram. ꝛ
miscđia remānsit in celo. Nā turta ꝓphetiam. Dñe
in celo miscđia tua/ꝛ ẋitas tua vsqꝫ ad nubes.
ꝛ circuit orbē terrarū. Et nemo mundus a sorde
nec infans vnius diei. Sed a misericordia perlu
strat̄ celum ꝛ neminē inuenit qui sufficientem ad
hoc habeat charitatē. Omnes em̄ serui sumus. ꝛ
qui cū bene fecerimus dicere debemus/qꝛ inuti
les fuī sumus. Et cū nullus inueniret̄ qui maio
rem charitatem haberet vt animā suā ꝓ seruis
inutilibus poneret. redeunt ad constitutam diem
anrte plurimū. nō inuento qđ desiderabāt ꝛ dixit
par. Vos nescitis quicq̄ nec cogitatis. non est
qui faciat bonum. non est vsqꝫ ad vnum. sed qui
dedit consilium ferat auxilium. Intellexit hoc
rex ꝛ alt. Ꝑenitet me fecisse hominem. Ꝑeniten

tiam me agere oportet p homine quē creaui. Et vocato gabriele dixit. Vade dic filie syon. Ecce rex tuus venit. Hucusq; Bern. ¶ Vides ergo q̄ magni periculi fuit t est peccatū t q̄ magna difficultas est remediū inuenire. In hoc ergo cō sensenserunt predicte ꝟtutes precipue in perso-na filij. Nam persona patris aliqualiter videtur terribilis t potens. t sic suspicari quodammodo potuissent par t misericordia. Persona ꝟo spi-ritus benignissima est t sic suspicari poterāt ve-ritas t iusticia. Unde persona filij tanq̄ media accepta est ad hoc remediū faciendū hoc aūt nō ppie-sed appropriate intelligas. Tunc ergo im-pletū est illud prophetic̄. Misericordia t veri-tas obuiauerūt sibi-iusticia t par osculate sunt. Et hec de his que in celis contingere potuerunt possumus meditari.

¶ De vita Marie virginis-t septem petitionibus eius. Capitulū.iiij.

Irca virginē ex qua incarnatio facta fuit meditari pos-sumus vitā ip̄ius. Unde scire de-bes q̄ dum esset triū annoꝝ fuit a parēt̄ibus oblata in templo. t ibi stetit vsq; ad decimūquartū annū. Quid aūt ibi fecerit scire possumus ex reuelationibus suis fa-

etis cuidam sue deuote. Et credit q fuit sancta Elisabeth/cuius festum solenniter celebramus. In quibus hec inter alia cōtinētur. Cum inquit pater meus ⁊ mater mea me dimiserūt in templo/ statui in corde meo habere deū in patrē. ⁊ deuote ac frequēter cogitabā quid possem facere deo gratū vt dignaret mihi dare gratiā suā/⁊ feci me doceri legē dei mei. Ex oīnibus preceptis diuine legis tamen tria precepta pcipue seruaui in corde meo videlicet/Diliges dīnm deū tuum ex toto corde tuo/⁊ ex tota anima tua/⁊ ex tota mente tua/⁊ ex oīnibus viribus tuis. Itē diliges primū tuū sicut teipm. Itē habebis odio inimicum tuū. Ista inquit fuaui in animo meo/⁊ stati oēs ẏtutes cōprehendi que in ipsis cōtinentur:⁊ ita volo te facere. Anima aūt aliquā ẏtutez hr̄e non potest si deū toto corde nō diligat. Ab isto enim amore descendit oīnis gratie plenitudo sine qua nulla virtus in aliquē descendit/ nec pseuerat in anima. sed fluit vt aqua nisi suos inimicos. id est vicia ⁊ peccata habuerit odio. Qui vult ergo suam gratiā habere ⁊ possidere/oportet eū cor suū ad amorē ⁊ odiuz ordinare. Volo ergo te facere vt faciebam ego. Surgebā em̄ semp in noctꝫ medio ⁊ pergebā ante altare tēpli:⁊ tanto desiderio ⁊ tanta voluntate ⁊ tanta affectiōe quāta poterā ⁊ sciebam petebā gratiā ab oīnipotēti deo obser

uãdi illa tria precepta. ꝛ oñia alia mandata legꝭ
Et sic stando ante altare septem petitiones domi
no faciebam que sunt ꝑe. Primo eñ petebã gra-
tiam qua possem implere dilectionis preceptum.
scilicet ipsum diligere ex toto ꝛc̃. ¶ Secundo pe
tebam gratiã qua possem diligere proximuꝫ ꝑm
volũtatẽ ꝛ beneplacitũ suũ. ꝛ vt faceret me ama-
re oñia que ipse amat ꝛ diligit. ¶ Tertio petebã
vt me faceret odire ꝛ fugere oĩa q̃ odit. ¶ Quar
to petebam ꝯumilitatẽ. patientiã. benignitateꝫ. ꝛ
mansuetudinem. ꝛ oñes ☧tutes per quas effice-
rer gratiosa ante conspectũ suum. ¶ Quinto pe-
tebam vt faceret me videre tempus in qua esset
nata illa beatissima virgo que debebat filium dei
parere. ꝛ vt ꝓseruaret oculos meos vt possem eã
videre. linguã vt possem eam laudare. manus vt
possem ei ꝯuire. pedes vt possem ire ad seruiciuꝫ
suũ. genua vt possem adorare dei filiũ in gremio
suo. ¶ Sexto petebã gratiã obediendi mandatꝭ
ꝛ ordinationibus pontificis tẽpli. ¶ Septimo
petebã vt tẽplum ꝛ vniuersum populum suũ ad
seruitiũ suuꝫ ꝓseruaret. ¶ His auditis dixit an-
cilla christi O dulcissima dña nõ eratis vos gra
tia ꝛ ☧tutibus plena? Rñdit beata ☧go. Pro fir
mo scias ꝙ ita me reputabam reã ꝛ vilissimam ꝛ
gratia dei indignã sicut tu. Propterea petebam
sic gratiã ꝛ ☧tutes. Et iterum. Filia tu credis ꝙ

omnē gratiā qūā habui habuerim sine labore ꝙ nō est ita. immo dico tibi ꝙ nullam gratiā donuꝫ vel virtutē habui a deo sine magno labore. continua oratiōe. ardēti desiderio. pfunda deuotione. multis lachrimis. ⁊ multa afflictiōe. dicēdo. cogitādo. semper placita sibi sicut sciebā ⁊ poteraꝫ excepta sanctificationis gratia qua sanctificata fui in vtero matris. Et addidit. pro firmo scias: ꝙ nulla gratia descēdit in animā nisi p orationē ⁊ corporis afflictionē. ¶ Postꝙ autē dederimꝰ deo que per nos possumus licet sint pauca. ipse venit in aiaꝫ secū ferēs ista altissima dona ita ꝙ videt in seipsa deficere. ⁊ pdit memoriā. ⁊ non recordatur se fecisse vel dixisse aliquid deo gratum ⁊ tūc videtur sibīpsi vilior ⁊ despectior ꝙ vnqꝙ fuerit. Hucusqꝫ de dictis reuelatiōibus. Btūs vero Hieronymus de vita ipius sic scribit. Hāc sibi regulam btā virgo statuerat vt a mane vsqꝫ ad horam tertiaꝫ orationibus insisteret. A tertia vsqꝫ ad nonam exterīo opere se occuparet. A nona vero iterum ab oratione non recedebat quousqꝫ dum illi angelus appareret. de cuius manu escam accipere solebat ⁊ melius in dei opere ⁊ amore proficiebat. Fiebat vt in vigilijs inueniretur prior. In sapientia legis dei eruditior. In humilitate humilior. Carminibus Dauiticis elegantior. In charitate glorioſior.

in puritate purior. in omni virtute perfectior. Erat enim constans et immobilis. et cum quotidie melius transiisset hanc crescentem nullus vel vidit vel audiuit. Omnis sermo eius ita erat gratia plenus, vt cognosceret in lingua eius deus. Semp in oratione et in scrutatione legis dei permanebat. Et erat sollicita circa socias suas ne aliqua ex eis in vllo sermone peccaret, ne aliqua in risum vocem suam exaltaret. ne aliqua iniurias, aut superbiam contra parem suam exerceret. Sine intermissione benedicebat deum, et ne forte in salutatione sua a dei laudibus tolleret. si quis eam salutabat, illa p salutationem sua deo gratias respondebat. ¶ Denique primum ex ipsa erat vt dum salutantur homines sancti deo gratias dicant. De esca quam de manu angeli accipiebat, ipsa reficiebat. Quam vero a pontificibus templi accipiebat, pauperibus erogabat. Quotidie videbat ei angelus loqui, et quasi charissime sorori vel matri obtemperabat ei. Ducusq; Hieronymus. ¶ In decimoquarto aut anno fuit beata virgo Maria desponsata Joseph p diuinam reuelationem, et redit in nazareth qd qualiter fuerit factum inuenies in legenda de natiuitate sua. Et hec sunt q ante incarnationem dni Jesu possumus meditari, ipsa rumines bene et delecteris in eis, toto affectu ea memorie commendando et opere adimplendo quia deuotissima sunt. Nunc ad

incarnatiõem veniamus:

¶ De incarnatione christi. Cap.v.

POstq̃ autẽ venit plenitudo tẽpoꝛi vel deliberasset. quõ ordinauit summa trinitas humano generi ꝓuideri ꝑ incarnationẽ ℞bi ꝓpter nimiã charitatẽ suã qua ipsum genus humanũ diligebat-cõmouẽte cum miscõia sua-t nihilominus ad instantiã supnoꝝ spirituũ-t btã ℞go Maria redisset nazareth.vocauit deus oñipotẽs Gabrielem archangelus t dixit ei. Vade ad dilectissimã filiã nostrã Mariã desponsatã Joseph-sup oñes creaturas nobis charissimã-t dic ei q̃ filius meus cõcupiuit speciem suã-t sibi eam elegit in matrem.t roga eam vt ipsum letãter accipiat-qꝛ per eam salutẽ totiꝰ generi humani operari decreui-t obliuisci volo iniurie mihi facte. ¶ Attende hic t recoꝛdare q̃ tibi in pꝛincipio supꝛa dixi-vt discas oñibus q̃ dicũtur-t fiunt te exhibere pꝛesentem. Dic ergo imagineris t aspicias deus (vt potes) qꝛ incoꝛporeus est.sed aspice eum tanc̃ magnũ dñm sedentẽ in solio excelso-vultu benigno-pio-t paterno:quasi reconciliare volentẽ-siue reconciliatum esse.Dec ℞ba dicentẽ.t Gabrielem facie hilari t iocũda flexis genibus-t inclinato vultu timoꝛo

so ⁊ reuerenti ambasiatā dñi sui attente suscipientem. ¶ Surgēs igit Gabriel iocūdus ⁊ gaudēs volitauit ab altis ⁊ in humana specie in momento fuit coram ẏgine Maria in thalamo domuncule sue manente. Sed nec cito sic volauit quin preueniretur a deo ⁊ sanctā tbi trinitatez inuenit que preuenit nunciū suuz. Scire nanq; debes q excelsum incarnatiōis opus totius trinitat] fuit licet sola psona filij fuerit incarnata. quēadmodū sicut tunicā induenti duo ex lateribus eius stantes adiuuarent eum ⁊ tunice manicas tenerent. Nunc ergo ⁊ bic bene aspice ⁊ tanq; ipsi facto p̄ sens existeres intellige oīa que dicūtur ⁊ fiunt. O qualis fuit ⁊ nūc est in meditatiōe tua illa domūcula vbi tales sunt ⁊ talia exercētur: Nā licet vbiq; sit sancta trinitas/tamen ibi nūc aliquo singulari modo esse mediteris rōne singularis operatōis. ¶ Ingressus ergo Gabriel paranympb? fidelis ad ẏginē Mariā dixit/Aue gratia plena dñs tecuz. Benedicta tu in mulieribus. Ipa vero turbata nibil respondit. Non fuit turbata turbatione culpabili. nec ō visione angeli/quia eos sepe videre solita erat. sed turta ẏba euāgelij turbata fuit in ſmone eius cogitās de nouitate talis salutatiōis. Non em̄ sic eā ꝓsueuerat salutare. In qua salutatiōe cum videret se de tribus cōmendari. non poterat bumilis dña non turbari.

Commẽdabat eñ ꝙ esset gratia plena/ ⁊ ꝙ dñs erat secũ/ ⁊ ꝙ erat benedicta sup oñes mulieres. At ꝯumilis nõ potest sui cõmendatiõem sine rubore ⁊ turbatiõe audire. Turbata ergo fuit ex verecundia ꝯonesta ⁊ ꝛtuosa. Cepit etiã timere an hoc esset verum/ nõ ꝙ nõ crederet angelum vera loqui. sed ex eo ꝙ ꝓpriũ est in ꝯumilibus ꝙ non examinãt suas ꝛtutes sed defectus potius rumi nãt/ vt sic semp proficere possint reputãtes magnã virtutẽ paruã. ⁊ paruũ defectũ magnum valde. Tanꝙ ergo prudẽs ⁊ cauta pauida ⁊ pudorosa nihil rñdit. Quid eñ respõdisset: Disce ⁊ tu exemplo suo tenere silentiũ ⁊ taciturnitatẽ amare quia magna ⁊ vtilis valde talis virtus est. Nam tꝑa bis prius audiuit ꝙ semel responderet. Abominabile eñ est ꝛginẽ esse loquacẽ. Angelus eñ causam sue dubitatiõis cognoscẽs dixit Ne time as Maria/ nec verecũderis de laudibus quas dixi tibi/ quia sic est veritas. Nec solum ipsa gratia plena/ sed eaz toti generi ꝯumano recuperasti ⁊ reinuenisti a deo. Nam ecce cõcipies ⁊ paries altissimi filium/ qui te elegit in suã matrem/ ⁊ saluabit omnes in eum sperantes. Tunc ipsa respõdit. non tamen confitendo nec negando commendationes prefatas. Sed de alio certificari volens/ de quo modo plus dubitabat/ scilicet: ne perderet virginitatem suam. ¶ Quesiuit ergo ab

angelo huius ꝯceptiõis modũ dicens. Quõ fiet istud/q̃ virginitatẽ meam firmissime dño meo devoui/nec ĩperpetuũ hoiem cognoscã: Et ãgelus Fiet ꝑ opationẽ spũssancti/qui te singulari modo replebit/t eius ỽtute ꝯcipies salua tibi ỽginitate tua/t ideo filius tuus vocabit filius dei. Nihil em̃ ei est impossibile. Nam Elizabeth cognata tua cum esset senex t sterilis/iam sunt sex menses qꝑ filium ỽtute dei ꝯcepit. Intuere hic p deo t meditare qualiter tota trinitas est ibi expectans rñsionem t ꝯsensum huius sue filie singular]/amãter t delectabiliter aspiciens verecũdiã eius t mores t ỽba. Et etiã qualiter angelus diligẽter t sapiẽter iuducit eã/t ordinat ỽba sua. stans inclinatus t reuerẽs coraz dña sua vultu placido t sereno. fideliter exequés ambasiatã suam/t attẽte obseruans ỽba dñe vt possit ꝯgrue respondere: t sup hoc opere mirifico perficere domini voluntatẽ. Et qualiter etiã dña stat timorate ac humiliter/facie pudorosa preuenta ab ãgelo/t ex ímprouiso in verbis istis nõ extollit neqꝫ se reputat. Et cũ audit magnalia de se qualia alicui nunqꝫ dicta fuerũt/totũ diuine gratie ascribebat. Discere ergo eius exẽplo esse pudorosa t humilis/qr sine his ỽginitas parum valet. Gaudet prudentissima ỽgo t auditis ỽbis angeli ꝯsensit. Et vt in suis reuelationibus ꝯtinet/profũda

deuotiõe genuflexit⁊ iũctis manibus dixit. Ecce ancilla dñi⁊ fiat mihi ſm ẏbum tuũ. Tunc filius dei ſtatim totus ⁊ ſine mora intrauit vterum virginis⁊ ex ea carnem aſſumpſit. ⁊ totus remãſit in ſinu patris. Potes autẽ pie imaginari q̃liter ipſe filius tanq̃ obedientiã ⁊ laboriosam legationem ſuſcipiens. patri ſe inclinauit ⁊ recommendauit ⁊ in eodem inſtanti anima creata ⁊ infuſa fuit. pfectus homo ſm oĩa corporis lineamenta ſed paruulus valde ita q̃ in vtero poſtea naturaliter creſcebat vt alij. ſed nõ fuit dilata infuſio aĩme vel membroꝝ diſtinctio vt in alijs. Erat cũ perfectus deus ſicut perfectus homo. ⁊ ita ſapiens ⁊ potens vt eſt modo. Gabriel aũt tũc cum domina ſua ſimiliter genuflexit. ⁊ paruꝫ poſt cũ ea ſurgens ſe iterũ inclinans vſq̃ ad terram ⁊ valefaciens ei diſparuit⁊ ad patriaꝫ rediens hoc narrauit⁊ fuit ibi nouũ gaudiũ ⁊ nouũ feſtũ ⁊ exultatio magna nimis. Dña verõ tota inflammata ⁊ in amore dei magis ſolito ſuccenſa ſentiens ſe concepiſſe genitꝰ fleris gratias egit de tanto dono⁊ humiliter ⁊ deuote ſupplicãs eidem vt eam dignaret inſtruere⁊ ita q̃ in his q̃ circa filiũ ſuũ facienda occurrerẽt⁊ faceret ſine defectu. ¶ Conſiderare aũt debes quãta eſt hodierna ſolennitas⁊ iubilare in corde tuo ⁊ agere dies leticie. Inaudita eſt cũ vſq̃ modo a ſeculis

nec vnq̃ fuerat. Talis nãq; ꝟodie est solennitas dei pr̃is q̃ nuptias fec̃ filio suo ī despõsatiõe ꝟumane nature quã ꝟodie ſili⁹ sibi vniuit inſepabiliter. Vodie est ꝛ solẽnitas nuptiaruꝫ filij ꝛ dies natalis ei⁹ ī vt̃o. ſꝫ postea erit ex vtero. Vodie ẽ solẽnitas ſctiſpũs. ꝓpter ꝟoc op⁹ mirificũ ꝛ singulare ipi⁹ incarnatiõis. qõ eidẽ attribuit. ꝛ ꝟodie incepit ostẽdere benignitatẽ singularẽ ꝟũano generi Vodie est solẽnitas gl̃iosa dñe nr̃e q̃ a pr̃e in filiã. a filio in mr̃eꝫ. ꝛ spũsctõ in sponſaꝫ est recognita ꝛ assũpta. Vodie est solẽnitas toti⁹ celestis curie. qꝫ inchoat eoꝝ reparatio Vodie ẽ multomagꝭ solẽnitas ꝟũane nature qꝫ ei⁹ ſalus incepit ꝛ redẽptio. ꝛ toti⁹ mũdi reconciliatio. ꝛ sublimata ẽ atq; deificata. Vodie nouã obedictiã ſuſcepit ſili⁹ a pr̃e õ nr̃a pagẽda ſalute. Vodie a sũmo celi egrediẽs exultauit vt gygas ad currẽdũ viã. ꝛ se recluſit in ortο vteri v̄ginal. Vodie etiaꝫ fact⁹ est vn⁹ ex nob ꝛ frater nr̃. ꝛ cepit pegrinari nobiſcũ. Vodie de celo lux v̄a descẽdit ad tollendas ꝛ fugãdas nr̃as tenebras. Vodie panis viuus q̃ dat vitã mũdo decoq̃tur in v̄ginalis vteri clibano. Vodie v̄bũ caro factũ ẽ vt bĩaret in nobis. Vodie clamores ꝛ desideria pr̃iarcharũ ꝛ ꝓphetarũ exaudita ſt̃ ꝛ ipleta. Clamabãt desiderio inenarrabili ꝛ dicebãt. Emitte agnũ dñe dñatorẽ terre ꝛc̃. Et iterũ. Rorate celi desup. Et iter

Utinam dirūperes celos ⁊ descenderes. Et iterum. Dñe inclina celos tuos ⁊ descende. Et itez Dñe ostende nobis faciem tuam ⁊c̄. Et talia mlta de quibus tota scriptura est plena. Nam hodiernam diem vehementissime expectabāt. Hodie est principium ⁊ fundamentum om̄ium solēnitatum: ⁊ initium totiꝰ nostri boni. Nam vsqz nunc indignatꝰ est dñs contra genus humanuz ꝓpter transgressionem primoz parentū: sed āmodo videns filium hominem factum: non vlterius irascet. Hodie dicit cē tēporis plenitudo. Vides admiraabile opus ⁊ q̄ solēnissimū factuz sit istud: totum est delectabile. totum iocundum. totum desiderabile. ⁊ cum omni deuotione suscipiendū in iubilatione. letitia ⁊ exultatiōe ducendum ⁊ om̄i veneratione dignissimuz. In hijs ergo meditare. in hijs delectare ⁊ iocundaberis: ⁊ forte ostēdet tibi dominus ampliora ⁊c̄.

¶ Quō btā vgo visitauit Elizabeth Et quō magnificat: ⁊ benedictꝰ facta fuerunt. Capitulum. vj.

Post hec recogitans domina verboz angeli que dixit de consobrina sua elisabeth: eam visitare proponit ad congratulandū eidez ac etiā seruiendum. Iuit ergo vna

cum Joseph sponso suo a nazareth ad domum
ipsius que distabat a hierusalem per ꝗttuordecim
vel quindecim miliaria vel circa. Nō ergo retar
dat aspitate vel longinqtate vie-sed cū festinatio
ne iuit-quia nolebat diu in publico videri. Et sic
nō erat ex conceptu filij aggrauata-vt alijs mu-
lieribus ptingit-nō em̄ fuit dñs Jesus oneros⁹ us
matri. ¶ Conspice ergo hic quō vadit sola cum
sponso suo regina celi ⁊ terre-⁊ nō eques sed pe-
des-nō ducit frequentiā militū vel baronū. nō ca
merariū ⁊ domicellarū comitiuā. Vadunt autem
cum ea pauptas-humilitas ⁊ verecūdia-oīmqꝫ
virtutū honestas. Est ⁊ dñs secū magnaꝫ ho-
norabilem comitiuā habēs: sed nō seculi vanam
⁊ pomposam. Cum aūt intrauit domū salutauit
elizabeth dicens. Salue sor̄ mea elizabeth. Il-
la vero exultans ⁊ tota exhilarata. ⁊ accensa spi-
ritusancto surgit ⁊ amplexat̄ eam tenerrime. ⁊
exclamans pre gaudio dixit. Benedicta tu inter
mulieres ⁊ benedictus fructus ventris tui. Et
vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me ⁊c̄
Cum em̄ ꝟgo salutauit Elizabeth repletus est
in vtero Johānes spūsancto. repleta est etiam ⁊
mater. Nec prius repletur mater q̄ filius. sed fi-
lius repletus. replet ⁊ matrē. non quidem in ani-
ma matris aliquid efficiendo. sed p spm̄sanctum
aliquid in ea fieri pmerēdo. eo q in ipso spūsan

etī gratia affluentior refulgebat ⁊ prior gratiam
senſit. Et ſicut illa mariā ſic ille aduentū domini
senſit. ⁊ ideo exultauit. ⁊ illa ꝓphetice locuta eſt
Vide quāta virtus ſit in verbis dñe: quia ad eo-
rum pnūciationem ꝓfertur ſpūſſanctus. Sic em̄
abūdanter ipſa erat plena q̄ eius meritis ipe ſpi
rituſſanctus etiā alios replebat. Reſpondit aūt
Maria ad Elizabeth dicens. Magnificat ani-
ma mea dñm ⁊c̄. Totū ibidem cōplens canticum
iocūditatis ⁊ laudis. Deinde ſe ad ſedendū po
nentes, dña humilima ad inferiorē locum ſe po-
nit ad pedes Elizabeth, ſed illa in continēti er-
urgens ⁊ hoc nō patiens erexit eā ⁊ pariter con-
ſederūt. Querit aūt dña de modo ſue ꝓceptionis
⁊ Elizabeth de modo ſue. Et hec ſibiinuicē nar-
rāt letāter, ⁊ laudant deū de vtraq; conceptione.
⁊ in gratiarūactiōe ꝓſiſtunt ⁊ agunt dies leticie.
Et ſtetit ibidem dña quaſi menſibus tribus mini
ſtrans ⁊ ſeruiēs ei in oīnibus que poterat, humi
liter, reuerēter, ⁊ deuote, quaſi oblita ſe matrē dei
eſſe ⁊ totius mundi reginā. O qualis domus, q̄-
lis camera, qualis lect⁹. in qua ⁊ quo pariter cō-
morātur ⁊ requieſcūt tales matres talibus filiis
fecūdate, Maria ⁊ Elizabeth, Jeſus ⁊ Jobes.
Sunt ⁊ ibi magnifici ſenes. ſ. Zacharias ⁊ ioſeph
¶ Aduenīēte ergo tēpore ſuo peperit elizabeth
filiū quē dña leuauit a terra, ⁊ diligenter aptauit

vt expediens erat. Paruulus autem ipsaz quasi intelligens aspiciebat. ⁊ cum euz matri porrigere vellet. caput ad eam vertebat ⁊ in ea solū delectabatur ⁊ ipsa letanter colludebat eidē. ⁊ ꝑlerabatur ⁊ osculabat iocunde. Considera magnificētiam Johānis. Nullus vnq̄ talem batulā habuit Multa alia magna priuilegia reperiūt ꝺ ipo in quibus non insisto ad presens. Die autem octauo circuncisus est puer: ⁊ vocatus est Johānes. Et tunc apertū est os zacharie ⁊ ꝓphauit dicēs Bñs dñs deus israel. ⁊c. Et sic i domo illa hec duo cantica pulcherrima. scz Magnificat ⁊ Benedict⁹ fctā fuerunt. Dña vo stans post aliquaz cortinam ne videret ab hominib⁹ qui ꝓuenerant ad circuncisionem Johānis: auscultabat attente ad canticuz illud in quo ꝺ filio suo fiebat mētio ⁊ oīa ꝓferebat in corde suo sapiētissime. Tādē valefactēs elisabeth ⁊ zacharie: ac bñdicēs Johāni rediit ad domū sue hītatiōis i nazareth. In q̄ reuersiōe pauptatem eius ad aīm reuoca. Redit eñ ad domū in q̄ nec panē nec vinū nec alia necessaria ē inuētura. Sz nec possessiōes hēbat. nec pecuniā Stetit bis tribus mēsibus apud illos forte opulētos. Nūc āt redit ad pauptatē suam ⁊ vt ꝓpriis manib⁹ laborādo victū ꝓcuret. Cōpatere sibi ⁊ i amorē pauptatis accendere.

¶ Quō Joseph voluit dimittere ma

riam/ꝛ quō deus permittit suos tri
bulari. Capitulum. vij.

Cum autē simul habi
taret domina ꝛ sponsus eius Jo/
seph ꝛ crescente Jesu in vtero ma/
tris .perpēdens Joseph ipsaz gra
uidam esse/doluit vltra modū. At/
tende hic bene quia multa pulchra discere pote/
ris. ¶ Si dubitas quare dñs voluit matrē suaz habere virū cū semper vellet eam virginem esse. Respondet ꝓpter tria/vt scz ne grauida infama retur: ꝛ vt viri ministerio ꝛ societate frueret. Et vt diabolo part' filij dei occultaretur. Cōspiciebat ergo Joseph uxorē suā semel ꝛ pluries/dolebat ꝛ turbabatur. ꝛ eidē vultū ostēdebat turbatuz/ꝛ oculos auertebat ab ea tāq̄ a mala/suspicās eā er adulterio ꝛcepisse. Vides quō de' ꝓmittit suos tribulatiōib' verari ꝛ tēptari ad ip̄oꝝ coronā Cogitabat āt eā occulte dimittere. Vere de ℔ dici p̄t q̄ el' laus ē in euāgelio Dicit' em̄ ibi q̄ erat vir iust' magne nāq̄ ℣tut] erat. Cū em̄ cōiter dicat' q̄ cā sūme ℣ecūdie/doloris/ꝛ furoꝛ] sit viro adulteriū vroꝛ]. tm̄ ip̄e ℣tuose se tēperabat ꝛ accusare nolebat. patiēter ac magnā ꝓtrāsibat iniuriā/nō se vindicās: sz pietate vict' cedere volēs occulte volebat eaz dimitere. Sed nec dña per/

transiuit absq; tribulatiõe. perpẽ debat em̃ ⁊ vide bat eã turbatã. ⁊ de hoc etiã ipsa turbabat. Hu militer tamẽ tacebat ⁊ occultabat donũ dei. Ꝑo tius volebat reputari vilis q̃ ipsum sacramentũ dei propalare ⁊ ỏ se aliquid loqui quod ad iactã tiam putaret pertinere. Rogabat aũt dñm vt ip̃e remediũ apponere dignaretur. ⁊ hanc sibi ⁊ viro suo tribulatiõem auferret. Vides q̃ magna tribu latio ⁊ anxietas erat eis. sed dñs prouidit vtriq; Misit ergo angelum suũ qui dixit ioseph in som nis q̃ vxor eius de spiritusancto cõceperat ⁊ vt ꝑfidenter ⁊ gaudẽter staret cum ea. Vnde tribu latione cessante redijt consolatio magna. Sic ⁊ nobis ꝓtingeret si in tribulationibus patientiaz habere sciremus. Nã deus post tẽpestatem tran quillum facit. Nec dubitare debes q; nõ permit tit eas ad suos venire nisi pro vtilitate eox. Que fuit Joseph de hac ꝓceptione mirifica que ei do mina diligẽter narrauit. Remanet ergo ⁊ stat Jo seph gaudens cũ sua ꝓiuge benedicta. Et vltra quã dici possit eam casto diligit amore. ⁊ curam ipsius fideliter gerit. ⁊ dña cũ eo ꝑfidẽter mora tur. ⁊ in sua pauptate letanter viuunt. Stat ergo dñs Jesus reclusus in vtero vsq; ad menses no uem more alioꝝ. Stat benigne ac patienter susti net ⁊ expectat tempus debitũ. Compatere sibi q̃ ad tantã humilitatis profũditatẽ deuenit. Dul-

tum ergo deberemus hanc affectare ꝟtutem/ nec vnq̄ deberemus ad elationē vel ad nostri repu/ tatiōem rumescere..quādo tantū se inclinauit do minus maiestatis. Et de hoc secundo beneficio huius tam prolixe pro nobis reclusionis nunq̄ ei digne possemus satisfacere. Sed saltim corde hoc cognoscamus ⁊ gratias eidem toto affectu agamus.q̄ nos er alijs assumere dignatus est. vt vł hoc modicū repēdam⁹ eidē vt reclusi stem⁹ ad seruitiū suū. Jp̄ius quippe beneficiū est hoc. nō nostrū meritū.⁊ quidē permaximū multumq̄ acceptabile ac venerabile est. Non em̄ ad penas sed ad tutelam reclusi sumus ⁊ in arce religionus tutissima collocati. Ad quā hui⁹ nequissimi mun di venenose sagitte vel tumultuosi maris procel/ le/ nisi nostra temeritate attingere non poterunt. ¶ Conemur ergo toto posse mente reclusa ⁊ ab stracta ab oīnibus caducis eidem cordis purita te vacare/ quia corporalis reclusio nihil aut pa/ rum sine mentali prodest. Eidem etiaꝫ dño Jesu in hoc cōpatere qō est in ꝑtinua afflictiōe. Et fu/ it a sue ꝯceptiōis primordio vsq̄ ad mortem. er eo scꝫ q̄ patrē quem summe diligebat cognosce/ bat ꝓpter idola reliqui a peccatoribus ⁊ inhono rari.⁊ er cōpassione quā habebat ad aias ad ima ginem suā creatas quas cernebat miserabiliter ⁊ quasi vniuersaliter damnari.⁊ erat sibi maior pe/

na q̄ fuerit passio corporalis. Nā ppter hāc tol lendā sustinuit illaz. Vides q̄ pulcra fercula hīc tibi ppinata sunt: Si vis coz̄ sentire dulcedinē ea rumina diligēter ꝛ sepe. ¶ Feria secūda.

¶ De natiuitate xp̄i ꝛ alijs. Ca. viij.

ADueniente aūt no uem mensiū termino. exijt edictū ab impatore vt describeretur vni uersus orbis. s. quilibet in ciuita te sua. Cunqz Joseph ire vellet in ciuitatē suā scz bethleem. ꝛ sci ret instare tempus partus sue ꝓiugis. durit eam secū. Vadit ergo iterū dña hoc lōgo itinere. Nā bethleem est ppe hierusaleu ꝫ quinqz vel ser mi liaria. Ducūt aūt secū bouē ꝛ asinū. ꝛ vadunt sic paupes mercatores bestiarū. Cum aūt fuerūt in bethleem. qz paupes erāt ⁊ nā multi ꝓcurrerāt p eadē causa ⁊ hospitium inuenire non potuerunt. ¶ Compatere hic dñe ꝛ ꝓspice ipam delicatam ꝛ iuuenē ⁊ quindeci em̄ erat annoz̄ ⁊ er lōgo itine re fatigatā. ꝛ cū verecūdia inter gentes ꝓuersan tē querētem vbi quiescat ꝛ nō inuenit. oñes licē tiant eam ꝛ sociū eius. ꝛ sic cogunt diuertere ad quandā viā cooptam vbi hoīes tpe pluuie diuer tebāt. Ibidē Joseph q̄ erat mgr̄ lignarius forte aliq̄liter se clausit. Nūc aūt diligētissime inspice

dia.marie qz referre intēdo q̄ ab ip̄a dña reuelata
t ostēsa fuerīt.put a quodā sctō nr̄i ordīs fidedi-
gno habui.cui puto r̄uelata fuisse Cūq; veniss3
hora pt̄.s.i media nocte dñice dieī surgēs ihc
appodiauit ad q̄ndā colūnaz q̄ ibi erat. Joseph
ihc sedebat mest̄-er eo forte q̄ nō poterat q̄ dece
bāt parare.Surgēs ergo t accipiēs de feno p̄se-
pis piecit ad pedes dñe t vtit se in aliā partem.
tūc fili⁹ dei eterni eriens de mr̄is vtero sine aliq̄
molestia vel lesiōe in momēto sic erat in vtero sic
fuit ex̄ vterū sup fenū ad pedes mr̄is sue-t mr̄ i
ptinēti se inclinās recolligēs eū t dulciť ample-
xans posuit i gremio suo.t vbere d̄ celo pleno a
spūsctō docta cepit lauare siue lintre ip̄m p totuz
cū lacte suo.q̄ facto iuoluit eū in velo capitī sui.
t posuit eū i p̄sepio.t tūc bos t asin⁹ fleris geni
bus posuerīt ora sup p̄sepiū.flātes p nares ac si
rōne vtētes cognoscerēt q̄ puer sic pauprime ꝯte
ctus calefactiōe tp̄re tāti frigoris indigebat. Dñr̄
ihc fleris genib⁹ adorauit-t gr̄as agēs d̄o dixit
Gr̄as tibi ago dñe sctē p̄r̄ q̄ filiū tuū mihi dediſti
t adoro te de⁹ eterne.t te filiū dei viui t meū. Jo
seph āt sikiter adorauit eū t accipiēs sellā asini t
extrahēs d̄ eo custinellū d̄ lana siue borra posuit
iuxť p̄resepe vt dña sup eū sederet Jp̄a ergo se po
suit ibi ad sedendū-t sellam posuit subt⁹ cubitū.
t sic stabat domina mūdi tenens vultū suum su-

per presepe innixa oculis ⁊ toto affectu super di
lectissimū filiū suū. Ducusq; de reuelatione. Dis
ergo sic ostensis disparuit dña ⁊ remansit angel⁹
⁊ dixit eidem laudes magnas. quas etiā ille mi⁹
hi dixit. sed nec discendi nec scribēdi aptitudine3
habui. ¶ Vidisti ortum sacratissimi pricipis. vi
disti simul ⁊ partū regine celestis. ⁊ in vtroq; ar⁹
tissimā pauptatē potuisti ꝛspicere multis neces⁹
sariis indigere. Hanc ✠tutē altissimā dñs reinue
nit. Hec est illa euāgelica margarita ꝑ qua emen
da oīa sunt vendenda. Hec est totius spiritua⁹
lis edificij primū fundamentū. Nam cum sarci⁹
na temporaliū rerū spūs ad deū nō potest ascen⁹
dere. de qua dicebat btūs Franciscus. Paupta⁹
tem fratres noueritis esse spūalem viam salutis.
tanq; humilitatis fomentū ⁊ perfectiōis radice3
Cuius est fructus multipler sed occultus. Ma⁹
gna ergo nobis est verecūdia ꝙ eam non ample⁹
ctamur toto posse. sed oneramur superfluis. quā
do mūdi dñs ⁊ dña mater eius eam sic strictissi⁹
me ac studiosissime ✠uauerunt. De qua sic dicit
Bern̄. in ✠mone primo in vigilia natiuitatis do
mini. qui sic incipit. Sonuit vox. Abundabat in
terris hec species ⁊ nesciebat homo preciū eius.
Hanc itaq; dei filius ꝛcupiscens descēdit vt eā
eligat sibi ⁊ nobis. quā sua estimatiōe faciat pre
ciosam. Adorna thalamū. s. humilitate ⁊ paupta

te.in his cõplacet sibi pãnis Maria testimoniuz perhibẽte. His sericis delectat inuolui ꝛ abominationes egyptiorum immola deo tuo. Hucusqz Bernardus. Idem in quinto ſmone natiuitatis ſmo incipit Benedictus deus ꝛ pater. Demoz populuz suũ ꝑsolatur. His nosse populum ei⁹ ꝛ Tibi derelict⁹ est pauꝑ ait homo ſm cor deꝰ. Sz ꝛ ipse in euangelio. Ue vobis inquit diuitib⁹ qui habetis hic ꝑsolatiõem vestrã. Quid eñ consolet tur eos qui suã habent ꝑsolatiõem: Non ꝑsolat xp̃i infantia garrulos non consolant xp̃i lachrymę cachinnãtes. nõ consolant pãni eius ambulantes in stolis. nõ consolatur stabulum ꝛ præsepe. amantes primas cathedras in synagogis. vigilantibus pastoribus annũciatur gaudium lucis ꝛ eis natus ꝺr eẽ saluator. Pauperib⁹ atqz laborãtibus nõ vobis diuitibus qui vestram habetis ꝑsolationem ꝛ vestrũ dominium. Hucusqz Bern. Potuisti etiã attendere in vtroqz profundissimã humilitatẽ in hac ipsa natiuitate. Nõ eñ sunt stabulum dedignati. nõ bestias. nõ fenũ. ꝛ cetera vilia. Hanc ☧tutẽ in oñibus actibus tã dominus ꝙ ꝺña perfectissime ſuauerũt ꝛ nobis cõmendauerũt. Nitamur ergo oñi quo possumus studio ipam amplecti: sine ipsa non est salus. Nulla eñ operatio nostra cũ superbia deo placere potest. Nam ſm beatũ Agustinum. Superbia

fecit angelos demones. ꝑ humilitas facit ꝓmīes angelis similes. Et Bern̄. ꝓmo de visione Isaie Qualē putas necesse est ꝓminē inuenire qui repudiari locū angeli sortiat? Semel turbauit superbia regnū illud. ꝯcussit muros ⁊ etiaz prostrauit ex parte ⁊ parte nō modica. Quid ergo? Nunqd nō odit ciuitas illam ⁊ vehementer ꝓmōi pestem abominatur? Certi estote fratres: eum qui superbis nō pepcit angelis nec est ꝓminibus parciturus. nō est cōtrarius sibiꝑsi. Hucusqꝫ Bern̄. Potuisti etiam attēdere in vtroqꝫ marime in puero Jesu nō paruā cordis afflictiōem. De qua sic dicit Bern̄. in secūdo ꝓmone natiuitat̄ dn̄i. Nascit̄ dei filius cuius in arbitrio erat quodcunqꝫ vellet eligere tēpus. Elegit quoqꝫ molestius presertim paruulo ⁊ paupis matris filio q̄ vir panos ꝓaberet ad inuoluendū. presepe ad inclinandum. ⁊ cū tanta esset necessitas nullā audio pelliū fieri mentionē. Et infra. Xp̄istus vtiqꝫ q̄ nō fallitur elegit qō carni molestius est. Istud ergo melius illud vtilius. illud potius eligendus. Et quisquis aliud doceat vel suadeat. ab eo tanq̄ a seductore cauendū est. Et infra. Et tū fratres ipse est promissus olim ꝑ Isa. vij. paruulus sciens reprobare malū ⁊ eligere bonū. Malus ergo voluptas corꝑis bonū ✠o afflictio est. Hiq̄dem ⁊ ꝓ̄ac elegit ⁊ illā reprobat puer sapiēs. ✠bū in-

fans. Ducuſq; Ber. Vade ⁊ tu fac ſilr. Diſcrete tñ vt nõ excedas poſſe tuũ. Et ꝺ hꝭ ẋtutib⁹ alias poterit dici. Redeam⁹ ad domũ ntitat]. Nato itaq; dño ãgelor mltitudo ibi cristẽs ſuũ deũ adorauerũt ⁊ ꝓfesti ad pastores ueñt q̃ crãt ibi ꝓpe forte ꝑ miliare nũciãtes eis ipaz ntitatẽ ⁊ etiã locũ. Eride ascẽderũt i celũ cũ cãtic] ⁊ iubilis. ꝓclamib⁹ suis ea silr nũciãtes. Tota igit supna curia exhilarata. magnoq; facto festo ⁊ laudib⁹ ⁊ gratiarũactiõib⁹ deo pri exhibit]. veneñt oẽs quotquot ibi crãt succeſſiue ꝑ ordies suos videre facie dñi dei sui. ⁊ adorãtes cũ cũ oĩ reuerẽtia ⁊ etiã mẽtem ei⁹ laudẽ eidẽ ⁊ cãtica psonabãt Quis cñ coruz audit] nouis remãsisset in celo q̃n visitasset dñm suũ sic hũiliter ꝓstitutũ i terra: In nullo cor hec superbia cadere potuisset. Et iõ dic aplus ad Hebreos. j. Et cũ introducit ꝑmogenitũ in orbẽ terrarũ dic. Et adorẽt eũ oẽs angeli dei. Hec meditari de angelis iocũdũ puto q̃ hiterci q; se habuerit ẋitas. Venerũtq; pastores ⁊ adorauerũt eũ. referẽtes q̃ audierũt ab angelis. Mr ẋo prudẽtissima oĩa que de ipo dicebãtur ꝓseruabat in corde suo. Illi aũt gaudẽtes abierũt. Genuflecte ⁊ tu q̃ tñ distuliſti ⁊ adora dñm deũ tuũ ⁊ postea matrẽ ei⁹. ⁊ reuerẽter saluta sctm senẽ Joseph. Deinde oscule] pedes pueri iesu iacẽtis in lecto ⁊ roga dñam vt eũ tibi porrigat vel ꝑmittat accipere

Acciplas eum inter brachia tua. retine ⁊ intuearis faciē eius diligēter ac reuerēter deosculare ⁊ delectare in eo. Confidenter hoc facere potes. qz ipse ad peccatores venit pro eoꝝ salute ⁊ cū eis humiliter conuersatus est. Et tandem seipīs dimittit in cibū. Unde benignitas sua patienter se tangi pro tuo velle permittet. Nec imputabit p̄sumptioni sed amori. semp tamē cū reuerentia ⁊ timore hec facias. qz ipse sanctus sanctoꝝ est. Postea redde ipm matri. ⁊ ꝓspice diligenter q̄ studiose ⁊ sapiēter gubernat eum. lactat ac cetera ei fac̄ obsequia. Sta ⁊ tu adiuua eam si potes. In his delectare iocūdare ac sedulo meditari memento. ⁊ quātum potes famuleris dñe ⁊ puero Jesu. ⁊ intuearis faciē eius sepe. in quā desiderāt angeli ꝓspicere. Semp tamen vt dixi cū reuerētia ⁊ timore ne patiaris repulsaz. Reputare em̄ te debes indignā talium conuersatione. Meditari debes etiā cum gaudio quanta sit hodierna solennitas. Hodie nanq̄ natus est xp̄us. ⁊ sic vere est dies natalis regis eterni ⁊ filij dei viui. Hodie filius dat' est nobis. ⁊ puer natus est nobis. Hodie sol iusticie qui erat in nubilo clare refulsit. Hodie spirit' sanctus ecclesie electoꝝ caput processit de thalamo suo. Hodie desideratam faciem ostendit forma speciosus p̄e filijs hominū. Hodie factus est ille hymn' angelicus, Gloria in excelsis deo.

Hodie par hominibus est annūciata vt in eodē hymno cōtinctur. Hodie vt etiam cantat ecclesia per totū mundū melliflui facti sunt cēli. ⁊ in terra cantāt angeli. Hodie primitus apparuit benignitas ⁊ humanitas saluatoris dei nostri. Hodie adoratus est deus in similitudīe carnis peccati Hodie illa duo miracla ptigerūt que supant oēz intellectū: ⁊ sola fides apprehēdere pōt. s. q̄ de v̄ nascitur ⁊ v̄go parit. Hodie alioq̄ miraculorum claruit multitudo. Denicq̄ oīa que dicta sūt de incarnatione: quasi hic clarius elucescunt. ibi inchoata: hic manifestata Vnde nūc illa ⁊ istis meditatiōib⁹ ista cōiunge. Merito ergo est dies illa iubilationis ⁊ gaudij: ⁊ leticie magne nimis. Nā rome: de quadā taberna dicta emētoria cōr milites ibi spaciando ⁊ emēdo necessaria: ea q̄ stipendijs suis acq̄sierāt expendebant ꝯfōs olei largissimi emanauit de tra. ⁊ p totuz diem largissimo riuo fluxit. ⁊ circulus ad modū celestis arcus circa solem in toto orbe apparuit. ⁊ rome statua aurea quā romulus in suo palacio posuerat: que p̄phetabat non cadere donec v̄go pareret: stati vt t p̄s nat⁹ ē: corruit. In quo loco Calixt⁹ papa ecclesiaz sctē Marie q̄ nūc dicitur transtiberim: cōstituit.

¶ De circūcisiōe ⁊ fletu dñi. Ca. ix.

Octauo aũt die circũ-
cisus est puer. Duo autem magna
hodie fctã sunt. Unuz quia manife
stuz est nomẽ salutis: quod ab eter-
no sibi impositum fuerat: ⁊ ab ãge
lo vocatum-priusq̃ in vtero cõciperet: hodie fu-
it declaratũ ⁊ nominatum. Et vocauerunt nomẽ
eius Jhm. Jhs autem dicitur saluator. quod est
nomẽ sup oñe nomen. Nec enĩ est ☾vt Aplus pe
trus ait.☽ aliud nomẽ sub celo: in quo oporteat
nos saluos fieri. Secundũ quod hodie fctũz fu-
it: est. quia incepit dñs Jhs suuz sacratissimũ sã-
guinem p nobis effundere. Tẽpestiue enim cepit
p nobis pati ⁊ qui peccatuz non fecit: p nostris
penaz hodie portare incepit. Compatere tu ei: ⁊
plora cuz illo: quia hodie fortiter plorauit. Nam
in solẽnitatib' multum gaudere debemus ppter
nr̃am salutem. sz multuz cõpati ⁊ dolere ppter su
as angustias ⁊ dolores. Audistis in ntĩtate quã-
tam afflictionem habuit ⁊ penuriam: ⁊ inter alia
ƀ etiã fuit. q̃ quãdo mater eũ posuit in presepio
ad caput ei⁹ posuit quẽdam lapidẽ interposito
forte feno. ⁊ vt habui a fr̃e nr̃o qui vidit: ⁊ adhuc
ille lapis apparet hodie ad memoriã ibidem mu-
ratus: credas q̃ libenti' posuisset puluinar si ha
buisset: sz cũ aliud nõ hr̃et qõ poneret: cũ cordis

amaritudīe posuit illū lapidē: Audis ⁊ ꝙdic: qz
sāguinē suū fudit. Fuit cm̄ caro ipsi⁹ cū cultello
lapideo icisa. Nōne ergo cōpatiēdum est ei? Ita
Sic certe ⁊ mr̄i. ¶ Plorauit ergo puer Jhs ꝙ
die ꝓpt dolorē que sēsit in carne sua. Nā xam car
nē ⁊ passibilē habuit sic ceteri hoīes. Sz eo plo
rāte: credis ne ꝙ mat̄ potuit lachrimas cōtinere?
plorauit g̃ ⁊ ipa. Quā plorātē fili⁹ stās i gremio
ei⁹ aspiciēs: puulā manū suā ad os ⁊ vultum ei⁹
ponebat: quasi nutu rogās cā ne ploraret. Quaz
enim tenerrime diligebat: a ploratu cessare vole
bat. Sīr ⁊ mr̄ cui⁹ viscera totaliter cōmouebant in
dolore ⁊ lachrimis filij: nutu ⁊ xbis ꝛsolabat eā.
Intelligebat ei tāq̄ prudētissima volūtatē ei⁹ q̄
uis nōdū loq̄ret. Et dicebat. Fili. si tu vis me a
ploratu cessare: cessa ⁊ tu. Nō cīz possū te plorāte
nō plorare. Et tūc ex ꝓpassiōe mr̄is fili⁹ a singul
tib⁹ desistebat. Odr̄ xo ⁊ ipi⁹ ⁊ suos ocłos terge
bat: ⁊ vltrū vltui applicabat. Lactabat eū ⁊ oīni
b⁹ quibus potterat modis ꝛsolabat. Et sic facie
bat quotiēs plorabat qđ forte sepe puerox more
faciebat: ad ostēdēdā miltiā nature hūane quā xe
assūpłat: ⁊ ad occłtādū se ne a diabolo cogłscere
tur. Lātat nāq̄ de ipo ecclia. Vagit tnfās int̄ ar
ta tē Hodierno autem tēpore cessat circumcisio
corporalis: ⁊ habem⁹ baptismū qui est maioris
gr̄e ⁊ minoris pene. Sed debemus hr̄e circunci

sionem spūalem ꝛ oīa supflua reīcere.ꝛ hoc ē quod pauptatem cōmendat. Nā verus paup est x̄e spūaliter circūcisus. Et hāc ſm Ber. paucis x̄bis tradit Ap̄s dicēs. Habentes victum ꝛ vestitum his contenti simus. Spūalis etiam circūcisio dz esse in oīnibus sensibus corporis nostri videndo. audiendo. gustando. ꝛ tangendo: paucitate vtamur ꝛ maxime in loquendo. Loquacitas est viciū pessimuz: ꝛ deo ꝛ hominibus odiosuz ꝛ displicibile. Unde debemus esse circūcisi linguaꝛ .i. pauca ꝛ vtilia loqui. Signū leuitatis est multum loqui. Uñ silentium est x̄tuosa res: ꝛ nō sine causa in religionibus ordinatū. Et circa hāc materiam: sic dicit beatus Bre. Ille loqui x̄baciter nouit: qui pri9 bene tacere didicerit. Censura enīz silentij est x̄bi necessarium instrumētū. Idem alibi Qui sensu leues sunt: ꝛ in locutiones precipites erunt. quia qđ leuius ꝓscia ꝓcipit: leuius ꝓtin9 lingua ꝓmit. De hoc etiā dicit Ber. in epb̄ia sermone qui incipit In opibus dñi. Jam x̄o de lingua quis nesciat q̄ mltum inquinaucrit nos. per vaniloquia ꝛ mendacia. ꝑ detractiones ꝛ adulationes. ꝑ x̄ba malicie siue iactantie: Pro his oīnibus necessaria est ydria quinta. silētium. s. custos religiōis. in quo est fortitudo nr̄a. Idē alibi. Delectabilis materna nugax est: ꝛ nouerca x̄tutū. Inter seculares nuge: nuge sunt. in ore sacerdotum blas-

phemie. Sed ꝛ si nuge incidunt interdum ferende forꝛasse sunt. sed inferende nunc̄ꝙ consecrasti em̄ os euangelio. illicitum est iam talibus aperire illud.

¶ De epiphania siue apparitione domini. Capitulum. x.

DIe autez terciodecimo puer Jesus manifestauit se gētibus. i. magis qui gentiles erant. Attende circa diem istum. quia vix inuenies aliquod festum sic ab ecclesia solemnizatū ꝛ multiplicatū in antiphonis. responsoꝛijs. ꝛ sermonibus. ꝛ alijs que ad solennitatem pertinēt sicut illud. Nō ꝙ sit maius omnibus alijs. sed quia multa ꝛ magna tali die facta sunt p dūm Jesum. ꝛ maxime circa ipsam ecclesiam. ¶ Primuꝫ est quia hodie ipsa ecclesia recepta est ab eo in persona magoꝛum. quia ecclesia ex gentibus congregata est. Nam die natalis sui apparuit iudeis in persona pastoꝛum qui iudei non receperunt verbū dei nisi pauci ex ipsis. Hodie vero apparuit gētibus. ꝛ hec est ecclesia electoꝝ. Unde festum hodiernum est proꝛie festum ecclesie ꝛ fidelium chꝛistianoꝛū ¶ Secundum. qꝛ ecclesia est hodie desponsata ab eo. ꝛ el-

dem vere ꝓiuncta per baptiſmū. quē tali die ſuſce
pit. ſ. reuoluto. xxix. anno. ¶Et ideo letāter cantaſ.
Hodie celeſti ſponſo iuncta eſt eccleſia ꝛc. Nam
in baptiſmo deſponſaſ aīe xp̄o. qui a ſuo bapti-
ſmo ſumpſit ⁊tutē. ⁊ aīarū baptizatarū ꝯgrega-
tio vocaſ eccleſia. ¶ Tertium. qꝛ tali die. ſ. reuolu
to anno poſt baptiſmū fecit ꝓmū miraculuz ad
nuptias. qđ etiam ad eccl̄iam ⁊ ſpūales nuptias
pōt adaptari. Videtur etiā poſtea feciſſe tali die
miraculum de multiplicatiōe panū ⁊ piſciuz. Sz
ꝓma tria eccleſia hodie repꝛeſentat. illud autez
nō. Vides ergo q̄ venerabilis eſt dies illa quam
dñs elegit ad tot magnifica ⁊ mirifica: ¶Conſide
rans ergo eccleſia tot magna beneficia hodie ſi-
bi a ſuo ſponſo exhibita. grata exiſtere volēs. ex-
ultat. iocūdatur. ⁊ iubilat: ⁊ hūc diē magnifice ſo
lennizat. ¶ Dicamus ergo de ꝓmo. qꝛ de aliis
ſermo erit ſm ordinem vite ih̄u chriſti. Sed de
ꝓmo opere. ſ. de magoꝝ aduentu ad xp̄m nō eſt
intentionis mee narrare moꝛalitates ⁊ expoſitio
nes que ſic diligēter per ſanctos tradite ſt̄. Qua
liter ergo venerūt magi ab oriente hieroſolymaz
Et quid inter eos ⁊ herodē actum ſit. ⁊ de ductu
ſtelle. ⁊ quare talem oblatiōem fecerūt. ⁊ de aliis
hmōi. Legas textū euāgelij. ⁊ ſctōꝝ expoſitiōes
⁊ inuenies Ego eñ in hoc ⁊ī aliis vite xp̄i actib⁹
intēdo vt in ꝓncipio tibi dixi aliq̄s meditatiōes

tangere ꝑm quasdem imaginarias repꝛesentatio-
nes qs anima diuersimode percipere pōt ꝑm qꝫ
gesta fuerūt per ipsum. vel sicut fuisse credi pñt.
De erpositionibus aūt raro intromittere me cogi-
tau. tū qꝛ ad hoc insufficiēs sum. tum etiā qꝛ ni-
mis esset lōga materia. In pñti ergo negocio sis
pīens ⁊ ꝓspice bene singula: qꝛ vt alias tibi dixi
in hoc est tota vis harū meditationū. Venerūt er-
go isti tres reges cū multitudine magna ⁊ hono
rabili comitiua. ⁊ sunt ante illud tugurīū in quo
natus est dōs Jesus. Dña sentit strepitum ⁊ tu-
multū. ⁊ accipit puerū. Intrāt illi domūculam ⁊
genuflectūt ⁊ adorāt dñm puerū Jesum reuerēter
honorāt eū vt regē ⁊ adorāt vt dñm. Vide qꝫ ma
gna fuit eoꝝ fides. Quid cīm erat credere qꝫ ille
puerulus sic viliter indut⁹. cū paupcula mīe in-
uētus. ⁊ in loco sic abiecto. sine societate. sine fa-
milia. sine oīi ornatu esset rex ⁊ deꝰ verus: Et tīn
vtrūqꝫ crediderunt. Tales duces ⁊ talia ꝑmitiua
nos oportebat habere. Stāt ergo genuflexi coꝝā
eo. colloquūtur cū dña. vel ꝑ iterꝑtē vel ꝑ seipōs
qꝛ sapiētes erāt. ⁊ forte linguā hebraycā sciebāt.
Querūt ab ea de ꝓditionibus istius pueri. Dña
narrat. ⁊ illi oīa credūt. Cōspice bñ ipōs qꝛ re
uerēter ⁊ curialiter loquūtur ⁊ audiūt. Conspice
⁊ dñam. qꝛ cum ruboꝛe in verbis ⁊ oculis ad ter
ram demissis. ac cum verecundia loquitur. non

delectatur loqui nec videri. Dñs tamen dedit ei vigorem in hoc magno opere. Quia illi repræsentabant vniuersam ecclesiam futurã ex gentibus. Conspice & puerũ Jesum nondũ loquitur. sz stat cũ maturitate & grauitate tanq̃ intelligens. & benigne respicit illos. & illi multuz delectant̃ in eo. tam visu mentali tanq̃ intus edocti & illuminati ab eo q̃ corporali. qz speciosus erat p̃ filijs hominũ. Tandem consolatione magna recepta offerunt eidem aurũ thus & mirrhã. aperiẽtes thesauros suos. & ponẽtes aliquẽ pannũ vel tapetũ ante pedes dñi Jesu obtulerũt. s. quilibet illoruz illa tria in maxima quantitate præcipue de auro. Alias em̃ pro parua oblatõe nõ oportuisset aperiri thesauros. quia parua de leui habuissent ad manus senascalli eorum. Et tunc reuerẽter & deuote osculati sunt pedes eius ¶ Quid si tũc puer sapiẽtissimus vt eos magis consolaretur & in amore suo roboraret. prærerat etiam deosculandum manuz: Signauit etiã eos & benedixit. Illi ergo se inclinantes & valefacientes cum magno gaudio recesserunt. & p̃ aliam viaz reuersi sunt in regionem suam. Quid autẽ de auro isto factũ putas quod erat sic magni valoris: Nunquid dña reseruauit sibi: vel depositum fecit. vel nunquid emit domos agros & vineam: Absit. nõ curat de talibus paupertatis amatrix. zelans ergo domi-

na fortiter ꝑ pauꝑtate. ꝛ intelligens filij̄ volun-
tatem tam intus docentis q̄ foris signa ostendē
tis. quia vultum forte auertebat ab auro ꝛ vilipē
derat. totū infra paucos dies paupibus eroga-
uit. Graue em̄ erat sibi sarcinam tenere vel defer-
re. Unde sic ista totaliter expenderat. ꝙ qñ intra-
uit in templum non habuit vnde vnum agnum
emeret quē offerret pro filio-sed emit turtures vl̄
columbas. Unde rationabile est credere ꝙ ma-
gna fuit oblatio magoꝝ. ꝛ ꝙ dña zelans pauper
tatem (quia plena charitate) dedit eā paupibus
Vides preconiū pauꝑtatis. ꝛ in duobus hic at-
tēde. Primo quia hodie puer Jesus elemosynaz
recepit vt paup-ꝛ etiā mater sua. Secūdo qz nō
solum non curabāt acquirere vel cōgregare. sed
etiā que dabant̄ retinere nolebant. Semp in eis
crescebat desideriū paupertatis. ¶ Sed nunq̄d
circa humilitatē aliquid attēdisti? Si bene aduer
titur etiā humilitatis cernit̄ profunditas. Sunt
em̄ qui se viles ꝛ abiectos reputāt in animo suo.
ꝛ in oculis suis nō extollunt̄. sed non sic esse vo-
lunt in oculis aliorum. nec patiūtur vilipendi ab
alijs vel derideri. ꝛ suā vilitatē vel defectus no-
lunt alijs innotescere-ne vilipēdant̄. Non sic fe-
cit hodie puer Jesus omnium dñs. q̄ ꝛ alijs sua
vilia patere voluit-ꝛ non paruis aut paucis. sed
magnis ꝛ multis. s. Regibus ꝛ socijs eorum ꝙ

pluribus. Et in tali casu t tpe in quo multū erat timendū. Nā cū illi venirēt vt inuenirēt regez iudeoy/ quēcūtiā deū esse putabāt. dubitare poterāt ne talibus de ipso vilis reputātes se fatuos t delusos recederēt sine fide t deuotiōe. sed non dimittit humilitatis amatoz. dans nobis exemplum ne sub specie alicuius apparētis boni recedam⁹ ab humilitate. Et q discamus etiaz in alioy oculis viles t abiecti velle apparere.

¶ De mora domine apud presepe. Capitulum. xj.

EXpeditis igitur magis. t ihus patriā suā regressis/ t totis coy oblatiōibus erogat]. adhuc stat dña mūdi cum puero suo Jesu. t nutricio suo sancto sene iosep apud presepe in illo locello patienter vsq; ad quadragesimā diem. ac si esset quedaz mulier alia de populo. t puer Jesus esset homo purus t indigeret legis obseruatiōe. Sed qz nolebāt p/rogatiuas singulares: legē obseruabāt vt ceteri. Nō sic faciūt multi qui in cōi gregatiōe degentes/ sibi speciales prerogatiuas exigunt fieri. et ab alijs tanq; honorabiliores volunt in talibus discerni. sed hoc nō patitur humilitas vera. Sta

bat ergo domina more aliarum. dictam diem expectans ingressura in templum. Stabat vigilās ⁊ attenta super custodia dilecti filij sui. O deus cum quanta sollicitudine ⁊ diligentia ipsum gubernabat ne in minimo esset defectus. Cum quā ta etiam reuerentia ⁊ cautela ⁊ quo timore ipsuz contractabat. quem sciebat esse deum suum ⁊ dominū suum. flexis genibus accipiebat ⁊ imponebat eum in cunis. Cum quanta etiam iocunditate ⁊ confidentia. ⁊ auctoritate materna ipsuz amplerabatur. osculabatur. stringebat dulciter. ⁊ delectabatur in eo quem sciebat esse filium suum. q̄ sepe curiose intuebatur eum in vultu. ⁊ singulis partibus eius sacratissimi corporis. q̄ seriose ac pudenter tenella membra fascina componebat. Sicut enim fuit humilima. sic fuit ⁊ prudentissima. ¶ Unde in singulis officijs ⁊ obsequijs vigilanti ⁊ dormienti sedule ministrabat. non soluz infantulo sed grandeuo. O q̄ libenter cum lactabat. Ut fieri potuit quin magnam etiam alijs feminis inerptaz dulcedinem in talis filij lactatione sentiret. Sed ⁊ de sancto sene Joseph refert Bernardus se credere q̄ puerum Jesum super genua sua tenens eidem frequenter arrisit. Stante ergo dña apud presepe. sta ⁊ tu cū ea iuxt̄ p̄sepe ⁊ delectare frequēter cū puero iesu. q̄ virtus erit ab ipso. Quelibet anima fidelis ⁊ marime religio

sa persona. A die natiuitatis dñi vsq; ad purifi-
catiõem deberet saltẽ semel in die apud predictũ
presepe dñam visitare. adorare puerũ Jesum ⁊
matrẽ eius. affectuose meditari de pauptate. hu-
militate ⁊ benignitate ipsorum.

¶ De purificatiõe btẽ vgis. Cap. xij

Duiente aũt qua
dragesima die prout in lege statu-
tum erat. erijt dña cum puero Jesu
⁊ Joseph. ⁊ uerunt de bethleez in
hierusalem que sunt quinq; vel ser
miliaria: vt ꝓm legem sisterẽt eũ do
mino. Vade ⁊ tu cum eis ⁊ sua portare puerũ
⁊ ꝯspice attente singula que dicũtur ⁊ fiunt. que
deuotissima sunt. Adducũt ergo dñm tẽpli ad tẽ
plum dñi. Cunq; intrassent tẽplũ emerunt duos
turtures aut duos pullos colũbaruq; vt offerrẽt
ꝓ eo sicut pro paupibus fiebat. Et q; erãt paup
rimi credendum magis de pullis colũbarũ. quia
⁊ pro minori precio inueniũtur. ⁊ ideo in lege po
nũtur in vltimo loco. ⁊ euãgelista tacet de agno
qui erat oblatio diuitũ. Et ecce symeon iustus in
spũ venit in templum. vt sicut responsum accepe
rat videret xp̃m dñi. Cum aũt festinãter veniens
vidisset eum statim ꝯgnouit eũ prophetico spiri
tu. ⁊ accelerans genuflexit ⁊ adorauit eum inter

brachia matris. Puer aũt benedixit eũ ⁊ aspiciens matre inclinauit se, ostendens se velle ad eum ire, qđ mater intelligẽs ꝑuis admirãs porrexit eum symeoni. Ille aũt gaudenter ⁊ reuerenter in vlnis suis cũ recipiens surrexit, benedicẽs deum ⁊ dixit. Nunc dimittis seruũ tuũ dñe ⁊c. De passione ipius ppheciauit. Supuenit ⁊ ipsa prophetissa anna, ⁊ adorans eũ, similiter de ipo loquebatur. Maria vero de his admirãs oĩa conseruabat in corde suo. Deinde puer Jesus extendens brachia versus matrẽ, ad eam redijt. Deinceps vadunt ad altare, pcessionẽ facientes que hodie repsentat per vniuersum mundũ, precedũt alacriter illi duo venerabiles senes, s. Joseph ⁊ symeon tenentes se per manus, ⁊ cũ exultatione magna iubilantes ⁊ psallentes. Confitemini dño quoniaz bonus: qm̃ in seculum ⁊c. Fidelis dñs in omnibus verbis suis, ⁊c. Quoniã hic est dñs deus nr̃ in eternum ⁊ in seculum seculi, ipe reget nos in secula. Suscepimus deus miseriam tuã in medio templi tui. Sequitur mater portans regẽ Jesum ⁊ Anna sociat eã, vadens et latere cũ reuerentia iubilans, ⁊ ipa gaudio indicibili laudans dñm. Ab istis ergo fit processio, paucos quidẽ sz valde magna representãtibus, nz de oĩ genere hominũ sunt inter eos, de masculis ⁊ fẽminis, senibus ⁊ iuuenibus, virginibus ⁊ viduis. Cũ autẽ

peruenerunt ad altare.mater cū reuerentia genu⁹
flexit ꝛ offert dilectissimū filiū suū deo patri suo
dicens.Accipite pater excellentissime vnigenitū
vestrū.quē ꝑm mandatū vestre legis vobis offe
ro.quia primogenitus matris est.Sed rogo pa⁹
ter vt eum mihi reddatis.ꝛ surgens dimisit ipm
super altare.O deus qualis est oblatio ista:nūq̄
a seculo talis facta fuit nec fiet. Respice bñ sin⁹
gula.Stat puer Jesus sedens sup altare.sic̄ qui⁹
libet alius puerulus.ꝛ facie matura respexit ma
trē:ꝛ alios⁹ꝛ humiliter ꝛ patiēter expectat quid
deinceps fieri debeat.Adducūtur sacerdotes ꝛ
redimit dñs omnium tanq̄ seruus quinq; siclis
more alioꝝ.Siclus erat genus monete quibus a
Joseph sacerdoti solutis mater letāter reaccepit
filiū.Accepit etiam de manu Joseph predictas
aues vt eas offerat.ꝛ genuflectēs ꝛ tenens eas
in manu sua.eleuatis oculis ꝛ in celum porrect⁹
eas obtulit dicens.Accipite clemētissime pr̄ hāc
oblatiōem ꝛ munusculum:ꝛ primū donū qđ par
uulus vr̄ vobis hodie de sua pauptate p̄sentat.
Sed ꝛ puer Jesus manus suas ad aues porri⁹
gens⁹oculos ad celum leuauit⁹ꝛ nondū loquēs
gestibus vna cū matre offerebat⁹ꝛ posuerūt eas
super altare. ¶ Vidisti quales st⁹ oblatores isti:
mater ꝛ filius:Nunq̄d potuit talis hostia q̄uis
parua repudiari;Absit⁹sed potius p̄ man⁹ ange

loꝝ fuit in ſuprema curia preſentata ⁊ valde acceptata-ita ꝙ tota curia iubilās exultauit. Poſtea virgo ſancta diſceſſit de hieruſalem ⁊ viſitauit Elizabeth.volēs videre Johānē priuſq̄ de partibus illis diſcederet. Vade ⁊ tu ſemp cū ea quocunq; ierit-⁊ adiuua portare Jeſum. Cū ergo veniſſet ad eā-feſtū magnū fecerūt-⁊ maxime de pueris ſuis. Sed ⁊ pueri letabātur adinuicē. Et Johānes quaſi intēlligēs reuerenter ſe habebat erga Jeſum. Accipe ⁊ tu reuerēter iohānem qꝛ hic puer magn⁹ eſt coꝛam dño. ſi forte benedixerit tibi. Aliquibus aūt diebus ibi moꝛa contracta diſcedunt volētes ire nazareth. Si aūt in p̄dictis vis informari de humilitate ⁊ pauptate cōſiderata oblatiōe ⁊ redēptione ac legis obſeruatione.de facili potes aduertere.

¶ Tertia feria.

¶ De fuga dñi in egyptū. Cap. xiij.

Cum ergo pergerēt Jhūs nazareth neſciētes adhuc ſuper hoc p̄ſilium domini.⁊ ꝙ Herodes pararet ſe ad necem pueri Jeſu. Angel⁹ domini apparuit Joſeph in ſomnis dicēs ei-Ut cum puero ⁊ matre fugeret in egyptum.

qz herodes volebat aiam pueri perdere. Joseph vero euigilās ꝛ ercitās matrē dixit ei. Jpa incon tinēti surgens nulla moza ꝓtracta voluit iter ar ripere. ꝓcussa eī sunt ad hanc vocē viscera eius ꝛ circa filij sui salutem nolebat negligēs inueni ri. Ergo de nocte incōtinēti ceperūt ire Jhūs par tes egypti. Conspice ꝛ meditare predicta ꝛ insra scripta. ꝛ quō puerū Jesum dormientē eleuant ꝛ cōpatere ipsis. Et attēde hic diligēter: qz multa ꝛ bona considerare potes in presenti negocio.

¶ Primo ꝓsidera quēadmodū dñs in sua pso na suscepit aliqñ prospera. aliquādo aduersa Et cum simile tibi ꝓtigerit nō sis impatiens. Nā iu xta montem inuenies vallem. Ecce cī in natiui tate sua xp̄s magnificat⁹ fuit a pastoꝛib⁹ tāq̄ ds ꝛ parū post partū: circūcisus fuit tanq̄ pctōꝛ. Deinde venientes magi eum plurimū honoꝛaue runt. ꝛ nihilominus ipe in stabulo remanens sta bat inter bestias ꝛ ploꝛabat vt cuiusdā hom̄ucu li filius. Postea presentatus erat in templo quē multū extulerunt symeon ꝛ anna. Et nunc ab an gelo dꝛ q̄ fugiat in egyptum. Et de multis tali bus poteris in vita sua ppendere que ad nostraz instructionem possumus retoꝛquere. Cum ergo ꝓsolatiōem habueris tribulatiōez expecta. ꝛ ecō tra. Unde in eis nec extolli nec frangi debemus. Dat cī dñs consolationes ad spem subleuādaz

ne deuicemus. Et tribulationē ad hūilitatē pfuā
dam. vt cognoscētes miſiaz nſam/ſēp in ſuo ſte
mus timore. Ad nſam ergo inſtructionez hec fe
ciſſe meditemur: t etiaz vt ſe diabolo occultaret.
¶ Secūdo pſidera circa dei bñficia t pſolatio/
nes/ qz qui ea pcipit nō dz ſe preferre nō pcipiēti
t qui non pcipit nō deijciat animo, nec habēti in
videat. Hoc dico/qz angelox locutiones fiebant
Joſeph t nō matri: cū tamē lōge ea eſſet inferioz
Itē t qui percipit licet nō percipiat pro ſuo vel/
le. nō debet eſſe ingratus nec murmurare. cū etiā
Joſeph qui tantus erat apud deū nō palam ſed
in ſomnis tales allocutiōes pcepit. ¶ Tertio cō
ſidera qūo dñs pmittit ſuos pſecutionibus t tri
bulatiōibus vexari. Tunc cū magna erat tribula
tio matri t Joſeph. cū viderāt puerū ad occiſio
nē queri/ quid enī grauī audire poterāt: Et erat
eis in hoc tribulatio magna. qz licet ſcirēt cū fili/
um dei eſſe. tñ poterat ſenſualitas eox turbari et
dicere. Dñe deus omnipotēs. quid op? eſt qz iſte
tu? fili? fugiat. Nō potes h eū defēdere: Et etiā
in hoc erat tribulatio qz in terrā lōginquā opoz/
tebat eos ire quā ignorabāt. t p vias aſpas' cuz
eſſent inhabiles ad eūdū. Dña ppter iuuentutez
ioſep vero ppter ſenectutē. ipe etiā puer quē poz
tare habebāt vix erat duox mēſiū. et peregrinari
habebāt in terra aliena. et pauperes qi nihil ha/

bentes. Dia enī ista sunt afflictōis materia. Tu er
go cū tribularis patiētiam habe. nec credas tibi
ab eo priuilegium dari qđ nec sibi tribuit nec ma
tri. Quatto cōsidera benignitatē. Vides enī quo
et q̄ cito psecutionē patitur. et fugā de terra nati
uitatis sue. ⁊ tā benigne cedit furori illius quē po
terat pdere in momēto. Profunda est hec humi
litas. ⁊ patientia magna. Nolebat enī sibi vicem
reddere nec offendere. ꝫ fugiendo insidias eius
vitare. Sic ⁊ nos facere tenemur obiurgantibus
ꝫ vel reprehendētibus vel persequētibus nō resi
stere. vel de ipis vindictā expetere ꝫ patiēter eos
portare ⁊ ipor furori cedere. ⁊ qđ plꝰ ē p eis ora
re. vt alibi dñs in euāgelio docet. Fugiebat ergo
dñs ante faciē serui. imo potiꝰ fui diaboli. Por
tabat eū mater tenera ⁊ iuuenis valde. ⁊ senis io
seph multū senex in egyptus per viam siluestres
obscurā nēorosaz. asperā ⁊ inhabitatā p viā etiā
valde longā. Dicit q̄ ad iter cursor sunt. xij. vel
xv. diete. pro eis aūt fuit forte iter duor mēsium
et pluriū. Iuerunt enī vt dicit per desertus illud
per quod trāsiuerūt filij israel in quo steterūt. xl.
annis. Ex quō faciebāt de victu secū portando:
Ubi etiam et qūo de nocte quiescebāt ⁊ hospita
bantur. Raro enī domos in illo deserto inuenie
bant. Cōpatere ergo eis. q⁹ labor difficilis ⁊ ma
gnus, ⁊ longus est tā ipis q̄ puero Jesu. ⁊ vade

cum eis. ⁊ adiuua puer portare ⁊ seruias in om
nibus in quib⁹ poteꝛs. Non deberet videri nobis
labor ꝑ nobilissimis priam agere ꝑ quib⁹ tātus la
bor ab alijs ⁊ a talibus ⁊ totiēs est assumptus.
De his autē que ipis in deserto ⁊ ꝑ viā contige
rūt qꝛ pauca autētica inueniunt. referre nō curo.
Cū ergo egyptū intrauerūt oia ydola ipius pro
uincie corruerūt sicut ꝑ Isaiaz fuit ꝓphetatum.
Iuerūt ergo ad quādā ciuitatatem que vocatur
Heliopolis ⁊ ibidē aliquā domunculam condu
centes habitauerūt ibidem per septē annos tāq̄
peregrini ⁊ aduene. pauperes ⁊ egeni. Sed hic
occurrit pulchra pia ⁊ cōpassiua valde medita
tio. Aduertas bene que sequūt. Unde enī et qūo
viuebant isti tāto tpe: Nunquid mendicabāt: Le
gitur autem de dña q̄ telu ⁊ acu querebat sibi ⁊
filio necessaria. Suebat ergo ⁊ filabat mūdi dña.
pauptatis amatrix. Qultum ꝑ omnē modū isti
paupertatē dilexerūt. ⁊ eidē perfectevsq̄ ad mor
tem seruauerunt fidem. Sz nūquid ibat ipsa per
domos petendo pannum et alia in quibus opa
retur: Oportuit enim hoc per vicinias innotesce
re. alias vacasset a talibus operibus. qꝛ ille mu
lieres non poterant diuinare. Sed ⁊ cum Jesus
cepit esse quinquennis vel sic. Nūquid et ipe por
tabat ambasiatas matris: petendo pro ipsa ea i
quibus operari valeret. Non enī habebat alium

scutiferum. Sed ꝛ nūquid reportabat opa facta petens ex pte matris. solutionez et preciū: Nōne in talibus erubescebat puer ihesus. filius dei altissimi. ꝛ etiā mater ipm mittens: Sed quid si aliquotiens dum opus reddidesset ꝛ precium peteret mulier aliqua supba. riosa et loquax. iniurioserndit. opus factuz accepit. eū sine precio exposuit. et sic vacn? domū redijt: O quot et quāte fiūt iniurie aduenis quas dns vitare nō venit sed suscipere. Quid etiā si aliqn domum rediens. et famen patiens. more pueorū petijt panem. nec vnde daret habuit mater: Nōne in his ꝛ similib? totaliter excutiebaṫ viscera sua. Cōsolabaṫ verbis filium suū. et ope vt poterat procurabat. et sibi forte aliqn subtrahebat de victo vt filio reseruaret. Hec ꝛ his similia de puero ihesu meditari potes dedi tibi occasionē. Tu vero sicut videbiṫ extendas ꝛ psequaris. siscz paruula cū paruulo ibū. nec paruipendas talia hūiliaꝛ que puerilia videntur meditari de ipo. Videnṫ enī dare deuotionem augere amorē: accendere feruorem: inducere compassiouez: puritatē ꝛ simplicitatez pferre: et: hūilitat] et pauptat] vigorē nutrire ꝛ conseruare. familiaritatē ꝛ conformitatē facere. ac spem eleuare. Naz ad sublimia ascendere nō valem?. sed qđ stultū dei est sapienti? est hominib? ꝛ qđ infirmū potentius. Videṫ etiā taliuz meditatio supbiam

tollere: cupiditatem eneruare ac curiositatem cō/
fundere. Vides quot bona inde ꝓueniūt: Sis er
go vt dixi cuꝫ paruulo paruula. ꝛ cuꝫ grādescen
te grādescas. semp tñ hūilitate cōseruata. ꝛ sequa
ris euꝫ quocūqꝫ ierit. ꝛ intuearis facie eius sem/
per. Sed nūquid in superioꝛib⁹ attēdisti. q̄ labo
riosa fuerit eoꝝ pauptas et q̄ verecunda: Et si
ex ope manuū victū querere oportebat. q̄d de ve/
stimētis dicem⁹. quid de vtensilib⁹. s. lect] ꝛ alijs
infra domū opoꝛtunis: Nūq̄d duplicia hēbāt. nū
quip superflua. nūq̄d curiosa: Hec ꝓtra pauptatē
sunt. et tō etiā si habere posset nollet ea paupta]
amatrix. Sed ꝛ nūq̄d dña suendo vel alias ope/
rando faciebat moꝛe quorūdaꝫ opa curiosa: Ab
sit. Faciat hec q̄ tps perdere nō curat. Nō enī po
terat ipa in tanta posita egestate tps in vanis ex
pendere. sed nec alias fecisset. Est enī piculosissi/
mū victū. ꝛ marīe tpibus nris. Vis videre quō
Attende ꝑmo quō tps ad laudē dñi ꝓcessum. ex/
pendit ꝓtra ipm in vanis. multū ei pl⁹ de tpe oc/
cupat q̄ expediat curiosum opus. ꝛ hoc maluꝫ
est valde. Secūdo qꝛ facienti est cā vane gloꝛie.
O quoties aspicit. recogitat et mente reuoluit.
etiā qñ nō opatur. ꝛ etiā qñ debet dīnis intende
re vt pulchꝝ opus faciat. et deinde se reputat et
vult reputari. Tercio qꝛ ei cui facit est cā supbie
tali enī oleo ignis supbie nutrit ꝛ mag] accendit

Sicut enim rudia ⁊ grossa sunt ꝑ̃ilitatis fomẽ-
ta.sic ista superbie.Quarto q2 est materia retrabẽ
di aiam a deo. Nã iurta btm̃ Greg. Tanto quis
a superno amore disiũgitur quãto inferius dele-
ctat̃.Quãto est cõcupiscẽcia oculoꝝ de trib' vnũ
ad que oia pctã de mũdo reducuntur. Ad nihilũ
eni talia curiosa valent.nisi vt erinde oculi vane
pascant̃.Quotiẽs aũt q̃s ī talib' delectabiliter ⁊
vane oculos pascit tã qui fac̃ q̃ qui portat ⁊ vti
tur.totiens offendit. Serto quia multoꝝ aliorũ
est laqueus ⁊ ruina.naz talia respicientes.multis
modis offendere pñt. Vel malum exemplum ꝑ̃-
do. vel delectabilit̃ aspiciendo.vel simile concu-
piscendo vel iudicando vel murmurando vel de
trahendo. Cogita ergo quotiẽs de' offendi po-
test anteq̃ illa curiositas sit deleta de oñib' aũt
illis ipe qui tale opus facit est cã. Vñ etiã si tibi
dicerẽ q̃ talia p me faceres.licz certissime scires
me talibus vti velle.tu facere nõ deberes. q2 nul
la de causa pctõ cõsentiendũ est ⁊ ab offensa dei
est oñib' modis abstinendũ. Quãto ergo magꝭ
offendis situo motu ad solaz cõplacentiã fa-is
volens magis placere creature q̃ creatori: Hec
igitur faciũt qui seculariter viuũt Talia eni sunt
ornamẽta mũdi ⁊ blasphemia dei. Sed qui i pu-
ritate cõscientie viuere intẽdit miror qũo hec fa
cere audet ⁊ se hac fece fedare. Vides quot mala

er tali curiositate puenīūt. Adhuc est aliud malum et peius. ſ. q curiositas directe obuiat paupertati. Et vltra oia predicta est etiā ḃ q leuis et vani et incōstātis animi est iudiciū. Hec autem oia de curiositate dixi. vt tu curiosa deutes. Ab ſpis igit tā faciendis p vtēdis tanq a veneno ſo ſerpente oīno abstinere curato. Nō tamē intelligi debet quin aliqñ liceat facere opa pulchra. t potiſſime ī ḃis que diuino cultui mācipātur In quibus tñ oīno ordinata affectio. íntētio et delectatio sūmope cauenda est. et ab aio ſollicite longius ppellenda. De hac autē curiositate ſic dicit Bern. in ſermonibus ad clericos ca. rij. Spectacula vana. rogo quid corpori prestāt. quid ve aie conferre vident? Nā certe nihil in hoīe cui curiositas prosit inuenies. friuola prosſ? et inania ac nugatoria ꝺsolatio. et nescio quid illi durius imprecer nisi vt semper habeat q ꝺ requirit. qui iocunda quietis fugitans. curiosa inquietudine delectatur. Sz redeamus ad dñam in egyptum. a qua digressionē feclm? ꝑpter maledictū curiositatis viciū. t ꝺspice ipam in laboribꝫ suis. suēdo filādo t terēdo. qūo facit ea fideliter. būlit t ſollicite. hñs nihilomin? diligētiſſimā curam super filio ſuo. t ſuper gubernationez domus. necnon vigilijs t oratiōibꝫ iugr̄ posse est semp intēta. Tu ergo toto affectu. eidē cōpatere t ꝺsidera q nō

habuit oīno gratʒ regnū dña regni. Sed ꝛ forte illud ꝓtingebat frequēt ꝙ alique bone matronne vidētes eiꝰ pauꝑtatē aliqua trāsmittebāt eidez.q̄ humiliter ꝛcū grāꝫ actiōe recipiebat. Sz ꝛ sctꝰ Joseph senex aliquid opabat in arte lignaminis Undiqz igit occurrit ꝓpassionis materia cū qua tādē cū aliquā morā cū ea ꝓtraxeris:pete licēciā recedēdi.ꝛ bñdictione recepta ꝑmo a puero Jesu:deīde a uxe:postea a Joseph.genibꝰ fleris cū lachrimis ꝛ ꝓpassione magna:valefacias eis:qz tāꝫ erbaniti ꝛ erules a patria sua sine aliqua cā remanent ad pegrinādū ibidē p septē ānos:in su dore sui vultus victuri.

¶ De redditu dñi ex egipto. La xiiij

Ompletis septē annis quibꝰ dus pegrinatꝰ est in egipto.angℓus dñi apparuit ioseph in sōnis dicēs. Tolle puerū ꝛ matrē eius ꝛ vade in terrā isrℓ. Defūcti eñ sunt qui q̄rebant animam pueri. Qui accepit puerū ꝛ mr̄em eius ꝛ rediit in terrā isrℓ.ꝛ cuz puenit ibi.audiens ꝙ archelaꝰ filius herodis regnaret ibi.timuit illo ire. Et itez ad monitꝰ ab angelo iuit in galyleā ciuitatem nazareth. Fuit aūt reditus eius circa festum epiphanie.s.secūda die prout in martilogio legit. Vides etiam hic sicut

fuit tactum in superiori tractatu quo dom⁹ dat consolatiões et reuelatiões p partes ⁊ nõ ita plenas vt appetit⁹ exposceret qđ ex duobus in hoc facto ppendere potes. Tũ qz in somnis nõ palã vt diri. tũ etiã qz nõ vna vice simul sed p duas vices ei dixit ad quez locũ ire deberet. Et dicit glo. q hoc fecit dñs. qz ex frequẽti vsitatiõe qs certi oz reddit. Vñ qualescũq; sunt: nobis debẽt videri magne ⁊ inde simus grati qz semp ex parte sua facit qđ nobis vtilius esse cognoscit. Nunc autẽ circa dñi reditũ insistamus. Circa quẽ diligenter attende qz pia ẽ hec meditatio valde. Redeas ergo in egyptũ gra visitãdi puerũ ihm. quez cũ extra inter pueros forte inuener]. ipe te videns occurret tibi. qz benign⁹ ⁊ affabil⁹ et curialis ẽ. Tu vero genuflectens oscular] pedes ei⁹. et post inter brachia ipm suscipias ⁊ aliquãtulum cuz eo quiescas tandẽ forte dicet tibi. Data est nobis licentia in terrã nr̃am. ⁊ cras hinc recedere debemus. bona hora venisti. qz redibis nobiscuz. cui alacriter rñdeas te ex hoc multum gaudere. et q eum optas sequi quocumq; ierit. et in his collocutionibus delecteris cũ eo. Diri iam tibi. q huiusmodi qne puerilia videntur meditari multum valent. et postea ad maiora transmittũt. Postea ducet te ad matrẽ. ⁊ curialiter honorabit. tu vero genuflectens. fac ei reuerentiã ⁊ sctõ seni ioseph. ⁊

requiescas cū eis. Mane sequēti die videbis aliquas bonas matronas de ciuitate. ⁊ etiaꝫ hominēs venientes ad sectandū eos vsqꝫ extra portaꝫ ciuitatis ꝓpter placabilē ⁊ sctām cōuersationeꝫ ipoꝝ ꝑdixerāt ei discessum suū ꝑ vicinia per plures dies. Primū qꝛ nō est cōueniēs q᷑ subito q᷑i furtim inde recederēt. secus tñ fuit qñ venerūt in egyptū qꝛ tunuerūt mortē pueri. Inciꝑūt enī recedere ⁊ ioseph cum hominibus precedit. et dña sequitur a longe cū matronis. Tu vero accipiēs puerum per manum vade in medio ante matrem nam ipsuꝫ post se non dimittet. Cum autem sunt extra portā. ioseph nō se patit amplius sociari. Tunc vero aliquis ex illis diues cōpatiēs paupertati eoꝝ pueruꝫ vocat vt aliquos ei denarios tribuat pro expensis. Verecundatur puer accipere. tñ pauptatis amore manū parat. pecuniam accipit verecūde ⁊ gras agit. sic et plures fecerūt. Vocat etiā a matronis. ⁊ similiter faciunt Nec minus hic mater verecūdatur q᷑ filius. Verūtamē humiliter gratias eis egit. Vere hic eis cōpati potes. cū ille cui⁹ est terra ⁊ plenitudo eius pro se ⁊ mre et nutricio suo sic paupertatē artam elegerit. ⁊ in tanta penuria virit. Multum in eis relucet pauptas sanctissima. ⁊ nobis amabilē et imitabilē oñdunt. Tandē gras agentes eis valefaciūt omnib⁹ ⁊ suū arripiūt iter. Sed qūo redi-

bit puer ieſus adhuc tener infantulus. difficilioꝛ
eni mihi videt reditus q̄ acceſſus. Nā qñ venit
in egyptum ita paruulus erat q portari poterat
nūc aūt ſic magnus eſt q portari non preualet. ꝛ
ſic paruus q per ſe ire non poteſt. Sed forte ali-
quis er illis bonis viris dedit vel accomodauit
aliquem aſellū ſuper quē ire poſſet. O puer egre
gie ac delicate. rer celi ꝛ terre quantum laboꝛaſti
pro nobis. ꝛ q̄ cito cepiſti. Bene ppheta in ve-
ſtra p̄dixit perſona. Paup ſum ego ꝛ in laboꝛib⁹
a iuuētute mea Penurias magnas. laboꝛes ar-
duos. ꝛ afflictiōes coꝛpis ꝓſtātiſſime aſſumpſi-
ſtis: habuiſtis voſip̄os quaſi odio: p amoꝛe nr̄o
Certe ſolus hic laboꝛ de quo nūc tractamus ad
plenam redemptionē ſufficere debuiſſet. Accipe
ergo puerum ieſuꝫ et pone ſup aſellū. ac fideliter
ducas eū. ꝛ cū deſcendere voluerit letanter eū in
bꝛachiis ſuſcipias ꝛ aliquātulum teneas. ſaltez
quouſq; veniat mater eius. que aliquantuluꝫ tar
dius ſiue planius ambulat. tunc puer ibit ad eaꝫ
eritq; matri requies magna ꝛ receptio filij. vadūt
ergo ꝛ tranſeunt per deſertum per quod venerūt
Et in ipſo itinere ſepe poteris eis compati. ha-
bentes parum quietis. ꝛ reſpice eos fatigatos. ꝛ
et laboꝛe deuictos tam de die q̄ de nocte. Cum
autem fuerunt pꝛope finem deſerti inuenerunt io
hannem baptiſtam. qui iam penitenciam age-

re ceperat. cuz tñ nullum habēret pctm̃. Dicit ꝙ locus iordanis i quo iohānes baptizauit est ille vnde transierūt filij israel qñ veuerunt de egypto per dictū desertuz. ⁊ ꝙ ppe illū locū in ipo deser to iohānes pniam fecit. Vñ possibile est ꝙ puer ihesus inde trāsiens in reditu suo inuenit eū ibi- dem. Mediteris ergo qūo suscepit eos alacriter et ibi aliquātulū subsistētes comederūt cū eo illa cruda cibaria. Tandē in mensa recreatione spūs habita valefecerūt ei. Tu autē in aduentu ⁊ in re cessu genuflecte iohāni. deosculans pedes ei⁹. benedictiōez petens et ei recōmendās. excellens ei ⁊ valde mirabilis a cunabulis ē puer iste. Ipe eni fuit ꝑmus heremita ⁊ principiū ⁊ via religio se viuere volentiū. Fuit ẏgo purissimus. fuit pre dicatoz pmarim². fuit plus ꝙ ppheta. fuit etiaz martyr glorioſus. Postea transeuntes iordanez applicauerūt ad domū elizabeth. vbi magnuz ⁊ iocundum festuz factū fuit inter eos. Et ibidem audiens ioseph ꝙ archela² filiuſ herodis regna bat in iudea: timuit et admonit² in somnis ab an gelo iuerūt in galyleā in ciuitatē nazareth. Ecce redurim² puez ihm de egypto. ⁊ eo reuerso ꝯcur rūt sorores dñe et alij ꝯsanguinei ⁊ amici ad vi- sitandos eos. Ipſi autē in nazareth quieſcūt. et pauperē vitā ducūt. Exinde aūt vsq; ad duode- cimū etatat] annuz pueri ihesu aliquid non legit

de ipō. Dicit tñ ⁊ verisimile est ꝙ adhuc ibi ē fōs de quo puer ihesus deferebat aquā matri. Faciebat enī hmōi seruicia matri humilis dñs nō enī habebat aliuz seruiētem. ¶ potes etiā hic meditari ꝙ cum mr̄e ppria scz iozoze dñe veniebat iohannes euāgelista qui tūc erat annoꝝ q̄nqz. Nā legit de ipō ꝙ obiit anno a passiōe dñi. lxvij. etatis vero sue anno. xcviij. ⁊ sic tpe passiōis dñi habebat xxxi. ānos, cū dñs hr̄et. xxxiij. vel plus. Luz ergo in hoc reditu domin⁹ esset. vij. annoꝝ. iohannes erat q̄nqz. Intuere itaqz ipos stātes simul ⁊ conuersantes sicut dominus dabit tibi. Dic enī fuit postea ille discipul⁹ quē familiati⁹ diligebat ibs.

Quō puer iesus remānsit in hierusalē

Capitulum xv.

Um aūt essz ānoꝝ xij. ascendit cū parētib⁹ in hierusalem scdm cōsuetudinē ⁊ preceptū dici festi. ⁊ durabat per dies octo. Laborabat ergo etiam nūc puer ihesues itineribus longis. ⁊ vadit vt honoret p̄rem suū celestē: in festis suis. Est enī amoz summ⁹ inter patrez et filiū. sed maioz erat ei afflictio. ⁊ dolor cozdis acerbioz. de inhonoratiōe p̄ris in pctōꝝ multipliciū cōmissiōe

q̄ de honore parentis ⁊ exteriorīs pompe festi le
ticia. Stabat ergo dñs legis obseruās legē ⁊ int̄
alios cōuersans humiliter quasi qnilibz alī pau
perculus. Consumatis aūt diebz festi recedenti-
bus paret. bz ipe in hierusalē remālit. Attēde hic
bene ⁊ oībus qui dicunt̄ et siūt te pītem exhibe-
as. Valde cū deuota materia ⁊ proficua est hec.
Dixi autē iaz tibi supra ca. vj. in principio q̄ na
zareth vbi dñs hītabat a hierl'm distat p. xviij. vl̄
xv. miliaria vel circa. Cum ergo mater ⁊ ioseph
per diuersas vias incedentes venerūt in sero ad
locū. vbi dicta explebat̄ ⁊ vbi hospitari debe-
rent videns dña ioseph sine puero quē cū ipso redisse
credebat q̄rit ab eo. vbi est puer? ⁊ iste ego nescio
non redijt mecum. tecū cū cuz redisse credebam.
Tūc illa dolore vēhementi p̄cussa cū lachrymis
dixit nō redijt mecū. Video q̄ nō bene filiū meū
custodiui ⁊ velociter cepit ire per domos. ⁊ q̄ de
center potuit illo sero circuibat. querens de ipo
et dicens. Vidistis vos filium meū? ⁊ vos vidi-
stis ne filiuz meū? ⁊ vir pre dolore ⁊ ardore desi
derij se sentiebat. Joseph vero sequebatur candē
cū fletu. Quo nō inuento. qualē quietē habere po
terāt tu ipa cogita ⁊ maxime mater que ipz arti⁹
diligebat. Et licet a notis confortaretur. non tñ
poterat consolari Quid enim erat perdere iesuz?
Conspice bene ipsam ⁊ vehementer compatere.

quia in angustia est anima sua. nunq̄ ex quo nata fuit vsq; tunc fuit in tāta. Nō ergo turbemur q̄n tribulatiōes habemus. cū et iā matri non pepercit dñs: ad suos cū eas permittit venire. t signū sunt sue dilectiōis Nobis autē expedit eas habere. Tandē dña in camera se recludens. ad oratiōnē et planctū se cōuertit: dicens. O deus t pater eterne clementissime ac benignissime: vobis placuit mihi dare filiū vestrū. sed ecce perdidi eum et nescio vbi sit. Reddite eū mihi. O pater tollite mihi amaritudinē istā t ostendite mihi filium meum. Respicite pater afflictionē cordis mei t nō ad negligentiā meā. Incaute cū me habui sed ignorans feci. sed propter bonitatem vestrā reddite ipsum mihi. quia sine ipso viuere nō possum. O fili dilectissime vbi es: quid est de te: apō quem nunc hospitaris: Nunquid ad patrem tuū rediisti in celum: Scio enim q̄ deus es. t dei filius Sed quomodo mihi non dixisses: ſz t nunquid insidiose ab aliquo es quesitus: Scio enim q̄ verus homo es ex me natus. et alias te ab herode quesitum in egyptum portaui. ¶ Pater tuus te ab omni malo custodiat fili mi. Indica mihi fili mi vbi sis quo te inuenire possumus et veniā ad te. Vel tu redire ad me velis. Parce mihi hac vice: quia nunq̄ amplius continget mihi vt te custodiam negligenter. Nunq̄ aliquam offen-

sam feci tibi fili mi: ꝓpter quã ergo causam recessisti a me: Scio ꝙ dolorẽ cordis mei cognoscis. O fili mi ne tardes venire ad me. Nunqꝫ ergquo natus es vlqz modo sine te fui comedi vel dormi ui. nisi nũc solum. mõ aũt suz sine te. ⁊ nescio qualiter hoc factum sit. tu scis qz tu es spes mea. vita mea. ⁊ omne bonũ meum. ⁊ sine te nõ possum esse. Indica ergo mihi vbi tu es. ⁊ quomõ te valeam inuenire. Talibus ⁊ similibus dictis se mat per noctez angustiabat sup dilecto filio suo. Die ne vero sequenti die tempestiue domuz ercuntes querebant euz etiam per circumstantia loca. nam per plures vias patebat reditus. Sicut qui ꝺ se nis vellet redire pisas. posset ire per podium bonichi et per colle. et ꝑ alia loca. Die ergo sequenti ibant per alias vias quercutes cum inter cognatos ⁊ notos quo etiã tunc nõ inuento mater quasi sine spe anriabat et nõ poterat cõsolari. Tercia vero die redeũtes in hierusalez inuenerũt eum in templo sedentẽ in medio doctoꝝ. tunc ipa vidẽs eum. exhylarata quasi reuluiscẽs genuflexit. ⁊ cũ lachrimys deo gratias egit. Puer autẽ iesus videns matrez venit ad eam. quẽ ipa inter brachia suscipiens ⁊ stringens ⁊ osaulas dulciter ponit vultum ad vultum. ⁊ tenens eum in gremio suo. aliquãtulum cum eo sic requieuit. neqz enĩ tunc aliquid ꝓe teneritudine dicere potuisset. Postea

respiciens eum dicit. Fili quid fecisti nobis sic: ego ⁊ pater tuus dolētes querebam⁹ tc. Et ille. quare me querebatis: In his cū que patris mei sunt oportet me esse Quod verbū illi nō intellexerunt. Dicit ergo ei mater. Fili volo quod redeamus ad domū nostrā. nō vis redire nobiscū: Et ille ego faciam qđ placuerit vobis. ⁊ rediit cum illis nazareth. Vidisti ergo afflictionem matris in predicto negocio. Sz quid fecit predict⁹ puer in isto triduo: Conspice etiam cuz attēte quomodo se reducit ad aliquod hospitale paupum. Etiā cū verecundia petit se hospitari. ⁊ ibidē comedit ⁊ hospitabaꝫ cum pauperib⁹ iesus paup Conspice eum sedentē inter doctores vultu placido. sapienti ⁊ reuerenti. ⁊ audiebat ⁊ interrogabat eos quasi ignorās qđ ex hūilitate faciebat. ⁊ etiā ne illi verecundarentꝫ sup mirabili⁹ respōsis eius. ¶ Cōsiderare aūt potes in predictis tria valde notabilia ¶ Primum. q̄ deo vult adhere re. nō debet inter consanguineos conuersari. sed ab eis discedere. Nā ⁊ puer Jesus a se dimisit dilectissimam matrem. cū operibus patris sui intēdere voluit. ⁊ etiaz postea quesitus inter cognatos ⁊ notos inuentus non fuit. ¶ Secundū. q̄ qui spiritualiter viuit nō miretꝫ si aliquādo mente arida remanens videtur sibi se esse derelictum a deo. cum etiam matri dei hoc contigerit. Non er-

sam feci tibi fili mi: ꝓpter quā ergo causam recessisti a me: Scio ꝙ dolorē cordis mei cognoscis. O fili mi ne tardes venire ad me. Nunq̄ ergquo natus es vsq̄ modo sine te fui comedi vel dormi ui. nisi nūc solum. mō aūt suꝫ sine te. ⁊ nescio qualiter hoc factum sit. tu scis qꝛ tu es spes mea. vita mea. ⁊ omne bonū meum. ⁊ sine te nō possum esse. Indica ergo mihi vbi tu es. ⁊ quomō te valeam inuenire. Talibus ⁊ similibus dictis se mat per noctes angustiabat sup dilecto filio suo Die ne vero sequenti die tempestiue domuꝫ ereuntes querebant cuꝫ etiam per circumstantia loca. nam per plures vias patebat reditus. Sicut qui ō se nis vellet redire pisas. posset ire per podum bonichi et per colle. et ꝑ alia loca. Die ergo sequenti ibant per alias vias quercutes cum inter cognatos ⁊ notos quo etiā tunc nō inuento mater quasi sine spe anriabat et nō poterat cōsolari. Tercia vero die redeūtes in hierusaleꝫ inuenerūt eum in templo sedentē in medio doctoꝝ. tunc ipa vidēs eum. erhylarata quasi reuluiscēs genuflexit. ⁊ cū lachrimys deo gratias egit. Puer autē iesus videns matreꝫ venit ad eam. quē ipa inter brachia suscipiens ⁊ stringens ⁊ osaulās duleiter ponit vultum ad vultum. ⁊ tenens eum in gremio suo. aliquātulum cum eo sic requieuit. neqꝫ enī tunc aliquid pre teneritudine dicere potuisset. Postea

respiciens eum dicit. Fili quid fecisti nobis sic: ego ꝛ pater tuus dolẽtes querebam⁹ te. Et ille. quare me querebatis: In his cñ que patris mei sunt oportet me esse Quod verbũ illi nõ intellexerunt. Dicit ergo ei mater. Fili volo quod redeamus ad domũ nostrã. nõ vis redire nobiscũ: Et ille ego faciam qđ placuerit vobis. ꝛ rediit cum illis nazareth. Vidisti ergo afflictionem matris in predicto negocio. Ez quid fecit predict⁹ puer in isto triduo: Conspice etiam cuz attẽte quomodo se reducit ad aliquod hospitale paupum. Etiã cñ verecundia petit se hospitari. ꝛ ibidẽ comedit ꝛ hospitabaꝫ cum pauperib⁹ iesus paup Conspice cum sedentẽ inter doctores vultu placido. sapienti ꝛ reuerenti. ꝛ audiebat ꝛ interrogabat eos quasi ignorãs qđ ex hũilitate faciebat. ꝛ etiã ne illi verecundarentꝫ sup mirabili⁹ respõsis eius. ¶ Cõsiderare aũt potes in predictis tria valde notabilia ¶ Primum. q̃ deo vult adhere re. nõ debet inter consanguineos conuersari. sed ab eis discedere. Nã ꝛ puer Jesus a se dimisit dilectissimam matrem. cũ operibus patris sui intẽdere voluit. ꝛ etiaz postea quesitus inter cognatos ꝛ notos inuentus non fuit. ¶ Secundũ. qꝫ qui spiritualiter viuit nõ mireꝫ si aliquãdo mente arida remanens videtur sibi se esse derelictum a deo. cum etiam matri dei hoc contigerit. Non er-

go mente tabescat. sed diligenter eum querat in sacris meditatiõibus ⁊ bonis operibus ꝑsistendo ⁊ reuenietur cũ. ¶ Tertiũ ꝙ nõ debet ꝙs esse ꝑ ꝓꝑ sensus vel ꝓpꝛie voluntatis. Nã cuꝫ dñs iesus dixisset ꝙ oportebat eũ operibus patris intendere, mutauit consiliũm: ⁊ matris voluntatẽ secutus est. ⁊ recessit cuꝫ ea ⁊ nutricio suo ⁊ erat subditus illis. In quo etiã admirari potes hũilitatẽ ipius. de qua plenius infra primo dicemus.

¶ Quid dñs fecit a duodecimo ãno vsq; ad tricesimũ annũ. Cap. xvj.

Reuersus ergo dominus iesus a templo ⁊ hierusalẽ cuꝫ parentib⁹ suis in ciuitatẽ nazareth erat subditus illis: ⁊ habitauit ibidem cuꝫ eis ab inde vsq; ad principium tricesimi anni. Nec in scripturis reperitur ꝙ in toto isto tẽpore aliquid fecerit qõ mirabile videt valde. Quid ergo mirabimur ⁊ imaginabimur ipsuꝫ fecisse? Stetit ne dñs iesus ociosus tãto tẽpore: vt nihil faceret dignuꝫ recitatione ⁊ scriptura? Si cñ fecisset: cur nõ fuisset scriptum sicut reliqua facta sua? Omnino stupor videtur. Sed attẽde hic bene. quia patẽter videre poteris ꝙ nihil faciendo fecit magnifica. Nihil enim de

factis eius a mysterio vacat. Sed sicut virtuose operabatur: sic virtuose tacebat: quiescebat: ⁊ se subtrahebat. Magister ergo summus aliquādo docturus virtutes ⁊ viam vite. cepit a sua iuuē tute opa facere virtuosa. sed modo mirabili⁊: in cognito: ac retroactis tpib⁹ inaudito se videlicet reddēdo in ꝓspectu hominū inutilē ⁊ abiectuz ⁊ insipientem. vt deuote ⁊ sine omni temeraria as sertione cogitari pōt. Nulla tñ in hac meditatio ne tibi affirmo. que per auctez sacre scripture vel doctoꝝ sacroꝝ non probantur. vt etiam in prin cipio tibi dixi. Subtrahebat ergo se a consortio ⁊ conuersatione hominum. Ibat ad synagogaz (i. ecclesiam) stabat multum ibi in oratione in loco viliori se ponens. redibat domuz: stabat cū matre. ⁊ aliquando suum nutricium adiuuabat. pertransibat eundo ⁊ redeundo inter homies ac si non videret homines. Mirabantur cuncti cer nentes iuuenez tam speciosuz nihil facere quod appareret laude dignum. Expectabant enim q magnifica faceret. ⁊ opera probi viri. Cum enis puer erat proficiebat etate ⁊ sapientia coram deo ⁊ hominibus: sed crescens ⁊ peruenies a. xij. an no vsqz. xxx. ⁊ vltra nulla opera faciebat ꝓtendē tia speciem aliquam ꝓbitatis ⁊ virilitatis. stupe bant vehemēter ⁊ deridebant eū dicētes. Iste est quidā inutilis ipe est ideota ⁊ hō de nihilo ⁊ stul

tus ⁊ insipiens. Nec etiam litteras discit. ⁊ inter gentes in proverbium venit. qꝫ erat grandis ⁊ captiuus. Et hunc viuendi morem sic tenaciter tenebat ⁊ ptinuabat. qꝫ apud oēs cōmuniter erat vilis. ⁊ abiectus reputabaꝫ. Nō bene ante p prophetam dictū fuit in persona eius. Ego sum vermis ⁊ nō homo ⁊c. Vides ergo quid faciebat nihil faciendo. reddebat se vilem ⁊ abiectū vt dixi oīnibus. sed an hoc tibi parum videꝫ? ipe quidē non indigebat. sed ego. Certe in opibus nostris nullū maius reputo nec difficiliꝰ cognosco. Ad altissimum gradum mihi peruenisse videꝫ. qui ad hoc peruenit vt ex corde ⁊ aīo vero nō ficto ita se vincit ac dñatur aīo suo ac superbo supercilio carnis sue qꝫ nolit aliquid reputari: sꝫ sperni vt abiectus ⁊ vilis. Maius est hoc qꝫ vincere vrbes iuxꝫ sententiam Salomonis Prouerb. xvj. dicentis. Melior est patiens viro forti. ⁊ qui dñatur animo suo expugnatore vrbiū. Vsqꝫ ergo qꝫ puenias ad hunc gradum nihil tibi videaris fecisse. Nā cū in veritate oēs simus inutiles etiā cū omnia bene feccrimus iurta xp̄m dñi. quousqꝫ in b abiectionis gradu non sumus. adhuc in xp̄itate non sumꝰ: sed in vanitate consistimus ⁊ ambulamus. Nō etiā aplus manifeste oīndit di. ad Gal. vj Qui se existimat aliqd eē cū nihil sit. ipe se seducit. Si ergo queras quare dñs ibus hoc facie

bat. Rñdeo tibi.nō quia indigeret. sed vt nos in
strueret. Ūñ si nō discimus.inexcusabiles sum⁹.
Abhominabile prorsus est/si se erigit ẏmiculus
t vermiū esca futurus vbi sic se humilians abie/
cit dñs maiestatis.Si aūt absurdū alicui videat
q sic inutiliter staret. t q euangeliste multa ob/
miserūt: t similia dicat. rñderi potest q non erat
inutile tante virtut] exemplū prebere t facere.im/
mo erat vtilissimū t oīm virtutū rectuz ac stabile
fundamētū. Sz er ẏbis ipius in euāgelio Job.
xvj.sic habem⁹. Cum venerit paraclyt⁹ quē ego
mittā vobis a patre spiritū ẏtatis q̄ a patre pro/
cedit. ille testimoniuz phibebit de me t vos testi/
moniū phibebitis/ quia ab initio mecum estis.s.
p̄dicatores. Et petr⁹ in electione sancti Mathie
apli dic̄.Oportet er his viris tc̄. quo ītrauit in/
ter nos dñs Jesus incipiens a baptismate iohā
nis tc̄. Tūc aūt erat incipiēs quasi annorū.xxx.
sed nec ipe iohānes eius precursor fuisset.si dñs
Jhs p̄us eo predicare cepisset. Jtē si prius ince/
pisset.qūo nō fuisset notus in tot ānis a vicinis
qui dicebāt. Nōne hic est fabri filius.cuz postea
in paruo tpe filius dauid vocaret etiā a soc̄is?
Si ergo citius incepisset/ vel aliqua notabilia fe
cisset.scripta essent vel saltē aliqua er eis. nec sic
er toto oēs euāgeliste tacuissent. Hoc aūt q̄d di
co videt ipe Berñ.sentire vt habebis i prorimo

tractatu ī vltima aūcte. Quōcunq; se habeat ve-
ritas. ego sic meditari piuz valde puto. Fabrica
bat ergo dñs iesus sic faciendo gladium humili
tatis vt p prophetā fuerat dictū ei. Accīgere gla
dio tuo sup femur tuū potētissime. Nullo q̄ppe
decētius gladio q̄ humilitatis decebat supbum
aduersarium iugulare. Nā gladio sue magnitu-
dinis non legimus q̄ fuerat vsus. sed potius cō
trariū pro illo tpe. quo maxime indiguisset. scz
tpe passionis. Idē ppheta conq̄stus est ad deuz
prēm pro filio dicēs. Auertisti adiutoriū gladij
eius: t nō es auxiliatus ei in bello. ¶ Habes er
go quō dñs ihs cepit ꝑus facere q̄ docere. Do-
cturus em̄ erat. Discite a me quia mit] sum t hu-
milis corde. Hoc ergo ꝑmo facere voluit: t nō fe
cte. sed et corde faciebat: sicut vere t et corde hu
milis erat t mit]. Nō poterat in eum cadere simu
latio. sz potius intrīm fundauit t profundauit se
in humilitate t vilitate t abiectione. t sic etiam se
in conspectu omniū annihilauit. q̄ etiam post q̄
predicare incepit: t loqui altissima t diuina: t eti
am facere miracula t magnifica opera non repu
tabant euz: sed vilipēdebant t deridebant. dicen-
tes. Quis est hic? Nōne hic ē fabri filius: t alia
similia derisoria t despectiua. Verificatum ergo
est ꝑ in hunc intellectum verbū ap̄li dicent]. Exi
naniuit seipsum formam serui accipiens. t non

solum cuiusq; serui per incarnatiõez. sed inutilis serui per hũilem ⁊ abiectã cõuersationẽ. Vis ergo videre q̃ potẽtissime hũc gladiũ sibi accinxerit: cõsidera singulos actus. semp in eis relucet hũilitas: vidisti in superioribꝰ: reducas bene in memoriã. Habemꝰ in sequẽtibꝰ in multis q̃ augmẽtatã vsq; ad mortẽ fidem ei seruauit. ⁊ etiaz post mortẽ. necnõ etiã post ascẽsionẽ. Nõne ei fine lauit pedes discipꝰ: Nõne hũiliatꝰ vltra q̃ dici posset crucꝭ patibulũ sustinuit: Nõne p're surrectiõez glorificatꝰ vocabat discipulos suos frẽs: Vade (inquit magdalene) ⁊ dic frib⁹ meis. Ascẽdo ad pr̃ez meũ ⁊c: nõne ẽt ptꝰ ascẽsionẽ locutꝰ ẽ paulo hũiliꝯ q̃i ad cõparẽ suũ: Saule saule q̃d me psequr̃is: Nec ibi noluit se deũ neq; ibm. Nõne ⁊ in sede maiestatꝭ sue ꝓsistẽs dicturꝰ ẽ in die iudicij. Quãdiu fecistꝭ vni ex hiis fribus meis mimis mihi fecistis: nõ sũ cã v̄tutẽ hãc tñ ãauit. Sciebat ei sic ois peti superbia sic fũdamẽtũ ois bonⁱ ⁊ salutis humilitas. Sine hoc fundamento frustra sit edificium. Vñ nec de v̄gnitate: nec de pauptate: nec de aliqua v̄tute vel ope sine hũilitate confidas. Hic ergo ipam fabricauit. i. ostendit qualiꝯ possit acq̃ri. s. p vilificationẽ ⁊ p abiectionẽ suiꝑi⁹ in suo ⁊ alioz ꝓspectu ⁊ p otinuũ exercitiũ hũiliũ opez. Vade ergo ⁊ tu fac similiꝯ si humilitatẽ vis adipisci. Oportet enim q̃ prece-

dat ḥūliatio .i.sui vilificatio ⁊ erectatio vlius opey ⁊ ḥumiliū. De quo sic ait Bern. in epla ad egregiū canonicum seculare. Hūilitas ad quam vtiqz ducit ḥūliatio/ toti⁹ est spūalis fabrice fūdamētum. Siquidē ḥumiliatio via est ad humilitatē sicut pacientia ad pacē. sicut lectio ad scientiam. Si virtutē appetis ḥuīlitatis/ viā nō refugias ḥumiliatiōis. Nā si nō poteris ḥumiliari nō poteris ad ḥūilitatē prouehi. Idē. xxxiij. Canti co. Oportet ḥuīliter sentire ō se/tendentē ad altiora. ne dum supra se ertollit. cadat ad se. nisi in se firmiter p veraz ḥumilitatē fuerit solidat⁹. Et qz nisi ḥuīlitatis merito maxima minime obtinētur ꝓptera qui subuebēdus ē corruptiōe/ḥumiliat. ḥūilitate meret. Tu ergo cuz te ḥūliari videris. habeto signū illud in bonū oīno argumētum est gratie appropinquantis. Nā sicut ante ruinā exaltatur cor. ita ⁊ añ exaltatiōem ḥūliatur. Sane vtrꝝqz legi. ōm. s. ⁊ supbis resistere. ⁊ ḥūilib⁹ dare gratiā. At pay est. cū p seipsum nos ḥumiliat deus. si tunc libenter accipimus. nisi qñ ⁊ p alīū hoc facit/ sapiamus similiter. Quamobrē accipe huiꝰ rei mirabile documētum ō sctō dauid. Aliquādo maledictū ē ei etiā a seruo. at ille nec cumulatam iniuriā sensit. qz presensit gratiā. Quid mihi ait ⁊ vobis filij saruie. O ve hoiez ꝑm cor dei. qui se vlciscēti potius ꝙ exprobanti succen

sendum vel irascendum putauit. Uñ ꝛ secura cõ scientia loquebat. Si reddidi retribuenti. ꝛc. Et ꝺ hac virtute hec ad pñs sufficiant. Et redeam⁹ ad intuendos actus ꝛ vitaꝫ dñi iesu speculi nostri. sicut est principale nostrum ꝓpositum. Igit te omnibus pñtem exhibeas vt sepius tibi diri Et considera illam sup oēs alias bñdictaꝫ familiam paruã. sed valde excelsam paupem ꝛ humilẽ vitã ducentẽ. Felix ioseph senex querebat qꝺ poterat ꝺ arte lignamis. dña vero acu ꝛ telu ꝑcio laborabat. Faciebat ꝛ alia domus obsequia que multa sunt. vt tu melius nosti. Parabat victum sponso ꝛ filio ꝛ alia expedientia faciebat. non em̃ habebat seruientem. Compatere ergo sibi quã sic eius manibus laborare oportet. Compatere etiã dño iesu. ꝙa ipe eam adiuuabat. ꝛ fideliter laborabat. in his que poterat. Venit em̃ vt ipe ait ministrare ꝛ nõ ministrari. Nonne ꝫ in ponẽda mẽsula. cubilibus aptandis ꝛ alijs secretioribus dom⁹ eam adiuuabat? Intuere ergo eum bñ humilia obsequia per domum faciẽtem. Et nihilominus etiã dñam intuere. Cõspice etiam qualiter ipi tres simul comedũt ad vnã mensulam ꝑ singulos dies. non lautas ꝛ exquisitas sed paupes ꝛ sobrias cenas sumentes. ꝛ qualit postea colloquũtur. nõ inania ꝛ ociosa verba. sꝫ plena sapia ꝛ spũsctõ. nec minus mẽte reficiun-

tur ꝑ corpore. Ꝫ qualiter post allqualem recreatiõem ad oratiõem se ꝓuertũt i cubilibus suis. nõ em̃ erat eis domus ampla ſꝫ parua. Meditare etiã circa cubicula. ſ. vnũ pro quolibet coꝝ t intuere dñm Jesum sup vnũ in sero post oratõez se cõponere p singulas noctes tã longissimi tpis sic ꝑuiliter. sic viliter. vt q̃cunq; alius pauperul' de populo. sic etiã pseueranter quolibet sero in ꝺ statu deberes eũ aspicere. O deus abscõdite q̃re sic affligebatis corpus istud innocẽtissimũ: vni' quippe nocti pegrinatio sufficere debebat ad totius mũdi redẽptiõem. Amor ad hoc cõpellebat im̃ensus. vehemẽter zelabat pro oue pdita. vñs humeri ad celestia pascua reportãda. Vos rex regum t deus eterne qui oim̃ penuriã subleuatis. oñia subministrati. oñibus abũdanter put exigit cuiuscq; ꝺditio. Vobis tãtã pauptatẽ. vilitatẽ t aspitatẽ. vigilãdo. dormiẽdo. abstinẽdo. comedendo. t in alijs vñs actib' p tã longa tpis spacia refuastis. Vbi ergo sti querẽtes ocia corporis q̃rẽtes curiosa ornamẽta t varia: Non didicim' in scola huius mgri qui talia volumus. ſꝫ t nunquid sapiẽtiores eo sumus: Ipe nos docuit verbo t exemplo humilitatẽ pauptatẽ. afflictionem corpis t laborẽ. Seq̃mur ergo summũ mgrm q̃ nec fallere vult nec falli pt. Et bñtes iuꝝ doctrinã apli victũ t vestitũ his ptẽti sumus ad ꝓgruẽ

tem neceſſitatē.nō ſupabundātiā.Alijs etiā ꝟtutū exercitijs ⁊ ſpūali ſtudio ꝓtinue indeſinenter ⁊ vigilātiſſime inſiſtētes ⁊c.

¶ De baptiſmo domini noſtri Jeſu chriſti. Capitulum.xvij.

Ompletꝫ ergo.xxix. annis etatꝫ ſue.q̄bꝫ vt dictū eſt ſic pēoſe vincrat ⁊ abiecte.Dic̄ dñs Ieſus mr̄i. Tps ē vt vadā ⁊ glificem ⁊ manifeſtē prēz meū: ⁊ oſtēdā me mōo ⁊ operer aīaꝝ ſalutē p q̄ me pr̄ huc miſit.cō fortatꝫ ḡ mr̄ bona/qz cito redibo ad te/⁊ genuflectēs hūilitatꝫ mgr̄ petijt bñdictōez. Jpa ꝟo ſiliter genuflectēs ⁊ cū lachrymis eū amplexās teneritime dixit Fili mi bñdicte vade cū bñdictiōe pris tui ⁊ mea.eſto mēor mei/citoqz redire memēto Sic ḡ reuerēter ſe licētiās ab ea ⁊ nutricio ſuo Joſeph iter arripuit a nazareth ꝟſus hierm ad iordanē vbi erat Jobes baptizās/q̄ locꝰ diſtat a hierm.xvij miliaria. Vadit aūt ſolꝰ dñs mūdinōduz eñ bēbat diſcipulos. Intuere ḡ eū p deo diligēter quō vadit ſolus.pedibus nudis p tam longa itinera.⁊ vehementer eidem compatere. O dñe:quo trāſitis? Nōne vos eſtis ſup omnes reges terre? O domine: vbi ergo ſunt barones ⁊ comites.duces ⁊ milites.equi ⁊ camelli.elephan/

tes ⁊ currus. ꝑnetiſ ⁊ famuli ⁊ frequẽtia comi
tiue. Ubi ſunt qui vos circũdẽt ⁊ defendant ab
irruentibus turbis. vt moris eſt alioꝝ regum ⁊
viroꝝ magnoꝝ: Ubi ſunt tubaꝝ clangor. inſtru
mẽtoꝝ ſonitus. ⁊ vexilla regalia: Ubi ſunt qui p̃
cedũt ad ꝓſpicia ⁊ neceſſaria ꝓparãda: Ubi
ſunt ꝓnores ⁊ pompe quibus nos ꝰmiculi vti
mur: Nunc oñe pleni ſunt celi ⁊ terra gloria ve
ſtra. quõ ergo ſic itis inglorius: Nõne vos eſtis
cui mille milia miſtrabãt i regno veſtro: ⁊ decies
cẽtena milia aſſiſtebant: Cur ergo ſic ſolus ince
dit] calcãdo terram pedibus nudis: Qz nõ eſtis
in regno veſtro mõ. quã puto cauſã. nam regnũ
vr̃m nõ ẽ in ꝓc mũdo. Exinaniſt] voſipſum ſu
mẽdo formã ſui. non regis: Facꝰ eſt] ſicut vnꝰ
er nobis. peregrinus ⁊ aduena ſicut oẽs patres
noſtri. factus eſtis ſeruus vt nos reges fiamus
Veniſtis em̃ vt nos ad regnũ veſtrũ adduceret]
viam ponẽdo añ oculoſ noſtros ꝑ quã illuc aſcẽ
dere valeamus. Sed quare illam negligimus.
quare vos nõ ſequimur. quare nõ ꝓumiliamus
noſipſos. quare ꝓnores ⁊ pompas. caduca ⁊
vana ſic auide poſcimus ⁊ tenem⁹: Certe quia
regnũ noſtrum eſt ō ꝓc mũdo. nec cõſideramus
nos eſſe ꝑegrinos. ⁊ ꝓpterea oĩa iſta mala incur
rimus. O vani filij ꝓim. cur vana ꝓ veris. ca
duca ꝓ firmis ⁊ certis. ⁊ palia ꝓ eternis acce

ptamus.ꝛ sic studiose amplectimur. Certe bone dñe si mẽte ſira ſuſpiraremꝰ nos esse pegrinos ꝛ aduenas.faciliter vos seqremur.ꝛ ex his visibili bus tm̃ necessaria sumẽtes nõ retardaremꝰ post vos currere in odorẽ vngentoꝝ vestroꝝ.Essemꝰ em̃ sine sarcina ꝛ ista trãsitoria quasi iaꝫ trãsacta reputaremꝰ.ꝛ leuiter spneremꝰ. Vadit ergo dñs iesus sic humilr̃ cõtinuatis dictis quousqꝫ pue niat ad iordanẽ.Cum ergo venit ad iordanẽ.in uenit iohãnem baptizantẽ pctõres. ꝛ turbã ma gnaꝫ q̃ illuc cõcurrerat ad p̃dicationẽ ip̃i. Habe bant em̃ cuꝫ quasi xp̃m. Dicit ergo ei dñs iesus. rogo te vt me cũ istis baptizes. Johãnes vo in tuens ꝛ cuꝫ spũ cognoscens timuit ꝛ reuerenter dixit.Dñe ego a te debeo baptizari. Cui dñs ie sus.Sine modo.Sic enĩ decet nos implere oẽm iusticiam. Nõ dicas hoc modo.nec me diuulges quia nõdum venit tp̃us meũ.ſꝫ me baptiza.nũc eñ est tp̃s humilitat]. ꝛ ideo implere volo omnẽ humilitatẽ. Attende ergo tu etiã hic õ humilita te.nã locus est õ ipa tractandi. Et debes scire q̃ sicut in hoc loco dicit glo. Hũilitas hꝫ tres gra dus. Primus ẽ subdere se maiori ꝛ nõ p̃ferre se equali. Scõs est subdere se equali. ꝛ nõ p̃ferre se minori. Terciꝰ ꝛ summꝰ est subdere se minori. ꝛ hũc gradũ hic tenuit xp̃s. ꝛ iõ oẽꝫ hũilitatẽ impleuit Vides quõ augmẽtata est eius humilitas a pr̃e

denti tractatu. Subiecit cū hic se seruo suo/se vi
lificat ⁊ puū suuz iustificat ⁊ magnificat. Sed in
alio ꝓsidera quō creuit humilitas. nā vlqz modo
ꝓuersatus est humiliter quasi inutilis ⁊ abiect⁹.
Hic etiā peccatoz voluit apparere. Petōz ih⁹ cū
predicabat Johānes pniaz ⁊ baptizabat. Et do
minus Jesus inter eos: ⁊ corā eis voluit bapti/
zari. Hic aūt quātū ad hoc sic dic̄ Bern̄. primo
sermone ep hic. Inter populares turbas ad bapti
smū Johānis aduenit. Venit tanq̄ vnus de po/
pulo qui solus erat sine pctō. Quis cū crederet
filiū dei/q̄s putaret dñz maiestatē: Valde q̄dē hu
miliar] dñe/nimis abscōderis: sed Johānem late
re nō poteris. Ducusq; Bern̄. Et licet idem dici
posset de circūsiōe, qz ibi voluit apparere petōz.
tamē hic plus/qz hic corā turba publice/ibi oc/
culte. Sed nōne hic timendū fuerat cū ipe am mo
do vellet intēdere ad p̄dicandū ne sperneret tan/
q̄ petōz: Sz nō ꝓpterea dimisit humilitat] mgr̄
quin pfundissime se humiliaret. Ipe ergo voluit
apparere qđ nō erat in abiectiōem ⁊ despectū sui
semp nos instruēdo. At otra nos volum⁹ appa/
rere qđ nō sumus i laudē ⁊ gloriā nostrā. Siqđ
em̄ in nobis videt ee probitat]/ostēdimus. defe/
ctus ꝙo celam⁹: cū simus petōres ⁊ mali. Qua/
lis humilitas nostra? Audi sup hoc non me/ sed
Bern̄. qui ait sermo. xlv. Car̄at]. Est humilitas cui
caritas formam ⁊ inflāmat, ⁊ est humilitas quaz

nobis ✠itas parit: ⁊ nō habet calorem atq; hec quidē in ꝓgnitione illa in affectu ꝓfitit. Etenim si tu temetipm intus ad lumē ✠itati ⁊ sine dissimulatiōe inspictas: ⁊ sine palpatione diiudices: nō dubito quin humilieris ⁊ tu in oculis tuis factus vilior tibi ex hac vera ꝓgnitiōe tui quāuis nec dū fortasse illud esse patiar in oculis alioꝝ. Eris ergo humilis sed de ope interim veritatis. ⁊ minime adhuc de amoris infusiōe. Nam si veritatis ipius q̄ te tibi ✠aciter atq; salubriter demonstrauit. sicut splendore illuminatus ita affectus amore fuisses. voluisses procul dubio qđ i te est: eandē de te oēs tenere sniam quā ipe apd te ✠itatem habere cognoscens. Hanc q̄ in te dixerim. qm̄ plerūq; nō expedit inotescere oībus oīa q̄ nos scimus d nob atq; ipa ✠itati caritate ⁊ caritati aucte vctamur palam fieri qđ nocet agnoscēti. Alioquin si ꝑuato amore tui tētus. detines pariter intra te iudiciū veritati inclusum cui dubiū est minus te ✠itatē diligere cui ꝓpriū prefers vel cōmodū vel honorē: Et infra. Tunc si tā apud temetipm humiliatus fueris necessaria illa hūilitate quā scrutās corda ⁊ renes veritas sensibus ingerit aie vigilanti adhibe voluntatē: ⁊ fac de necessitate ✠tutē: qm̄ nulla ✠tus sine conuenientia voluntati. Tunc autē fiet illud si nolis aliter apparere foris q̄ te inuenis intus.

Alioqn time/ne de teipso legas. Qm̃ dolose egit in conspectu eius: vt inueniat iniquitas eius ad odiū. Pondus inquit ⁊ pondus abominatio est apud deum. Quid em̃ tu te depreciaris in secreto apud teipsum ẏitatis trutina ponderatus. ⁊ fortis alterius precij metiens/maiori te pondere vẽdis nobis q̃ ab ipsa accepisti: Time deum ⁊ noli hãc rem pessimã facere/vt quẽ humiliat ẏitas extollat volũtas. Hoc enim est resistere ẏitati. hoc pugnare ꝓtra deũ. Magis aũt acquiesce deo/⁊ sit voluntas subdita veritati/nec tantũ subdita: sed ⁊ deuota/ Nonne deo inquit subiecta erit aia mea: At parũ esse subiectũ deo/nisi sis ⁊ oĩ humane creature ꝓpter deũ siue abbati tanq̃ p̃cellẽti/siue prioribus ab eo constitut]. Ego plus dico subdere paribus/subdere ⁊ minorib⁹. Sic em̃ decet nos inquit iplere omnẽ iusticiã. Vade ⁊ tu ad minorẽ/si vis in iusticia esse pfectus defer inferiori. minori te inclinato. Ducusq̃ Berñ. Idẽ fmo. xlvij° Cant]. sic dic̃. Quis iustus nisi humilis: Deniq̃ cũ se manibus baptiste. s. Jui dñs inclinaret. ⁊ ille erpauescceret maiestatẽ. Sine inq̃t. sic decet nos implere oẽm iusticiã ꝓsumationem pfecte iusticie in humilitatis pfectiõe ꝓstituens. Justus ergo humilis. Ducusq̃ Berñ. Hec aũt iusticia i ꝟ apparet in humili/qr reddit vnicuiq̃ ius suum. nõ sumit alienũ/sed honorẽ dat deo: ⁊

sibi retinet vilitatē. Hoc vero melius cognosces si cōsideraueris iniustitiā elati qui bona dñi sibi attribuit. De quo idē Bern. sic dic. lxxvii. Cāt. Sicut ꝺ magnis bonis mala oriri solent. cuz facti crimiꝰ ꝺ bonis dñi vtimur donis tanqꝫ nō datis: nec damus gloriā. ita pfecto qui maxime videbantur pro accepta gratia: p reddita minimi reputant apud deum. Ego aūt parco vobis: vsus sum modestioribꝰ vocibus: mario mimoqꝫ. Sed quę sentio nō erpresi: diserimē inuolui/ ipse nuda vo/ optimi pessimiqꝫ dixisse debueraz. nam vere & absqꝫ dubio eo quisqꝫ pessimꝰ: quo optimꝰ est. si hocipm qꝫ optimus est ascribit sibi. Nēpe pessimū hoc. Q; si dicat quis: Absit: Agnosco: Gratia dei sum id quod sum: studeat aūt optare gloriam pro gratia quā accepit: Nōne fur est & latro: Audiat q; hmōi est. ex ore tuo te iudico serue neqā: Quid nequius seruo vsurpante sibi gloriā dñi sui. Ducuslꝫ Bern. Vides quō pfectio iusticie i humilitate consistit: q nō surripit honorem deo: nec sibi attribuit quę non debet: certe nec ledit primū: nō cm diiudicat cuz: nec alicui se pfert hūilis: se miorē omibus reputat: & locuz nouissimū eligit sibi. De quo idez Bern. sic dic. Cant. xxxvii. Quid scis o homo si vnus ille quē forte oim vilissimū atqꝫ miserrimuz reputas: cuius vitā scelleratissimā ac singulariter fedissimā horres

ꝛ ꝑpterea illum putas ſpernẽdum. nõ modo pꝛe
te: qui fortẽ iã ſobꝛie ꝛ iuſte ꝛ pie viuere te confi
dis. ſed etiã ꝓ ceterꝫ oĩm ſceleratis tanꝙ oĩm
ſceleratiſſimũ: Quid ſcis inꝙ ſi melioꝛ ꝛ tecꝛ illo
mutatione dextre excelſi in ſe quidẽꝫ futurus ſit.
in deo vero iã ſit: ꝛ ꝑpterea non mediocrẽ nõ vel
penultimuꝫ: nõ ipſum ſaltẽꝫ inter nouiſſimos eli
gere locuꝫ nos voluit. Sed recumbe inquit in no
uiſſimo loco vt ſolus vicꝫ oĩm nouiſſimus ſede
as. teqꝫ nemini nõ dico ꝓferas: ſed nec compare
preſumas. Ducuſqꝫ Bern̄. Nec ꝯ humilitatꝫ vir
tus multiplicib⁹ auctatib⁹ cõmendatur ab eodẽ
Bern̄. dicit em̄. Ierem. Cant. Magna res ꝛ ſubli
mis virtus ꝯ humilitas. q̃ promereꝛ quod nõ do
ceꝛ: digna adipiſci quod non valet addiſci. di
gna a verbo ꝛ de verbo cõcipere. qđ ſuis ipa ver
bis explicare nõ ꝓt. Cur hec: Nõ qꝛ ſit meritum
ſed quia ſic eſt placitum coꝛaꝫ patre verbi ſponſi
aie Jeſu xp̃i dn̄i nr̄i q̃ eſt ſup oĩa deus benedict⁹
in ſecula. Idẽ inſermo. ꝺ gradibus ꝯ humilittatis
Humilitas eſt virtus qua ꝯ veriſſima ſui cogni
tiõe ſibꝫ ꝓ vileſcit. Idẽ in ſer. de natiuitate dn̄i.
Sola xꝛtus ꝯ humilitas leſe eſt caritatꝫ repatio. Idẽ
in epla ad hereticũ. Sola ꝓfecto nõ ſolet gloꝛia
ri. nõ nouit preſumere/ cõtendere nõ cõſueuit ꝯ hu
militas. non contẽdit iudicio/ non pretendit iuſtici
am. quia vere ꝯ humilis eſt. Ꝓꝛo ꝯ humilitas deo

nota

nos reconciliat. deo placet in nobis. Idē super
Missus est gabriel. Semp solet esse diuine gra
tie familiaris virtus humilitatis. Nimirū cōser
uande humilitat] gratia diuina solet pietas ordi
nare. vt quāto qui es plus proficit. eo min⁹ se re
putet profeciſſe. Nam vsq; ad extremuz exercitij
spiritualis graduz si quis profecerit aliquid et ō
primi gradus imperfectiōe relinquet. vt vir pri
mū sibi videatur adeptus. Idez ibidē. Pulchra
permixtio virginitatis ⁊ humilitatis. Nec medio
criter placet illa aīa in qua humilitas conmēdat
virginitatem. ⁊ virginitas exornat humilitatem.
Sed quanta putas veneratiōe digna est in qua
humilitatem exaltat fecunditas. ⁊ part⁹ cōsecrat
virginitatē: Audis virginē. ⁊ audis humilē. Si nō
potes virginitatē humilis imitare humilitatē virginis
Laudabilis actus virginitas. sed magis hūilitas
necessaria. Illa cōsulit. ista ꝓcipit. Ad illā inuita
ris. ad istā coger]. De illa dicit: q̄ ꝑt cape capiat.
ō ista dicit. Nisi q̄s efficiat sic puul⁹ iste nō intra
bit i regnū celoꝝ. Illa ḡ remunerat ista exigit. po
tes deiꝝ sine virgitate saluari. sn̄ humilitate nō po
tes. Pōt in⁹ placere humilitas. q̄ virginitatē ꝺplo
rat amissaz. Sine hūilitate audeo dicere. nec virgi
nitas marie placuisset. Super quez inquit requi
escet spūs me⁹ nisi sup hūilez ⁊ quietū. ⁊c: Si er
go maria humilis nō fuisset sup eā spūsctūs non

requieuisset. Si non super eam requieuisset. non impregnasset: Quō em̄ ō ipō: sine ipō concipet: Patet itaq; quia vt de spūsto concipet: vt ipsa phibet. respexit dñs humilitatem ancille sue potius q̄ ⁊ginitatē. Vñ cōstat q2 vt placeret virginitas: humilitas proculdubio fecit: Quid dicis virgo superbe: Maria se virginez oblita. gloriatur de humilitate. Et tu negligendo humilitatez blādiris tibi ō ⁊ginitate: Respexit aīt illa hūilitatem ancille. Que illa virgo vtiq; sctā virgo sobria: ⁊go vtiq; deuota: Nunquid tu castior illa: nūquid ōuotior: nūquid tua forte pudicitia gratior castitate marie. vt sez sine humilitate placere sufficias et tua que illa nō potuit et sua: Deniq; quāto honorabilior es et singulari munere castimonie tāto tibi tu maiorē iniuriaz facis. quanto vite decorez fedas pmixtione superbie. Idem in epla ad Henr]. cp̄m. Caritas: castitas ⁊ humilitas nullius color] sunt. sed nō nulli? deco r]. nec mediocr] decoris q̄ dīnos quoz delectari possent aspectus. Quid castitate decorius: que mūdum de immūdo conceptū semine: de hoste domesticū angelum deniq; de hoīe facit. Differunt quidem inter se angelus ⁊ pudicus hō. sed felicitate. non ⁊tute. ⁊ si illius castitas felicior. huius tñ fortior eē cognoscitur. Sola est castitas q̄ in h̄ mortalitat] loco ⁊ tpe statū quēdā imortal' glie repñtat

Sola inter solemnia nuptiaꝝ.nuptiaꝝ morē illi⁹ btē regiōis vendicat sibi:in qua neqꝫ nubēt neqꝫ nubent̄:p̄bēs quodāmō iā celestī illius conuersa tiōis erperientiā. Vas interim fragile qō porta⁊ mus:in quo ꝛ crebro periclitamur:tenet castitas in sanctificationem instar odoriferi balsami:quo condita cadauera incorrupta ꝓuant̄: sensus ipsa ꝛ artus continet ꝛ constringit. ne dissoluātur in ocijs: ne corrūpātur in desiderijs:ne carnis vo⁊ luptatibus cōputrescāt. Vey quātalibꝫ venusta te sui: castitas eminere apparet sine caritate. tñ nec p̄cium bꝫ:nec meritum. Nec mirū qr absqꝫ il la nec bonū fedei suscipitur⁊ctiā si montes trāsfe rat. Sciencia nec illa q̄ linguis loq̄tur angelorū. martyriū nec illud. si tradidero inquit corp⁹ meū ita vt ardeā⁊ neqꝫ cū illa quodlibꝫ erignū respui tur. Castitas sine caritate⁊lampas sine oleo. sub⁊ traḥe oleū. lampas non ardet⁊tolle caritatē casti tas non placet. Jam de trib⁹ q̄ ꝓposuimus. so la tractāda est humilitas q̄ duabus p̄missis vir⁊ tutibus intm̄ est necessaria. vt absqꝫ ista: ille nec eē virtutes videātur. Nēpe vt castitas siue cari⁊ tas obtineat: hūilitas meret. Qm̄ hūilib⁹ deus dat gratiaꝫ. Seruat humilitas etiā ꝟtutes acce⁊ ptas⁊qr nec requiescit spūs nisi sup quietū ꝛ hu mile:ꝓuatas consumat: nam ꝟtus in infirmitate ꝑficitur: ꝓcē in ꝓūilitate⁊inimicaꝫ omis gratie

omniſq; initiū pcti debellat ſuꝑbiam. ⁊ tam a ſe q̄ ab alijs virtutibus ſuꝑbam illius ꝓpulſat tirānidem. Que quidē ſuꝑbia er alijs q̄buſcumq; bonis viriū ſuaꝝ magꝭ cape ſolet incremētū. Sola hec oim ꝓpugnaculū quoddā: turriſq; x̄tutū eius fortiter reſiſtit malicie: obuiat preſumptiōi Ducuſq; Berñ. Igit habuiſti mlta ⁊ pulchra ō hūilitatei tractatu pñti a x̄riſſimo. Berñ. atq; hūilimo. Vide vt ea etiā que ō alijs x̄tutibus tāgit mente intelligas ⁊ ope compleas. ¶ Sed iā ad baptiſmuꝫ dñi redeamus. Poſtq̄ ergo iohes vidit dñi voluntatē obediuit ⁊ eū baptizauit. Nūc ergo eū bñ conſpice: Spoliat eñ ſe dñs maieſtatꝭ ſicut q̄libet alius homūcul⁹. ⁊ mergitur in aquis frigidis tpe frigoris magni pro nro amore opat nostram ſalutē: conſtituēs ſacrm baptiſmi: ⁊ lauans crimīa noſtra. Deſponſat ergo vniuerſalē ecclīam: ⁊ ſingulariter oēs aīas fideles. Naꝫ in fide baptiſmatis deſponſamur dño Jeſu xp̄o dicente ꝓphēta in ꝑſona ip̄ius. Sponſabo te mihi in fide. Uñ hec ſolēnitas ⁊ hec opatio magna ⁊ vtilis valde eſt. Et ideo cantat ecclīa. q̄ hodie celeſti ſpōſo iuncta eſt ecclīa. qm̄ in iordane lauit xp̄us eius crimina. Et in hoc ope excellētiſſimo tota ſe trinitas mō ſingulari maīfeſtauit ⁊ deſcēdit ⁊ requieuit ſp̄uſſctūs ſuꝑ eū in ſpecie columbe. ⁊ vox patris intonuit. Hic eſt filius meus di-

lectus in quo mihi bene complacui. In hoc aūt loco dicit Bern̄. Ipm inqt audite. Ecce dñe Je su. vel nūc iā loquere. licētiā loquēdi habes a patre. Quādiu dei vtus t dei sapia quasi infirmus aliquis t insipiens lates in pplo: Quādiu nobilis rex. t rex celi: fabri filium te pateris appellari pariter t putari: Etem̄ Lucas euangelista testat qm̄ adhuc filius Joseph putabat. O humilitas virtus xpi quātū cōfundis supbiam mee vanitatis. parū aliquid scio vel magis scire mihi videor. t iā silere nescio. nam impudent t imprudenter me ingerēs t ostentans prōptulus ad loquēdum. velor ad docendum tardus ad audiēdum. Et xp̄us cum tanto tpe silebat cum seipsum abscondebat nunc̄ inanem gloriā metuebat. Quid timeret ab inani glia. qui est va glia pris: Utiq; timebat. sed nō sibi: nobis timebat ab illis quib' nouerat esse timēdū. Nobis cauebat: nos instruebat: tacebat ore. sed instruebat opere. t quod docuit postea verbo iam clamabat exemplo. Discite a me quia mitis sum t humilis corde. Nam ō infantia dñi parum aliquid audio ertunc. Jam vsq; ad hūc. xxx. annuz nihil inuenio. Nūc vero iam latere non potest: quia tam manifeste demostratur a patre. Nucusq; Bern̄. Et hic ē auctas quā in supiori tractatu allegauī. p quā bēs quō siluit dñs tbs humiliter ad nraz instructionē. Vi

omniſq; initiū pcī debellat ſuꝑbiam. ⁊ tam a ſe q̄ ab alīs virtutibus ſuꝑbam illius ꝓpulſat tirānidem. Que quidē ſuꝑbia ex alīs q̄buſcumq; bonis virtū ſuaꝝ magī capę ſolet incremētū. Sola hec oīm ꝓpugnaculū quoddā: turriſq; x̄tutū eius fortiter reſiſtit malicie: obuiat preſumptiōi Ducuſq; Berñ. Igit habuiſti mīta ⁊ pulchra ꝺ hūilitatei tractatu pñti a x̄riſſimo. Berñ. atq; hūilimo. Vide vt ea etiā que ꝺ alīs x̄tutibus tāgit mente intelligas ⁊ ope compleas. ¶ Sed iā ad baptiſmuꝫ dñi redeamus. Poſtq̄ ergo iohes vidit dñi voluntatē obediuit ⁊ eū baptizauit. Nūc ergo eū bñ conſpice: Spoliat eñ ſe dñs maieſtatī ſicut q̄libet alius homūcul⁹. ⁊ mergitur in aquis frigidis tpe frigoris magni pro nr̄o amore opat nr̄am ſalutē; conſtituēs ſacrm baptiſmi. ⁊ lauans crimīa noſtra. Deſponſat ergo vniuerſalē; eccl̄iam. ⁊ ſingulariter oīes aīas fideles. Naꝫ in fide baptiſmatis deſponſamur dño Jeſu xp̄o dicente ꝓphēta in ꝑſona ip̄ius. Sponſabo te mihī in fide. Uñ hec ſolēnitas ⁊ hec opatio magna ⁊ vtilis valde eſt. Et ideo cantat eccl̄ia. q̄ hodie celeſti ſpōſo iuncta eſt eccl̄ia. qm̄ in iordane lauit xp̄us eius crimina. Et in hoc ope excellētiſſimo tota ſe trinitas mō ſingulari maīfeſtauit ⁊ deſcēdit ⁊ requieuit ſpūſſctūs ſuꝑ eū in ſpecie columbe. ⁊ vox patris intonuit. Hic eſt filius meus dī

lectus in quo mihi bene complacui. In hoc aũt loco dicit Bernũ. Ipm inqt audite. Ecce dñe Jesu. vel nũc iã loquere. licẽtiã loquẽdi habes a patre. Quãdiu det ẏtus t dei sapia quasi infirmus aliquis t insipiens lates in ppho: Quãdiu nobilis rex. t rex celi: fabri filium te pateris appellari pariter t putari: Etem Lucas euangelista testat qm̃ adhuc filius Joseph putabat. O humilitas virtus xpi quãtũ cõfundis superbiam mee vanitatis. parũ aliquid scio vel magis scire mihi videor. t iã silere nescio. nam impudent t imprudenter me ingerẽs t ostentans prõptulus ad loquẽdum. velox ad docendum tardus ad audiẽdum. Et xpus cum tanto tpe silebat cum seipsum abscondebat nunq̃ inanem gloriã metuebat. Quid timeret ab inani glia. qui est ẏa glia pris: Utiq; timebat. sed nõ sibi: nobis timebat ab illis quib' noverat esse timẽdũ. Nobis cauebat: nos instruebat: tacebat ore. sed instruebat opere. t quod docuit postea verbo iam clamabat exemplo. Discite a me quia mitis sum t humilis corde. Nam ẽ infantia dñi parum aliquid audio extunc. Jam vsq; ad hũc. xxx. annuz nihil inuenio. Nũc vero iam latere non potest: quia tam manifeste demonstratur a patre. Ducusq; Bernũ. Et hic ẽ auctas quã in superiori tractatu allegauí. p quã bẽs quõ soluit dñs tbs humiliter ad nraz instructionẽ. Vi

Vides ergo vbiq; redolere hūilitatē. De hac libenter tibi loquor: qz magnifica ẏtus est valde. ⁊ ea plurimū indigemus: eoq; studiosius ārenda affectuosiusq; amanda: quo dñs in singulis suis actibus tam signanter studuit eam obseruare.

¶ De ieiunio ⁊ temptationibus xpi

Itē de reditu eius ad matrem. De quattuor quibus puenitur ad cordis puritatē. De orōne plura bona. De resistēdo gule. Quare ⁊ pro quibus deus fecit mirabilia. ¶ Capitulum. xvij.

Postq̄ dñs ihs fuit baptisatus in continenti prerit in desertū super quendā montē ibi ad quattuor miliaria vel circa. qui vocatur quarētana. ⁊ ieiunauit. xl. diebus ⁊ xl. noctibus. ⁊ iuxta Marcū erat ibi cum bestijs.

¶ Considera ergo hic ⁊ attente conspice ipsum plurium eñ virtutū exempla tibi ōmonstrat. Vadit eñ in solitudine. ieiunat: orat ⁊ vigilat: tacet ⁊ dormit in plana terra ⁊ humilit cum bestijs cōuersatur. Compatere ergo ei qz semp ⁊ vbiq; sed hic marie vita sua penosa est ⁊ corpis afflictiua Ac eius exemplo disce ab eo in his exercitari.

¶ Nam quattuor hic tanguntur q̄ spūalis exercitij sunt ⁊ mirabiliter seinuicē adiuuāt. s. solitudo ieiunij: oratio ⁊ afflictio corpis. Et p̄ ista marie

peruenire possumus ad cordis puritatē q̄ puri-
tas vtiq; est nimiū p optanda. eo q̄ in se oēs vir
tures quodāmō conp̄hendit. Continet enī cari-
tatē. humilitatē. patiam ⁊ ceteras ꝟtutes. ⁊ remo
tionē oīm viciox. q̄ cū viciis vel cuz defectu vir
tut] non stat puritas cordis. Et p̄pterea i colla-
tiōibus sc̄ōx patrū tradit q̄ totū exercitiuz mo-
nachi oz esse ad cordis puritatē habendaz. Hec
enī est per quod homo meret videre deū. dicente
dño in euāge. Bti mūdo corde: qm̄ ip̄i deū vide
bunt. Et p̄m Bern̄. Qui clarior est. ille deo ppin
quior. Esse aūt clarissimū peruenisse est. Ad hāc
aūt habendaz multū valet oratio feruens ⁊ assi
dua. de qua plenius infra docebet]. Sed oratio
cuz crapula vl̄ ingurgatiōe corp̄is vel eius mol
litie vel ociositate parum valet. Et ideo requi-
ritur ieiunium ⁊ afflictio corp̄is. discreta tn̄. Nā
indiscreta impedit omne bonū. Preterea ad oīm
p̄dictox cōsummationez videtur facere solitudo
Nam cuz tumultu ⁊ strepitu non potst decenter
oratio fieri. ⁊ videre ⁊ audire multa. vix fieri po-
test sine impuritate ⁊ offensa. Oz enī intrat p
fenestras nr̄as ad aīas: Et ideo dn̄i exemplo va
de in solitudinē i. quātn̄ potes te sepera ab alia-
rū cōsortio sis solitaria si vis ei conīūgi ⁊ p puri
tatē cord] eū videre. fuge ēt collocutiōes ⁊ mari
me secularīū p̄sonax. Nō queras nouas deuoti-

ones ꝛ amicicias. Nō impleas oculos ꝛ aures
fantasmatib⁹ vanis ꝛ oia que quietē animi ꝛ trā-
quillitatē mentis pturbant tanꝯ venenosa ꝛ aie
inimica deuita. Non em̄ sine causa seti patres pe
tebāt nemora ꝛ loca remotissima ab oī hoīm con
uersatione. Et nō sine causa mandabant his qui
in cenobiis remanebāt. ꝙ essent ceci surdi ꝛ muti
Ut autez hoc melius intelligas. Audi quid sup
hoc dicit Bern̄. ser. xl. Canti. Tu inꝯ si ad spūs-
seti incitamenta moueri. ꝛ inardescis dare operā
quō aiaz tuā facias spōsaz dei. sedeas sm ppbe-
tam solitarius qm̄ leuasti te sup te volēs angelo-
rum dño desponsari. An non supra te adherere
deo atz vnum spm̄ esse cum eo? Sede namqz soli
tarius sicut turtur. nihil tibi ꝛ turbis. nihil cum
multitudine ceteroy: etiā obliuiscere ppm̄ tuū ꝛ
domū patris tui. ꝛ concupiscet rex decorem tuū
O sancta aia sola esto vt soli oīm serues te ipam
quē ex oībus tibi elegisti. Fuge publicum. fuge
ꝛ ipos domesticos. secede ab inimicj ꝛ ab itimis
ꝛ ab illo qui tibi ministrat. An nescis te verecun
dum habere sponsum. ꝛ qui nequaꝯ suam velit
tibi indulgere presentiam. presentibus ceteris?
Secede ergo. sed mente non corpore: sed intenti-
one: sed deuotōe: sed spū. Spūs em̄ ante faciem
tuam ips dñs: spirituſqz requirit nō corpoꝛj so
litudinem ꝙꝯ interduz ꝛ corpore non ocioſe te

seperas cum oportune potes. presertim tpe orationis. Et infra. Solus es si non cōmunia cogites. si non affectes pñtia. si despicias quod multi suscipiunt. si fastidias qō multi desiderant. si surgia deuites. si damna non sentias. si non recorder] iniurias. alioquin nec si solus corpe es. sol⁹ es. Vides ne posse te esse solum etiam inter multos. t inter multos cuz solus es: Sol⁹ es inquacunqz ḥoim conuerser] frequentia tm̄ caue alienę cōuersatiōis esse aut curiosus explorator aut temerarius iudex. Ducusqz Bern̄. Vides quō necessaria sit solitudo. t quō nō sufficit corporalis sine mentali: Sed vt mentalis ḥabeatur oportet corporalem esse artissimam vt mens per exteriora nō effluat: vt se cū spōso suo recolligere possit. Igit toto affectu toto posse tuo coner] imitari dūz Jesuz spōsuz tuū t solitudie t oōe t ieiunio t corpis afflictōis⁹ discret]. In eo ꝙ vo ꝙ cōuersat cū bestijs discę int alios ḥūilit conuersari: t eq̄nimit tolerare. et eos q̄ tibi videt aliqñ irrōnabilit se ḥre. Jp̄m aūt dn̄m sepe in ḥac solitudine visita. ꝓspicies eū q̄liter conuersat ibidē. Et maxime qualiter iacet de nocte in terra. Quelibet em̄ aīa fidelis deberet eum in die semel ad minus visitare. Maxime ab epḥia vsqz ad. xl. dies quibus ibi manebat. Completis autē quadraginta diebus dn̄s esuriuit. Tūc temptator accessit ad eū

volens explorare vtr fuisset filius dei. Temptauitq; eū de gula dicēs. Si filius dei es dic vt lapides isti panes fiant. sed non potuit magistrum decipere. Taliter em̄ rñdit. t sic se habuit. q nec i tēptatione gule succubuit. nec scire aduersarius potuit quod voluit. Non em̄ negauit nec asseruit esse filiū dei. sed eius auctoritate scripture cōuicit. Et nota hic exemplo dñi esse resistēdū gule. Nā ab eo inchoandū est si vicia volum⁹ superare. Videtur em̄ q qui gule succūbit imbecillis reddat ad alia vicia deuincenda. Sic em̄ dic. glo. in loco isto sup Math. Nisi prius gula refrenet frustra contra alia vicia laboratur. Postea diabolus assumpsit eū t portabat eū in hierusalē. que distat inde p. xvij miliaria vel circa. Vas aūt locoꝝ distātias q̄s pluries i hoc opusculo tibi narro. ab his audiui qui in illis ptibus fuerūt. Cōsidera hic benignitatē t patientiā dñi. Permisit em̄ se portari t cōtractari ab illa cruenta bestia. q̄ suus t oim amatoꝝ suoꝝ sanguinē sitiebat. Statuēs aūt eum sup pinnaculū templi. temptauit eius de vana gloria. similiter volens explorare quod supra. Sed t hic auctoritate scripture deuincitur t sua intentiōe frustrat. Ecce tunc ergo fm Bern̄. sup ps. Qui habitat. Quia dñs nihil oñdit diuinitatē arbitrat⁹ est hostis eī esse hoiēs. tēptauit eum tertio vt hoiem. Exinde ergo assumēs eum

rep ortauit im montē excelsum ꝓpe dictū mōtem de quarētana p duo miliaria. ⁊ tūc tēptauit eū ō auaricia. sed ⁊ hic homicida ille succubuit. Vidi sti quō dñs Jesus fuit contractat⁹ ⁊ temptatus Miraris ergo si nos tēptemur: fuit etiā ipe alias temptat⁹. Vñ Bern̄. dic̄. Qui quartā temptationē de dño non legit. ignorat scripturā. q̄ dicit q̄ temptatio est vita hoīs sup terraz. Apls quoz dicit eū fuisse tēptatū p oia ps̄imilitudine absq; petō. Victoria itaq; facta: venerūt angeli ⁊ ministrabant ei. Hic aut̄ diligenter attēde ⁊ conspice dñm comedentē solum circūdātib⁹ angelis ⁊ cō sidera bene oia que sequētur. q; pulcra sunt ⁊ de uota valde. Et quero quid angeli ministrabant vt comederet post taz longū ieiuniū: De hoc scri ptura non loquitur. Possumus aūt hoc victori osum prandiū sicut volum⁹ ordinare. Et quidē si eius potentiam consideremus erpedita est que stio. q; res quas vellet creare ⁊ de creatis habere poterat pro sue arbitrio voluntat̄. Sed nō inue nim⁹ q̄ hac potēcia p se vl̄ p discipl̄is suis vsus fuerit. pro turbis aut̄ fecit quas pauit duabus vicibus in multitudine magna de panib⁹ pauc̄. De discipulis aut̄ legim⁹ q̄ eo pūte spicas vellebāt ꝓpter famē ⁊ comedebāt. Simliter cū fatigatus critinere sedebat sup puteū loquens cum samaritana. non dicitur q̄ creauit cibos sz q̄ mi

ſit diſcipłos in ciuitatē ad querendū cibos. Nec
eſt veriſimile q̄ per miraculū. q̄ miracula facie-
bat ad alioꝝ edificationē ⁊ in p̄ntia plurium: ſꝫ
hic non erāt niſi angeli. Quid ergo circa hoc me
ditabimur in mēte? Nāq̄ illo non erat habitatio
hoīm nec cibi pati. ſed aliūde pata cibaria porta
uerūt angeli ei: ſicut ꝓtingit danielī. Cū em̄ aba-
cuc ꝓpheta paraſſet pulmentū p meſſoribꝰ ſuis
portauit euꝫ angelus dñi p capillos de iudea in
babyloneꝫ ad danieleꝫ vt comederet: ⁊ poſtea in
momēto eū reportauit. Immoremur ḡ hic ⁊ hūc
modū aſſumamꝰ ⁊ iocūdemur cū dño in hoc p̄ā
dio ſuo ſentiatq̄ mater ſua excellētiſſima de hac
cadeꝫ iocunditate ⁊ victoria. Pie aūt ac deuote
ſic meditemur Venerūt angeli ſathana repulſo in
multitudine magna ad dñm Jeſum xp̄m ⁊ adorā
tes eum ꝓſtrauerūt in terrā dicentes. Saluete dñe
ieſu deus ⁊ dñs nr̄ ⁊ dñs hūiliter ac benigne rece-
pit eos. ⁊ cū capit] inclinatiōe cogitās ſe fore ho
minē minoratuꝫ paulomin? ab angelis. Dicūt ei
angeli dñe multū ieiunaſt]. quid vultis vt vobis
pem?: Et ille Jte ad mr̄eꝫ meā chariſſimā. ⁊ſi q̄d
habꝫ ad manus: deferte. quia de nullis cibis ſic
libenter veſcor ſicut ō ſuis. Tūc duo er ipſis per
gentes in momēto fuerūt cū ea. ⁊ eaꝫ reuerenter
ſalutantes ambaſſataꝫ faciunt ⁊ modicum pul-
mentum quod ſibi ⁊ ioſeph panerat ⁊ panē cuꝫ

tobalia ⁊ alijs oportunis portant. Et forte dña etiam aliquos piſciculos ſi potuit procurauit. Reuerſi ḡ portāt ⁊ ponūt in plana tra. ⁊ mēle benedictionem ſolemniter peragūt. Conſpice autē eum hic bene in ſingulis que agit. Sedet enīz in terra compoſite ac curialiter ⁊ ſobrie comedit: circumſtant angeli miſtrantes domino ſuo. Alius ſeruit ei de pane: alius de vino: alius parat piſciculos. ⁊ alij cantant de canticis ſyon ⁊ iocundātur ⁊ diem feſtum agunt coram eo. Si liceat dici pmixtū eſt hoc feſtum compaſſiōe pmaxia ꝓpter quā ⁊ nos deberem⁹ plorare. Cōſpiciūt enī eū reuerēter ⁊ ꝓfiderātes deū ⁊ dñm ſuū ⁊ totius mūdi creatorē qui dat eſcā oī carni ſic hūiliatū. ⁊ ſuſtētatiōe cibi corpalis indigentem. ⁊ comedentes ſicut ceteros de pplo. mouentur cōpaſſione: clama ergo tu ⁊ dic. O dñe q̄nta feciſtis. oia opera veſtra ſunt plena ſtupore. adiuuate me vt ego aliq̄ patiar pro vobis. q̄ pro me tot ⁊ tanta ſuſtinuiſti? Certe hoc ſolum te in eius amore deberet vehementer accendere. Tandem ſumpta refectione dicit angelis vt reportent res. ⁊ dicant matri q̄ cito redibit ad eam. Ipſis autē reuerſis dicit omnibus. Redite vos ad patrē ⁊ ad gaudia veſtra me enim adhuc peregrinari oportet. Rogo autē vos vt me recommendetis patri ⁊ toti curie celeſti. Qui procidētes in terram ⁊ benedictionem.

petētes ea recepta redierūt ad patriā eius iussa complentes. ⁊ de eius victoria. ⁊ de ḥis nouis tota celestez curiā impleuerūt. Dñs aūt Jesus volens redire ad matrem cepit de monte descendere Conspice nūc etiā bene eū: quō solus vadit pedibus nudis dñs oīm ⁊ ei vehemēter compatere Venit aūt ad iordanē quē Johānes vidēs ad se venientē oñdit eū digito dicēs. Ecce agnus dei. ecce q̄ tollit pctā mundi: ipe est super quem vidi spūsctū q̄escētem quādo baptizauī eū. Et etiaz altera die dū videret ambulātem iurta iordanez dirit similiter. Ecce agnus dei. Tunc andreas ⁊ etiā vnus alius er discipulis Johānis secuti sunt post Jesum. Benign⁹ aūt dñs sitiēs cor salutē vt daret eis ō se fiduciā. vertit se ad eos ⁊ dixit. Quid q̄ritis? At illi dixerūt. Rabi vbi habitas? ⁊ ipse duxit eos ad domū in qua tunc se reducebat in ptibus illis: ⁊ steterunt cū eo vna die. Postea duxit andreas petrū fratrē suū ad Jesum quem alacriter suscepit. Sciebat eū q̄d ō eo erat facturus. Et dixit ei. Tu vocaberis cephas: ⁊ sic in aliqualē noticiā ⁊ familiaritatē venit cū eis. Postea volens dñs Jesus redire in galyleam ad matrez discessit ō ptibus illis ⁊ cepit reuerti. Quē etiam nūc cōpatiendo respice ⁊ vade semp cū eo. Nam solus vadit more solito nudis pedibus p tā longam quattuordecim miliariox viā. Cum autem

domũ deuenit mater eius vidēs. vltra q̄ dici pos
set exhilarata surgit: occurrit, ⁊ in amplexus stri
ctissimos recipit, cui ipse se reuerenter inclinauit
⁊ etiam nutritio suo ioseph ⁊ cum eis more soli
to mansit.

¶ Feria quarta ¶ De apertione li
bri in synagoga. ¶ Capitulũ. xix.

HAuisq; per dei gra
tiam vitam dñi Jesu ordinate tetí
gimus pax vł quasi nihil de his q̄
sibi contigerũt. vel per ipsum facta
sunt obmittentes. Sed nõ sic dein
ceps facere intẽdo: Nimis cñ esset longum oĩa
que dixit ⁊ fecit, in meditatões redigere maxime
quia nostre sollicitudinis dz esse facta xpi conti
nue more btẽ cecilie portare in secreto pectoris
nostri. Igitur aliqua ex gestis eius colligamus
in q̄bus meditando versemur assidue. ⁊ hoc vsq;
ad passionẽ suã. Extunc cñ nihil est obmittẽdũ
Alia etiã nõ debem⁹ ex toto dimittere q̄n p loco
⁊ tpe meditemur in eis. Meditatiões aũt non in
tẽdo deiceps plixi⁹ tractare nisi praro. Sufficit
cñ q̄ rẽ p eũ gestã vel dictã añ ocłos mẽt̄ habe
as. ⁊ q̄ cũ eo cõuersaris ⁊ familiar̄ ei fias. Nã
in ꝺ videt̄ hñi maior dulcedo ⁊ ꝺuotio efficatioꝛ

h.

& quasi totus fructus hay mediationū cōsistere. vt vbicz & semp intuear eū deuote in aliquo actu suo vt qñ stat cū discipulis suis. qñ cū peccatoribus qñ etiā loquitur eis. qñ predicat turbe. qñ vadit & qñ sedet. qñ dormit & qñ vigilat qñ comedit: & qñ alijs ministrat: qñ sanat egrotos: & qñ alia facit miracka. In bis aūt & similib' ꝓsidera oēs gestus suos. marime contemplās faciem eius si potes imaginari quod sup oīa predicta mihi videtur difficilius. Illud etiā attente obserua si forte ipse te cum benignitate respiciat. Et tibi bec sint ꝓ recursu & doctrina oim q̄ sequūtur. & vbicunqz narrauero si aliter non exp̄ssero singula res meditationes. Vel istas obmisero recurras ad hunc locum & sufficit tibi. Ad narrationem autem sequentium accedamus. ¶ Postꝙ ergo dñs Jesus rediit a baptismo cōuersabat humilitatis magister humiliter. vt ante solitus erat. Cepit tñ paulatim se manifestare aliquibus docendo & predicando occulte. Non em̄ ꝓ totū annuꝫ sequētem p̄dicatiōis officium publice dicitur assumpsisse videlicet vsqz ad miraculū de nuptijs qō fuit eodem die quando fuit baptizatus anno reuoluto. Et si aliquādo p̄dicabat. & discipuli baptizabāt non tamen adeo predicationem ipsam per se & suos frequentabat ante Iohānis incarcerationeꝫ sicut post ea hoc nobis tribuens stupē-

de humilitatis exemplū. dū Johānī se longe ⁊ lō ge inferiozi in predicatiōis officio ꝑut ex superi oziḇ⁹ pie ꝓcipi aut cogitari potest hūiliter deser bat. Nō ergo cepit cū boatu ⁊ pompa sed humi liter ⁊ paulatim. Quadā ergo die sabbati dū esset in synagoga cum alijs in eccl̄ia iudeoꝝ. surrexit legere in libro Ysaie ⁊ legit locū vbi scriptuꝫ est. Spūs dñi super me ꝑpter qđ vnxit me euangeli zare paupibus misit me. Et tūc cum plicuisset li brū dixit. Hec scriptura impleta ē hodie in auri bus vestris. Conspice ergo eū quō humiliter su scipiens lectoz] officiū benigno ⁊ placito vultu legit inter eos ⁊ exponit scripturam. Et quomō humiliter se incipit manifestare duz dicit Hodie impleta est hec scriptura. i. ego suz ille de quo lo quit: Et ora oīm erāt in eū intenta ꝑpter efficati am verboꝝ. ⁊ aspectum humilem ⁊ deco ꝝ. Fuit em̄ pulcerrim⁹: fuit etiā eloquētissim⁹. ⁊ ō vtroqꝫ sic per ꝓphetam dictū fuerat. Speciosus forma pre filijs hoīm diffusa est gratia in labijs tuis.

De vocatiōe discipuloꝝ. Cap. xx.

Epit etiam dñs Je sus vocare discipulos ⁊ se sollicitū reddere circa nr̄am salutē semp hu militate seruata. Et vocauit petꝝ ⁊ andreā trib⁹ vicib⁹. Prima de q̄ di

ctum est supra. qñ erat circa iordanē. ⁊ tūc in ali
qualē venerunt eius noticiā. Secunda de naui.
qñ ceperūt pisces. vt narrat Lucas. Tunc cñ se
cuti sunt cum aio redeundi ad ppria. Ceperunt
tñ audire doctrinā ipsius. Tertia de naui vt nar
rat matheus cum dixit. Venite post me faciam
vos piscatores hoim: tūc relictis rhetibus secu
ti sunt eū. Similiter vocauit Jacobū ⁊ iohan
nē in predict⁹ duabus vicib⁹ vltimis. Et in eis
dem locis ptinetur ō ipis. in quibus ptinetur ō
petro ⁊ andrea. vocauit etiam iohānē de nuptijs
vt dic̄ Piero. In tertu tñ euāgelij nō habet. Itē
vocauit philippū dicēs. Seq̄re me. Similit̄ ma
theū publicanū. De mō vero vocatōis alioꝝ nō
est scriptū. Considera ergo ⁊ cōspice eū in predi
ctis vocatiōibus ⁊ ꝓuersatiōe cuꝫ ipsis q̄ affe
ctuose vocat eos. reddens se eis affabilem ⁊ do
mesticū ⁊ obseq̄osum. attrabēs eos int⁹ ⁊ extra.
ducendo etiā eos ad domū matr⁹. ⁊ familiariter
vadēs ad domos eoꝝ Docebat ⁊ instruebat eos
⁊ curā de ipis hēbat precipuā sicut mater ō vni
co filio. Dicit̄ q̄ btūs petr⁹ referebat q̄ qñ in alt
quo loco dormiebat cū eis. surgens de nocte. ⁊ si
aliquē eoꝝ inueniebat discooptum recooptebat
eos. q⁹ tenerrime diligebat eos. Sciebat cñ q̄d ō
ipis erat facturus. q̄uis essent hoīes rudis cō
ditōis ⁊ humilis natiōis. tñ principes mundi ⁊

ducēs in bello spūali oīm fidelius ꝯstitutur? eos erat. Et ꝯsidera p deo a qualib? cepit ecclia. Nō fuit eñ dñs eligere sapiētes ⁊ potētes hui? seculi. ne ipōy pbitati ascriberēt opa q̄ fienda erāt. sed sibi hec reseruauit ⁊ in sua bonitate potentia ⁊ sapientia nos redemit.

¶ De cōuersiōe aque in vinū ad nuptias. ¶ Capitulum xxj.

Dubiū sit cuius fuerant nuptie in chana galilee sicut magister i hystoria scolastica tāgit. Nos tñ meditemur fuisse iohānis euangelíste qđ hr̄ in plogo super Job. vbi Hiero. affirmare hoc videt. In eis dña nostra fuit. nō tñ inuitata tāq̄ extranea. sed quasi maior ⁊ dignior ⁊ p̄mogenita inter sorores fuit in domo sororis quasi in domo sua ⁊ tanq̄ administratrix ⁊ dña nuptiay. Qđ ex tribus colligere possum?. Primo ex eo q̄ in eis cōtinet q̄ mater Jesu erat ibi. ⁊ de iesu ⁊ discipulis q̄ erāt vocati. ⁊ sic de alijs qui ibi fuerūt intelligi debz Cuz ergo soror eius maria salome vxor zebedei iuisset ad eam nazareth. q̄ distat a loco de chana p quattuor miliaria vl circa: dicēs q̄ volebat facere nuptias filio suo iohi. ipa iuit cum ea ⁊ p̄ue

nit aliquot dies ad ꝓparationē.ita ꝙ qñ alij erāt
inuitati ipsa iā erat ibi. ¶ Scōo er eo colligere
possum⁹ ꝙ ipsa perpēdit defectū vini.vñ ipa nō
erat sicut vna ex discūbentibus.ꝫ sicut ꝑ cuius
manus res ibāt. Et ideo vidit sibi deficere vinū
Si em̄ tūc discubuisset.nūquid iuxta filiuꝫ inter
boies matervercūda surreriſſet? Et si alibi inter
mulieres nūquid ppendisset defectū vini magis
q̄ alie.ꝛ si ppendisset nūquid surreriſſet de pran
dio ꝛ iret ad filium? Incōuenētia hec viderētur
Et ideo verisimile est ꝙ tūc non discūbebat. De
ipa nanq; dicit ꝙ erat valde obsequiosa. ¶ Ter
tio colligitur ex eo ꝙ ipsa p̄cepit ministris vt irēt
ad filium ꝛ facerent qd̄ mandaret. Et sic videtur
ꝙ p̄cepisset eis ꝛ ꝙ nuptie gubernabātur per
eam. ꝛ ideo sollicita fuit ne ibi defectus contin-
geret. Igitur ſm modū hūc cōspice dñm Jesus
inter alios comedentem sicut vnū quēuis de po
pulo.ꝛ sedentē in loco humili. Nō inter maiores
prout ex loco ipo colligim⁹. Non em̄ superbo rum
more volebat hmos recubitus in cenis. nam do
ctus erat: Cū inuitatus fueris ad nuptias re
cumbe in nouissimo loco. Ipe vo cepit prius fa
cere q̄ docere. Conspice etiam dñam obsequio-
sam alacrē ꝛ sollicitā in cūctis faciēdis ꝛ prebē-
tem ꝛ ostendētem mīstris quid ꝛ qualiter discum
bentibus deferāt. Cumq; ꝑpe finem cōuiuij redi

rent ad eam ministri dicētes. Nō habem⁹ plus ꝫ vino qđ apponam⁹ eis. Ipa rñdit. Ego ꝓcurabo q̄ habebitis expectate parumper. ⁊ criēs ad filium qui humiliter vt diri sedebat in fine mense ꝯpe ostium camere dixit ei. Fili mi hic vinum deficit ⁊ hec nostra soror est paup ⁊ nescio qualiter habere possumus. Qui rñdit. Quid mihi ⁊ tibi est mulier? Dura videtur rñsio sed ad nostraz instructionez fuit ꝑm Bern̄. qui in hoc loco sic dicit. sermone. vij. in epiphania. Sermo incipit. In operibus dñi. Quid tibi ⁊ illi dñe? Nōne qđ filio ⁊ matri? quid ad illam pertinet queris. cum sis benedictus fructus ventris ei⁹ immaculati? Nōne ipa est q̄ saluo pudore ꝓcepit ⁊ sine pudore pepit? Nōne ipa est in cui⁹ vtero nouē mensib⁹ morat⁹ es. cui⁹ ẏgineis vberib⁹ lactat⁹ es. cū q̄ xij. annoz fact⁹ de hierm descendesti ⁊ eras subdit⁹ illi? Nūc ḡ dñe qd molest⁹ es illi dicēs. Quid tibi ⁊ mihi? Multū ꝑ omnē moduz. ꝛz iā manifeste video q̄ nō velut indignās aut ꝯfundere volēs ẏginis ⁊ matr̄ teneraz ẏecūdiā dixer̄. Quid mihi ⁊ tibi. Venientibus em̄ ad te iurta ꝓceptuz ministr̄. nihil cūctat⁹. facis qđ suggessit. Ut qđ ergo frēs vt qđ rñderat pri⁹? vtiq; ꝓpt̄ nos ⁊ cōuersos ad dñm. vt iā non sollicitet carnaliū cura parentū. ⁊ necessitudines ille nō impediāt exercitium spirituale. Quādiu em̄ de mūdo sumus. de-

bitores nos ꝺstat esse ꝓentibus. At post ꝑ relin-
quimus nosmetipsos multo magꝭ ab eoꝝ solitu
dine liberi sumus. Uñ legimꝰ fratrē quēdam in
ꝯereno ꝓuersantē cū ad eū carnalis frater auri-
lij gratia aduenissꝫ rñdisse vt adiret alteruꝫ fra-
trem eoꝝ.cū ille vticꝫ iā obiisset. Cunctꝫ admira-
tus qui veneratꝝ rñderet: quia ille obijt: ꝯeremita
quocꝫ se similit obisse rñdit. Optīe ergo docuit
dñs ne sollicitī simꝰ. sup ꝓpinquis carnis no-
stre plus ꝑ religio postulet. qñ ipse matri ⁊ tali
matri rñdit. Quid mihi ⁊ tibi o mulier? Sic ⁊ in
alio loco. Cum suggereret ei q̄dam qm̄ mater eiꝰ
⁊ fratres foris starent .querētes ei loqui. Rñdit.
Que est mater mea ⁊ fratres mei? Ubi mō sunt q̄
tam carnaliter ⁊ inaniter super carnalibus ꝓpin-
quis suis solicitī sunt ac si adhuc viuerēt cū eis
⁊ ipsi cū eis? Uuculꝫ Iberñ. De hac ḡ rñsione
mater non diffidēs sed de sua benignitate ꝓsu-
mēs rediit ad ministros ⁊ dixit. Ite ad filiū me-
um ⁊ q̄cquid vobis dixerit facite.qui euntes im
pleuerūt iurta dñi mādatū idrias aqua. Quo fa
cto dixit eis. Haurite nunc ⁊ ferte archytriclino.
¶ In hoc aūt nota primo discretionē dñi. quia
ꝑmo misit magꝭ honorabili viro. Scō ꝙ ipe se-
debat longe ab eo cum diceret. ferte illi. quasi ab
eo remoto. Sꝫ cum ille sederet in loco magis ho
norabili:colligere possumꝰ ꝙ dñs nolult ibi sede

re iurta eū imo elegit sibi humiliorē locū. Mini-
stri ergo dederūt vinū illi ⁊ alijs diuulgātes mi-
raculum. quoniā ipi sciebant quō factum fuerat
⁊ crediderūt in eū discipuli ei⁹. Finito aūt cōui-
uio dñs Jesus vocauit Johānez seorsum dicēs
Dimitte hāc vroꝛē tuā ⁊ seq̄re me. quia ad alti-
oꝛes nuptias te ꝓducā: qui secut⁹ est eū. In hoc
ergo ꝙ dñs nuptijs interfuit matrimoniū carna
le approbauit tanq̄ a deo institutū. Sz in hoc ꝙ
vocauit Johānē ꝺ nuptijs apte dedit intelligere
ꝙ longe dignius est spūale matrimoniuz q̄ car
nale. Recessit ergo inde dñs Jesus volēs his q̄
ad salutē hoim ꝓtinēt deinceps publice ⁊ palaz
intendere. Prius autem voluit reducere matrez
ad domū suam: Talem eñ dñam. talē societatem
habere decebat. Accepit ergo eaz ⁊ Johānem ⁊
alios discipulos ⁊ iuerunt in capharnaum ꝓpe
nazareth ⁊ post aliquot dies nazareth. Conspi-
ce ergo eos ꝑ viaz qualiter vadūt pariter mater
⁊ filius. humiliter vadūt ⁊ pedestres. sz multum
amanter. O quales duo sunt illi: nunq̄ alij tales
duo in terra visi fuerūt. Cōspice etiā discipulos
reuerentter sequentes ⁊ auscultates verba domi
ni. Non eñ ipse erat ociosus. semper quippe ali-
quid boni faciebat aut dicebat. Non poterat in
tali comitatu tedium cōmeantibus generari.

¶ De sermone dñi in monte quē in-

cepit a pauptate. ¶ Capitulū. xvij.

Onuocans dñs Je/ sus discipulos seorsuz a turbis ascē dens cuz eis in montē thabor ppe nazareth ad duo miliaria vt eos im bueret eloquiis suis. Decebat enī q̄ eos prius ⁊ super alios instrueret. quos sup alios ostituturus erat magistros ⁊ duces. Tunc ergo de multis instruit. ⁊ sermo ille pulcerrimus fuit ⁊ copiosus. Nec mirū quia os dñi cōpilauit eū. Docuit aūt eos de beatitudinib⁹. de oratione ieiunio ⁊ elemosina. aliisq̄ plurimis ad v̄tutes pertinētibus q̄ in ip̄o euāgelio poteris reperire. Legas euz diligēter ⁊ sepe ⁊ cōmēda memorie que in ip̄o dicūtur. quia spūalissima sunt. ⁊ tñ nūc nō psequor q̄ nimis foret longū. nec tales expositiones bñ videntur semp in meditationes cadere. Quāuis ad tuā istructiōez talia put mihi occurrēt iterserā. Et etiā moralia ⁊ auctoritates sctō⁹. Hoc ergo hic tetigisse sufficiat q̄ dñs initiū sermonis huius a pauptate incepit. dans intelligere q̄ pauptas est totius spūalis exercitij p̄marium fundamētū. Non em̄ expedite p̄t sequi xp̄m pauptat⁊ speculū qui oneratus est in tp̄alibus rebus. Nec est liber s⁊ seru⁹ qui animi affectionem subiicit istis reb⁹ trāseūtib⁹. Idcirco dixit. Bea

ti pauperes spū. ⁊c. Eius ẽm rei ꝑ affectuose di
ligo me seruū sponte constituo. Nā amor est aie
pōdus portās eā quocūqz ipe fertur vt dic. Au
gust. xiij. confes. Et iō nihil oino est amādum nisi
deus vel mere ꝓpter deū. Merito ergo beat⁹ di
citur pauper qui ꝓpter deum cetera vilipendit.
Jam ẽm pro magna parte do suo coniūctus est.
¶ De hac aūt pauptate sic dic. Bern. in. iij. ser
mo. de aduentu. Magna quedā pēna est paup
tas qua tam citovolatur in regnū celorum. Nam
in alijs virtutibus que sequūtur ꝓmissio futuro
tpe indicatur. paupertati nō tam ꝓmittitur ꝙ da
tur. Vñ in pīti tpe enūciatum est. qm ipor estre
gnum celorū. Videmus ẽm pauperes aliquos.
qui si veram paupertatez haberēt nō adeo pusi
lamines inuenirētur ⁊ tristes. vtpote reges: ⁊ re
ges celi. sz aliq̄ sti q̄ paupes esse volūt. eo tm pa
cto vt nihil eis desit. ⁊ sic diligūt pauptatem vt
nullā inopiā patiātur ¶ dē ser. xxj. Can. Et ego
si exaltat⁹ fuero a terra: Audacter dico oia trahā
ad meipm. Nec ẽm temerarie vsurpo mihi frēs
mei vocē cui⁹ me induo similitudine. ꝙ si ita est
nō putēt diuites hui⁹ seculi: frēs rpi sola possi
dere celestia q⁹ audiūt dicentē. Bti paupes spū
q⁹ ipi possidēt ⁊ terrenū. ⁊ quē tangā nihil habē
tes oia possidētes: nō mēdicantes vt miseri: sed
vt deū possidentes. eo ꝓ certo magis deum quo
minus cupidi. Denicqz fideli hoi totus mūdus

diuitiaruz est. Totus plane quia tam aduersa q̃ prospera ipsius: eqz oñia seruiunt ei t coopant in bonū. Ergo auarus terrena esurit vt mendic' fidelis otēnt vt dñs. Ille possidendo mendicat iste otemnēdo seruat. Quere a quouis eoruz qui insatiabili corde lucris temporalibus inhiant q̄d nam ꝺ his sentiāt qui sua vendētes t dātes pauperibus regnū celoz p terrena mercant substantia vtrū sapiēter agāt necnō: p culdubio rñdebit sapiēter: Quere recte cur approbat ipse qꝺ nō facit nō possuz inqet Quare: p fecto q̄a dña auaricia non ymittit: quia liber nō est. quia non sunt sua q̄ possidere videt sed nec sui iur]. Si ꝺo tua sunt erp̄de ad lucra: t p terrenis celestia cōmutato. Si nō vales facere te pecunie tue non dñm esse di-ā-sz seruū custodem nō possessorez. Ducusq̄ Bern̄. ¶ Sed redeamus ad meditationez Conspice ergo t considera dñm Jesum hūiliter in terra sedentē sup illo mōte. t discipulos suos circa eū. quō stat inter eos quasi sit vnus ex eis. t quō affectuose benigne t pulcre t efficaciter eis loquit: inducēs eos ad dictos actus ꝺ vtutū Et semp vt supra in generali consideratione tibi dicti respicere conc'] faciē eius. Cōspice in discipulos quō reuerenter hūiliter t cū tota mentis intētione aspiciūt eum t auscultāt illa verba mirifica. t ea memorie cōmendāt t iocunditate ma

gna fruunt tã in verbis q̃ in aspectu. In hac au
tẽ ꝓsideratione iocunder] ⁊ tu: aspiciẽdo ac li vi
deres eum loquẽtem ⁊ approximando eis si fo:
te vocata fueris. ⁊ in morando ibidẽ vt dñs tibi
dabit. ¶ Completo vero sermõe ꝓspice illum dñm.
Jesum vna cũ discipulis ipsis descẽdentẽ ỽ mõ
te. ⁊ cum ipsis familiariter loquentẽ. etiã eundo
p viã. ⁊ quõ ille simplicitũ cetus gregatim sequit
eum. nõ curiose ordinat⁹. sed sicut pulli post gal
linam. vt quilibꝫ melius audiat magꝭ eidẽ nitit
approximare. ¶ Et quõ turbe sibi affectuose oc-
currũt. ⁊ infirmos eidem sanãdos offeruut. Jpe
vero sanabat omnes.

¶ De seruo centurionis ⁊ filio regu
li a dño liberatis. Mat. viij. Lu. vij.
Joh. iiij. ¶ Capitulum. xxiij.

Alphanaũ ỽo erat quidam centurio. i. centum militum ductor. ⁊ seruuꝫ habebat infirmum Misit ergo fide plenus ad dñꝫ Je-sum vt eum curaret. Humilis autẽ dñs rñdit. Ego veniã ⁊ curabo eum. quod cum sciuit Centurio. remisit ad eum dicẽs. Dñe non sum dignus vt intres sub tectũ meuꝫ: sed tm̃ dic

bum ⁊ sanabitur puer meus. Jesus aũt cõmendans fidẽ eius nõ iuit vlterius. ⁊ ꝓuũ absentem sanauit. Cum aũt in cadẽ ciuitate esset quidã regulus. i. paruus ret/iuit ꝑsonaliter ad Jesuz rogans eũ vt veniret ad domũ suã ⁊ sanaret filiuz suũ infirmũ. At iesus ire noluit filiuz tñ sanauit. In ꝟis aũt ꝯsidera meritũ fidei ꝓpter centurionẽ/⁊ ꝟumilitatẽ dñi volent] ire ad seruũ ⁊ regulꝯ pompa refugient]. ¶ Considera etiã ꝙ nõ debemus acceptare ꝑsonas. Plus enim honorauit ꝟic dñs seruũ militis ꝙ filiuz regis. Sic ⁊ nos debemus nõ ad oculos ꝓuire nec ꝓm exigentiam exteriorꝭ põpe/sz ꝓm intentiõem vel bonitatem eius qui ꝓuitio indiget/⁊ nõ ex cõplacentia sed ex charitate ꝓuamus.

¶ De paralitico missꝯ ꝑtectum ⁊ a dño curato. Mathtei. viij. Marci. ij. Luce. v. Capitulum. xxiiij.

IN ciuitate predicta capharnaũ cũ dñs Jesus doceret in quadã domo/⁊ essent ibi cõgregati pharisei ⁊ legꝭ doctores multi ex omni castello iudee ⁊ Jerusalem. Venerũt quidã volẽtes ingredi domũ cum paralytico quẽ portabãt vt a dño sanaret. Lũcꝯ

ꝓpter multitudinē nō possent ascenderūt sup te-
ctū domus-ꝛ inde intromiserūt cū ꝛ posuerunt
cū ante Jesum. Dñs ꝙo Jesus videꝫ fidē eoꝝ
dixit. Dimittūtur tibi pcā tua. Jpi aūt pharisei
ꝛ legꝫ doctores obfuātes cū ex malicia intra se
dicebāt ipm blasphemasse deū. qz solꝰ deus pot
dimittere pcā: ꝛ ipi hoc attribuebāt sibi quē pu-
rū hoiem esse credebāt. Ait ergo benignus ꝛ hu-
milis dñs scrutās corda ꝛ renes hoiꝝ. Quid co-
gitatis mala in cordibꝰ vestrꝭ? Et addidit vt scia
tis: qz filius hois hꝫ ptātē in terra dimitēdi pec
cata ꝛc̄. ¶ Dic quatuor sunt meditāda. Primū
pspicacitas intellectꝰ xpi q̄ cogitatiōes illoꝝ vi
dit. Secōz: qz ꝓpter pcā veniūt infirmitates ꝛ ex
absolutiōe a pctis aliqñ ꝓtigit liberatio infirmi-
tatū. sic etiā habebis infra de curato apd̄ pisinā
cui ōz a dño ne amplius peccet-ne deterius sibi con
tingat. Tertiū ꝓsidera q̄tū magnuꝫ sit meritū fi-
dei. nā etiā alteriꝰ fides alteri ꝓdest. sicut. s. pri-
me habuisti in suo cēturionis. Sic ꝛ infra habe-
bis in chananea i cuiꝰ fide filia fuit sanata. Hoc
quotidie ꝓtingit in pueris qui baptizant: q̄ si an
te annos discretiōis moriant in alteriꝰ fide susci
piūt arrā ꝓpter quā i merito xpi saluant: qd̄ est c̄
quosdā hereticos maledictos. Circa qnartū me
ditādū de ipo inter illos sedēte ꝛ benigne mali-
gnis respondēte ꝛ miraculum faciēte, recurre su-

pra ad generalem cõsiderationẽ quam tibi dedi.

¶ De socru symonis liberata.

¶ Capitulum xxv.

Contigit dominũ Jesum in ciuitate predicta Capharnaum diuertere in domuz symonis petri. vbi socrus eius magnis febribus tenebatur. Humilis ergo dñs familiariter tetigit manũ eius ⁊ curauit eã adeo vt in ꝓtinenti surrexit ⁊ ei ⁊ discipulis mĩstrauit Sed quid ministrauit eis nõ est scriptum. Cogita ergo ꝙ in domo pauperis pauptatis amatori aliqua cibaria grossa ⁊ que cito pari poterãt eis apposita sunt. Considera etiã ipsuz dñm Jesuz iuuantẽ ꝓparare, maxime in domo discipuli sui. Et ꝙis humilia cogita siue de tabula ponẽda siue de stratis lauandis ⁊ similibus. Talia em̃ omnia faciebat humilitatis magister qui ministrare venerat ⁊ non ministrari. Et se familiariter ad sedendũ ponebat in medio mẽse: ⁊ comedebat alacriter. precipue cum in prandio reluc ebat paupptas quam sic amabat.

¶ De dormitione dñi in nauicula.

¶ Capitulum. xxvj.

Transit dñs Jesus in nauiculam cum discipulis suis posuit se ad dormiēdū tenēs caput sup cervicali. Ipse cū multū vigilabat ō nocte in oratiōib⁹. multumq; de die in predicatiōibus laborabat. Cūq; dormiret orta tēpestate discipuli piclitari timebāt sed nō audebant eum excitare. Timore tandē coacti excitauerūt eū dicētes. Dñe salua nos: perimus Qui surgēs increpauit eos de modica fide. ⁊ imp auit mari ⁊ vētis ⁊ cessauit tēpestas. In predictis ergo actibus suis intuere ⁊ respice cuz fm generalez regulā siue traditionē supza traditam. Hoc tñ hic ꝑsiderare potes ꝙ licet nobis circa nos ⁊ facta nostra dñs videatur dormire. marie qñ tribulamur. ipse tñ diligētissim⁹ est sup custodiam nostrā. Et idcirco debemus esse in fide cōstantes. de nihilo hesitantes.

¶ De filio vidue a dño suscitato.

¶ Capitulum. xxvij.

Cum semel iret dominus Jesus versus ciuitatem naim obuiauit multitudini hominū portantium quendam iuuenē filium vidue mortuū ad sepulcruz. Pietate ergo pius dñs Jesus mot⁹ tetigit feretrū ⁊ por

tantes steterũt. Ipe aũt dixit. Adolescẽs tibi dico surge. & stati surrexit q̃ fuerat mortu⁹ & reddidit eũ matri suc. Oñes aũt stupuerũt & laudauerũt dñm. In cõsideratõib⁹ vero recurre vt supra.

De puella suscitata & martha curata. Capitulum. xxvij.

Adpetionẽ cuiusdam principibus ibat dñs Jesus cum eo ad sanandũ filiã suam. Cum ergo turba magna iret cum eo. interat quedã mulier grauiter infirma que dicitur fuisse martha soror marie magdalene que intra se dicebat. Si tetigero tm̃ fimbriaz vestimẽti eius salua ero. & cũ timore approximans tetigit & liberata est. Dixit aũt dñs Jesus. Quis me tetigit: Et rñdit petr⁹. Dñe turbe cõprimũt te & affligũt. & tu dic̃. quis me tetigit: Vide hic patientiã dñi. Nã sepe cõprimebatur a turbis. qz volebãt ei approximare. Jesus autẽ sciebat q̃d dicebat. Et iterũ dixit. Ego sensi virtutem ex me exĩsse. Tũc martha negociũ publicauit. Libẽter eam dñs curauit cũ qua multã familiaritatẽ postea habuit. Et tũc dixit ei. Fides tua te saluã fecit. In hoc ergo miraculo habes fidei cõmendationẽ. Habes etiã q̃ dñs vult miracula nota esse ppter vtilitatẽ comunẽ. sed quãtũ in se ppter hu

militatē abscōdebat. vt hīc etiā habes. qō cm̄ diuina faceret ꝑ tāte fidei illi⁹ attribuebat. Habes etiā quodda valde notabile ad hūilitatis custodiam. hīc beatus Bern̄. hoc mō introducit. Quilibet ꝓfecte dño seruiens pōt appellari fimbria quasi vltima ps vestimēti dñi. ꝓpter suam humilem reputationē. Qui ergo ad dictū statū puenerit ꝙ sciat se a dño exaudiri liberandis infirmis vel alijs miraculis. nō extollatur ꝓpterea: nec sibi attribuat qz nō ipe sz dñs facit. Quāuis cm̄ h martha tangeret fimbriā ad cui⁹ tactū se liberari cōfidebat. ⁊ sic ꝓtigit. nec tn̄ a fimbria sed a dño virtus liberatiōis exiuit. Et ꝓpterea ipse dixit. Sensi virtutem ex me exisse. Nota ergo hoc bn̄ ⁊ nihil boni tibi imꝑpetuū attribuas. quia totū est a dño Jesu. Tandē dñs Jesus iuit ad domū principis ⁊ inuentam filiam mortuā suscitauit:

¶ De cōuersione magdalene ⁊ alijs. ¶ Capitulum. xxix.

Urialissimus domi/nus inuitat⁹ quadā die a symone leproso iuit ad prandēdū cū eo qō facere solit⁹ erat. tū ex sua curialitate: tū ex benignitate ⁊ zelo quē hēbat ad saluādas aias ꝑ quibus ō celo descēderat. vñ comedēdo cū ꝯuiu⁹ ⁊ ꝑuersando

cum eis ad amorem sui eos attrahebat. tñ etiaz
ex amore pauptatis. Nã ꝛ ipse pauprimus erat
ꝛ de mundi huius suba pro se ꝛ suis nihil sum-
pserat. Humiliter ergo ꝛ cũ gratiarũactiõe spe-
culum humilitatis Jesus cũ inuitabaꝫ recipie-
bat pro loco ꝛ tẽpore. Audiẽs aũt Magdalena
ꝙ in domo symonis p̃dicti recũberet: que iã fo-
te ip̃m sepe p̃dicantẽ audierat ꝛ ardẽter amabat
licet nõduz hoc propalasset-tacta dolore cordis
intrinsecus p peccatis suis ꝛ amoris eius igne
succensa-ꝯsiderãs ꝙ sine ipso salutẽ obtinere nõ
poterat ꝛ amplius differre nõ volens. prerit ad
locũ cõuiuij-facieꝙ inclinata: ac oculis in terraz
demissis ante ꝯuiuas trãsiens nõ quieuit donec
puenit ad dñm ac dilectũ suũ: ꝛ tunc illico ad pe-
des eius pstrata visceroso dolore pariter ꝛ rubo
re repleta de peccatis suis pcũbẽs ꝛ ponẽs vul-
tum sup ipsius pedes cũ ꝯfidentia quadã quia
iam intra se eũ sup omnia diligebat-cepit fortiter
fletibus atꝙ singultibus abũdare ac tacite intra
se dicere. Dñe mi firmiter credo scio atꝙ ꝯfiteor
vos deũ ac dñm esse meũ. In multis autẽ ꝛ ma-
gnis offendi maiestatẽ vestrã. ꝛ multiplicaui pec
cata sup numerũ arene mar]. sz ad vram miscõiã
ꝯfugio iniqua ꝛ peccatrix. doleo ꝛ cõpungor. ve
niam peto. emẽdare pctã parata ꝛ nũq̃ a vra obe
dictia discedere ppono. Nõ patiar q̃so repulsaz

a vobis:qz aliud refugiū nec me posse bñe scio nec bñe volo.qz vos solum sup oīa diligo. Nō ergo me repellatis a vobis. sz de meis sceleribꝫ me punite vt libet:miseōiam tñ peto. Interī aūt lachrymę decurrētes largiter pedes dñi balneauerūt ꝛ lauerunt. Unde hic manifeste bñe potes: ꝙ dñs Jesus discalciatus ibat. Tandem a fletu cessans.ꝛ cū ppendit indignuz iudicās ꝙ sue lachrymę pedes dñi cōtigissent capillis suis eos absterſit. Ideo autē capillis:qz secū aliud pꝛecio sius nō habebat quo eos tergeret.ꝛ etiā qz ea q̄bus ad vanitatē vsa fuerat ad vtilitatē ꝓuertere intēdebat. Et etiā ne vultum a pedibus dñi elongaret.ꝛ amoꝛe cꝛescente oscŭlabat eosdem amanter ꝛ sepe. Et qz etiā pedes ipius dñi ppter itinera squalidi erāt/eos vngebat pꝛecioso vnguento Conspice ergo bene ipsam ꝛ super his moꝛose mediteris ob deuotiōem eius que ita singulariꝫ a dño fuit dilecta. Et etiā qz solēne festum fuit ualde. Conspice etiā dñm Jesum ꝙ benigne suscipit eā.ꝛ ꝙ patiēter sustinet quicq̄d facit. Cessat ꝛ quiescit a comedēdo donec negociū cōpleatur. Cessant etiā cōuiue ꝛ oīes sup hac nouitate mirātur. Symon autē vehementer cum iudicabat in coꝛde suo ꝙ a tali femina se permittebat tangi quasi nō esset ppheta:nec eaz ꝓgnosceret. Dñs aūt cogitationibus coꝛdis eius rñdens se

verū oñdit ꝓphetā. Et exemplo debitor cōuicit Et volēs apte demōstrare ꝙ oīa in dilectiōe con sumaīt dixit, dimittūtur ei petā multa qm̄ dilexit multū. Et ad eam dixit. Vade in pace. O v̄bum delectabile ⁊ suaue ꝙ libēter illud magdalena au diuit. ⁊ ꝙ iocunde recessit. Et pfectē ad eā cōuer sa deinceps sctē ⁊ honeste vixit. ac eidē mn̄i eius pseuerāter adhesit. ¶ Meditare ergo hec diligē ter ⁊ tantā charitatē imitari digneri. que hmi ri me verbo ⁊ opere sic a dño cōmendātur. Dic em̄ expresse habes ꝙ charitas inter deū ⁊ pctōrem pacē reformat. Vñ ⁊ beat⁹ Petrus dic̄: ꝙ cha ritas opit multitudinē pctōꝝ. Itaqꝫ cū caritas oēs v̄tutes informat. nullaqꝫ ꝺo placet sine cha ritate vt ad ipaꝫ bñdam tota virtute nitaris que te sponso tuo xp̄o iesu acceptaꝫ faciet. Aliquas de ipa auctates adducaꝫ in mediū. Dic̄ ergo de ipsa Beñ. xxix. Cañ. Charisma poptimū charī tas est plane incompabile qꝺ noue spōse celestis sponsus totiēs inculcare curabat. Nūc quidem dicens. In hoc cognoscent oēs ꝙ mei estis disci puli si dilectionē habueritis ad inuicē. Nūc vero mandatū nouū do vob] vt diligatis inuicē. Itē orās vnū eos fore. sicut ipe ⁊ pr̄ vnū sunt. ⁊ pau lopost. Deniqꝫ q̄dnā huic cōparādum putamus que ipsi prefertur martyrio ac fidei trāsferēti mō tes: Hoc est ergo qꝺ dico Pax vobis. in nobis

sit ꝛ oñe qꝫ extrinsecus mīnari videat. nō terret qz nō nocet. Idē. xxvij. Cañ. Quātitas cuicūqꝫ aīe extimet de mensura charitat⁊ quā habet. Vbi gra. Que multū habet charitat⁊ magna sit. q̄ parū qua-que vo nihil nihil. dicēte apl̄o. Si charitatē nō hēo nihil sum. ꝛ si quātulūcūqꝫ habere ceperit vt saltē diligētes se diligere curet. ac salutare frēs suos. ꝛ eos qui se salutāt. iaꝫ nō nihil quidem illam animā direrim. que in ratione dati vel recepti. socialem saltem retinet charitatem. Verūtamē iurta sermonē dñi q̄d amplius facit. nec amplā pōde nec magnā sꝫ plane angustā modicāqꝫ censerī aīam quā adeo modice charitat⁊ esse cognoscerī. acsi grādescat ꝛ proficiat. ita q̄ transiēs limites angusti hui⁹ obnoxiiqꝫ amoꝛ⁊. latos fines bonitat⁊ gratuite tota libertate spūs appꝛehēdat. quo largo quodā gremio. bone volūtatis ad oēꝫ seip̄aꝫ curet extēdere primū diligēdo vnū quēqꝫ tanq̄ seip̄am nunq̄d tā illi recte dicerēt. q̄d amplī⁹ facis? Quippe q̄ seip̄am tā amplā fac̄ amplū inq̄ gerit charitat⁊ sinū que cōplectit vniuersos. etiā quib⁹ nulla se nouit carnis necessitudine iunctaꝫ. nulla spe pcipiendi commodi cuiuscūqꝫ nulla percepti retributiōe obnoxiā. nullo deniqꝫ astrictam debito nisi illo sane de quo dicitur. Nemini quicq̄ debeatis nisi vt inuicem diligatis. Verum si adijcias etiam vsqꝫquaqꝫ vim facere

regno caritatis. ⁊ vsq; ad vltimos eius termios occupare illud pius inuasor ꝑualeas. dū ne inimicis quidē viscera claudere pietatis eristimes benefacias his quoq; qui te oderūt. ores ꝑ persequentibus ⁊ calūniantibus te. necnō ⁊ cū ipis qui oderūt pacē. esse pacificus studeas. tūc prorsus latitudo celi latitudo aime. ⁊ latitudo non dispar sed nec dissimilis pulcritudo. Implcturoq; demū in ea qđ dicit. Extendēs celū sic pellē in q̄ tā mire latitudinis altitudis ⁊ pulcritudis celo summ⁹ ⁊ immensus atq; gloriosus nō mō dignāter habitat: sed ⁊ spacios deambulat. Hucusq; Bern̄. Vidisti ergo q̄ sit vtilis q̄q; necessaria charitatis virtus sine qua pfecto impossibile est placere deo. cū qua sine dubio placet quicunq;. Igitur toto corde. tota mēte. totaq; virtute studeas ipam habere q̄ te libēter faciet omnia dura ⁊ aspera pro deo portare ⁊ proximo.

¶ Quō iohānes misit discipulos ad iesum. ¶ Capitulum. xxx.

Gloriosus miles ⁊ p̄cursor dñi Jesu iohānes baptista cū esset in vinculis incarceratꝰ ab herode ppter iusticie ōfensionē. qr redarguebat eum qui tenebat vxorem fratris sui

viuētis. volēs inducere discipulos suos vt seque rētur dñm Jesum. cogitauit eos ad ipm mittere vt auditis verbis ⁊ visis opibus eius exardesce rēt in amorē ipsius ⁊ sequerētur eū. Juerūt g̃ ad eum ⁊ er parte Johānis direrūt Tu es qui venturus es an alīū erpectamus? Dñs autē Jesus magnā turbā tūc habebat. corā se. Conspice bñ ipsum quō vultu placído recepit uūcios iohannis. ⁊ quō sapienter primo fact] ⁊ postea verbis rñdit eis. In coruz ergo pñtia surdos sanauit ⁊ mutos ⁊ cecos ⁊ alia miracula multa fecit. ⁊ populo predicauit ⁊ postea illis inter alia dixit Jte ⁊ renūciate iohāni q̃ audistis ⁊ vidistis. Juerūt ergo ⁊ ea retulerūt Johāni. qui ea libētissime audiuit. Illi aūt discipuli post mortē Johānis firmiter xpo adheserūt. Dñs Jesus post illoruz discessum valde iohānē corā pplo collaudauit. s. q̃ erat plus q̃ ppheta. q̃ inter natos mulierum maior eo nō surrexerat. ⁊ de alīs vt in euangelio habes. Tu ergo aspice dñm Jesuz sp ⁊ dū predicat ⁊ dū p̃dicta miracula facit vt supra habuisti.

¶ De obitu Johānis bap. ¶ Capittulum. xxxj.

Jc potest occurrere meditatio de morte ipius beati io-

bānis baptiſte. Cū ergo herodes ille neq̄ſſim⁹. ⁊ adultera illa peſſima ſimul forte cōdiriſſent ipm occidere vt peti ſui redargutionē nō haberēt ꝛti git vt in die cōuiuij. ſaltanti miſere filie ipius hē rodiadis daret caput Johis. ⁊ ſic fuit in carcere decollat⁹. Vide quāt⁹ vir ⁊ q̄ vilit⁹ ⁊ q̄ enormi ter regnāte ac imperante neq̄cia occubuit. O deus q̄liter ꝺ fieri p̄miſiſti. q̄d ē ꝺ cogitare q̄ talit mo riat Johānes. q̄ tāte pfectōis ⁊ ſctitat] erat vt pu taretur eſſe xp̄s: Igit ſi vis bñ hoc negociuz ru minare poſt nepharia opa eoz cogita. Johānis magnitudinē ⁊ excellentiā ſingularē. ⁊ tūc pote ris ſtupere. Audiſti aūt in ſupiori tractatu quali ter fuit a dño cōmēdatus in multis. Audi nunc quō nūc cōmēdat eū beatus Bern. in quodā ſer mone ſic dicēs. Illa mater ⁊ magiſtra oīm eccle ſiarū romana eccl̄ia ⁊ de qua eſt dictū. Ego p te rogaui petre vt non deficiat fides tua. in honore Johānis baptiſte poſt ſaluatoris nomē cōſecra ta eſt ⁊ ſignata. Dignū nanq̄ fuit vt ſingularez amicū ſpōſe ibi pueberet vbi p̄cipiū ipius oſtē dit. Crucifigitur petr⁹. paulus gladiat. ſed tñ di gnitas remanet p̄curſori purpurat roma mltitu dine martyz. tota ſublimitas btō refundit p̄ſiar che. Johānes vbiq̄ maior in oībus. ſingulariter in miracul ſuo oēs. Quis ſic glioſus annūciat⁹ eſt: q̄s ſic ſpēaliter intra mris vteri ſpūſſctō legiſ

fuisse replet⁹: quē legist̄ vtra mr̄is vtęr exultasse.
Cui⁹ natiuitatē audist̄ ecclīam celebrare: q̄s sic
pereinū cupiuit: q̄s sic sublimiter legit̄ p̄uersat: ⁊
q̄s pn̄ias ⁊ regnū celoꝝ p̄m⁹ oñdit: q̄s regē gl̄ie
baptizauit. cui se p̄mū trinitas sic apte reuelauit
Cui tale testionīū p̄buit dn̄s ihs xp̄s. quē sic bo
norauit ecclīa: Johānes p̄n̄archa imo p̄n̄archa
rū finis ⁊ caput. Jobes ppb̄a imo pl⁹ q̄ ppb̄a.
qr quē venientē nūciat: digito monstrat Jobes an
gel⁹. sz int̄ anglos elect⁹ saluatore testāte cū dic̄.
Ecce ego mit. a. me. ⁊c̄. Jobes ap̄s. sz apl̄oꝝ p̄r
m⁹ ⁊ p̄nceps. qr fuit b̄o miss⁹ a do. Jobes euāge
lista. sz euāgelij p̄m⁹ ānūciator p̄dicās euāgeliū
regni dei. Jobes v̄go ⁊imo v̄ginitat̄ insigne pu
dicicie titul⁹. castitat̄ exēplū. Jobes martyr. sz ⁊
martyꝝ lumē. Inter natiuitatē mortēq; xp̄i mar
tyrij. ꝑstāitissima forma. Jp̄e vox i deserto clamāt̄
p̄cursor iudic̄ p̄co v̄bi. Jp̄e ē helyas. vsq; ad eū
ler ⁊ ppbe. lucerna lucēs ⁊ ardēs. Silētio trās̄eo
q; sic nouē anglorꝝ ordinib⁹ insert⁹ est vt etiā ad
seraphin apicē trās̄ferat. Ducusq; Berñ. Audi
nūc qualiter eū ꝓmēdat iohānes os aurei. in ser
mone quodā sic dicēs Johānes scola v̄tutū. ma
gisterium vite. sctītat̄ forma. norma iusticie ⁊c̄. si
ergo ad inuicem cōparas excellētiā ⁊ dignitatē
iohānis. ⁊ pfunditatē scelerꝝ eorū qui ipm occi
derūt. merito habebis materiā stupēdi. ⁊ murmu

randi.si fas sit dicere:etiã cõtra deum. Nam ad hunc talem ⁊ tantum mittit spiculator vt amputet caput eius.ac si esset aliqs vilissimus ⁊ pessimus homicida ⁊ depopulator. Cõspice ergo eũ reuerenter ⁊ cum dolore qualiter ad iussum vilis ⁊ neꝓ spiculatoris collum parat.humilit genua flectit:⁊ gratias deo agens ponit sacratissimus caput super aliquo trunco vel lapide:⁊ patiẽter ictus sustinet quousqꝫ totaliter abscindat. Ecce quõ vadit Johãnes amicus intimus:⁊ dñi Jesu ꝯsanguineus:⁊ dei maximus secretarius. Vere magna nobis ꝯfusio qui patientiã in q̃buscũqꝫ aduersitatibus nõ habemus. Johãnes innocens mortẽ.⁊ talem mortẽ sustinuit patiẽter. Et nos plerunqꝫ peccati aggrauati:⁊ ira dei digni nõ possumus etiã paruas iniurias ⁊ grauamia tolerare:imo plerũqꝫ nec ẏba. Dñs autez Jesus erat tũc in partibus iudee sz nõ in terra illa. Cuz aũt obitus eius fuerat ibi nũciatus.fleuit pius deus pugilem suũ ⁊ ꝯsobrinũ.fleuerũt etiã discipuli eius cũ eo.fleuit btã ẏgo que ipm natum de terra leuauit:⁊ tenerrime eum dilexit. Sz dñs cõsolabat matrẽ suam.ipsa vero dicebat. Fili quare nõ defendisti eũ ne sic moreret? Cui filius. Reuerẽda mater nõ expediebat ei talis defensio.naz ipse p meo patre mortuus est:⁊ p defensione sue iusticie.cito aũt erit in eius gloria. Ipse eñ pat

nō intēdit suos defendere tali modo in hoc mun
do:qz nō sunt hic diutius moraturi. nec eoz pa
tria hic est sz in celis. Johānes solutus est a vin
culis corpis.nec est vis in modo morīdi. sicut
hostis in eum ꝑtū potuit.sz ipse regnabit cū pa
tre meo in eternū. Igitur ꝑsoleris charissima mr̄
quia Johāni semp erit bene. Postea ꝯo aliqui
bus elapsis diebus:discessit dñs Jesus de par
tibus illis ⁊ redijt in galileā. Tu aūt predicti om
nibus te presentē exhibeas ⁊ ea mediteris deuo
te.⁊ quocunqz dñs ierit eum sequeris.

¶ De locutione cum samaritana.

Capitulum.xxxij.

Am dñs Jesus de
iudea in galileam rediret.q̄ via est
xvij.miliariozꝫ ⁊ amplius/vt pluri
es tibi dixi.⁊ transiret p̄ samariam
fatigatus est ex itinere. Conspicep deo cum hic
quō fatigat̄.plane incedit/sepe fatigat⁹ est:⁊ to
ta vita ipsius laboriosa fuit. Posuit ergo se ad
sedendū sup̄ quendā puteuz/⁊ quiescebat. Discī
puli aūt iuerūt ad ciuitatē ad querendos cibos.
Venit ergo mulier quedā que vocabat̄ lucia p̄o
aqua ad ipm̄ puteū. Dñs aūt cū ipsa incepit lo
qui:⁊ de magnis factis tractare.⁊ seipm̄ eidem

manifestare. De q̄bus aūt cū ea loquebat. ⁊ qua-
liter discipli redierūt. ⁊ q̄liter ad ꝟbū mulier⁊ ciui
tas ei obuiā veit. ⁊ q̄liter ipe iuit cū eis stetit ⁊ di
scessit nō intēdo referre plana ē em̄ euāgelica hy-
storia. Lege ipam ⁊ ip̄m dñm Jesu⁊ ꝓspice in oi-
b⁹ actibus. Ex ipsa aūt hystoria q̄dam pulchra
⁊ vtilia nota. Et primo humilitatē dñi Jesu. Tū
q⁊ solus remansit humilis dñs discipulis in ci-
uitatē euntibus. Confidenter em̄ se habebāt ad
eum. Tum etiā q⁊ cū illa mulierecula sola de tam
magnis factis sic tractabat humiliter. ac de pa-
ri loquebātur ad inuicē. Non em̄ dedignabat eā
sed talia cū ea dicebat ꝙ si multis sapiētissimis
respōdisset de talibus. magnū fuisset. Nō sic sup-
bi faciūt. Si em̄ ampullosa ꝟba sua funderēt in-
ter paucos. ne dum cum vno ea perdita reputa-
rent-sed nec illos iudicarent dignos suscipe ver
ba sua. ¶ Secūdo pauptatē ipsius ⁊ corꝛoris
afflictioēz ꝓsidera. sed ⁊ humilitas est imixta cū
eis. Habes em̄ hic ꝙ discipuli iuerunt ad ciuita-
tem ad querēdum cibos ⁊ quesitos portauerūt
⁊ volebāt ꝙ manducaret. ꝛ vbi māducasset: cer
te ibi ad puteum vel ad aliquē riuū siue fontem.
Vide ergo qualiter fatigatus ac famelicus refi-
ciebatur. Nō credas ꝙ hac sola vice casu sic fa-
ctum fuerat-ꝛ ꝑm ꝓsuetudinem suā. Vnde apte
hic colligere potes, ꝙ humilis dñs ac pauperta

eis amator cum ibat permīdū-sepe comedebat extra ciuitatem:⁊ hominū habitatiões ad aliquē riuū vel fontē-quantūcunq; fatigatus vel afflictus foret. Nō habebat etiā exquisita cibaria.nō vasa curiosa-nō delicata vina.sz habebat aquaz purā ex ipso fonte vel riuo. Qui vineas fecūdabat-⁊ creauerat fontes ⁊ oīa que mouentur in aquis-⁊ panē tanq; paup sedens in terra humiliter comedebat. ¶ Tertio considera quō intentus erat studio spirituali. Nam cū discipuli eū vt comederet-inuitarēt.dixit. Ego cibū habeo mādu care quē vos nescitis. Meus cibus est vt faciā voluntatē eius qui misit me.nec voluit māducare-sz expectabat illos q̄ venicbant de ciuitate vt eis primo p̄dicaret prius operari volens ea que spiritus erant-nō corporis quātumcūq; tūc indigeret. Conspice ergo cum in p̄rediciis ⁊ eius virtutes studeas imitari.

¶ Quomodo voluerunt precipitare dñm de supcilio mōtis. Cap. xxiij.

Cum rediset dominus Jesus nazareth.⁊ illi ab eo miracula peterent-⁊ ipse eos miraculis indignos ostende-

ret. furore accensi expulerũt eum extra ciuitatem Benignus ergo dñs ante eos fugiebat ⁊ illi persequebantur eũ. Quid tibi videtur? Intñ furor eorũ exarsit ⁊ creuit ꝙ ipsum vsq; ad supcilium montis duxerũt vt inde eum precipitarent. Dñs ꝛo diuina virtute transiens p mediũ illorñ ibat. non dum em̃ mori elegerat. Et dic̃ hic glo. Q; dicitur ꝙ cũ dñs ihesus de manibus illoꝝ elapsus de mõte descenderet, ⁊ sub rupe lateret. satũ subterfugit ⁊ locus ei dedit ꝗta erat sua capacitas. ac si fuisset de cera ⁊ ruge vestis ipsius ibi remãserunt ac si ibi sculpte essent. Conspice ergo eum ante eos fugientẽ ⁊ latentẽ sub rupe. ⁊ cõpatere afflictionibus suis. ⁊ in ꝓumilitate ac patientia ipsum imitari coneris

¶ De habenti manum aridaz a dño curato. ¶ Capitulum. xxxiiij.

Qvadam die sabbati docebat dñs Jesus in synagoga. Et ibi erat quidã habẽs manũ aridam ⁊ fecit eum Jesus stare in medio ⁊ quesiuit ab illis sapientibus si liceat in die sabbati benefacere. Ipsi vero tacuerũt. Dixit ergo Jesus habenti manũ aridam Extende manũ tuã ⁊ sanat' est. Pluries in die-

bus sabbatorũ fecit dñs miracula ad cõfusionẽ iudeorũ. qui carnaliter legẽ intelligebãt quã de spũaliter obseruari volebat. Nõ cñ in die sabbati a bono erat abstinendũ ꝛ opibus charitatis, sz a peccatis ꝛ opibus seruilibus. At illi scandalizabant inde multũ ꝛ cõspirabãt cõtra eũ ac dicebant. Nõ est hic homo a deo qui sabbatñ non custodit. Dñs aũt ꝓpterea nõ dimittebat. imo studiosius faciebat vt eos erueret ab errore. Considera cũ ergo in prædictꝫ operationibus. ꝛ eius exẽplo nõ cesses a bono ope. Ꝙuis alius inde scandalizetur iniuste. A bono nãqz ope necessario ad salutẽ aie ac etiã ad ꝓfectũ spũs cõferente. cessare non debes ꝓpter alicuius scãdalum. A cõmodo vero corꝓali ꝑm ꝓfecte charitatꝫ exigentiã abstinendũ est ꝓpter scãdaluz fratris. Ꝓpter qd dicit apl̃us ad Roma. xiiij. Bonũ est nõ mãducare carnez ꝛ non bibere vinũ. neqz in quo frater tuus offenditur aut scandalizatur: aut infirmat.

¶ De multiplicatione panuz. ꝛ quo modo se diligentibus subuenit.

¶ Capitulum. xxxv

De duabus vicib9 legitur ꝙ benignus dñs multiplicauit paucos panes. ꝛ inde mꝫta mi-

lz

lia hominū satiauit. Tu tñ redige in vnā medita-
tionē. t in ea cōsidera verba t facta ipsius. Dixit
enim tūc. Misereor super turbam. qz ecce iam tri
duo sustinent me. nec habent quod manducent. t
si dimisero eos ieiunos deficient in via. Quidaz
enim ex eis de longe venerunt. Et postea panes
multiplicauit ita q̄ oēs comederunt abundan
ter. Considera ergo hic plura t bona. t specialit
quō dñs Jesus erat misericors t curialis t gra-
tus. quō discretus t circūspectus ¶ Primo er-
go cōsidera q̄ erat misericors. quia misericordia
tractit eū ad subueniēdū illis. t ideo dic miserear
super turbā. Nā t misericordia eius plena est terra
¶ Secundo erat curialis t gratus ex causa quā
assignat. quia ecce inquit iam triduo sustinēt me.
Vide curialitatē t gratitudinez magnā ac mira
bilez. Nā q̄ p beneficio ab eis recepto sic loquī
tur. cū in veritate ipsorum bonum esset t nō suuz
Sz sic est vt alibi dicit. Delicie sue sunt esse cū fi
lijs hoīm. cum sibi nihil boni accrescat. uobꝫ aūt
proueniat salus. Illos aūt qui eū sequūtur t pre-
cepta t monitiōes eiꝰ custodiūt diligit dñs. nec
manū suā eis claudit q̄n subuenīat cum expedit
eis. ¶ Tertio discretus t circumspectus fuit. eo
q̄ cōsiderabat eoꝝ indigentiā t impotentiaz qua
liter deficere. poterāt. t qualiter aliqui eoꝝ de lō
ge venerant. Vides ergo q̄ sapida t q̄ melliflua

ista verba fuerunt: Sic quotidie nobis spūaliter contingit. Non cū habemus quid manducem⁹ nisi ipe det .ꝛ in via deficimus si nos ieiunos dī mittit. ꝛ sine ipo non possumus nobis in aliquo spūali negocio puidere. Non ergo habeam⁹ cla tiois materiā cū de manu dñi aliquā cōsolatiōez pcipim⁹. vel cū aliquem profectū spūalis exerci tij sentimus quia non a nobis sed ab ipo est. Et ideo si bene attēdimus quāto pfectiores fuerint serui dei. ꝛ deo ppinquiores. ꝛ ī donis eius excellē tiores tāto humiliores videbis quia nihil sibi at tribuūt nisi pctā ꝛ defectus. ꝛ quāto quis ei ma gis approximat tāto est amplius illuminatus. ꝛ iō dei magnificentiā ꝛ misericordiā clari⁹ videt ꝛ sic in eo locum habere non potest superbia vl̄ va na gloria que ex ignorantie cecitate procedunt. Non cū qui deū vl̄ se bñ cognosceret ꝛ examina ret. superbire posset. ¶ Est etiam longa via qua ad deū venim⁹. Et specialiter de me ꝛ mei simili bus loquor. q̄ in tā longā regionē ab eo discessim⁹ ꝓpter pctā. Ad eū ergo rediēs q̄s dicit de lō ga via venire. Post ꝟba ḡ dicta. fecit xp̄s facta Cōspice ḡ eū q̄lit illos panes accipiēs ꝛ pri gra tias agēs dedit discipl̄is vt apponerēt tbe. ꝛ in manib⁹ eoꝝ ista mltiplicauit. vt oēs p suo libito comederent. ꝛ multa superant fragmenta. Consi dera etiā qualiter aspicit illos comedere. ꝛ in io-

cunditate eoꝝ letatur. Conſpice etiã illos qualiter ſup illo miraculo mirant̃ ⁊ vnus ad alterũ in de loquẽdo letant̃. ⁊ cũ gratiaꝝ actiõe mãducant nõ ſolũ corpaliter. ſz ſaltẽ aliqui ex ipſ metaliter forte refectionẽ ꝓcipiẽtes. Sz nũqd fuit ibi dña noſtra. vt ⁊ipa de panibus libẽter mulierib⁹ porrigeret, ⁊ de ipſarũ recreatiõe gauderet: Scriptura de hoc nõ loquit̃, Tu aũt meditare ꝓout dñs tibi donat.

¶ De fuga dñi qñ voluerũt eñ facere regẽ. ¶ Jtẽ contra mũdi honores.

¶ Capitulum. xxxvj.

Dostꝙ dominus satisfauit t̃bas vt in ſupiori tractatu cõtinetur. illi voluerũt eũ facere regẽ Conſiderabant nãqꝫ ꝙ poſſet eoꝝ neceſſitatib⁹ ſubuenire. ⁊ ſub tali rege videbatur eis nõ poſſe egere. Dñs aũt Jeſus cognoſcẽs volũtatez eorũ fugit ab eis in mõtez ita ꝙ illi nõ ꝓpenderũt nec eũ inuenire tũc potuerũt. Noluit ergo tpaliter honorari. Et vide quõ vere ⁊ nõ ficte hũc fugit honorẽ. Miſit eñ diſcipulos ꝑ mare ⁊ ipe aſcẽdit in mõtem. vt ſi eũ vlterius inter diſcipulos quererẽt. ipm inuenire nę

quirēt. Discipuli aūt nolebāt separi ab eo. sz ipse coegit eos intrare in nauiculā t trāsfretare Bonū erat ipsorū desiderium. stare scz velle cū dño suo semp. sed ipse aliter putdebat. Cōspice nunc ergo eos quō inuite ab eo discedunt. t quō dñs Jesus coegit eos ostēdēs penit' se ita velle q̄ vadant in nauē sine ipso. t tūc ipsi humiliter obediunt q̄ tūc cūcq̄ graue t durū videat eis. Sic quotidie spūalit nobiscū facit. Nollem⁹ ei q̄ ipe a nob discederet vllo tpe sz ipse aliter se habet cū aīma vadit t redit p suo velle. sed p nostro bono. Propter qđ audire te volo. qđ in hac victoria dicat Bern̄. Alt em̄ sic sermōe. xxxij. sup Cañ. Cū spōsus vigilijs t obsecrationibus t multo imbre lacrimaꝝ quesitus fuerit. subito dū teneri putatur elabitur. t rursus lacrimāti t insectāti occurrēs comprehēdi patitur. sed mīme retineri dū subito quasi a manibus euolat. t si insteterit precibus t fletibus deuota aīma denuo reuertet. t voluntate labioꝝ nō fraudabit eā. Sed rursum mox dispebit t nō videbitur. nisi itez toto desiderio requiratur. Ita ergo t in hoc corpe pōt esse de pñtia spōsi frequēs letīcia sz nō copia: q̄ t si visitatio letificat. sed molestat vicissitudo. t hoc tādiu necesse est pati dilectā. donec semel deposita corporee sarcine mole auolet t ipsa leuata pēnis desideriorū suoꝝ libere iter carpēs p campos ptē-

plationis.ꝛ mente sequēs expedita dilectus quo cunqꝫ ierit nec tñ vel in transitu presto erit. sic oī anie nisi illi dūtarat quā ingēs deuotio ꝛ desideriñ vehemēs ꝛ predulcis affectus specioſaꝫ probat ꝛ dignaꝫ.ad quā grā visitandi accessurū verbum decorē induit formā sponsi accipiens. Jtez in sermone.lxxxiiij.Cañ.forte iō subtraxit se quo auidius vocaret.teneret fortius. Nam ꝛ aliquādo simulabat se longius ire.nō quia hoc volebat sed quia volebat audire mane nobi. qm̄ adueſperascit. Ergo istiusmodi piaꝫ simulationē.imo salutarē dispensationē.quā tūc corpaliter x̄bū corpori interdū exhibuit:nō cessat idctidē spūs mō suo spēali cū ꝺuota sibi aīa sedulo actitare.prctcriens teneri vult,abiens reuocari. ꝛ ire quidē illi dispensatoriū. redire vero semp voluntarium est. vtrūqꝫ aūt plenū iudicij ac penes ipm hoc ratio Nūc x̄o cōstat in aīma fieri huiꝰcemodi vicissitudines eūtis ꝛ redeūtis verbi. sic ait.vado ꝛ venio ad vos. Jtē modicū ꝛ nō videbitis me.ꝛ iterū modicū ꝛ videbitis me. O modicū ꝛ modicū o modicū ꝛ longū pie dñe? Modicū dicis ꝙ nō videbimms te? Saluū sit verbū dūi mei.ꝛ mktuꝫ longuꝫ est valde nimis. Verūtñ vtrūqꝫ verum ꝛ modicum meritis ꝛ non modicum votis. Habes vtrūqꝫ in ꝓpba. Si moram fecerit inq̄t expecta eum quia veniet ꝛ nō tardabit. Quō nō tardabit

si morā fecerit. nisi ꝙ ad meritum satis est. nō tñ satis ad votū: Porro anima amās votis fertur ꝛ trahitur desideriis. dissimulat merita maiestati oculos claudit. aperit voluntati. ponēs spem in salutari ꝛ fiducialiter agēs in eo. Intrepida denicꝫ ꝛ inuerecūda reuocat verbū ꝛ cū fiducia repetit delicias suas. solita libertate vocās nō dominū sꝫ dilectū ꝛ dicēs. reuertere dilecte mi. Idē decimoseptio. Cañ. Vas alternare vices non cessat in his qui spirituales sunt: vel quos potius spirituales perinde ipe creare intendit. visitās diluculo. ꝛ subito probās. Vucusqꝫ Bern. Vabes ergo quō dns Jesus spūaliter visitat aīam atqꝫ ab ea discedit ꝛquid tunc anima facere debeat: reuocare eñ debet eū solicite ꝛ instāter. Interim autē patiēter sustinere discessum spōsi ꝛ exemplo discipulorū ḃ obedientiū sine ipso nauē intrantiū sustinere procellas ꝛ ipsius adiutorio liberationem expectare. ¶ Sed redeamus ad ipsum dominum Jesum. Ingressis namꝫ discipulis in mare. ipe solus ascēdit. ꝛ sic euasit manus illoꝝ qui eū q̄rebāt. Vides eñ quāto studio ꝛ cautela fugit ꝛ declinauit regni honorem Exemplū nobis dedit vt ꝛ nos similiter faciamus. Non eñ pro se sed pro nobis fugit. Cognoscebat namꝫ q̄te sit temeritatꝭ si ad honores aspirem⁹ honor

eñ de maiorib⁹ laqueis est ad captiones. ⁊ grauioribus ponderib⁹ ad aiaꝝ subuersionē q̄ ego cognoscā. siue sit honor prelatiōis ⁊ potētie siue scie. Vix eñ fieri p̄t q̄ qui delectat honore. in periculo ⁊ precipicio magno nō sit. Vel qđ peius est iam p̄cipicio collisus. ⁊ ostendā tibi plurib⁹ rōnibus. ¶ Prima q⁹ anim⁹ vltra modū in honore delectatur ⁊ sollicitus est quō ip̄m cōseruet ⁊ augeat. Ait p̄m btm̄ gregoriuꝰ. Tanto quis a supno amore disiūgitur. quāto inferius delectat ¶ Secunda quia intendit ad habēdos amicos sequaces ⁊ cōplices. quibus mediantibus ⁊ adiuuātibus tueat ⁊ augmētet honorē ꝓpter qđ mlta occurrūt in q̄bus cōtra deū ⁊ p̄sciam ꝓpriā ad talium amicoꝝ cōplacētiam opat. vt illos p̄ se faciat opari. ¶ Tertia quia emulat habētes ⁊ detrahit eis. vt ip̄e magis honorat⁹ remaneat. ⁊ sic in odiū ⁊ in inuidiaꝰ labitur. ¶ Quarta quia se putat ⁊ reputari optat honore dignū. ⁊ sic cadit in elatione ⁊ superbiam. Sꝰ iurta ap̄m. Qui existimat se aliq̄d esse cum nihil sit: ipse se seducit. Et ꝓpterea dic̄ dñs in euāgelio. Cuꝰ oia benefeceritis. dicite serui inutiles sum⁹. sed q̄n dic̄ hoc. qui vult honorari. ¶ Quinta quia nō p̄m sp̄m ambulat sꝰ p̄m carnē. nō eñ habet aīm adunatum ⁊ eleuatum ad celestia: sꝰ vagum ⁊ ad multa sparsuꝰ. ¶ Serta ⁊ vltima. quia ex quo in honore incipit

delectarī. intm̄ allicitur ꝙ satiarī non potest ⁊ no
uos quotidie ⁊ maiores ꝓcurat: ⁊ quāto plures
recipit tanto ad plures anhelat.quia semp hono
rabiliorē solito ⁊ digniorē in suis ⁊ alioꝝ oculis
esse se credit.⁊ sic labit in ambitionē q̄ est vicium
pessimū ⁊ multoꝝ alioꝝ viciorum radix ⁊ cau
sa. De hmōi malignitate audi non me sz Bern̄.
qui sic ait in sermone.vj.sup.ps.qui habitat.ser
mo incipit.Solet in diuinis. Ambitio inq̄t subti
le malum ⁊ secretuz virus.pestis occulta.doli ar
tifex.mater hypocrisis.liuoris parēs. viciorum
origo.criminuz fomes.virtutum erugo.tinea scti
tatis.excecatrix cordiū.ex remediis morbos cre
ans.generās ex medicina languorē. Et quātos
hec pestis neq̄ter supplātatos. turpiter quoq̄ de
iecit.vt ceteri quoq̄ quos latuit effossor: subitaz
erpauescerēt ad ruinā:Quis vero hunc vermem
alit q̄ mentis alienatio ⁊ obliuio veritatis:Aut
quid nisi vitas hūc perdendum inuestigat pdi
torem ⁊ negociū arguit tenebrarum:Nimirū hec
est que dicit.Quid pdest hoi si mūdum vniuersū
lucret. se aūt perdat ⁊ detrimētum sui faciat.Et
idem. Potentes inq̄t potēter tormēta patiētur.
Hec est que sedula suggestione reducit in mentē
q̄ sit in ambitu friuola ꝓsolatio.graue iudicium
vsus breuis.finis ignotus: Et ideo tertia tēpta
tio dñi de ambitione fuit. qñ oia regna mūdi ꝓmi

fit si cadēs adorauerit eū. Vides enī q̄ ambitiōis via adoratio diaboli est: q̄m videlicet ad honores mundi ⁊ gloriā pueniendum suis ille adoratoribus pollicet. Idē in ſmone quarto de ascensione dñi. Cupidi siquidē sum⁹ ascensiōis. exaltatiōez ꝯcupiscimus oēs. Nobiles enī creature sumus ⁊ magni cuiusdaz animi. ideoq̄ altitudinē naturali appetimus desiderio. Sz ve nob si voluerimus eū sequi qui ait. Sedebo in mōte testamenti in lateribus aquilonis. Heu miser in lateribus aquilonis: Frigidus est mons ille. nō te seq̄mur. potestatis habes ꝯcupiscētiaz. altitudinez presumis potētie Quāti tamē vsq̄ hodie feda sequūtur infeliciaq̄ vestigia tua: imo vo q̄ pauci euadūt. quibus nō dominādi libido dñet: Quez sequimini miseri. quē seq̄mini: Nōne iste est mōs in quē ascēdit angelus: ⁊ diabolus factus ē. Et illud aduertite: q̄ post casum suū inuidia cruciāte male sollicitus de supplantādo hoīe. similē eī montē alterū demōstrauit. Eritis inquit sicut dii sciētes bonū ⁊ malum. Et ista potestat] ambitio angelum felicitate priuauit angelica. Sciētie etiam appetitus hoīem īmortalitatis gloria spoliauit. Conet quis ascendere in montē ptātis quantos putas habebit ꝯtradictores. q̄tos inueniet expulsores. q̄ta obstacula. q̄ difficilē viā: Quid si tandē adipisci eū ꝓtingeret qd optabat. Hotē

tes potēter ait scriptura tormenta patiētur: vt p̄
sentes sollicitudines ⁊ anxietates quas ip̄a po
testas parit omittā. Cupidus alter est inflantis
scientie-q̄tū laborabit: q̄tū anxiabit spūs eius: ⁊
tamen audiet. nec si te ruperis apprehendes. In
amaritudine morabit ocl'us et quotiēs vide ꝓti
gerit cui se posteriorē iudicet-aut ab alīs reputa
ri putet. Quid cū intumuerit mētū: Perdā inq̄t
dīs sapiētiam sapiētum. ⁊ prudētiā prudētium
reprobabo. Jam ne multis īmorer. vidistis vt ar
bitror q̄ fugiēdus nobis sit mons vterq;. si pre
cipitiū angeli. si casum hoīs expauescim⁹. Mon
tes gelboe nec ros nec pluuia veniat super vos.
Quid tamen agamus-ascendere sic nō expedit.
ascēdendi tenemur ꝓcupiscētia. q̄s docebit nos
ascensum salubrem: q̄s nisi de quo legim⁹: Qm̄
qui descēdit ipe etiā ascendit: Et ab ipso demon
strāda erit nobis ascensiōis via-ne ductoris īmo
seductoris iniqui-aut vestigiū-aut consilium se
queremur. Quia ergo nō erat qui ascenderet de
scēdit altissīmus ⁊ suo nobis descensu suauē ac
salubrez dedicauit ascensum. Descēdit de monte
potētie carnis infirmitate circūdatus: de monte
descendit scientie-qm̄ placuit deo p stulticiam p̄dī
cationis saluos facere credētes Quid enim tenel
lo corpore ⁊ infantilibus mēbris videtur infir
mus; q̄d indoctius apparet paruulo q̄ sola ma

tris vbera nouit? Quis impotētior eo cui oīa mēbra clauis sunt affixa. cui? dinumerātur oīa ossa? Quis insipientior videt eo qui tradebat in mortē aiam suaz. ꝛ que nō rapuit tūc eroluebat? Vides ꝙ multū descenderat ꝙtū a potentia ꝙ tum a sapia erinanīuerit seipsum? sed non potuit altius in mōtē ascendere: nec suā erpressius commendare charitatatē. Nec miruz si descendendo rp̄s ascēdit. qñ prioꝛ vteroꝛ cecidit ascendendo Item in sermone. ij. de ascēsione qui incipit solēnitas. Propterea charissimi pseuerate ī disciplīna quā suscepistis. vt p humiliatē ascendatis qz hec via est. ꝛ nō est alia preter illā. Qui aliter vadit. cadit potius ꝙ ascēdit. quia sola est humilitas que ascendit ꝛ que exaltat. hec est que sola ducit ad vitā. Et infra. O peruersitas o ambitio filioꝛ adā ꝙ cuz ascendere difficilimū. descendere aūt facilimū sit. ipi ꝛ leuiter ascēdūt ꝛ descendūt difficill? pati ad honoꝛes ꝛ ad celsitudines graduū ecclesiasticoꝛ ipis etiaz angelicis humeris formidandos. Ad sequendū aūt te dñe Jesu vix inuenitur vel q̄ trahi patiat. vel q̄ velit duci per viam mādatoꝛū tuoꝛū. Ducuscz Berñ. Habes ergo exp̄redictis qualiter ad vez honoꝛē ptingere posses. s. p humilitatē. ꝛ qualiter fugiēdus est hic talis ꝛ falsus honoꝛ. Sed forte blandiunt sibi aliqui ambitiosi scīe ac honoꝛi sub specie lu-

eri animarū/quasi sic melius possunt intendere alioꝝ saluti. Sz audi quid eis rñdeat. Bernñ. in ſmone ad clericos, c. penul. dicēs. Utinā quisq; sic intrat si fieri posset tā fideliter ministraret q̄ fiducialiter se ingessit, At difficile fortasis ac i/ possibile est vt ex amara radice ambitiōis suauis fructus ꝓdeat charitatis. Ducusq; Bernñ. Ad hoc aūt vt honores vilipēdas vt cōdecet necessaria est ꝟtutis precellentissime magnitudo. Nā sicut dic̄ Chryſ. sup Math. Tale quid est vti bene honoribus/ac si aliqs cum puella speciosissima ꝓuerset̄ leges accipiat: me in ipam vnq; oculos iniciat impudicos. Jōq; procul dubio valde fortis opus est animo/vt quis ptāte vel honore sibi concesso in his quibus oportet vtatur.

¶ Quomodo dominꝰ ozauit in mō/te & descendens ambulauit supra aquas/& multa plura. Cap. xxxvij.

¶ Sicut in superiori tractatu habuisti/dñs Jesus coegit discipulos intrare naue: & ipe ascēdit in montē. Compleamus ergo q̄ dñs opatus est post illud miraculum de panibus/qz illa materia ꝓtigua est/& ea q̄ istis tribus tractatibus ꝓtinēt ur/simul facta su

erũt. Ipa tamen diuisi vt melius posses capę. ꝛ vt corũz moralitates possent clarius erplicari. Postꝙ ergo discipuli nauẽ intrauerunt. ipse in montẽ ascẽdit ꝛ ibi stetit in oratiõe vsqꝫ ad q̃rtã vigiliaz noct]. id est vsqꝫquoqꝫ ptes tres noctis recesserãt ꝛ quarta restabat Er quo habes ꝙ dominus Jesus pnoctabat in orationibus: ꝛ pluries legit eũ orationi intẽdisse Conspice ergo cuz qualiter orat ꝛ se humiliat corã patre. Querit solitaria loca ꝛ solus vadit ad ea. affligit se ꝛ vigilat vigilias longas. Intercedit pastor fidelis pouibus suis. Orat cm̃ non ꝙ se sz pro nobis tanꝙ aduocatus noster ꝛ mediator apud patrem. Orat etiã vt exemplum nobis daret orãdi. Frequẽter cm̃ discipulos monuit de b̃ ꝛ ope cõprobauit. Dicebat nanqꝫ eis qm̃ oportet semp orare ꝛ nõ desicere. Et quõ iportunitas oronis ipetrat qõ poscit, pponẽs eis exẽplum ad hoc de iudice ꝛ vidua, vt habes in Luca. xviij. Hortabat eos etiã ad ꝛsidentiã impetrãdi petita dicẽs. Petite ꝛ dabitur vobis. Ad hoc aliud proponẽs exemplum ꝺ amico qui ꝙpter iportunitatẽ amici petẽtis panes necessarios cõmodat, vt similiter habetur in Luc̃. xj. Et hoc dicebat vt nobis cõmẽdaret ẋtutẽ orationis. Est quippe ẋtus eius inestimabilis ꝛ efficax ad oia ꝙficua impetrãda, ꝛ nociua remouẽda. Si vis cm̃ patienter tolera-

re aduersa/sis homo oratiõis. Si vis tẽptatões
t tribulationes supare/sis homo orationis. Si
vis prauas affectiões ꝑculcare/sis hõ oratiõis.
Si vis astutias sathane ꝯgnoscere ac eius falla/
cias vitare/sis homo oratiõis. Si vis letãter vi
uere in ope dei t laboris t afflictiõis viã incede
re/sis homo orationis. Si vis spũali vita te ex/
ercere t carnis curã non agere in desideriis/sis
homo orationis. Si vis vanas muscas cogitati
onũ effugare, sis hõ orationis. Si vis aiam tuã
sanctis t bonis cogitationib⁹ desideriis seruo/
ribus/t deuotionibus impinguare/sis hõ orati
onis. Si vis cor tuũ virili spũ t constanti ppo/
sito in dei beneplacito stabilire/sis homo oõnis
Deniqꝫ si vis vicia extirpare t ✠tutibus imbui/
sis homo orationis. In ea enim recipitur sancti
spiritus vnctio/que de omnibus mentem docet.
Item si vis ad ꝯemplatiõẽꝫ ascẽdere t frui am
plexibus sponsi/sis hõ oratiõis. Ad eã nãqꝫ cõ/
tẽplatiõem t celestiũ degustatiõem p oõnis exer
ciciũ deuenit. Vides qꝫ magne potẽtie t ✠tutis
sit oratio: Ad quor omniũ confirmatiõem omis/
sis scripturarũ probationibus/hoc tibi sit pro
efficaci probatione qꝫ audimus t videmus quo
tidie p experiẽtias illiteratas personas t simpli
ces predicta t alia plura maiora p ✠tutem ora/
tionis fuisse adeptos. Multũ ergo animam de/

bent ad oratiõem dare oñes qui xp̃m imitari de-
siderãt: t p̃cipue religiosi: q̃bus maior debet esse
vacãdi copia. Quare te hortor tibiq; q̃tũ possũ
mãdo districtius: vt pro principali exercitio tuo
sumas oratiõem. nihilq; aliud (necessariis cur-
tñ exceptis) te delectet nisi oratio: qr nihil tantũ
te delectari debet q̃ morari cũ dño: qđ p oñonem
fit. Ut aũt melioris hortatoris fungar audi mel-
liflua q̃ sup̃ ista materia narrat Bern̄. Dicit enī
sic. ir. ſmo. Can̄. Quibus studium est frequenter
orare: experti sunt qđ dico. Sepe corde tepido t
arido accedimus ad altare: orationi incũbimus
psistentibus aũt repẽte infundit gr̃a. pinguescit
pectus replet viscera inundatio pietatis: t si sit q̃
p̃mat lac ꝓcepte dulcedinis. vbertim vbera fun-
dere nõ tardabũt. ¶ In principio quadragesime
in ſmone ānto q̃ sic incipit. Charitas qua p no-
bis tc̃. Quotiẽs inquit de oratiõe loquor verba
q̃dam humane cogitationis audire mihi videor
in corde meo. Quid enim est q̃ licet nunq̃ ab
oratione cessemus vix vnq̃ experiri videtur ali-
quis nostrũ quis sit orationis sue fructus: Sic̃
ad orationes accedimus: sic t redire videmur: t
nemo rñdet nobis ꝟbum: nemo quicq̃ donat sz
iudiciũ fidei sequere. nõ experimentũ tuũ: qm̃ fi-
des quidẽ verax: sed experimentũ fallax. Que est
igitur veritas fidei: nisi qđ promisit filius dei:

ſgit veritas fidei niſi qđ ꝓmiſit filius dei. Quic-
quid autē oꝛātes petitis. credite quia accipietis
& fiet vobis. Nemo veſtrū fratres quipēdat oꝛa
tionē ſuā. Dico enim vobis quia ipſe ad quē oꝛa
mus non paruipendit cā- ꝓiꝰ ꝙ egreſſa ſit ab
oꝛe noſtro. ipe eā ſcribi iubet i libꝛo ſuo. Et vnū
e duobus indubitanter ſperare poſſum⁹. qm̄ aut
dabit qđ petim⁹ aut qđ nouit nobis vtili⁹. Nos
em̄ q̄d oꝛem⁹ ſicut opoꝛtet neſcim⁹. ſed miſeretur
ille ſup ignoꝛātia noſtra & oīonē benigne ſuſcipi
ens. quod nobis aut oino nō eſt vtile aut nō tā
cito dare neceſſe eſt miníme tribuit. oꝛatio tamen
infructuoſa nō erit ita ſane ſi feceꝛim⁹ qđ mone-
mur in p̄s. ſ. ſi delectemur i eo. Delectare in dño &
dabit tibi petitiōes coꝛdis tui. Sꝫ cōſidera ꝙ pe
titiones coꝛdis diꝛerit quas appꝛobat iudicio
rōnis. Nec habes ꝙ cauſeris. ſꝫ vñ magis toto
affectu in gratiaꝝactione verſeris qñ quidē tan
ta ſup te cura eſt deo tuo. vt quotiēs queris qđ
tibi inutile eſt. non te audiat ſup hoc ſed mutet il
lud meliꝰi dono. ſicut pater carnalis puulo que
renti panē & cultellū nō conſentit. ſed magis ipſi
panē quē ei dederit ipſe frangit. ¶ Poꝛro pe-
titiones coꝛdis in tribus cōſiſtūt nec video q̄d
p̄ter illa que electus quiſq; ſibi debeat poſtulare
Duo quidē hui⁹ tp̄is ſunt. ſcꝫ bona coꝛpis & bo
na aie. tertiū aūt beatitudo vite eterne. Nec mire

ris q̄ bona corporis a deo direrim esse queren̄da. quoniaz eius sunt corporalia oīa sicut spūalia bona. Ab eo em̄ est petēdū ⁊ sperandū. nobis est euenire vt possim⁹ in eius seruitio sustentari. Ue rūtamē p necessitatibus aīe orādum est nobis ⁊ frequētius ⁊ feruentius. i. p obtinēda gratia dei aieq̄ virtutibus. Sic ⁊ p vita eterna tota pictate. totoq̄ nobis orandū est desiderio. vbi nimirū ⁊ corporis ⁊ anime plena ⁊ perfecta est beatitudo. Sit ergo oratio que pro tempalibus est circa solas necessitates restricta. Sed oratio q̄ pro virtutibus anime est. ab oī impuritate libera ⁊ circa solum beneplacitum dei intenta. Sit ea que fit p vita eterna. in omni humilitate presumens de sola miseratione diuina. Item. lxxxvj. sermone super Lan. Non modo locū sed ⁊ tempus obseruare oportet eum qui sibi orare voluerit. Tempus feriatum comodosius aptiusq̄. maxime autē cū profundum nocturn⁹ sopor indicit silentium. tūc plane liberior erit puriorq̄ oratio. Consurge in nocte inquit in principio vigiliaz tuarū. ⁊ effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum domini dei tui. Quā secure ō nocte ascendit oratio. solo arbitro deo sanctoq̄ angelo qui illam superno altari suscipit presentandam. Quā grata ⁊ lucida. verecunda. colorata rubore q̄ serena ⁊ placida. nullo interim turbata clamore vel strepitu. q̄

deniq; mūda ⁊ sincera nullo respersa puluere ter-
rene sollicitudinis nulla aspicīēte laude seu adu
latione temptata. Propter hoc igitur sponsa nō
mm⁹ verecunde q̄ caute ⁊ lectuli secretum pete
bat. ⁊ noctj orare. hoc est. verbum quercre volēs
Unū est eīm. alioquin nō recte oras si orādo pre-
ter verbum aliquid queras. aut qō ꝓpter verbuz
non queris. quoniaz in ipso sunt omnia. ibi reme
dia vulnerum. ibi subsidia necessitatum. ibi resar
citus defectuū. ibi ꝓfectuū copie. ibi deniq; quic
quid accipere vł habere hoībus expedit. q̄cquid
decet. q̄cquid oportet. sine causa ergo aliud a ver
bo petitur cū ipm sit oīa. nā si ista tpalia cū neces
se est postulare familiari⁹ videmur. si verbum in
causa est vt quidē dignū est. nō vtiq; illa. sz b̄ po-
tius querim⁹ ꝓpter qō alia postulam⁹. Ducusq;
bernar. Audisti igit̄ ẋba pulcerrima altissimi cō-
tēplātis. ⁊ orationū dulcedinē ō gustātis bernar
di. Rumines ea si vis vt saptāt tibi. Ideo aūt li-
bēter ipi⁹ ẋba in hoc opusculo interscro ⁊ addu
co: quia non solum spiritualia sunt ⁊ cor penetrā
tia. sed ⁊ decore plena ⁊ ad dei seruitiū excitātia.
Ipse enim fuit eloquentissimus ⁊ spiritu sapien
tie plenus ⁊ sanctitate preclarus. quem te desi-
dero imitari ⁊ ipsius monita ⁊ verba opere exer-
cere propter quod sepe tibi prepono eundem.
Sed redeamus ad dominum Iesum. Dum igitur

dñs esset orās in mōte discipuli erāt in mari affli
cti ⁊ angustiati vehemēter qz ventus erat eis cō
trarius ⁊ nauis ꝓcellis ⁊ fluctibus iactabatur.
Conspice ergo eos ⁊ compatere eis qz in magna
sunt tribulatiōe ⁊ angustia. Tempestas em̄ inua
sit eos ⁊ tps nocturnuz est ⁊ absqꝫ dño suo sunt.
Quarta aūt vigilia noctis descendit dñs de mō
te. ⁊ ambulans supza mare appzopinquauit eis.
Conspice ergo eū bene hic ꝓ deo ⁊ vide quō fa
tigatus ex vigilia longa ⁊ oratiōe pzolixa. solus
descēdit noctis tpe de mōte laboziosо ⁊ fortepe
troso pedibus nudis ⁊ quō vadit supza mare fir
mo vestigio sic̄ supza terrā. Cognouit ergo crea
tura suuz creatozem. Cum aūt appzopinquauit
naui discipuli timētes clamauerūt. putantes esse
fantasma. At benignus dñs nolens ampliꝰ cos
verari. securauit eos dicēs. Ego sum nolite time
re. Tūc petrus confisus de potētia dñi ad inssuz
eius cepit ⁊ ipse supza mare ambulare. sz postea
titubans cepit mergi. sz dextera dñi eū ne demer
geret erexit. In hoc aūt loco dic̄. glo. sup Mat.
sic. Sup mare ambulare facit eū vt ostēdat diui
nā potentiam. Mergi facit ne infirmitatē obliui
scatur ne putet se equalē deo ⁊ ne supbiat. Intra
uit aūt dñs nauē. cessauit quassatio ⁊ omnia sunt
placata. Discipuli vero eum reuerēter recipiunt.
multumqꝫ gauisi sunt ⁊ in q̄ete magna remanse

runt. Conſpice beneipm ac diſcipulos in oibus ꝑdictis.quia pulcra⁊ deuota ſunt valde. In hoc igitur facto moraliter cōſiderare potes.quia dominus quotidie ſic nobiſcū facit ſpūaliter. patiē⁊ ſuſtinet vt electi affligantur in hoc mūdo in interiori ⁊ exteriori homīe.quia flagellat omnē filium quem recipit. Qui em̄ extra diſciplinam ſunt vt ait apl̄us ad Hebre.non filij ſz adulteri ſunt. Expedit aūt nobis tribulari ⁊ affligi hic. Nam inde erudimur.inde virtutes acquirimus. ⁊ acq̄ ſitas conſeruamus.⁊ ꝙ maius his eſt inde futura ⁊ eterna premia expectamus. Et ideo non debemus in eis frangi vel eſſe impatiētes.ſed ipas affectare ⁊ diligere. Sz quia magna a multis tamē incognita eſt vtilitas tribulationū. ⁊ idcirco talibus difficiles ⁊ importabiles vidētur. Vt tu inſtruaris ⁊ patienter eas ſuſtineas adduco tibi more ſolito verba bernardi.qui ait ſic ſermōe. xvij.ſuper.ps.Qui habitat. Utilis eſt tribulatio que probationem operatur ducit ad gloriā. Cū ipſo ſum.inquit in tribulatione.⁊c. Agamus ergo gratias patri miſericordiarum qui nobiſcuz eſt in tribulatione. ⁊ in oī tribulatiōe noſtra nos conſolatur. Res enim vt diri neceſſaria eſt tribulatio que in gloriam vertitur. que mutuatur in gaudiuz.Gaudium ſane longum quod nemo tollet a nobis.gaudium multum. gaudium plenum

Res neceſſaria eſt iſta neceſſitas que parit coro/
nam. Non contēnamus fratres. ſemen modicuz
eſt/magnus etinde fructus erurgit. Forte inſi/
pidum/forte acerbum eſt/forte granum ſynapis
Non conſideremus que videntur ſed quē non vi
dentur in eo. Que eñ vidētur tempalia ſunt que
non videntur eterna. Et infra. Cum ipo in tribu
latione ſum ait dñs. τ ego non aliud meritum ꝯ
tribulationē requirā. Mihi adherere deo bonuz
Non ſolum autem ſed τ ponere in dño deo ſpem
meam. quia eripiam τ glorificabo eum. cum ipſo
ſum in tribulatione/Delicie inqt mee eē cuz filiis
hominum. Deſcendit vt prope ſit his qui tribu/
lato ſunt corde: vt nobiſcuz ſit in tribulatione no
ſtra. Erit autem quādo rapiemur in nubibus ob
uiam chriſto in aera. τ ſic ſemper cū domino eri
mus. Si tamen curemus eum interim habere no
biſcum. Bonum mihi domine tribulari dummo
do ipſe ſis mecuz ꝯ regnare ſine te/epulari ſine
te/ſine te gloriari. Auruz probat fornax τ viros
iuſtos temptatio tribulatiōis. Quid trepidam⁹
quid cunctamur/quid refugimus hunc caminū
Seuit ignis. ſed dominus nobiſcum eſt in tribu/
latione. Si deus nobiſcum quis contra nos eſt:
Nihilominus quoqz ſi ille eripit. quis eſt qui eri
piat de manu eius: Poſtremo ſi iſte glorificat.
quis humiliabit. Idem. xxv. ſermone. Lañ. Nō

ſolum igitur in ſpe ſꝫ gloriamur in tribulatione. Libenter ait gloriabor i infirmitatibus meis vt inhabitet in me virtus xp̄i. Optanda infirmitas que criſti virtuti compenſatur. Quis dabit mihi non ſolum infirmari ſed deſtitui ac deficere penitus a meipſo vt domini virtutum virtute ſtabiliar. Naꝫ virtus in infirmitate perficitur. Denꝯ ait. Quando infirmor tunc fortior ſum ⁊ potens. Idem. xliij. Propterea ſponſa non faſcem ſed faſciculum dilectum dicit. ꝙ leue pre amore in ip̄is ducat quicquid laboris imminēat ⁊ doloris. Bene faſciculus quia paruulus natus ē nobis. Bene faſciculus. quia non ſunt condigne paſſiones huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis. Id em̄ inquit. quod in preſenti eſt momentaneum ⁊ leue tribulationis noſtre ſupra modum in ſublimitate eternum pōdus glorie operabitur in nobis. Erit igitur quā doꝯ nobis ingens cumulus glorie qui modo ē faſciculus mirre. An non faſciculus cuius iugū ſuaue eſt. ⁊ onus leue. non quia leue in ſe nec em̄ leuis paſſiōis aſperitas mortis amaritudo. ſꝫ leuis tm̄ amāti. Idē ſer. vij. ſup. pſalmū. Qui habitat. ſuper iſtum verſum. A ſagitta. Si magnū illud eccl̄ie corpus cōſiderare libet facile ſatis aduertimus longe acrius inpugnari ſpirituales vi

ros ipius ecclesie q̄ carnales. Agit hoc sane su
pba sempq̄ inuidiosa malicia. pfectiores quos
q̄ vehementius pulsans iurta illud. Esca eius
electa. Agit inq̄ t nō sine certa diuini dispensati
one consilij. q̄ quidē impfectiores non sup illud
qđ possunt ferre tēptari pmittit. faciēs cum rem
ptatione puētum. t pfectioribus nō modo glori
osiores sz numerosiores parat er hoste triūphos
t longe ampliori sollicitudine t calliditate multi
plici pars aduersa vulnerare in nobis derteram
satagit q̄ sinistrā. nec tā corpis pfecto q̄ cordis
laborat auferre subam. Et infra. Illic aūt studio
sius repugnandum vbi grauior vrget necessitas
vbi totū belli iminet pondus vbi colluctatiōis
ratio vniuersa ɔsistit. Unde nobis tota paratur
aut victis ignominiosa captiuitas. Inde vincē
tibus gloria triūphalis. Hec deniq̄ gratia t mi
sericordia dei in suos eius. t respect⁹ in electos
illius: vt in eoz interim sinistrā quidē velut dissi
mulans dertere semp studiosus ptector assistat.
Hinc est q̄ de ipso ppheta testat. Prouidebam
dñm in ɔspectu meo semp. qm̄ a dertris est mihi
ne cōmouear. Utinā mihi semp a dertris sis Je
su bone vt semp teneas manū derterā meā. Scio
enim t certus sum q̄ nulla nocebit aduersitas si
nulla dominet iniquitas Tondeat interim t ton
datur sinistrū latus pulsetur iniurijs. vellicetur

opprobrijs libens illud exponо dum a te custo-
diоr. dum sis ipe ptectio mea sup manū dexteraz
meā. Idez in ꝑmone. lxxxv. Cantj. Aliud est ani
mo ꝟtute agi. aliud sapiētia regi. aliud dominari
in ꝟtute. aliud in suauitate delíciari. Licet nāq;
sapīa potens ꝫ ꝟtus suauis existat. vt tñ ꝓpri-
as quibuscunq; reddamus vocabulis significā
tias. vigor ꝟtutem. sapientiā placiditas animi.
cū spūali quadam suauitate demōstrat. Hāc pu-
to ab apostolo designatā. vbi post multa hortа-
menta ad ꝟtutem ptinētia. adiecit q̄ sapientia est
in suauitate in spūsancto. Igit̄ resistere vim vi re
pellere q̄ vticq; in partibus ꝟtutis deputant̄ ho-
nor quidem sz labor. Nō est eñ idem ipm hono-
rem tuuz laboriose defendere ꝫ quiete possidere.
Non idem ꝟtute agi ꝫ ꝟtute frui. Quicq̄d ꝟtus
elaborat. sapiētia fruit̄. ꝫ qō sapientia ordinat ꝫ
delíberat. moderatur ꝟtus ꝫ erequit̄. Sapientiā
scribe in ocio ait sapiens Ergo sapientie ocia ne
gocia sunt. ꝫ quo ocioſior sapia eo exercitior in
genere suo. E regione ꝟtus exercitata clarior est
eoq; ꝓbatior quo officioſior. Et si quis sapiētiā
ꝟtutis amorē diffinierit. nō mihi a veris deulare
videt̄. Vbi aūt amor est. labor nō est sz sapor. Et
forte sapiētia a sapore denoīatur. quasi ꝟtuti ac-
cidens quoddā velut ꝯdimentū sapidam reddat
que ꝑ se insulsa ꝫ aspersa quodāmodo sentiebat̄.

Nec dixerim reprehendēdū si quis sapiam sapo
rem boni diffiniat. Itaqz ad ꝟtutē spectat tribu
lationes fortiter sustinere. ad sapientiā gaudere in
tribulationib⁹. Confortare cor tuū ⁊ sustinere do
minū. ꝟtutis q̄dem est gustare ⁊ videre qm̄ sua
uis est dñs. sapie est. Et vt magis er ꝓprio bo
no nature bonū vtrūqz claresçat modestia animi
ꝓbat sapiam. ostātia virū ꝟtutis ostendit. Et bñ
post ꝟtutē sapia cū ꝟtus sit quoddā stabile fun
damentū sup qđ sapia edificet sibi domū. Idem
in ꝟmone de passiōe dñi. Felix qui passiones cor
poris sui ꝓpter iusticiā ordinat vt q̄cquid patiē
ꝓpter dei filium patiat. quatenus ⁊ a corde tol
lat murmuratio: ⁊ ore ꝟsec gratiarū actio. ⁊ vox
laudis: qui sic extulerit se iste tollit grabatū suuz
⁊ vadit in domū suā. Grabatū nostrū corpus est
in quo prius languidi iacebamus fluentes desi
derijs ⁊ concupiscētijs nostris nos portamus il
lud cū spiritui cogimur obedire. Idem in ꝟmone
de penthecosten tertio: qui incipit. Quā libenter.
Vere multipler spūs qui taz multipliciter filijs
hominū inspirat: vt nō sit qui se abscōdat a calo
re eius. Siq̄dem concedit eis ad vsum. ad miracu
lum. ad salutē. ad auxiliū. ad solatiū. ⁊ ad feruo
rem. Ad vsum q̄dem vite bonis ⁊ malis. dignis
pariter ⁊ indignis oīa bona abūdantissime tri
buens. ita vt videat hic discretiōis limitē nō te

nere. Ingratus est qui in his quoq; bñficia spiritus nō agnoscit. Ad miraculum in signis ⁊ prodigijs. in varijs ꝟtutibus quas p quorumlibet manus opatur. Ipse est antiqua miracula suscitās vt ex pñtibus fidem astruat preteritoꝝ Sed qr nōnullis hāc quoq; gratiā sine ppria vtilitate largit. Tertio infundit ad salutē cū in toto cor de nro reuertimur ad dñm deū nostrū. Porro ad auriliū dat cū in oñi colluctatiōe adiuuat infirmitatē nostrā. Nā cū testimoniū phibet spūi nro q filij dei sumus. ea inspiratio est ad ꝓsolatiōem Dat etiā ad feruorē cū in cordibus pfectoꝝ vehemētius spirās validum ignē charitatis accendit. vt nō solum in spe glorie filioꝝ dei. sz etiam in tribulationibus gloriemur ꝓtumeliā gloriam reputātes. opprobriū gaudiū. despectiōez exaltatiōem. Oñibus nobis nj fallor datus est spirit⁹ ad salutē. ad feruorē nō ita. Pauci em̄ sunt qui hoc spū repleātur. pauci qui studeāt emulari. cōtēti sumus angustijs. nec respirare in libertatē illam. nec saltez ad illā spirare conamur. Hucusq; Bern̄. Vides igit q̄ pulcerrimis ⁊ pluribus rationibus nob oñdit facūdissimus Bern̄. q̄ tribulationes nobis expediunt. Non igr̄ mireris si dñs pmittebat discipulos suos quos ita diligebat verari procellis. vtilitatem ipsoꝝ exinde cognoscens. Pluries em̄ legitur eorū nauiculam

fluctibus ⁊ ꝓtrarijs ventis eragitatas. ſz nunq̄ ſubmerſam. Dis ergo monitis cor tuū ſtabilire ac ordinare procures: vt in ꝓtingentibus aduerſis. ⁊ in quibuſcunq; diſplicētijs ⁊ patiēter ⁊ letāter te habeas ⁊ in via ſpūs te ita exerceas: vt eius repleta feruore etiam appetas p amore dñi Jeſu tribulari: qui in ſe ⁊ ſuis hanc viā excelſas tenuit ⁊ monſtrauit.

¶ De chananea. ¶ Item quō angeli nri nob fideliter fuīnt. Cap. xxxviij.

Cum dñs ieſus labo/rās circuiret p̄dicando ⁊ infirmos curando acceſſit ad eus mulier chananea. i. de terra chanaan que erat gentilium ⁊ non iudeo ⁊ rogās eū vt liberaret filiā ſuā q̄ a demonio verabat. Erat eñ fidēs in eo q̄ hoc facere poſſet. Et dño non rñdēte/nihilominus inſtabat ⁊ pſeuerabat clamans ⁊ petēs ab eo miſericordiā intiñ vt diſcipuli p ea roqarēt. Cunq; dñs rñderet/nō debere dare panē filior canibus ipſa ſe humilians reſpondit/vt ſaltē more canis d micis poſſet hre. ⁊ ſic meruit exaudiri. Conſpice ergo dñm ⁊ diſcipulos ⁊ ipam in p̄dictis. iuxta conſideratiōem generalem quā dedi tibi ſupra. Nihilominus etiaz

ꝓsidera ꝟtutes ḫuius mulieris: ⁊ eas ad totā tu-
am vtilitatē ꝓuerte-q̄ marime tres fuerūt. Pri-
ma fuit fides magna-vt etiā vsq; ad filiā se ertē-
deret: ⁊ de ipsa fuit cōmendata ḫic a dño. Secun
da fuit orationis pseuerātia. Et nō solum pseue-
rans fuit-sz etiā importuna: quā importunitatez
etiā dñs acceptat-⁊ eā inuitat. vt in priori tracta
tu certa ḫabuisti. Tertia fuit ḫumilitas ꝑfunda.
nam nec negauit se canē-nec dignā putauit se in-
ter filios reputari. vel ḫabere panē integrū. sz cō
tenta fuit de micis accipere. Unde valde se ḫūil
auit-⁊ iō qđ postulauit obtinuit. Sic ⁊ tu si cor-
de integro fideli ⁊ puro in oratione pseuerās co-
ram deo tuo te ḫumiliaueris indignā te reputās
oīmi bono suo. certissime credas ꝙ quicqđ petie-
ris obtinebis. Et sicut apostoli rogauerunt pro
chananea-sic ⁊ angelus tuus ꝑ te rogabit ⁊ of-
feret orationē tuā dño. Super quo audi Bern̄.
ꝟmone. lxx]. Cant]. dicentē. Suspiranti aīe mee
frequēter imo sine intermissione orāti ⁊ afflictan
ti se ꝑ desiderio. cum interdum desideratus ille q̄
ita q̄ritur miseratus occurrit. puto illi de ꝓpria
experientia ꝓuenire vt dicat cū ḫieremia. Bonus
es dñe sperātibus in te aīe querēti te. Sed ⁊ an-
gelus qui vnus est de sodalibus sponsi-in hoc
ipm̄ deputatus minister profecto ⁊ arbiter secre
te mutueq; saluatiōis. Is inq; quō angelus tri

pudiat/quō colletatur ⁊ ꝺdelectaꝫ ⁊ ꝺuersus ad
dñm dicit:Gratias ago tibi dñe maiestatis quia
desideriū cordis eius tribuisti ei/⁊ voluntate la/
bioꝝ eius nō fraudasti eū ipse qui in oñi loco se
dulus quidē pediſſequ⁹ aie nō cessat solicitare ⁊
assiduis suggestionibus mouere dicēs. Delecta
re in dño ⁊ dabit tibi petitōes cordis tui. Et rur
sum. Expecta dñm ⁊ custodi viam eius. Item si
morā fecerit expecta eū/qꝛ veniens veniet ⁊ non
tardabit. Ad dñm aūt. Sicut ceruus inquit desi/
derat ad fontes aquarum/ita desiderat ista ad te
deus. Desiderauit te in nocte/sed ⁊ spūs eius in
p̄cordijs eius de mane vigilauit ad te. Et ite/
rum. Tota die exp̄ādit ad te manus suas. Dimit
te illam/qꝛ clamat post te. Conuertere aliquantu
lum ⁊ dep̄cabilis esto. Respice ꝺ celo ⁊ vide ⁊ vi
sita desolatā. Fidelis paranymphus qui mutui
amoris ꝓscius ſꝫ nō inuidus/non suam q̄rit sed
dñi gloriā. discurrit medius inter dilectum ⁊ dile
ctam. vota offerēs/dona referēs. excitat istā. pla/
cat illum. Interdū quoqꝫ licet raro repñtat eos
parit sibi/siue illum adducēs. Siquidē domesti/
cus ē ⁊ notus in palacio. nec ꝟetur repulsam/⁊
quotidie videt facie patris. Ducusqꝫ Bern. Vi
des q̄ fidelr angeli nostri ſuiunt nobis. Quo
aūt occurrit ꝺ ipſis aliqua loquēdi materia Sci
rete volo q̄ magnā erga eos reuerētiam ꝑ̄ꝺe

bemus.ꝛ eos quotidie laudare.ꝓnozare.ac eis gratiarūactiões referre tenemur.ꝛ in eoꝝ ꝓsen tia qui semꝑ nobiscū assunt nihil illicitum. nihil turpe cogitare/dicere vel opari debem⁹. De quo etiā a btō Bernō.monemur qui sic dicit sup psal. Qui habitat.in.xij.fmo. Angelis suis mādauit de te vt custodiāt te in oīnibus vijs tuis. Quā tam tibi debet hoc ꝟbū inferre reuerentiā.afferre deuotiōem.ꝓferre fiduciā. Reuerētiam ꝑ pīntia. deuotiōem ꝑ beniuolentia.fiduciaz ꝑ custodia. Caute ambula vbi assunt angeli sic eis mādatū est/in oīnibus vijs tuis. In quouis diuersorio in quouis angulo.āgelo tuo reuerētiā habe. nec tu audeas illo ꝓsente qđ videte me nō auderes ꝛ paulopost. Assunt igr tibi nō tm̄ mō tecuz sed etiā ꝑ te.assunt vt ꝓtegāt.assunt vt ꝓsint. Quid retribues dño ꝑ oīnib⁹ q̄ retribuit tibi. Sic̄dem ei soli honoꝛ ꝛ gl̄ia.Quare ei soli:q̄ ipe mandauit. Et oīne datū optimū/nō nisi ab illo est. Verūtamē si ille mādauit:ipis quoq; q̄ ꝛ ei er tanta charitate obediūt:ꝛ nobis subueniūt in tāta necessitate ingratos esse nō licet. Simus ergo deuoti.sim⁹ grati tāt] custodib⁹.ꝛ reuereamur eos. ꝛ honoꝛem⁹ eos ꝓptū debem⁹. Hucusq; Bern̄. Habes ergo in p̄dict] cōmēdatū angeloꝝ obsequium ꝛ adiutoꝛiū ꝛ oīonis ꝟtutē. Hāc tenere studeas ꝛ illis oēz quā potes reuerētiā exhibe.

¶ Qualiter aliqui ex ẏbis dñi scãdalizati fuerũt. ¶ Capitulũ. xxxix.

NOn mireris si aliqñ ex verbis ꝛ factis nostris scandala oriũtur quãtũcũqꝫ fideliter ꝛ bene fiant. cũ ipi dño qui errare non poterat pluries contigerit. Dum eiñ quadam vice phariſei dñm interrogarẽt quare discipuli non lauabãt manus qñ manducabãt Dñs dure respondit eis. increpãs ꝙ exteriorem mũdiciam nõ interiorẽ querebãt. de quo illi scandalizati sunt. ſz dñs non curauit. Alia vice cum spũalia ẏba docęret in synagoga. aliq̃ ex discipulis eiꝰ tãq̃ carnales nõ itelligẽtes recesserũt. ſz ad xij. discipulos ait. Nũquid ꝛ vos vultꝫ abire? Et petrus pro se ꝛ alijs rñdit Dñe ad quez ibimus? verba vite eterne habes. Considera ergo cuz in p̃dictꝫ ꝛ aliis sikibus quõ cũ ptãte loq̃bat ꝛ docebat ẏtatẽ nõ curãs de scandalo prauorũ ꝛ insipientium. ¶ Notandum igitur primo ꝙ ꝓpter alterius scandalum non debemus recedere a virtute iusticie. Secõ ꝙ de interiori mũdicia magꝭ ꝙ de exteriori honestate curare debemus. qõ etiam alibi expreſſiꝰ dñs dicit. s. Luc. xj. Tertio ꝙ spũaliter viuere dẽmꝰ. ita ꝙ ẏba dñi nõ videant nobis extranea sicut illis discipulis. qui quãdo

xp̃s dixit in Joh.vj. Nisi mãducaueritis carnẽ filij hois ꝛc.nõ poterãt sustinere/sz receserũt. sz potius ꝯgnoscamus ipsa esse ῥba vite eterne vt vna cum duodecim ipm imitemur perfecte.

¶ De retributione relinquentiũ omnia. Capitulum.xl.

Cum fidelis ꝛ prudens discipulus symon petrus q̃reret a dño Jesu p se ꝛ socijs de retributiõe ipoꝝ. Rñdit dñs inter alia quia omẽs qui tẽpoꝛalia dimittẽtes ipm seq̃rent/cẽtuplum accipient in hoc mũdo/ꝛ vitã eternã in futuro. Nota bene hãc retributiõem/ꝛ gaude gaudio magno/ꝛ gratias ꝛ laudes dño referas toto affectu. ꝙ ad talem negociationem te adduxit: vt manualiter de vno centũ lucreris/ꝛ nihilominus etiã vitã eternã. Hoc aũt centuplum spũaliũ non coꝛporaliũ rerũ est/videlicet ꝯsolationũ interna rũ ꝛ ῥtutũ quas p experiẽtias cognoscimus. nõ p doctrinã. Cum eñ aia gustat odoꝛẽ pauptatis castitatis nitoꝛẽ/ꝛ patiẽtie ceterarũq; ῥtutum ꝛ delectat in eis. nonne centuplum recepisse videt tibi. Et si vlterius ascendat vt visitatiõem sponsi recipiat eius pñtiam gloꝛiet. nõne tũc recipit

plus q̄ mllecuplum oim q̄cūq̄z fuerint.ꝛ quō-
cunq̄z fuerint q̄ p eo dimiserat. Vides quō verū
est qđ loquit veritas.nō fallit q̄n centupluz red-
dat in hoc seculo.etiā nō tm̄ semel sz pluries.ꝛ se
pe aīe sibi deuote adeo vt sic afficiat cā vt nō so-
lum q̄ reliq̄t sz totū mundum arbitret stercora vt
sponsum snū lucrifaccre possit. Vt autē sup hoc
cētuplo plenius instruar] audi quid inde dicat
Bern̄. sup hoc euāgelio.c.lvij. Si forte adhuc
secular] quispiā dicat.Vnde mihi centuplū qđ p
mittis ꝛ libēs vniuersa relinquo. Vt q̄d oñdaz:
Fides em̄ nō hz meritū cui hūana rō prebet ex-
perimētum.An homini oñdēti potius q̄ ꝟitatē
crederes pmittēti: Deficis scrutās scrutinio. Ni
si credideris nō intelliges. Māna absconditum
est qđ in Apoc].iohis.victori pmittit nomē no-
uū qđ nemo nouit nisi qui accipit. An nō denicq̄z
oñia possidet cui oñia cooperātur in bonū: An
nō centuplum habet oim qui implet spūsancto,
qui xp̄m habet in pectore nisi q̄ longe plus q̄
centuplum est visitatio paclyti spūs ꝛ pnītia xp̄i:
Quāmagna multitudo dulcedinis tue dñe quā
abscōdisti timētibus te.pficiēs eis q̄ sperāt in te
Vides quō memoriā abundātie suauitat] hui?
eructuet aīa sancta.exprimere gestiēs ꝟba multi
plicet.Quā inq̄ magna multitudo.hoc est.cētu-
plum,adoptio filioꝝ ꝛ libertas vt spūs primi-

cie.delicie charitat'.gl'a p̄fcīe.regnū dei q̄ intra nos est. Nō vtiq; esca vel pot'.sz iustitia ⁊ pax ⁊ gaudiū in spū sancto.gaudiū sane nō modo in sp̄e glorie sz in tribulatōibus. Hic est ignis quē voluit xp̄s vehemēter accēdi. Hec xtus q̄ andree am fecit amplecti crucē.laurētiū deridere carnifices.stephanū i morte p̄ lapidātibus flectere genua ad oratōez. Hec illa pax quā suis reliqt xp̄s q̄n dedit ⁊ suā.siq̄dē donū ⁊ pax ē electi dei. pax vtiq; p̄fis.⁊ donū future glie. Illa supat omnez sensuz.sz ⁊ huic q̄ q̄d sub sole placet q̄cq̄d i mūdo p̄cupiscit nō p̄t cōparī. Hec gr̄a deuotiōis ⁊ vnctio docēs de oīb' quā crpt' nouit. incrptus ignorat.quā nēo scit nisi q̄ accipit. Hucusq; bernar. Gaude g̃ ⁊ letare vt dixi ⁊ gr̄as age q̄ ad h̄ cētuplū recipiēdū vocata es.⁊ hāc padisuz sepe ingredere quā cr oīonis studio p̄sequi poteris.

¶ Qualiter dñs quesiuit a discipulis quid diceretur de eo. Caplm.xlj.

Eniēs dñs Ihs i ptes v cesaree Philippi.q̄siuit a discipulis q̄d diceret de ipo.⁊ etiā q̄d ide ipi sentirent. ⁊ de alīs. Quidā rñderūt ⁊ dicebāt. Alii tē. De se aūt dixit petrus p se ⁊ alīs. Tu es xp̄s filius dei viui. Et dñs ad eū. Tu es petr' ⁊ sup hanc tē. Et tūc dedit ei p se ⁊ successoribus suis cla-

nes ligādi atq; soluēdi sup terrā. Conspice igit eū ⁊ etiā ipsos iurta generalē formā supius tibi traditā. ¶ Et nota q; etiā hic habes q; petrum quē ita magnificauerat-parūpost vocauit satbanā:eo q; ppter amorē carnalē quē ipe petr⁹ habebat ad ipm. dissuasit ei de passione sua vt nō faceret. Sic ⁊ tu dñi exēplo habeas oēs p aduersarios qui p corporali alleuiatiōe ab exercitio ⁊ bono spūali te retrahere vellent.

¶ De transfiguratione domini in monte. Capitulum.xlij.

Sumēs dns Ihesus tres ex discipulis-ascendit in montem thabor:⁊ transfiguratus ē ante eos-ostēdens se eis gloriosum. Venerūt insup Moyses ⁊ helyas loquētes cū eo de passiōe sua futura. Dicebant aūt. Dñe non expedit vt moriaris. qr vna gutta sanguinis tui redimeret mundū. Dns aūt Ihus dicebat. Bonus pastor aiam suā ponit p ouib⁹ sic ⁊ facere me oportet. Affuit ibi spūs sctūs in specie nubis lucide-⁊ vox patris facta est in nube dicēs. Hic est filius meus dilectus in quo mihi bñ cōplacui:ipm audite. Discipuli vo cecidērunt in terrā. ⁊ cū excitati sunt nō viderūt nisi do

minū Jesum. Conspice igr bene pdicta t te pre-
sentē erhibeas: quia magnifica sunt.

De electione cmentiū t vendētiū de tēplo. Capitulum. xliij.

Duabus vicibus eicit dñs Jesus emētes t vēdentes de tēplo, qō inter eius magna miracula deputat. Nā licet alias eū vilipēderēt, tūc tm omēs ante cuz fugierūt. Et qm̄uis essent multi nō se defenderūt. sz ipe solus cū quibusdā funiculis omēs eicit. Et hoc ideo qz terribilē se eis ondit in facie. Accensus est em̄ zelo vehemēti (eo q pr̄ suus si- inhonorabat ab illis, marie in loco vbi magi honorari debebat) fecit ipsas eiectiōes. Conspice bene ipm t cōpatere: qz ipe cōpassiōis dolore plenus est. Ac nihilominus time. Nos cm̄ q in tēplo dei sumus de speciali t magna ipius gratia deputati, si secularibus negociis (vt illi faciebāt) nos implicemus cū ad laudē eius so debeam? intēdere. merito eiecti3em ab eo t indignatiōem ipius timere possum? t timem?. Si ergo nō vis hoc timore verari nulla rōne vel cū secularibus curis vel negociationibus te audeas implicare. Opa quoq; curiosa ne feceris q tps laudibus dei debitū occupāt. t pōpis secularibus corrūdent.

¶ De ꝓbatica piſcina. ¶ Ite ne ſis fratris iudex temerari⁹. Cap. xliiij.

Erat in hierlem q̄dā ꝯgregatio aquarū
e in q̄ lauabātur oues ꝺ q̄bus flebāt ſa-
crificia. In ea ꝺr fuiſſe lignū cruc⁊ Quo
libet autem anno cum ſemel cōmouebatur ab an
gelo. ſanabaꝯ aliq̄s infirm⁹. ſ. q̄ deſcēdebat in a-
quā poſt eius ab angelo motiōez. Vñ multi ꝓ-
pterea infirmi iuꝛ eā ꝺtinuc morabanꝯ. Erat aūt
ibi q̄dā infirmus iacēs in grabato paralitic⁹. ꝑ
xxxviij. ānos. Dic igr̄ ihesus q̄dā ꝺie ſabbati ſa-
nauit. Conſpice eū ꝑāliter euntē ad infirmuz ⁊
loquētem more ſolito. In hoc igiꝯ facto tria no-
ta. Primā qꝛ ſic̄ hic dñs req̄ſiuit infirmū ſi vel-
let ſanariuta nob̄ ſine noſtro ꝓſenſu ſalutē nō ꝺa
bit. ⁊ inexcuſabiles ſunt peccatores nō ꝓſentien
tes voluntati dñi ⁊ ſue ſaluti. Quia ꝑm Aug⁹. qui
creauit te ſine te: nō iuſtificabit te ſine te. Scōm
cauere ꝺēmus ne relabamur a dño. qꝛ ſi ſanati a
dño recidiuamus. digne nr̄a ingratitudo acrius
punietꝰ. ſic̄ huic dixit dñs. Vade noli ampli⁹ pec
care ne deterius aliq̄d tibi ꝓtingat. Tertio qꝛ ma
ligni ꝺe oīb⁹ ꝓdūt ſic̄ boni ꝺ oīb⁹ lucran
tur. Nā eū hic liberat⁹ portaret grabatū ⁊ dicere
tur ei a iudeis q̄ ꝺ nō licebat in die ſabbati ipſe
rñdit. Qui me ſaluū fec̄ ille mihi dixit tolle gra-

batū tuū. Nō dicebāt/qs ē ille q̄ te saluū fec̄. Et sic accipiebāt qđ possent repḥendere/nō q̄ poterāt laudare. Sic ꝛ carnales hoīes sepe ī malā iudicāt ptē.q̄ videt ꝛ q̄si de oīb⁹ pdūt. Spūal'r āt viuētes oīa referūt ad laudem dei/siue sit prosperitas/siue sit aduersitas.ꝛ non dubitāt quin recte omnia fiant. deo cuncta vel recte operante vel iuste permittente ꝛ omnia in bonam partem interp̄tant̄.iuꝝ doctrinā bti bernī.q̄ sic ait.rl.ḟmo. Cañ. Caue alienę p̄uersatōis ee aut curiosus explorator/aut temerari⁹ iudex etiā si ꝑpera actuꝫ q̄d depḥēdas.nec sic iudices primū.magꝭ autez excusa intētiōem si opa nō potes.puta ignorātiam.puta subreptiōez.puta casuꝫ. Quā si omnez dissimulatiōez rei certitudo recusat.suade nihilo min⁹ ipe tibi ꝛ dicito apđ temetipm. vehemēs fuit nimis tēptatio. Quid đ me illa feciset si in me accepisset fil'r ptātē. Hucusq; Bef. Q; añt đ oībus lucrāt̄ spūales.etiā đ suis ꝛ alienis pctīs ꝛ đ reb⁹ nociuis.ꝛ etiā đ diaboli opibus.sic docet btūs bernī.ſ.v. Cañ. Irrōnalis ꝛ brutal' spūs ꝛ si ad spūalia nō ptingat/ad ea tñ capescēda pro suo corpali tpaliq; obsequio nosce it̄ iuuare illos q̄ oēm vsuꝫ rerū tpaliū ad fructū trāsfert etnū. vtētes ḃ mđo tāq̄ nō vtētes.ꝛ si q̄ afantía q̄tuꝫ ad vsuꝫ sui rapiant̄ incōmoda.ꝛ si nociua.ꝛ si etiaꝫ pnicioſa tpali hoīm cōstat ee saluti.non tñ deest

eoꝝ cooꝝpibus vñ coopentur i bonū his qui ꝑm
ꝓpoſitū vocati ſunt ſancti. ⁊ ſi nō cedendo in ci
bum. aut exhibendo miſteriuꝫ. certe ingenū exer
cendo iurta eū q̄ vtiq; oivtēti rōne p̄ſto eſt. cōmu
nis diſcipline ꝑfectū p̄ebens. quo inuiſibilia di
p ea que facta ſunt ītellecta cōſpiciūtur. Nam ⁊
diabolus eiuſq; ſatellites cuꝫ ſit eoꝝ ſemp mali
gna intentio nocere quidē ſemp cupiūt. Sꝫ ſi bo
ni emulatoꝝes fueritis abſit vt obſint. magis au
tem ꝓſunt. ⁊ nolētes coopantur in bonū bonis.
Eſt em̄ qui bonuꝫ opatur nō volēs ſiue hō mal⁹
ſiue angelus malus. ⁊ cōſtat non fieri ꝓpter cuꝫ
qđ fit per eū. cū ꝑdeſſe nullū bonū poſſit inuito.
Igitur ei quidē diſpenſatio tm̄ credita eſt. ſed ne
ſcio quo modo gratius iocundiuſq; ſentim⁹ bo⁹
num qđ per malum diſpenſatoꝝeꝫ mīſtraꝫ. Ipſa
eſt ergo cauſa cur ⁊ per malos deus faciat bona
bonis. nō aūt vt opa coꝝ indigeat in benefacien⁹
do. Item. liiij. Cañ. ſer. Quid ſuꝑbis terra ⁊ ci⁹
nis. ⁊ de angelis tranſluit dñs erecrās coꝝ ſuꝑ
biam. Ergo repudiatio angeloꝝū fiat emendatio
ꝑoim⁹ſcriptū eſt em̄ ad coꝝ correptionē. Coope
tur mihi in bonū etiā diaboli malum. ⁊ lauez ma
nus meas in ſanguine pctōꝝis. Qualiter inquit
audi. Superbo certe diabulo boꝝrēda ⁊ foꝝmidu
loſa maledictio intoꝝquetur. Si ſic eſt actū cum
eo q̄d de me fiet terra ⁊ cinere. Ille in celo tumuit

ego in sterquilinio. Quis non tollerabiliorē in di uite superbiam ꝙ in paupe dicat: Ve mihi si tā du re impotēte illo aīa aduersum est. quid de me erī guo ⁊ misero ⁊ superbo. Iberū ser. xiij. Lañ. lo quens de sponsa eccl̄ia. Que post multa pctā ve nit ad dñm. nā de gentibus collctā q̄ idola cole bat. quid eidē ꝺ synagoga improperabaꝯ. Sic ei in suā vtilitatez eā torquet dicēs. Ipa est cui pl⁹ dimissum est ⁊ q̄ plus diligit. qꝺ emula improp rat ei ad cōuiciū. hoc sibi ipa inflectit ad commo dum. Inde mansuetior ad correptionē. inde pati entior ad laborē. inde ardentior ad amorem. inde sagatior ad cautelam. inde humilior p cōsciētia. inde acceptior p verecundia. inde ad obediendū paratior. inde ad gratiarūactionē deuotior ac so licitior. Ducusq; bernard⁹. Vide quō spūaliter viuētes oīa interptant in bonā partē ⁊ de oīi bus lucrū faciūt. Sis ergo spūalis ⁊ oīa tibi ce dent in bonū. Et valet hui⁹mōi ꝓsideratio etiam ad tolerātiaz tribulationū ⁊ tēptationū ⁊ animi quietem. Nam p hui⁹mōi ꝓtinuū exercitiū ad tā tā trāq̄llitatē animi q̄s possz puenire ꝙ vir ⁊ ra ro de aliqua re turbaretur. vel haberet locū in eo qꝺ ait sapiens. Non contristabit iustū quicquid ei acciderit.

¶Quomodo discipuli xpi vellebāt

ſpicas. ¶ Jtē de pauptate. Cap. xlv.

DIſcipuli domini Je/ ſu quadā die ſabbati eſurientes cū nec haberent vñ procurarent quod comederēt. ibāt p agros in quibus erāt ſegetes. ⁊ vellebant ſpicas. fricabant manibus ⁊ comedebāt. Reprehendebant aūt a phariſeis dicētibus hoc non licere die ſabbati. Dñs defendebat eos ⁊ multa talia faciebat dñs in die ſabbati vt diri ſupra de habēti manuz aridā ſanato. Tu aūt diſcipulos intuere ⁊ cōpatere eis in tāta neceſſitate ꝯſtitutis. q̄uis ipi gaudētes hoc facerēt ob pauptatis amorē. quā ante oēs ⁊tutes ⁊ beatitudines ꝯmēdauerāt eis eoz mag̃r ⁊ dñs. Quid tñ eſt cogitare p̄ncipes mūdi pñte oim conditore ad tā tenuē pauptatem reductos. vt tali pabulo more aīaliū oporteat ſuſtentari Aſpiciebat eos dñs ⁊ compatiebat eis. qr teneritime diligebat eos. ſz nihilomin⁹ gaudebat. ⁊ tā ppter eos quos in h̄ multuz mereri ſciebat. q̄ ppter nos q̄bus relinq̄bat exēplū. Jn h̄ ei exemplo ad mltas ⁊tutes pficere poſſum⁹. Nā h̄ mirabiliter pauptas relucet. pōpa mūi ꝺtēnēda oīa dic̄ ſumptuoſitas ⁊ ſaporoſa ciboz p̄paratio deſtruic̄. ⁊ quie voracitas cū turpi ſua vnctuoſitate ⁊ inſatiabili appetitu totaliter eneruatur. Tu er-

go hoc aniaduerte ⁊ tāto exēplo totꝰ viscerib⁹ eā
amplectere. q̄ sic emicuit i dño ⁊ dña mre sua. ⁊ p̄
fatꝰm̄ oi principib⁹. ⁊ oīb⁹ q̄ cor exēplū pfectē imi
tari voluerūt. Sz attēde de q̄ pauptate intellige
re debes. Scio ei q̄ in monasterio ꝯstituta paup
tatē pfessa es ⁊ nihil hr̄e potes. ꝺ quo gr̄as age
ꝺo tuo. ⁊ ip̄am inuiolabiliter serua. Sz vlteri⁹ te
ascēdere volo. qꝺ tñ a pfessione nō discrepet. q̄n
imo pfessio ipa sine ꝺ intellecta ℣balis essetꝫ va
cua. Dico igit̄ ꝺ illa pauptate q̄ radicat̄ in corde
℣tutes ei in aia collocāde sunt nō in exteriorib⁹
Optīe ergo pfessionē pauptat⁹ imitaris si corde
psentias. Nā si rer̄ penuriā exteri⁹ pater⁹. qr fo
rte nō abūdas. vt sensualitas vellet. interius autē
cupiditatem habeas. ⁊ pl⁹q̄ necesse sit delibera
to aīo appetas nō viuis in pauptate. sz in egesta
te. qr nō est ber pauptas ℣tuosa ⁊ meritoria. sed
egestas laboriosa ⁊ demeritoria. Sufficit eñ ad
pdendū meritū ⁊ ad oīe petm̄ ppetrādū ꝺcupi⁹
scētia cū ꝺsensu. ⁊ cū tali pauptate nō credas te
posse assurgere ad orōnē vl̄ ꝺtemplationē vl̄ cen
tupli ꝺsequi retributionē. Qñ eñ cor terrenarum
cupiditatū pōdere aggrauatū surs⁹ posset ascē
dere. ⁊ qñ ipso luto ⁊ fece coinq̄natū ⁊ terrenū ⁊
grossum effectum. ad dei ⁊ celestium puritatem
posset appropiquare. Igitur corde diligas pau
pertatem. pro matre assume illam. placeat tibi de
cor eius. delecter⁹ in ea nūq̄ ꝑ re aliqua iōam le

dere velis. Nihil habeas ⁊ nihil omno habere velis vltra neceſſitatez. Et ſi queris que erit illa neceſſitas. Rñdebo q̄ q̄to intimi⁹ pauptatē dilexeris. tāto ſubtilius de neceſſitate iudicabis. Illa nāq; neceſſaria ſunt ſine quibus eē nō poſſum⁹. Vide ergo ea ſine quibus eſſe comode potes. ⁊ illa nec habere nec petere nec curare nec a ſpontе dantibus recipe velis. Nec tñ dñm Jeſum perfecte in pauptate imitari poteris q̄ tum cunq; reſtrinxeris. nec video q̄ noſtra pauptas ſue poſſit equipari. q̄ tñ cunq; ſit a nobis totis conatib⁹ obſeruata. Et hoc tibi breuit oñdo vna ⁊ pulcra ratiōe omiſſis alijs que reddi pñt. ſ. quia deus ⁊ quia ditiſſimus ⁊ dñs oīm. ⁊ quia pfectiſſimus ⁊ huiⁿmōi. ſz eam rationē adduco. quia ipſe non ſolum penuriam pauptatis. ſz etiaz eius opprobrium aſſumpſit. Nam noſtra pauptas quia voluntarie aſſumpta eſt. ⁊ pro amore dei ⁊ tuoſa reputaf ⁊ eſt. ⁊ iō nō opprobrioſa ſz honorifica reputaf ēt apō malos. iꝑius ⁊o nō ſic. Nōci ognoſcebaf ⁊ neſciebaf q̄ voluntarie pauꝑ eēt. ſz neceſſaria pauptas pit opprobriū ⁊ otēptum. Cū ergo eēt abſq; domo ⁊ poſſeſſionib⁹ ⁊ oñi huiⁿmōi ſubꝫ. ſciētibus vniuerſis magis hēbatur cō temptui hmōi cū paupes ab oñibus oculcaf ⁊ ſi ſapiētes ſunt nō creditf eis. ſi nobiles nihilominus deridenf ⁊ otēpnāt⁹. imo qō pl⁹ eſt ⁊ no

bſſitas ⁊ ſapiẽtia ⁊ ꝓbitas ⁊ oĩs virtus in repu
tatõe hoĩm videtur in eis extincta. deſciũtur eĩ
quaſi ab oĩbus vt nec amicicie antique nec ſan
guinis vincula p:oſint eis vt plurimũ. cũ oẽs ta
les amicos vel cõſanguineos habere recuſẽt. Vi
des bene quõ nec eius pauptati equipari nec cũ
imitari potes in tam p:ofunde pauptatis ⁊ hũi
litatis abiectione. Propterea nõ ſunt contẽnẽdi
paupes mũdi qui ipm dñm repũtãt. Igitur deſi
derabilis eſt multũ hec ẋtus pauptatis. ⁊ mari
me a nobis qui eam ꝓmiſimus. Ipam itaq; p:o
pterea oĩi reuerẽtia ⁊ duotiõe obſeruare curato
Si ẋo etiã vis Ferñ. audire. attẽde quid de ipa
loquitur ſer iij. d aductu. Imitemur quoad poſ
ſum⁹ eum qui dilexit ſic pauptatẽ vt q̃uis in ma
nu eius eẽnt fines terre. tñ non habuit vbi caput
ſuũ reclinaret. ita vt diſcipulos adhereẽtes ei legi
mus fame cõpulſos ſpicas manibus cõfricaſſe
cum p ſata tranſirẽt. Idem. iij. ſermo. in natiuita
te dñi inquit. Cur ipe ſaluato: cui⁹ eſt aurum pa
riter ⁊ argentũ ſacrã in ſuo co:pe ꝺdicat pauptas
tem. Aut certe cur pauptas ipa tã ſolicite enarra
tur ab angelo. Hoc inquit vobis ſignũ. inuenietꝭ
infantẽz pãnis inuolutum. In ſignum poſiti ſunt
pãni tui dñi Jeſu. ꝫ in ſignum cui a multis vſq;
hodie ꝺtradicit. Exemplũ ꝺdit nobis vt ⁊ nos
ita faciam⁹. Utilio: ſiq̃dẽ in ꝓflictu lo:ica ferrea

q̄ stola linea. licz oneri sit illa hec honori. Idē in ser. iij. ō resurrectōe. Vere magna abusio t nimis magna. vt diues velit esse vermiculus vilis p̄o pter quē dn̄s maiestat] dn̄s sabaoth voluit ee pau per. Idē in epla ad duce Cōrad. Nō em̄ pau per tas x̄t⁹ reputat. sz pauptat] amor. Amicicia pau perū regū amicos ꝓstituit amor pauptat] reges. Regnū celoy deniqz ;paupey est. Beat⁹ q̄ post illa ñ abijt q̄ possessa onerāt. amata inq̄nāt. amis sa cruciāt. Hucusqz Ber. Habes igr̄ aplos exē plo t auctoritatib⁹ bti ber p̄dict⁹. t in alijs posi tis supra ō natiuitate dn̄i. t ō fine ipi⁹ in motc. q̄liter pauptatē tāq̄ x̄tutē exceleti simā debes af fectare. ¶ Sz ō abstinētia t ptra gulositatē q̄d di cem⁹ q̄ sicr in h̄ exēplo relucet. Et q̄dē ō ist] x̄tu tib⁹ tractare p̄ter p̄ncipale ppositū ē. marie ppt̄ mltiplicitatē auctoritatū. sz qz vtilitatē tuā cōsi dero q̄ in talib⁹ nec erpta es nec apta doceri nec in quib⁹ legas hēas libros. iō studiose tibi scri bo ō ipis vt saltē p hūc modū inotescat tibi x̄tu tū natura in quib⁹ cay magistry cui⁹ vitā p̄ncipa liter inq̄rim⁹ valeas imitari. ¶ Contra gulā igit scire debes mltū ee insistendū t bellū ptinuū esse sz oino vitādā. Multū q̄dē seti pfes t q̄ spūalis exercitij fuerūt. in h̄ studuerūt. Contra quā audi q̄d dicat Bern̄. in. s. ad clericos. ca. rij. Vñ hec tāta pusillanimitas t abiectio tā miserabilis. vt

egregia natura capax eterne beatitudinis ⁊ glie magni dei. vtpote cuius sit inspiratiõe cõdita. similitudine insignita. cruore redempta. fide dotata. spũ adoptata. miseraz nõ erubescat. sub putredine hac corporeoruz sensuũ gerere seruitutẽ? Merito plane nec eos quidem apprehẽdere potest. que talez deserẽs spõsum. tales sequit amatores. Insanus siquidẽ labor pascere sterilẽ. que nõ parit. ⁊ vidue benefacere nolle. omittere curaz cordi. ⁊ curã carnis agere in desiderio. impĩguare cadauer putridũ. qõ paulo post vermi. mesca futurũ nullatenus dubitas. Vbiqz Ber. Habes igit quõ vitãda est gulositas. sz ꝺescendere possum⁹ corpi ad necessitatez suã ⁊ sanitatẽ. Vñ idẽ: Bernñ. in sinonibus breuib⁹. c. xxxiij. sic dic. Sunt autem omnia bona corporis. ⁊ que ei solũ modo debeamus sanitas. Nihil autẽ vltra ei dãdum est. nihil querendum. sed hoc termino obligãdum ⁊ firmandum est. cum fructus eius nullus sit. ⁊ mors sit finis illius. Qui st voluptati seruitur non sanitati. hõ de natura nõ est. sz sub natura q̃ morti manus dat. cũ in gr̃am ꝓstituit voluptatẽ. Jn ctiã est ꝙ mlti ad tã bestiales impetus descenderũt. vel vt dicã verius. ceciderũt vt voluptatẽ preferant sanitati. vel illis epulis sepissime voluptentur quas sciunt difficiles ⁊ acutissimas subsequi passiones. Sicut aũt corporis necessi-

tas est sanitas/ita cordis necessitas est puritas. quo turbato oculo nō videbit deus. & cor humanū ad hoc factū est vt suū videat creatorē. Si vero sanitati corporis sollicita est prouidenda custodia. puritati cordis tāto est solicitior impēdēda/qto pars ista dignior illa p̄uincit. Item lxvj. Lañ. Suspitiōem generat mihi obstuatio ista cibor. Verū tñ si de regula medicor hoc pfers nobis. nō reprehendimus curā carnis quā nemo vnq̄ odio habuit. Hucusq; Beñ. Hoc tñ faciēdū nō est supsticiose vel nimis curiose vel vltra q̄ expediat. Unde qñ nō habemus actu impedimētum corpale ppter qđ appetamus vel fugiamus cibor obstuantiaz. illam tenere ac phisice viuere nō debemus. Uñ idem Beñ. xxx. sm one Lañ. Uides ne snīa magistri mei carnis sapīam p̄dēnari p quā vtiq; aut in luxum voluptas dissoluitur. aut ipa quoq; valitudo corpis vltra quam oportet appetit. Et post. Quid ẽ̄o pdest tēperare a voluptatibus & inuestigādis diuersitatib? pplexionū ciborūq; varietatib? exquirēdis quotidianā expēdere curam. Legumina inquit vētosa sunt. caseus stomachū grauat. Lac capiti nocet. potum aque nō sustinet pectus. caules nutriunt melancoliam. Coleram aūt porri accēdunt. Pisces de stagno aut de lutosa aqua mee penit? cōplexioni nō congruūt. Quale est hoc vt in tot

fluuijs/agris/ortis/cellarijs ve.reperire vir pos
sit quid comedas. puto te queso monachum esse
nō medicū.nec ō complexione iudicandū. sed de
ꝓfessione. Parce obsecro primū quieti tue.par/
ce dei de labori mīstrātiū/ parce grauamini dom?
parce cōsciētie.cōscientie dico nō tue sz alteri?/il
lius videlicz qui ꝓpe te sedens ꝛ edens quod si/
bi apponitur.de tuo singulari ieiunio murmurat
scandaluz quippe ei est aut tua odiosa supsticio
aut duricia quā forte putat illius qui tibi ꝓbet
ꝓuidere. Frustra quidē sibi blandiuntur de exem
plo pauli ꝓortātis discipulū nō bibere aquā.sed
modico vti vino ꝓpter stomachum ꝛ frequentes
suas infirmitates qui attēdere debēt ꝑmū quidē
opostolū minime sibīpsi rem istiusmodi suadere
sed neqz discipulū eque erpetere sibi.Deinde non
monacho hoc intimari sz epīscopo cuius vita te
nere ꝛ adhuc nascēti ecclie ꝓnecessaria esset. Thi
motheus hic erat.Da mihi alteruz thimotheū ꝛ
ciba etiaz si vis auro ꝛ pota balsamo.Leterū tu
tibimetipsi dispensas misertus tui.Suspecta est
mihi fateor tue ipsius vite dispensatio. ꝛ vereor
tibi illud sub tegmine ꝛ nomine discretiōis a car
nis prudentia. Id te saltē volo esse admonituz.
vt si tibi ista auctoritas apli placet debibēdo vi/
no.modico qō ille adiunxit nō ꝓtermittas. Duc/
usqz Bernardus. Habes igitur ex ꝓdicti auctos

rſtatibus ſanitati corporis poſſe intēdi. ſed a ſu
pſticioſa obſeruatiōe ciborū cauendū. ¶ Sed q̄d
de abſtinētia. Audi nō me ſed Ber̄n. eunde qui
ſic dicit ſermo. tertio de aſcēſione. Nō em̄ ſpūs t
caro ignis t tepiditas in vno domicilio cōmorā
tur. preſertim cū tepiditas ipſi dño ſoleat vomi
tum puocare. Si em̄ apli carni adhuc dominice
adherētes que ſola ſancta. quia ſanctus ſancto
rū erat ſpiritui ſancto repleri nequerūt. donec tol
leret ab eis. tu carni tue que ſordida eſt t diuer
ſarū ſpurciciarū fantaſijs repleta. aſtrictius t cō
glutinatus illū meraciſſimū ſpūm nō te poſſe pu
tas ſuſcipe niſi iſtis carnalib⁹ cōſolatiōibus fun
ditus renūciare temptaueris. Reuera cū incepe
ris. triſticia implebit cor tuum. Sz ſi pſeueraueri
triſticia conuertet in gaudium. Tunc em̄ purga
bitur affectus volūtas renouabitur vt noua crea
bitur. vt omnia que prius difficilia. imo impoſſi
bilia videbantur. cū mira ꝓcurrātur dulcedine t
auiditate. Itē. lxvj. Can. Nō redarguimus pau
lum q̄ caſtigat corpus ſuū t in ſeruitutē redigit
abſtinendo a vino: quia in vino luxuria eſt. aut ſi
modico infirmus vtat. iurta cōſiliū apli. abſtine
bo a carnibus ne dum nimis nutrīā carnē. ſimul
t carnis nutriā vicia. Panē ipm cuz mēſura ſu
debo ſumere. ne onerato ventre ſtare adorandum
tedeat. t ne ip̄roperet etiā mihi ꝓphēta q̄ panē

meum comederim in saturitate. Sed nec simpli-
ci quidē aqua ingurgitare me assuescam, ne disten-
sio sanc ventris vsq; ad titillationē ptingat libi-
dinis. Idē in epla ad Robertū monachū. Vinū
t simila mulsum t pinguia corpori militant. nō
spiritui. frituris non anima saginat; sz caro. Pi-
per, zinziber, cimin ū, saluia, t mille hmōi species
salsamentorum. palatum quidez delectant sed li-
bidinem accendūt. prudenter sobrieq; cōuersan
ti satis est ad omne cōdimentum. sal cum pane t
fame qua sola nō expectata necesse est alias atz
alias de nescio quibus succis extraneis conflci.
permixtiones que videlicet palatum reparēt. gu-
lam prouocent t excitent appetitum. Idem in
epistola ad fratres de monte dei. Vbi ceperit spi-
ritus reformari ad imaginem cōditoris sui mor
etiam reflorescens caro ex voluntate sua incipit
ad reformationem spiritus reformari. Nam eti-
am ad sensum suum incipit eam delectare quic-
quid delectat spiritum. Insuper t pro multiplici
defectu suo ex pena peccati multipliciter sitiens
ad deū. nōnūq; etiā cōtendit p̄cedere rectorē suū.
Delectationes enim nō perdimus sed mutamus
a corpore ad animaz. a sensibus ad conscientiam.
Panis furfureus t simplex aqua. oleū vel ligu-
mina simplicia nequaq; res delectabiles sunt.

sed in amore ⁊ eterne ꝺlectatiõis ꝺesiderio ventri bene morigerato. gratãter ex ꝟis satisfacere posse notũ est. Valde ꝺelectabile est ꝙ milia pauperꝫ ex ꝟis vl ex aliquo ꝟoꝛꝫ ꝺelectabiliter satisfaciũt nature. Facilimũ quippe ⁊ ꝺelectabile essꝫ aduncto ꝺei amoꝛ ꝙ ꝺimẽto ꝓm naturã viuere si isanta nos viuere ꝓmitteret. q̃ sanata statim arrideret naturalibꝫ natura. Eodẽ ⁊ ꝺe laboꝛe rusticꝫ ꝺuros ꝟabet ꝟũeros. fortes lacertos exercitatio ꝟec facit si in ea cũ tp̃e inolescit. volũtas facit vsuꝫ. vꝫ exercitiũ. exercitium in oĩi laboꝛe vires submini strat. Ducuscꝫ ber. Ex ꝟis anc̃tatibꝫ ꝙstat apte abstinẽtiam plurimũ cõmẽꝺabilem oĩno esse faciendaꝫ. Eam nanꝙ tã antiqui patres ꝙ ꝺ. franciscus ac ꝺucissa tua beata. Clara vt in eoꝛũ vita patet artissime seruauerunt. Videtur tamẽ ꝓm eundẽ Bernardũ in tribus cassꝫbus abstinent a tempanda. Primus cũ fieret cõtra volũtatẽ pꝛelati. ꝟoc eĩ nullo mõ fieri ꝺebet. Secundus quãdo fieret cũ notabili scanꝺulo sociοꝛuꝫ. Magis eĩ ꝙfert ad exercitium spũale ex charitate vti vita cõmuni ꝙ ex scanꝺulo fratris supꝛa vitã communẽ specialeꝫ abstinẽtiam exꝟibere. Tertius casus est quando fieret vltra coꝛpis possibilitatem Nam inꝺiscreta abstinentia non virtutis sꝫ vicij esse perꝟibetur. Unde ꝺe ꝟis sic ꝺicit Ber. rit. Cañ. ser. Non vultis esse contenti cõmuni vita.

nō ſufficit vobis regulare ieiuniū/ nō ſolēnes vi/
gilie.nō impoſita diſciplina/ non menſura quam
vobis ptimur in veſtimētis vel alimētis ꝓtuata
ꝑfertis cōmunibus.Qui veſtri curam ſemel nob
credidiſtis. quid rurſum de vobis vos intromit
titis. Naz illam qua totiens dominum conſcien
tijs veſtris teſtibus offendiſtis ꝓpꝛiaz ſcz volū
tatem veſtram ecce nunc iterum magiſtrum habe
tis.non me. Illa vos nature docet non parcere.
rōni non acquieſcere.nō obtempare ſanctoꝛū cō/
ſilio vel exemplo non obedire nobis.An neſcitis
quia angelus ſathane multotiens tranſfigurat
ſe in angeluzlucis.Sapientia eſt deus.ꝛ vult ſe
amari.nō ſolū dulciter ſz ſapienter Unde apꝰus.
Rationabile inquit ſit obſequiū veſtrū. Alioqn
facilime zelo tuo ſpūs illudet erroris ſi ſciam ne
gligas. nec habet callidus hoſtis machinamen
tum efficacius ad tollendā de coꝛde dilectionem
qnā ſi efficere poſſit vt incautet nō cū ratiōe am
buleť. Idē ſer.xxxiij. Can. Videas ꝓcḣpudoꝛ il
los importune ſupflua q̄ritare qui ꝓius neceſſa
ria obſtinatiſſime recuſabāt.q̄ q̄ ſi qui in ſua foꝛ
te inuicti obſtinatiōe ꝓdurāt indiſcretiꝰ abſtinen
tes ꝛ ſingularitate notabili cōturbātes eos cum
quibꝰ habitare debēt vnius moꝛs in domo haud
ſcio ſane an ſe eſtimēt ꝓtetate retinere.cum huiuſ
modi mihi videntur ꝛ longius abieciſſe. Nam

qui sapientes in oculis suis decreuerunt apud se nec consilio acquiescere nec precepto videant quid rñdeant. nō mihi sed dicēti, qñ quasi peccatum ariolandi est repugnare. ⁊ quasi scelus ydolatrie nolle acquiescere. Premiserat aūt qr melior est obediētia q̄ victima. ⁊ auscultare magis q̄ offerre adipē arietū. id est. abstinentiā ptumaciū. Idem. Iriij. Can. fino. Quid illud qō nos quoq; totiēs in domo ista ⁊ tā grauiter inquietat notabilem loquor quorundā qui inter nos sunt superstitiosam q; abstinētiam. ex qua se oīnibus sibiq; oēs molestos reddūt. quō nō hec ipsa discordia tam gñalis ⁊ sue illius p̄sciētie dissipatio est ⁊ qō in ipso est grādis vince huius quā plantauit dextera dñi. nostre. s. oīm vnanimitatis demolitio. Ve homini p quem scandalum venit. Qui scandalizauerit inquit vnum de his pusillis. durum est qō sequitur. q̄to durior a meretur qui tantam ⁊ tam sanctā multitudinem scandalizat. Durissimū prorsus iudicium portabit quicunq; est ille. Idem fino. iij. in circuncisione. Illis qui ad deuotiōis gratiā pueniunt. vnum dicitur restare periculum. ⁊ oīnino timendū eis a demonio meridiano. Ipse enī sathanas transfigurat se in angelum lucis. Hoc est ergo timendum ei qui tanta delectatione oīnia facit ne dum sequitur affectionez. corpus destruat p immoderatā exercita-

tionē.ac deinde neceſſe ẏēat nō ſine magno ſpūa-
lis exercitij detrimēto circa debilitati curā corpo
ris occupari. Ergo ne incurrat qui currit.illumi
nari neceſſe eſt lumine diſcretiōis.que vtiqz ma-
ter eſt v̄tutū ⁊ ꝓſummatio ꝓfectiōis. Nec nimi-
rum docet ne quid nimis vl minus ſiat.atqz hec
eſt octaua dies in qua circūcidit puer: qz diſcre-
tio vera circūcidit vt nec plus nec minus fiat nā
⁊ qui minus eſt:fructū boni opis abſcidit. non
circūcidit.ſicut qui tepidus eſt minus facit. In
hac igit die nomē imponit ⁊ nomē ſalutis.nec ꝺ
eo qui ſic ꝓuerſat dubitez dicere ꝙ ſuā ipſius ſa-
lutē oꝓetur. Uſqz ad hūc em diē dicere pñt ange
li qui nouerūt ſecreta celeſtia.ſz ego nūc primum
ei fiducialiter nomē ſalutꝭ impono. At v̄o qz om
nino rara iſta auis eſt in terris. huiꝰ diſcretiōis
locū fratres ſupplcat v̄tus obedictie. vt nec plꝰ
vel minus vel aliter ꝙ impetratū ſit faciatꝭ. Idē
in epiſtola ad fratres de monte dei. Sunt corpo
ris exercitia in quibus neceſſe eſt corpꝰ labora-
re.ſicut ſunt vigilie ⁊ hmōi.que quidem ſpiritu a
lia non impediunt ſed adiuuant ſi cum rationeꝭ
diſcretione fiant. Que ſi ex indiſcretionis vicio
fiāt agantur.vt deficiente ſpiritu vel languente
corpore ſpiritualia impediantur. Qui ſic eſt cru-
delis corpori ſuo.tulit bonum effectum. Spiri-
tui affectum. Proximo exemplum. Deo bono-

rem ſacrilegus eſt. ⁊ omnīū hoꝛ in deū reus. nō
ꝙ ſm ſenſum apli non videat etiā humanū hoc.
⁊ nō deceat ⁊ nō debeat. ⁊ nō iuſtuꝫ ſit caput ali
quādo dolere in ſuſtio dei. Quod olim ſepe vſqꝫ
ad doloꝛē laboꝛauit in vanitate ſeculi. eſurire vē
trem vſqꝫ ad rugiū. q̄ ſepe repletus ē vſqꝫ ad vo
mitū. ſed modus in oīibus eſt habēdus. Affli
gendū eſt coꝛpus aliqñ. ſꝫ nō oꝛerendū. Nā etiā
coꝛpalis exercitatio ad modicū quidē valet. ⁊ pi
etas ad oīa vtilis eſt. ꝓpter qđ ad modicuꝫ ſed
nō in ꝛcupiſcētijs cura eſt carnis agēda. alenda
ꝝo eſt ſobꝛie ⁊ cū quadaꝫ ſpūali diſciplina. neqꝫ
in modo. neqꝫ in qualitate ciꝰ. neqꝫ in quātita
te appareat aliquid qđ nō deceat ſuū dei. Duc
uſqꝫ Berñ. Sed vt virtus diſcretiōis tibi meli⁹
innoteſcat. audi breuiter q̄d de iōlus cōmēdatio
ne dicat idē Berñ ſmo. xxxij. Lañ. Virtus ſiqui
dem diſcretiōis abſqꝫ feruoꝛe charitatis iacet. ⁊
feruoꝛ vehemēs abſqꝫ temperamēto pꝛecipitat.
Ideoqꝫ laudabilis cui neutrū deeſt vt feruoꝛ di
ſcretiōem eriḡat. ⁊ diſcretio feruoꝛē regat. Idem
ſmone. Lañ. Diſcretio quidē virtuti oꝛdinez po
nit. oꝛdo modū tribuit. ⁊ decoꝛē etiā ⁊ ꝓpetuita
tem. Deniqꝫ ait. Oꝛdinatiōe tua pſeuerat dies. di
em ꝛtutē appellans. Eſt igitur diſcretio nō tam
ꝛtus ꝙ quedam moderatrix ⁊ auriga ꝛtutū oꝛ
dinatrixqꝫ affectuū ⁊ moꝝ doctrix. Tolle hanc ⁊

ſtus viciū erit ſpāq affectio naturalis in ptur-
batiōem magis cōuertet erterminiumq nature.
Vnde ſq Beruñ. Habuiſti igr ex pdictis quō in
hoc diſcipulox exēplo deſtruit ſupfluitas t gu-
loſitas. Sz quō pompa mūdi etiā deſtruat. non-
dum tibi dixi. qō tñ ꝓſequi nō intēdo. ſed nec ex
toto omittēs: ſz hoc dicere ſufficere puto ad pre-
ſens q hoc exēplo renouata videt prime etatis
beata ſimplicitas. in qua erāt homines ptēti fru
ctibus arbox t radicibus herbarum t ſimplici
aqua. Si igit ſic hodie fieret nō indigerem⁹ mo-
lendinis nec clibanis. nec vtenſilibus t appara
tu rerū nec ſuppellectilia variat pōpoſa in qbus
humanū genus eſt inextricabiliter intricatum.

¶ Feria quinta.

¶ De miniſterio Marthe t Marie/ Item de ordine ptemplationis t q duas habet partes. Capituluz. xlvj.

Um quadā vice do-
minus Jeſus iret bethaniā ad do-
mū Marthe t marie. ipe toto affe-
ctu diligētes eum reuerēter ac mul
tum alacriter ſuſceperūt eundē Et
Martha quidem ſoror Marie ſe incontinēti pa
rauit ad refectiōem honorabilem ei t diſcipulis

procurandam. Maria vero ad pedes domini se posuit Et cuz dominus nolens cristere ociosus more suo loquerctur verba vite eterne. ipsa oculis ꝛ auribus in eum intenta iocūdabatur in verbis suis. vltra q̄ dici possit nec quicq̄ aliud cogitabat. Martha vero molɛste hoc tulit: ꝛ eam compelli a domino ad laborandum secum in ministerio postulauit. sed contrariam sententiam reportauit. ꝛ Mariam optimam partē elegisse audiuit. Maria vero que in verbis dei quiescebat ad clamorem sororis quasi a somno cuigilans de quiete sua timuit. ꝛ facie inclinata in terram siluit. Sed post domini responsionem securius ꝛ iocundius sedit. Deinde parata refectione. ꝛ domino cessante loqui continuo surgit. aquam manibus eius parat. ꝛ deinceps eidem semper assistens fidelissime seruit. Conspice bene dominum ingredientem. ꝛ illas ipsum letissime suscipientes. ꝛ deinceps alia in predictis eorum actibus quia pulcherrima sunt. Scire autem debes q̄ per istas duas sorores dicunt sancti duplicem vitam intelligi. scilicet actiuaz ꝛ contemplatiuā De quibus tractare longa materia est. Sed q̄a tibi expedire credo non longum tractatum habere. tamen tibi aliqua inde scribam. tum quia beatus Bernardus in diuersis locis ipsum copiosissime tractat. tum quia vtilissimus spiritualissi

mus ⁊ valde neceſſarius eſt. Nam ſm predictas duplicem vitam continue viuim⁹. ⁊ qualiter nos viuere oportet ignoramus frequenter. quod eſt magnum periculum ⁊ iactura non leuis. precipue religioſam vitam gerentibus. ¶ Eſtigl tur vita actiua que deſignatur per Martham. Sed actiue vite ſicut ex dictis Bernardi colligere poſſum due ſunt partes. Prima pars qua q̄s ſe exercet ad ſuam principaliter vtilitatem corrigendo ſe. emendando a vicijs. ⁊ informando virtutibus. Et id idem ſecundario fit ad vtilitatem etiā primi p opera iuſticie ⁊ obſequia pietatis ⁊ charitatis. Secūda pars eius eſt quomodo q̄s principaliter ſuum exercitium confert in vtilitatem proximi q̄m ad ſuum etiam maius meritum vt alios regendo, docendo, ⁊ adiuuando in animarum ſalutem, vt faciunt prelati ⁊ predicatores ⁊ huiuſmodi. Et inter has duas partes vite actiue eſt vita contemplatiua. vt iſte ſit ordo q̄ primo quis ſe exerceat ⁊ laboret in oratione. ⁊ ſacrarum ſtudio litterarum ⁊ alijs operib⁹ bonis ⁊ obſequijs in conuerſatione quaſi corrigendo ſe a vicijs ⁊ acquirendo virtutes. Secundo quieſcat in contemplatione ſolitudinem meritis querens ⁊ ſoli deo vacans toto poſſe. ¶ Tertio per predicta duo exercitia virtutibus ⁊ vera ſapientia imbutus, ⁊ illuminatus, ⁊ feruidus

effectus ad aliorum salutem intẽdat. Primo igi
tur vt tetigi oportet ꝙ in prima actiue vite parte
mens expurgetur depuretur ⁊ roboretur per exer
citia virtutum. deinde in contemplatiua informe
tur illuminetur ⁊ instruatur. postea ꝑfidenter po
test ad aliorum profectus exire vt eos possit ad-
iuuare. Q; autẽ iste sit ordo rectus. istis auctori-
tatibus probatur. ⁊ primo ꝙ prima pars actiue
precedat contemplatiuam.

Actiua p̃cedit ꝓtẽplatiuã. Ca. xlvij.

Dicit enim Bern. in qn-
to ſmone de assumptione dñe. In-
trauit Jesus in castellu;. he due so-
rores Martha ⁊ Maria. i. opera-
tio ⁊ intellectus exceperũt illũ. Je-
sus autem cũ ad illas venit duo confert congru
entia singulis .v. tutem ⁊ sapientiã. .v. tutem opati
oni. sapientiam intellectui. Unde ⁊ ab apostolo
predicatur dei virtus ⁊ dei sapientia. Sed quid
est ꝙ intrantem eum Martha excipit. discurrit.
ministrat: Maria vero secus pedes sedẽs. ingres-
si in eius verbum cor suspendit nisi quia prius
est actio. postea vero cõtemplatio. Quisquis enim
ad intelligentiã peruenire desiderat. profecto ne-
cesse est vt prius per opera bona se diligenter ex
erceat. sicut scriptum est. Fili concupiscens sapi

entiam conserua iusticiam. & deus prebebit illaꝫ tibi. Et alibi. A mandatis tuis intelleri & fide purgans corda eorum. Qua fide? Fide per dilectionem operante. Idem. xlvij. Cant]. En forte appetis & ipse contemplationis quietẽ diligis & benefacis. tamen nõ obluiscaris quibus lectulum sponse legis sparsum. Ergo cura & tu tuum similiter circundare bonorum floribus operum virtutum exercitio tanq̃ flore fructum. sanctum ocium preuenire alioquin delicato satis ocio dormitare voles si non exercitatus quiescere appetas. & Lye fecundate neglecta. solis cupias Rachel amplexibus oblectari. Sed & prepostерus ordo est ante meritum exigere premium. & ante laborem sumere cibum cum dicat apostolus. Qui non laborat non manducet. A mandatis tuis intelleri inquit vt scias nisi vt obedientie mandatorum contemplatiõis gustum penitus nemini deberi. Non igitur putes de proprio amore quiet] sancte obedientie actibus seniorum ve traditionibus preiudicium nullatenus faciendum. Alloquin non dormiet tecum sponsus in lectulo tuo. Illo presertim quem tibi pro obediẽtie floribus cicutis ac vrticis inobedientie aspersisti. ppter qõ non exaudiet orationes tuas. vocatusq̃ non veniet. Nec eñ dabit inobedienti copiam sui tantus obedientie amator. qui mori q̃ non obedire

malueritꝫ Et neq; approbat tue cõtemplationis
inane ocium.qui dicit p ppbetam. Laborauī fu-
stinēs signās ips quo erui celor patria sume q̃e
tis opatus est salutē i medio terre. Miror valde
impudētiam aliquoꝝ qui inter nos sunt.qui cuꝫ
oēs nos sua singularitate tractauerint.sua impa
tietia irritauerint. sua inobedientía coinquinaue
rint. audent nihilominꝰ ad tā sedū cõscientie sue
lectulum oñi orationū instãcia totius puritatis
dñm inuocare. Et cū extenderitis ait manus ve-
stras.auertã oculos meos. ꝛ cū multiplicaueri-
tis oronē nõ exaudiã. Quid eñ Lectulus nõ est
floridus magis aũt ꝛ putidus est. ꝛ tu regē g̃ie
trabis ad pausandū hoc facis an ad causanduꝫ
Mergis ergo tu tota die expandere ad deuꝫ tuū
manus tuas.q̃ fratres tota die molestas. vnani-
miter impugnas.a bonitate te sepas. Et q̃d vis
me facere inquit.pfecto vt primo quidē emēdes
cõscietiam ab oñi iniquitate ire ꝛ disceptatiõis
ꝛ murmuris ꝛ liuoris ꝛ quicquid animo conuer-
sari cognoscitur aut paci fratrū aut obediētie se
nioꝝ de cordꝭ habitaculo eliminare festines. De-
inde et circūdare tibi flores bonoꝝ quoqꝫ actuū
ꝛ laudabilīm studioꝝatꝫ odoramēta ℣tutū.i.que
cūqꝫ sunt ℣a-q̃cūqꝫ iusta-q̃cūqꝫ sctā-q̃cūqꝫ ama
bilia.q̃cūqꝫ bone fame.si qua virtus-si qua laus

diſcipline. Dec cogitare in his te crescere cura/
to. Adiſtiuſmodi ſecure vocabis ſpōſuz cūm cui
introduxeris eū ꝟbaciter dicere poteꝝ ⁊ tu qua le
etulus noſter floꝛidus redolente nimirū cōſcien
tia pietatē/ſed pacem/ſed māſuetudinē/ſz inſtruc
am/ſed obedientiā/ſz hilaritatē/ſed humilitatem
Dec Bernard. Ex predictis apparet quomodo
ps actiue quā vocauit ꝑmā ꝑcedit ꝓtēplatiuā.

¶ De oꝛatione. ¶ Ꝯtē ſeptē que ꝑce/ dūt bonū doctoꝛē. ¶ Cap. xlviij.

SEquitur videre qua
liter cōtemplatiua ꝑcedit actiuā in
ſcōa pte ipi. ⁊ ſic ꝓtemplatiua stat
in medio interꝑas duas ptes acti
ne. Dſc igit Ber. ſ. xviij. Can. Ha
ne caucndū eſt. aut dare qd̄ nobis accepim⁹. aut
qd̄ erogādū accepim⁹. retinere. Rē ꝑfecto rꝑi re
tines tibi ſi ⟨ꝟbi cā⟩ plenus ꝟtutib⁹ cū ſis foꝛis
cz nihilominus donis ſcie ⁊ eloquētie ad oꝛnat⁹
metu foꝛte aut ſegnicie aut minus diſcreta humi
litate verbum bonum quod poſſet ꝓdeſſe multis
inutili. imo ⁊ dānabili ligas ſilentio. Certe male/
dictus cꝫ frumēta abſcōdis in ꝑplis. Kurſū qd̄
tuū eſt ſpgis ⁊ ꝑdis ſi ꝯfuſcꝫ infundaris tu tot⁹
ſemiplenus feſtinas effūdere ꝓtra legem arās in

primogenito bouis⁊ ouis.primogenitū tundēs
Nimiꝫ vita atꝫ salute quā alteri das.te fraudas
dū sana vacuꝰ intētiōe.glorie inanis vēto infla
ris.aut terrene cupiditatꝭ veneno infic erꝭ.⁊ leta
li apostemate turgēs interis. Quāobrē si sapis
conchaꝫ te erbibebis⁊ nō canalē. Hic siquidem
pene simul recipit⁊ refundit. illa vero donec im
pleatur erpectat. ⁊ sic quod supabūdat sine suo
damno cōtcat scīēs maledictū qui partē suam fe
cit deteriorē. Et infra. Letexꝫ tu frater cuius fir
ma satꝭ ppria salꝰ nōdū ē. cui caritas adhuc aut
nulla est:aut adō tenera/aut arūdinea/ q oīm fla
tui cedat/oīm credat spiritui/oīm circūferat doc
trine vēto/imo cui tāta est charitas⁊ vltra mā
datū quidē diligēs primuꝫ plus q̄ teipm. ⁊ rur
suꝫ tantilla vt ꝓtra mādatū fauore liq̄scat/pauo
re deficiat. pturbetur tristicia/auaricia cōtraba
tur/ptrahatur suspitiōe/ambitiōibus inquietetur
cōuiciis cragitetur/ curis euiscerctur/ honorib⁹
tumeat/liuore tabescat/tu inq̄ in ppriis teipsuꝫ
sentiens qua nā demētia queso aliena curare/aut
ambis aut acq̄escis. Sꝫ audi quid consulat cau
ta vigilq̄ charitas. Non vt aliis inquit sit remis
sio/vobis aūt tribulatio/sꝫ er equalitate. Noli ni
miū esse iustus. Sufficit vt diligas primū tuum
tāq̄ teipm. hoc quippe est⁊ erequalitate. Imple
te prius.⁊ sic curato effūdere. Gemina prudēsq̄

charitas affluere ꝓ ſueuit nō effluere. Fili mi ne pefluas ait. Salamon ⁊ apl'us. Propterea inquit debemus intēdere his q̄ dicūtur ne forte pefluamus. Quid ēm. Tu ne paulo ſanctior. ſapientior ſalomōe. ſz iam audite q̄ ⁊ quāta ſaluti ꝓprie ſunt neceſſaria. q̄ ⁊ quanta infundi oporteat priuſq̄ effundere preſumamus. accedit medicus ad vulneratū. ſpūs ad aīam. Quā ēm nō reperiat gladio diaboli vulneratā. q̄d ei ꝑmo op⁹ eſt. Reuera vt tumor vel vlcus qđ forte ſupercreuit in vulnere ante oīa amputet. abſcindat ita q̄ ferro acuto cōpunctiōis vlcus inueterate conſuetudinis. Sz eſt acerbus dolor. Leniat proinde vnguēto deuotiōis. quod nō eſt aliud niſi cōcepta de ſpe indulgētie exultatio. Hanc cōtinēdi parit facultas. ⁊ victoria de peccato. Jam gratias agit ⁊ dicit. Dirupiſti vincula mea. tibi ſacrificabo hoſtiam laudis. Deinde apponitur medicamentū penitētie. malagma. ieiuniorū. vigiliarum. orationū. ⁊ ſi qua ſunt alia penitētium exercitia. In labore cibādus eſt cibo boni operis ne deficiat. Q⁹ opus ſit cibus. inde doceris. Meus inq̄t cibus eſt vt faciā voluntatē patris mei. Itaq̄ comitentur penitentie labores pietatis opera que confortant. Magnā ait fiduciā p̄eſtat apud altiſſimum elemoſyna. Cibus ſitim excitat. potandus eſt. Accedat cibo boni operis/orationis po

tus cõponẽs in stomacho cõscientie quod bene gestum est. ⁊ cõmẽdãs deo. Orando bibit vinum letificãs cor hois. vinuz spiritus quod inebriat ⁊ carnalium voluptatum infundit obliuionem/ humectat interiora arentis conscientie/escas bonorũ actuũ dirigit: ⁊ deducit p quedã anime mẽbra fidẽ roborãs. spem cõfortãs. vegetans ordinansq; charitatẽ ⁊ impinguãs mores. ¶ Sumpto cibo potuq;. quid restat nisi vt paulet egrotus ⁊ quieti cõtemplatiõis post sudores actiõis incũbat: Dormiẽs in ꝓtemplatiõe. somniat dñm p speculum siquidẽ in enigmate. nõ aũt facie ad faciẽ interim intuetur. Luz sic nõ tam spectati q̃ꝑ coniecturati idq; raptim ⁊ quasi sub quodã choruscamine scintillule trãseũtis tenuiter vix attactu inardescit amore ait/ Anima mea desiderault te in nocte. sz ⁊ spiritus meus in ꝓcordijs meis/ Talis amor zelat. hic decet amicum vel amorem sponsi. Hinc necesse est q̃ ardeat fidelis seruus ⁊ prudẽs quẽ ꝓstituit domin⁹ sup familiam suã hic replet/ hic feruet/ hic ebullit/ hic iam securus effundit erundãs ⁊ erumpens ⁊ dicẽs. Quis infirmatur ⁊ ego nõ infirmor? Quis scandalizat ⁊ ego nõ vror? pdicet/ fructificet/ innouet signa/ ⁊ immutet mirabilia. Non est quo se immiscat vanitas. vbi totũ occupat charitas. Siquidẽ pleni

tudo legis ⁊ cordis est charitas. si tñ plena. Deꝰ
deniqꝫ charitas est. ⁊ nihil est in rebus quod pos
sit replere creaturam factam ad imaginem dei: ni
si charitas deus. qui solus maior est illa. Eā nō
dum adeptus periculosissime promouetur quan
tumlibet videatur alijs pollere virtutibus. Si ha
buerit omnem scientiam. Si dederit omnem sub
stantiam suam pauplbus. Si tradiderit corpus
suum ita vt ardeat absqꝫ charitate. vacuus est.
En quanta prius infundenda sunt vt effundere
audeamus. Primo quidē compunctio. Secun
do deuotio. Tertio penitentie labor. Quarto pie
tatis opus. Quinto orationis studiuꝫ. Sexto cō
templatiōis ocium Septimo plenitudo dilectio
nis. Hec omnia operatur vnus atqꝫ idem spiri
tus ſm operationem que infusio appellatur. qua
tinus illa que infusio dicta est pure ⁊ ob hoc tu
te iam administretur ad laudem ⁊ gloriam domi
ni nostri Jesu christi. Item. lvij. Cañ. Hec siqui
dem vera ⁊ casta contemplatio habet vt mentem
quam diuino igne vehementer succenderit. tanto
interdum repleat zelo ⁊ desiderio acquirendi do
mino qui eum similiter diligat. vt ocium contem
platiōis p studio p̄dicatōis libēr̄ime intermit
tat. Et rursum potita votꝫ aliquatenꝰ in hac pte
tanto ardentius redeat in idipsum. quanto se fru

ctuosius intermisisse meminerit. Et iterū sumpto cōtemplatiōis gustu valentius ad conquirenda lucra solita alacriter recurrat. Ceterum inter has vicissitudines plerumq; mens fluctuat. metuēs t vehemēter estuans. ne forte alteri hoy dū suis affectiōibus hincinde distrahitur. plus iusto inhereat. t sic in vtroq; vel modicū a diuina deuiet voluntate. t fortassis aliqd tale sanctus iob patiebatur cuz diceret. Si dormiero. dico qñ consurgam. t rursum expectabo vesperā. hoc est t quietus neglecti opis t occupatus. pturbate nihilominus quietis me arguo. Vides virū sanctū inter fructum opis t somnū cōtemplationis grauiter estuare. t in bonis licet semp versantem. semp tñ quasi ō malis penitētiam agere. t dei cū gemitu momētis singulis inquirere voluntatem. Unicuz quippe in hmōi remediū seu refugiū oratio est. quia frequēs gemitus ad deū vt quid quando t quatenus nos facere velit assidue nobis demostrare dignet. Hucusq; Bern. ¶ Patet igit ex predictis quō due sunt ptes actiue vite. t quō inter eas est cōtemplatiua. t per consequēs t demō t ordine ipay. Restat vt de ipsis singulariter inspiciam⁹. Sz ō tertio mēbro. i. ō scōa pte actie qliter ad lucrū aiarū t ad vtilitatē primi sit exeūdū. nō intēdo tractare qr tu⁹ stat⁹ hoc nō requrit. Sufficit tibi in hoc totū studium tuū ponere vt

vicīs emēdata ac ẋtutib⁹ imbuta per ꝑmā ꝓtes actiue. deo tuo vacare possis ꝙ cōtēplationem.

De exercitio actiue vite.

Capitulum.xlix.

Eipa ergo actiua ꝙ uis in parte tā habueris ⁊ marime in sermone.xlvj. Cantic. Ꝛn adhuc alias eiusdē bernardi auctoritates adducā vt cautius vitia fugere. ac plenī⁹ ẋtutes valeas adipisci. Dic itaqꝫ idēi eisdē cātic]. Semīate vobis ad iusticiā. metite spes vite. ⁊ tūc diuinū illuminate vobis ait lumē scie Ultimā posuit scīctiam tanq̄ picturā que statuꝫ habere nequeat sup inane. ⁊ ideo illa duo premisit ⁊ subiecit illi tanq̄ si solidum aliquid picture substerneret. Securus iam intendaꝫ scientie si vt te prius per beneficium spei securitatem. accepero. Tu igit semīasti tibi ad iusticiā si ex ẋa noticia tui euigilasti timere deuꝫ. te ipm hūiliasti. fudisti lacbrymas. elemosynas perfudisti. ceteriscꝫ pietat] actiōibus mācipasti. si ieiunijs ⁊ vigilijs afflixisti corp⁹. si pect⁹ tūsiōib⁹. celos clamorib⁹ fatigasti. boc siquidē seminare est ad iusticiā Semina sunt bona opa. bona studia. semia lacrime sunt. Ibāt eñ inqt ⁊ flebāt mittētes semina sua

Idem in sermone.ix. Can̄.in p̄sona sponse loquē
tis ad sodales sponsi ⁊ petētis osculum.i.cōtem
platiōis excessum sic̄ dicit. Si cura est ei vlla de
me. Osculetur me osculo oris sui.nō sum ingra-
ta sz amo. ⁊ en gratia ip̄ius multis iam annis ca
ste sobrieqz viuere curo-lectioni insisto-resisto vi
cijs-oronī incūbo.frequēter vigilo contra tēpta
tiones-recogito ānos meos in amaritudine ani
me mee-sine q̄rela me arbitror q̄ tū in me est con-
uersari inter fratres-supiorib⁹ potestatib⁹ subdi
ta sum siue egrediēs ⁊ regrediēs ad impiū senio
ris. Aliena nō cupio.mea potius ⁊ me pariter de
di-in sudore vultus mei comedo panē. Cete⁹ qō
in bis oībus est totū ostat de osuetudine-de dul
cedine nihil. Mādata forsan vtcūqz adimpleo.
sz aīa mea sic̄ terra sine aqua in illis. Vt igit̄ ho-
locaustū meū pīgue fiat osculet̄ me queso osculo
oris sui. Idē xvij. Can̄. Tu quoqz si donū qō de
sup accepisti nob⁹ gtubernalib⁹ tuis libenter im
partiar⁹. Si te exhibeas vbiqz int̄ nos officiosuz
si affectuosuz-si gratū-si tractabilē-si hūilē-testi-
moniū bēbis ab oībus q̄ fragrares ⁊ ip̄e vnguē
tis optimis. Omnis in nobis q̄ fraternas infirmi
tates tā corporū q̄ aīarū non solū patienter sup
portat. sz insup si licet ei ⁊ si valet iuuat obseqis
gfortat alloquijs-cōsilijs informat. Si h̄ nō pōt
ppter disciplinā-solicitet saltē oronib⁹-solicitari

nō ceſſet infirmo. Oīīs inq̄ qui talia opatur in nobis. bonū oīno ſpargit odorē int̄ fratres. odorem de vnguētis optimis. balſamū in ore. ḥmōi frater in cōgregatiōe mōſtratur digito. dicunt de eo oīes. Hic eſt fratrū amator t ppli iſrael. ḥic eſt qui multū orat p populo t vniuerſa ſancta ciuitate. Idem in ſmo. de ſolēnitate petri t pauli. Hi ſunt magiſtri. q̄ a magiſtro omniū vias vite plenius didicerūt. t docēt nos vſq; in ḥodiernū diē: Quid igitur docuerunt vel docēt nos ſancti apl̄i: Nō piſcatoriā artē. nec ſcenofactoriā vl̄ q̄c quid hmōi eſt. nō platonē legēr. nō ariſtotilis verſutias inuerſare. nō ſemp diſcere t nūq̄ ad ḥitatis ſciaz pueire. Docuerūt me viuere Putas puares ſit ſcire viuere: Magnū aliquid imo maximū. Nō viuit q̄ ſupbia inflat. q̄ luxuria ſordidat q̄ ceter] inficit peſtib⁹. qm̄ nō eſt b viuere ſz vitā ꝓfundere t appropīquare vſq; ad portas mort] Bonam autem vitaz ego puto t mala pati t bona facere. t ſic perſeuerare vſq; ad mortem. Dicitur vulgo. Qui bene ſe paſcit bn̄ vluit. ſz mētita ē iniquitas ſibi quoniam non bn̄ vluit niſi qui bonum facit. Arbitror autē q̄ tu qui in cōgregatōe es bn̄ viuis. ſi viuis ordinaliter ſocialiter ḥumiliter. Ordinaliter tibi. ſocialiter alīs. ḥumiliter deo. Ordinaliter vt in cōuerſatione tua ſollicitus ſis obſeruare vias tuas in conſpectu domini et

in cõſpectu primi. cauẽs ꝛ tibi a pctõ ꝛ illia ſcã dalo. Socialiter vt ſtudeas amari ꝛ amare. ꝛ blã dum te ꝛ affabilem erhibere/ ſuppoꝛtare nõ ſolũ patiẽter ſꝫ ꝛ libenter infirmitates fratrũ tuoꝛum tã moꝛũ ꝙ coꝛpoꝝ/ Dumiliter vt cũ hec oĩa feceris ſpũm vanitatis ſtudeas erſufflare. quí er huiuſmodi naſci ſolet. ꝛ quãtũcunqꝫ illũ ſenſeris nega oĩno conſenſum. Sic ꝛ in patiendo malũ. qm̃ tripler eſt/ triplicẽ oportet adhibere pꝛouidentiã Eſt em̃ quod a te pateris. qõ a primo. qõ a deo. Primuꝫ eſt auſteritas pnĩe. Scõm veratio alienę malicie. Tertiũ flagellũ coꝛreptõis dluĩe. in eo qõ a te pateris debes voluntarie ſacrificare. qõ a pꝛoximo patiẽter ferre. qõ a deo ſine murmuratione ꝛ cum gratiarũactioue ſuſtinere/ Hucuſqꝫ Bernardus. Et hec õ exercitio pme partis actiue ſufficiant ad pꝛeſens.

¶ De exercitio vite cõtemplatiue.

¶ Capitulum. I.

SEquitur vt de ꝓtemplatiua videamus de qua ſic dicit Bern̄. hij. Cañ. ppterea dulciſſim⁹ ſpõſus lenã ſuã capiti ſponſe ſuppoſuit quaten⁹ in ſinu ſuo eã q̃eſcere faceret ꝛ doꝛmire. Et nũc cuſtos illius digna

tissime ⁊ benuolentissime vigilat sup eaz. ne ado
lescentulaz crebris minutisq necessitatib⁹ inq̃e
tata vigilare cogat. Nō me capio pre leticia q̃ tā
la maiestas tā familiari dulciq̃ ꝑsortio nostre se
se inclinare infirmtati mīme dedignatur. ⁊ supna
deitas aīe erulantis inire cōnubia non despicit.
Si sic in celo esse nō ambigo vt lego in terra. sen
tit ꝑ certo aīa qō cōtinet pagina nisi q̃ nō suffi
cit oīno ista exp̄mere quātum capere illa tūc po
terit sz nec q̃ tū tā p̄t. quid putas illic accipiet q̃
hic tāta familiaritate donatur vel dotatur vt dei
brachijs amplecti se sentiat ⁊ dei sinu foueri. dei
cura. custodia ⁊ studio custodiri. ne dormiēs for
te a quopiā donec vltro euigilet excitetur. Nō est
aūt is sponse somnus dormitio corpis. Magis
aūt istiusmodi vitalis vigilq̃ sopor. sensum inte
riorē illumīat. ⁊ morte ꝑpulsata vitā tribuit sem
piternam. Reuera em̄ dormitio est q̃ tm̄ sensuz nō
sopiat sz abducat. Est ⁊ mors quod nō dubius
direrim qm̄ apl'us quosdā adhuc in carne viuē
tes. cōmendando sic loquitur. Mortui em̄ estis
⁊ vita vestra abscondita est cū xp̄o in dō. Proin
de ⁊ ego non absurde sponse ertasim vocaue
rim mortē. q̃ tm̄ nō vita sz vite eripiatur laqueis
vt possit dicere. Aīa nostra sicut passer erepta est
de laqueo venātiū. Inter medios nāq̃ laqueos
in hac vita incedītur qui vtiq̃ totiens nō timent

quotiēs ſancta aliqua ⁊ vehemēti cogitatiōe aīa a ſemetipſa abripiť.ſi tū couſq; mente ſecedet vt anolet ⁊ hūc cōmunē tranſcēdat vſum ⁊ ꝓſuetudinem cogitādi. Eteñ fruſtra iacitur rhete ante oculos pēnatoꝝ. Quid eñ formideť luxuria vbi nec vita ſentiť? Excedēte quippe aīa. ⁊ ſi nō vita certe vite ſenſu. neceſſe etiā eſt vt nec vite tempta tio ſentiať. Quis dabit mihi pēnas ſicut colūbe ⁊ volabo ⁊ requieſcam? Utinā hac morte ego frequēter cadam vt euadam laqueos mortis/ vt nō ſentiā vite luxuriātis mortifera blandimenta vel obſtupeſcā ad ſenſum libidinis. ad eſtū auaricie ad iracūdie ⁊ impatientie ſtimulos. ad angores ſolicitudinū ⁊ moleſtias curarū. Moriatur aīa mea morte iuſtoꝝ. vt nulla illaqueet infuſticia. nulla oblectet iniq̄tas. Bona mors q̄ vitam nō aufert ſꝫ tranſfert in melius. Bōa q̄ nō corpus cadit/ſꝫ aīa ſubleuať. verū hec hoīm eſt: ſꝫ anima mea moriať morte etiā ſi dici pōt angeloꝝ vt preſentiū memoriā excedēs. rerū ſe inferioꝝ corporearūq; nō modo cupiditatibus ſꝫ ⁊ ſimilitudinibus eruat. ſitq; ei pura cū illis ꝑuerſatio cum quibus eſt puritatis ſimilitudo. talis vt opinor exceſſus aut tñ aut maxime ꝓtēplatio dr. Rerū eteñ cupiditatibus viuēdo nō teneri hūane ⁊tutis eſt corpoꝝ ⁊o ſimilitudinibus ſpeculādo nō inuolui angelice puritatis eſt. vtrunq; tñ diuini

muneris est vtrūq; excedere. vtrūq; temetipsum
transcēdere est. sz longe vnū. alterū nō longe. Be
atus q̄ dicere pōt. Ecce elongaui fugiēs ⁊ man-
si in solitudine. Non fuit ꝓtentus erire nisi ⁊ lō-
ge se faceret vt posset quiescere. transiliſti carnis
oblectamenta vt minime iam obedias ꝓcupiscē-
tijs eius. nec tenearis illecebris ꝑficiēdo sepa-
rasti te. sz nondū elongasti nisi ⁊ irruētia vndiq;
fantasmata corporearū similitudinū transuola-
re mētis puritate ꝑualeas. Ducusq; noli tibi p-
mittere requiē. erras si citra īuenire te cristimas
locū quietis. secretū solitudinis. luminis serenū
habitaculum pacis. sz da mihi qui illuc venerit
⁊ incunctāter fateor quiescētem qui merito dicit
Conuertere aīa mea in requiē tuā. qr dñs benefe
cit tibi. Atq; hic vere in solitudine locus ⁊ in lu
mine habitatio. Puto ergo in solitudine hāc er-
isse sponsam ibiq; ꝑ amenitate loci inter ample-
xus sponsi suauiter obdormisse. i. spū erce ssisse.
oñ phibite sunt adolescentule erpacefacere illam
q̄ad ipa voluerit At illud q̄liter? Nō simplr neq;
leui vt assolet cōmonitione phibite st]. sz oñino
noua ⁊ insueta ꝓtestatiōe ꝑ capreas ceruosq; cā-
pos. Quo q̄dem genere ferarū videnť mihi satis
ꝑgruenter erpressse setē aīe erute corpibus simul
⁊ q̄ cū deo sunt angeli. nimirū ꝓpter acumen vi-
sus ⁊ saltus celeritatē. Utrūq; hoc siq̄dē vtrisq;

ſpiritibus cõuenire cognoſcim⁹. Nã facile ꝛ pe-
tunt ſumma ꝛ intima penetrãt. Quoꝝ quoqꝫ in
campis deſignata ꝟuerſatio euidẽter liberos atꝫ
expeditos ſignat in contemplatione diſcurſus.
Quid ſibi vult igitur adiuratio facta per iſtos.
Profecto ne inquiete adoleſcẽtule audeant leui
er cauſa euocarę dilectã a tam reuerẽdo collegio
cui abſqꝫ dubio totiẽs admiſcetur, quotiens cõ-
templando excedit, Pulcre itaqꝫ hoꝝ auctoꝛita
te terrentur. a quoꝝ ſocietate conſtat cuelli illam
ipaꝝ importunitate. Ponitur ſane in voluntate
ipſius ꝛ vacare ſibi. ꝛ cure illaruꝫ intendere. put
opoꝛtere iudicauerit. cũ vetatur excitari ab illis
quouſqꝫ ipſa velit. Nouit ſpõſus q̃ta flagret di-
lectiõe erga primos ſponſa. ꝛ fatꝫ ppꝛia charita-
te ſolicitari matrem de pfectib⁹ filiaꝝ. nec ſe vllo
pacto illis ſubtractuꝝ ſeu denegaturã. q̃tum ꝛ
quotiẽs op⁹ fuerit. pptereaqꝫ ſecureqꝫ diſcretiõi
ei⁹ credẽdã cẽſuit hãc diſpẽſatoꝝ. Ducuſqꝫ ber.

¶ De tribus generib⁹ cõtẽplatiõis.

¶ Capitulum. lj.

Sire aũt debes con-
templationis tria eſſe genera. duo
pncipalia ppter pfectos. tertiũ ad
ditur pimpfectis. Duoꝛũ pfectioꝝ

sunt contemplatio maiestatis dei. ⁊ cōtemplatio celestis curie. Tertiū p̄o incipientibus ⁊ imperfectis est cōtemplatio ḣūanitatis x̄pi quā in hoc libello tibi describo. Et iō ab hac tibi incipiendū est si vis ascēdere ad maiora. alias non tā ascēdere q̄ ruere posses. Vide igitur q̄ necessaria sit tibi huius libelli doctrina. Nunq̄ enī ad sublimia dei mēte eleuare te posse cōfidas nisi in hac te diligēter ⁊ longo tp̄e exerceas. Sup hac autē materia dic̄ sic Bern̄. Ixn. Lan̄. Duo liquet cōtemplationis genera esse. Unū de statu ⁊ felicitate ⁊ gloria ciuitatis supne. quo vel actu vel ocio ingens illa celestiū ciuiū occupata sit multitudo. Alterū de regis ipsius maiestate. eternitate ⁊ diuinitate. Illa in maceria ista in petra. sed hoc q̄to difficilius cauat. tāto suauiꝰ qō inde cruis sapit. ⁊ paulopost. Sz quia nō ex oī se iterim p̄te adhuc ad petrā p̄forandā accedere ecclia pōt. neq; oīm est qui in ecclia sunt sacra diuine voluntatis inspicere aut apprehēdere p̄ semetip̄os p̄funda dei ideo nō solū in foraminibus petre. sz etiā in cauernis macerie habitare oñditur. Ergo in perfectis quidē qui rimari ⁊ penetrare archana sapie ⁊ puritate p̄scie audēt ⁊ intelligencie acumine p̄nt. habitant in foraminibus petre. de reliquo in cauerna macerie. vt qui in petra fodere p̄ semetipsos. aut nō sufficiūt. aut nō p̄sumūt. in maceria fodiāt cō

tenti ⁊ gloriã ſanctoꝝ mente íntueri. Si eui nec
hoc q̃de poſſibile ſit. huic ſane p̃pone ibm ⁊ hũc
crucifixũ. vt ⁊ ipſe abſq; ſuo labore habitet in fo
raminibus petre in q̃bus nõ laborauit. Judei in
his laborauerũt ⁊ ipſe in labores infideliũ intro
ibit vt ſit fidelis. Nec verẽdũ q̃ patiat repulſam
q̃ ⁊ vocat vt intret. Ingredere inquit in petram
abſcõdere foſſa humo a facie timoris dñi ⁊ a glo
ria maieſtatis eius. Infirme adhuc ⁊ inerti aïe
foſſa oñditur humus. vbi lateat donec ualeſcat
⁊ pficiat vt poſſit ⁊ ipſa p̃ ſe cauare ſibi forami-
na in petra. pque íntret ad íntcrioza verbi. animi
vtiq; vigore ⁊ puritate. Et ſi intrauerim us foſ-
ſam humũ illam q̃ ait. Foderunt manus meas ⁊
pedes meos. nõ erit ambigendum de ſanitate aïe
vulnerate q̃ in ea demorabit. Quid em̃ eſt tã effi-
car ad curãdum oſcie vulnera necnõ ad purgan
duꝫ mẽtis actẽ q̃ xp̃i vulnerũ ſedula meditatioꝫ
Verũ donec purgata ⁊ ſana fuerit. nõ videbo q̃
liter illi aptari poſſit qõ dr. Oſtende mihi faciem
tuã. Sonet vor tua in auribus meis. Quõ deni
q̃ facẽ ſuã oñdere audet. vel leuare vocem cui ⁊
latere indicit. Abſcõdere ínqt foſſa humo. Qua
reꝫ quia nõ eſt pulchra facie nec digna vt videat
nõ erit digna videri q̃diu nõ erit idonea videre.
cũ aũt p̃ inhabitatiõeꝫ foſſe humi in ſanãdo ocu
lo interiori tm̃ profecerit vt reuelata facie ſpecu-

lari gloziam dei ⁊ ipsa possit.tunc demū que vi-
debit fiducialiter iam loquitur voce ⁊ facie pla-
cens.Placeat necesse est facies q̄ in dei clarita
te intēdere p̄t-neq; em̄ illud posset nisi clara quo-
q; ipsa esset ⁊ pura.vtiq; transformata in candē
quā ꝓspicit claritatis imaginē alioquī ipsa dissi
militudine resiliret insolito reuerberata fulgore.
ergo cū pura purā intueri poterit veritatē.tūc fa
ciem sponsus videre cupiet ⁊ vocē audire. Duc-
usq; Bern̄. Vides q̄ necessaria sit tibi vite xp̄i
meditatio.nam vt ex auctoritate patet-nisi in ea
depureris nunq̄ ad sublimia dei ascēdere poter]
Unde vigilāter ⁊ īdesinēter exercearis i ea Vidi
sti etiā quō tria sunt genera ꝓtēplatōnis.s.humā
nitatis christi.celestis curie.ac maiestatis diuīe.
Scire aūt debes q̄ in qualibet harū duo sti men
tis excessus.intellectualis ⁊ affectualis.De qui-
bus sic dicit Bern̄.Sermo.xlix. Cañ. Luz duo sint
btē ꝓtēplatiōis excessus.in intellectu vnus.⁊ al
ter in affectu.vnus in lumine.⁊ alter in feruore.
vnus in agnitiōe.alter in deuotione. Pius sane
affectus ⁊ pectus amore calens.⁊ sancte deuoti
onis infusio etiā ⁊ vehemens spūs repletus ze-
lo.nō plane aliūde q̄ er cella vinaria reportātur
Ducusq; Bern̄.⁊ in alijs ⁊ in isto.

¶ De ꝓtēplatione humanitatis xp̄i

¶ Capitulum.liij.

Dicit ergo circa h̄ pri mū in sermōe tertio de ascēsiōe .ser mo incipit. Hodie celoꝝ dñs. Duo sunt que in nobis purgāda sunt. s. intellectus ⁊ affectus. intellectꝰ vt nouerit. affectus vt velit. Intellectus dico tunc deprimitur cū multa cogitat. cū nō colligit se circa vnā ⁊ vnicā meditatiōnē q̄ concipitur de ciuitate illa cuiꝰ participatio eius in idipm. Affectiones vo que corpe corrupto diuersis passionibꝰ afficiunt. mitigari nūq̄ pñt. ne dicā sanari donec voluntas vnū querat ⁊ tendat ad vnū. sz rps intellectum illumiat. rps affectū purgat. Venit em̄ filius dei ⁊ tot ⁊ tanta mirabilia in mūdo operatus est vt nō immerito intellectū nostrum ab omnibus mūdanis rebus euocauerit vt semp cogitemus ⁊ nūq̄ cogitare sufficiamꝰ: qz mirabilia fecit. Vere latissime nobis ad spaciandum intellgētie campos dereliquit. ⁊ torrēs istarū cogitatiōnū profundissimus est. Quis em̄ cogitare sufficiat qualiter rerū deꝰ preuenerit nos. venerit ad nos subuenerit nobꝭ. ⁊ singularꝭ maiestas voluit mori vt viueremus. seruire vt regnaremus. erulare vt repatriaremus ⁊ vsq̄ ad vilissima opa inclinari. vt cōstitueret nos sup oīa sua. Vñ nobis

in ḣis veritas: vñ charitas in ḣoc seculo neq̄ / in ḣoc mūdo qui positus est in maligno putas erit Qui intellectū illumiet / qui inflāmet affectum erit si ꝓuertamur ad xp̄m vt velamē de cordibus auferatur. Idē ser. xliij. Cañ. Fasciculus mirre dilectus me⁹ mihi inter vbera ꝑmorabitur. Et ego fratres ab incunte mea cōuersatiōe ꝑ aceruo meritorū que mihi de esse sciebaz. ḣūc mihi fascicu lum colligare ⁊ inter vbera mea collocare curaui collectū ex oīibus anxietatibus ⁊ amaritudinibus dei mei. Primū videlicet infantilium illarū necessitatū. deinde laborum quos ꝓtulit in p̄dicā do / fatigationū in discurrendo / vigiliarū in orando / tēptationuz in ieiunādo / lachrymarū in compatiēdo / insidiarū in colloquēdo / postremo periculorum in falsis fratribus / ꝓuicioꝝ / sputoꝝ / clauorū / horūq̄ similtum. q̄ in salutē nr̄l generis sil ua euāgelica coptosissime noscitur ꝓtulisse. Dec meditari dixi sapiam. in ḣis iusticie mihi pfectionē ꝓstitui / in ḣis plenitudinē sciētie / in ḣis diuitias salut⁊ / in ḣis copias meritorum / ex ḣis mihi interdū potus salutar⁊ amaritudinis / ex ḣis rursum suauis vnctio ꝓsolatiōis. Dec me erigūt in aduersis / in ꝓsperis reꝑmūt / ⁊ inter leta tristiaq̄ vite p̄ntis via regia incedēti. tutū p̄bēt vtrobiq̄ ducatum. ḣincinde mala imminētia ꝓpulsando. ḣec mihi mūdi iudicē cōciliauit. dū tremēduz po

p

testatibus mitē humilēq; figurāt. dum nō solum placabilē sz amicabilē repītant eū qui inaccessibilis ē pncipib⁹. terribilis apō reges terre. Propterea hec mihi in ore frequēter sicut vos scitis hec in corde semp sint deus scit. hec stilo meo ad modū familiaria sicut apparet. hec mea subtilioz interioz; phia. scire Jesum t hunc crucifixum. Ducusq; Berñ. Et hec de cōtēplatiōe humanitatis sufficiāt qz totum hūc libz̄ de ipsa habes. Scire tñ debes q; hāc contēplationē nō oportet q; pcedat vita actiua quia ō rebus corpalib⁹ est. scz ō actiōibus xpi fm humanitatē. vñ tanq; facilioz nō tm̄ pfectioribus sz etiā rudib⁹ ponit̄ instituēda. tm̄ quia in ea sicut in actiua t a vicijs purgamur t virtutibus imbuimur vñ hec cuz actiua cōcurrit. Cum igitur dicitur q; actiua debet pcedere contēplatiuā. vez est in alijs sublimioribus suis generibus. s. celestis curie t maiestatis dei. q̄ tm̄ pfectis reseruant̄. t iō ista ō humanitate xpi rectius t pprius meditatio q; contēplatio noiari debet. De pdictis autem duabus etiam per auctoritates Berñ. videamus

¶ De ptēplatiōe celestz curie. Ca. liij

Scit ergo de celesti curia ptēplanda hoc mō. lxij. fmo. Cañ. Licebit vnicuiq; nostrū in hoc tpe moz

talitatis.nūc quidē patriarchas reuisere-nūc ve
ro salutare ꝓphetas-nūc senatui immiscerī apo-
stolo⁹-nūc martyrū inseri chorīs. ſz ⁊ beatarum
virtutum status ⁊ mansiones a minimo angelo
vsq; ad cherubin ⁊ seraphin tota mētis alacrita
te ꝓcurrēdo lustrare prout quēcq; sua deuotio fe-
ret apud quos magis afficitur immittēte sibi spi
ritu prout vult. si steterit ⁊ pulsauerit confestim
aperietur ei. Idē.xl.ſmo.de ascensione dñi. Felix
meditatio in cōspectu dñi est semp. qui in corde
suo delectationes dertere dñi vsq; in finē sedula
cogitone reuoluit. Quid illi graue poterit videri
qui semp tractat mēte ꝙ nō sint ꝺdigne passiōes
hui⁹ tpis ad futuram gl̄iam: Quid cōcupiscere
poterit in hoc seculo neq;: cui⁹ ocul⁹ semp videt
bona dñi in terra viuēciū. semp videt eterna p̄mia
Quis mihi tribuat vt oēs surgētes stet] in excel-
so ⁊ videatis exultatiōem que vētura est nobis a
dño: Quid cū tam bonū est īmo. q̄d aliud bonuz
videtur q̄ in bonis animā ꝺmorari. qñquidē ad
huc corpus nō pōt: Quis cū ex vob] secū cogi-
tās futurā illā vitā ſz leticiā-ſz iocūditatē-ſz bti
tudinē-ſz gl̄iam filiorū dei: Quis inq; talia tran-
quilla secū ꝓscia voluens. non cōtinuo de pleni-
tudine intime suauitatis eructat: dñe bonum est
hic nos esse. Non sane in hac erumnosa pegrina
tione vbi corpe detinemur. sed in suaui ac salubri

illa cogitatõe in qua corde versatur. Quis dabit mihi pẽnas sicut colũbe ⁊ volabo ⁊ requiescaz: Obsecro vos fratres mei nõ grauẽtur corda vestra in cogitatiõibus secularib⁹. Exonerate obsecro corda vestra grauí mole terrenarũ cogitationũ. Formate in cordib⁹ vestris iam non mõ patriarcharũ ⁊ ꝓphetarũ tabernacula sed oĩs domos illius curie celestis ⁊ multiplices mãsiões fm eum q̃ circuibat immolãs in tabernaculo dñi hostiam vociferationis ⁊ psalmũ illũ dicẽs dño Quã dilecta tabernacula tue dñe ℣tutũ ꝓcu. ⁊ de aĩa mea in atria dñi. Circuite ⁊ vos fratres cum pietatis ⁊ deuotiõis hostia. visitantes aio sedes supnas. ⁊ multas q̃ in domo patris sunt mansiones. humiliter pternẽtes corda vestra ante throum dei ⁊ agni cũ reuerẽtia. supplicãtes singulis ordinibus angelorum patriarcharum numerum cuneos prophetarum.. senatuz appstolorum salutantes. cõspicientes coronas martyrũ purpureis rutilantes floribus. redolẽtes liliis. choros virginũ admirãtes atq̃ ad mellifluũ noui cantici sonum q̃tum ꝑualet infirmitas cordis erigentes auditum. Hec recordatus sum ꝓpheta loquitur ⁊ effudi in me aĩaz meã. qm̃ trãsibo in locũ tabernaculi admirabil' vsq̃ ad domũ dei. Hucusq̃ Ber. Et ꝫ de celesti pñie cõtẽplatiõis sufficiãt.

¶ De contemplatiõe maiestatis dei

¶Item quattuor sunt genera cōtēplationis. ¶Capitulum.liiij.

Veniamus autem ad sublimiores ad qnā credo paucos attingere. videlicet ad cōtemplationem dñi. Reuereamur tñ que dicit Bernñ. vt ab eo aliqualiter introducti tēptemus si qñ dñs dignetur aliquid gratū inde percipere. Dicit ergo sermone. Cañ.xlj.q̄ incipit.collū tuum loquēs de sodalibus sponsi.i.angelis dicētib⁹. murenulas aureas faciem⁹ tibi.vermiculatas argēto. Aurū diuinitatis est fulgor.argētum sapiētie q̄ de sursum est. Hoc auro fulgētia quedā quasi varietatis signacula spondent se figuraturos hi quib⁹ id ministerij est supni aurifices atq; interuis aī auribus inserturos.quod ego nō puto esse aliud q̄ tetere quasdam spirītales similitudines. ꝛ in ipis purissima dine sapiētie sensata. aie ptēplandis ꝓspectib⁹ importare vt videat saltem p speculum in enigmate qđ nō dum facie ad faciem valet vllatenus intueri. Diuina sunt ꝛ nisi erptis prorsus incognita q̄ effamur quōvidelicet in hoc mortali corpe fide adhuc hñte statū ꝛ necdum ꝓpalata ꝓspicui substātia lumis interni pure interdum ꝓtēplatio vitatis ptes suas agere

ītra nos vel ex pte p̄sumit. ita vt liceat vsurpare alicui nostrū. cui hoc datū desup fuerit illō apli Nūc cognosco ex pte. Itez ex parte cognoscim⁹ ⁊ ex parte pphetamus. cū aūt diumitus aliquid raptim. ⁊ veluti in velocitatē chorusci lumīs interluxerit mēti. spū excedēte. siue ad tempamētū nimij splēdoris. siue ad doctrine vsuz otinuo nescio vñ assunt imaginatorie quedā rerū inferioꝝ similitudines. infusis diuinit⁹ sensibus accōmodate. q̄bus quodāmō adumbratus purissim⁹ ille ac splēdidissim⁹ ☧itatis radius. ⁊ ip̄i aīe tolerabilior fiat. ⁊ quibus cōmunicare illum voluerit capabilior. Existimo tñ ip̄as formari in vobꝭ sctoꝝ suggestiōibus angeloꝝ sicut ecōtrario cōtrarias ⁊ malas ingeri īmissiōes p angelos malos dubium nō est. Idē. lxij. Can̄. ſmo. qui incipit Colūba mea. Felix mens q̄ sibi in hac maceria frequēter cauare studuit. sed que in petra felicior. Licet quidē cauare ⁊ in petra. sz ad ꝺ purioze mētꝭ acie op⁹ est ⁊ vehemētiori oino intētiōe. etiā ⁊ meritꝭ potioribꝰ scitatis Et ad ꝺ q̄s idone⁹? Nēpe ille qui dic̄. In p̄cipio erat ☧bū ⁊ ☧buz erat apud deū ⁊ deus erat ☧bum. Nōne tibi videtur ip̄is se ☧bi penetralibus īmersisse. ⁊ de abditis pectoris quādam eius intime sapie sacro sanctam eruisse medullam? Sz in petra quanto difficilius cauatur. tanto suauius quod inde eruis sapit. Nec ve

rearis illud qđ scriptura minatur scrutatoribus maiestatis. tm̃ affer purũ ꝛ simplicẽ oculũ. nõ oppримeris a gl̃ia sz admitteris nisi nõ dei sz tuam quesieris gloriã. Alioq̃n sua quisq; opprimitur. non dei gloria: dũ pcliuius in ista ad illã leuare ceruicẽ non cernit. Nimiꝫ graui cupiditate hac excussa secure fodeamus in petra in qua thesauri absconditi sapiẽtie ꝛ sciẽtie sunt. Sz si adhuc dubitas. audi ipsam petrã. Qui opant in me nõ peccabunt. Quis mihi dabit pẽnas sicut columbe ꝛ volabo ꝛ requiescã: Ibi inuenit requiẽ mansuetus ꝛ simpler vbi dolosus opprimit ꝛ elatus ꝛ cupid⁹ inanis gl̃ie. nõ opprimit qui nõ scrutator ẽ maiestat] sz volũtatis. Nã qđ maiestati attinet interdũ quidẽ ꝛ in ipam intẽdere audet. sz q̃si admirãs nõ quasi scrutãs. sz si q̃n p excessuz rapi in illã ꝛtingat. digit⁹ dñi ẽ iste. dignãter leuãs hominẽ. nõ hoĩs temeritas insolẽter dei alta persuadens. Cũ ergo apls raptũ se memoret vt ausum excusct. quisnam alter p̃sumat mortaliũ huic se diuine maiestatis horrendo scrutinio propr̃ys intrare conatibus. ꝛ importuuus contemplator pauẽda irrumpere in archana: Scrutatores proinde maiestatis tanq̃ irruptores dici reor. non qui rapiuntur in eã. sz qui irruũt. Ip̃i itaq; opprimuntur a gloria. ergo formidulosa scrutatio maiestatis. At voluntat] tã tuta q̃ pia q̃d nisi tota

diligẽtia scrutãdo instẽ sacramẽto gl̃ie voluntat̃ cui mibi pendum p oĩnia scio. Suauis gloria q̃ nõ aliũde q̃ de ipsius suauitatis ꝓtẽplatiõe pce dit q̃ de diuiciarum bonitate infinite miseratiõis intuitu. Deniq; vidim⁹ gl̃iam hãc quasi vnigeni ti a patre. totum nẽpe benignum ⁊ vere paternũ quod apparuit glorie in hac pte. Non me oppri met gloria ista. totis licet viribus intẽdentẽ in se ego potius impmar illi. Etem̃ reuelata facie spe culãtes in eandẽ imaginẽ trãsformamur cũ con firmamur. Absit aũt vt in gloria maiestatis ⁊ nõ magis in voluntatis modestia dei ab hoĩe cõformitas presumatur. Gloria mea hec est si vnq̃ de me audiero. Inueni hominẽ ꝑm cor meũ. cor spõsi/cor patr̃ sui. Iꝑm quale? Estote ait misericor des sic̃ pater vester qui in celis est misericors est. Hec forma quã videre desiderat cuꝫ eccl̃ia dicit Ostende mibi faciẽ tuã. forma pietatis est ⁊ mã suetudinis. Hãc cũ oĩni fiducia leuat ad petraꝫ cui similis est. Accedite inquit ad eũ ⁊ illumina/mini. ⁊ facies vestre non ꝓfundẽtur. Quo pacto humilis ab humili cõfundetur a pio sancta a mã sueto modesta? Non plane abhorrebit a puritate petre pura facies sponse. non magis q̃ a virtute ẏtus. a lumĩe lumẽ. Idẽ sup̃ euangelio Intra/uit Iesus in quoddã castellum ⁊c̃. Due iste soro res duas vitas amatoris pauptat̃ signãt. Qui/

dam cum martha solicitꝰ dño iesu duo pulmēta ꝓparāt.s.correctionē opis cum salsamēto ꝯritio nis.ꝛ opus pietatis cuꝫ ꝓdimēto deuotiōis. Di ꝙo qui cum maria soli deo vacant cōsiderantes q̄d sit deus in mūdo/quid in ḥoībus/q̄d in ange lis.q̄d in seipō.q̄d in reprobis ꝓtemplātur. quia deus qr mundi rector ꝛ gubernator/hoīm libera tor ꝛ adiutor.angelorꝫ sapor ꝛ decor.in seipō ꝑn cipium ꝛ finis. reproborū terror ꝛ error. in crea turis immutabilis.in angelis desiderabilis.in se ipso incōprehēsibilis.in reprobis intollerabilis Hucusq; Bern̄. In hac aūt maiestatis ꝓtempla tiōe quattuor modis speculamur.de quib' idem Bern̄.sic dic̄. Quattuor sunt ꝓtemplatiōis spes Prima ꝛ maxima ꝓtemplatio est admiratio ma iestatis.hoc requirit cor purgatum.a vicio libez atꝫ eroneratuꝫ a peccatis vt facile a supbia leuet ꝛ interdum quoqꝫ ꝑ aliquas morulas stupore ꝛ ertasi suspensum teneat adiuuantē.Secunda au tē necessaria est huic.Est em̄ intuens iudicia dei qui sane pauido aspectu dum vehementius ꝓcu tit mentē intuētis.fugat vicia/fundit ꝟtutes/in itiat ad sapīam.humilitatē seruat. Tertia ꝓtēpla tio occupatur vel potius ociatur circa memorīā bonorū ꝛ ne dimittat ingratum.solicitat memorā tē ad amorē bñfactoris. Quarta est q̄ retro sunt obliuiscens in sola quiescit expectatiōe repromiſ

sonꝫque cū sit meditatio eternitatis (siquidem q̄ ꝓmittūtur eterna sunt) longanimitati ac etiaꝫ ꝑ seuerātie dat vigorē. Hucusq; Bern. Et hoc de ꝯtēplatione maiestatis dei sufficiāt ad presens.

¶ De modo viuendi in actiua vita. ¶ Jtē aucītas Bern. bona. Cap. lv.

POst q̄ vidimus de exercitio vtriusq; vite. s. prime partis actiue ꝛ etiā ꝯtemplatiue ꝛ de generibus ipius cōtēplatiue. Restat videre quēmodū tenere valeamus vt in ipam possimus facilius introduci ꝛ eā efficacius adipisci Scire ergo debes q̄ prima pars actiue req̄rit socialem inter alios ꝯuersationem. sicut ꝯtēplatio solitudinē. iō aūt in actiua cōuersandum est inter alios. qꝛ melius ꝛ citi' quis ꝑ positū suū ꝯsequitur. Erubescit em̄ inter alios de vicijs q̄ habz. ꝛ ō virtutibus quas nō habz. ꝛ ideo in vtriusq; se corrigit. qō in solitudine nō ꝯtingit. qꝛ in ea nec ipe q̄nq; ꝑpēderet. nec esset q̄ corrigeret nec cora quo erubesceret. Propterea proficit in correctiōibus ꝛ moribus alioꝝ cū est in ꝯgregatiōe. conat em̄ vitare defectus de q̄bus alij corripiūtur ꝛ displicēt. ꝛ adipisci ꝛtutes in q̄bus alij cōmendant ꝛ placēt. Sic ergo te facere oportet donec fuer] i actiua vt caute obſues ꝛ vites tua

ꝛ alioꝝ vicia ꝑm modū ſuprādictū in pluriꝫ lo
cis marie in exercicio actiue. Conſidera diligen
ter q̄ ibi dicta ſunt ꝺ ꝟtutibus ꝛ vicijs. ꝛ ꝑm ea
viuere ſtude quō teipſam examinare ꝛ ad ꝟtutes
alioꝝ aſpicere debeas ꝛ imitari. ꝛ exinde �herili
ari ꝛ in timore ſp manere. qꝛ tu ſine ꝟtutes non
habes. Sic ꝙ docet Ber. ſ. liiij. Cañ. Nō ſine cā
ab beri ꝛ nudiuſterti? inuaſit me lāguoꝛ animi: ꝛ
mēt] hebetudo inſolita q̄dā inertia ſpūs. Curre
bā bñ-ſz ecce lapis offenſiōis in via ipegi ꝛ coꝛ
rui. ſuꝑbia inuenta eſt in me. ꝛ dñs declinauit in
ira a ꝑuo ſuo. Hinc iſta ſterilitas aie mee ꝛ deuo
tiōis inopia quā patioꝛ. Quō ita exaruit coꝛ me
um-coagulatū eſt ſic̄ lac-factū eſt ſicut terra ſine
aq̄. nec cōpungi ad lachrymas q̄o. tāta eſt duri
cia coꝛdis meditatiōes ſolitas nō inuenio: Ubi
illa inebriatio ſpūs: vbi mēt] ſerenitas. ꝛ paꝛ: ꝛ
gaudiū in ſpūſctō: Jō ad opus manuum piger
ad vigilias ſomnolētus. ad irā p̄ceps. ad odiuꝫ
ptinat. lingue ꝛ gule indulgētioꝛ. ſegnioꝛ ꝛ obtu
ſioꝛ ad p̄dicatōes. ꝙeu oēs mōtes ī circuitu meo
viſitat dñs. ad me aūt nō appꝛopinquat. Nā ali
um q̄dē intueoꝛ ſingular] abſtinētie. aliū ꝟo pa
tiētie admirāde. altū aūt ſumme �herilitat] ꝛ man
ſuetudis. aliū mkre mie ꝛ pietat]. illū ī ꝙtēplatiōe
frequent excedere. hūc pulſare ꝛ penetrare celos
oꝝonū iſtātia. alioſq; ī alijſ p̄minere ꝟtutiḇ. ꝙos

inq̄ considera oēs feruentes/oēs deuotos/oēs in tp̄o vnanimes/oēs in donis celestibus ⁊ gratia affluentes tanq̄ spūales. Reuera montes q̄ a dño visitantur. ⁊ sponsum in se salientē frequēter recipiunt. ego autē hoz̄ū in me inuenio nihil. Quid me aliud putē q̄ vnū e montibus gelboe. qnē p̄terit in ira ⁊ in indignatiōe sua ille ceteroz̄ oīm benignissīnus visitator? Filioli hec cogitatio tollit extollentiam oculoz̄ū. cōcillat gratiam. viā sponsi saltibus p̄parat. Volo vos non pcere vobis sed accusare vosmetipsos quotiens forte in vobis vel ad modicum tepere gratiā. virtutes languescere deprehenditis hoc facere hois est. q̄ curiosus circūspector est sui ⁊ scrutator viarum suarū ac studioz̄um. atq̄ in oīnibus semp suspectum habet arrogantie viciū ne surrepat. In veritate didici nil eq̄ efficax eē ad gratiā pmerendā. retinendā. ⁊ recuperandā q̄ si oī tpe coz̄ā deo inueniaris non altus sapere sz timere. Beatus hō qui semp est pauidus. Idem in epla ad fratres ō monte dei. Discito tibi p̄esse ⁊ vitā ordinare. mores cōponere te metipsum iudicare. ⁊ temetipsus apud temetipsus accusare. sepe etiā ꝺdēnare nec impunitum dimittere. sedeat iudicās iusticia/stet rea/⁊ temetip̄m accusans ꝺscia nemo te plus diligit/nemo fidelius iudicabit. Mane p̄terite noctis fac a temetip̄o exactionē ⁊ vēture diei tu tibi

indicito canonē. Vespere preterite diei rationem erige ⁊ supuenientis noctis fac indictionē. sic distrito nunq̄ aliunde lasciuire vacabit. Singulis horis fm cōis instituti canonē sua distribue exercicia, cui spūalia spūalia, cui tpalia tpalia. in quibus sic exsoluat oīne debitum spūs deo, corpus spūi. vt si quid fuerit intermissus. si q̄d neglectus si quid impfectū suo mō, suo loco, suo tpe, nō habeat impunitum siue irrecōpensatum. Idē sermone de tpe. lxxiiij. ℔. Quātū putas. Ego illos admiror q̄tus ⁊ vereor in corde meo q̄tū amplector charitatis affectu. qui velut nescientes eos quos secū quotidie videt vnū forte aut duos vel etiam plures quos in maiori feruore spūs videt sibi ceteris eligūt. ⁊ cū ipi fortasse meliores sunt semper tū sibi ꝓponūt. ⁊ ꝓponunt sancta in dīe studia ⁊ exercitia corpalia seu etiā spūalia. Ve inq̄t vnus ex nostris q̄ monachū in vigilijs vnū cōsideraui. in quo. xxx. ℣tutes innumeraui q̄rū vir vnā tu me īuenio ⁊ fortasse nullā. Ille tantā habebat q̄tum hic ipa religiose emulatiōis humilitas. Hic itaq̄ fructus sit mei sermōis vt alioꝛa semp attēdas. q̄ in eo ꝓstat plenitudo humilitatis. Nā si forte in re aliqua maior tibi fratre alia tibi gratia collata videt. ſz si in multis. si bonus emulator fueris. iudicare te poteris inferiorem. Quid si forte laborare aut ieiunare plus isto po-

tēs. ꝛ ille patiētia supat. hūilitate p̄cedit. supemi net charitate. quō tota die circa illud qđ videris hr̄e inspiēti cogitatiōe ỽsaris. Esto magꝫ solici⁊ tus vt scias qđ desit tibi. hoc eñ meliꝰ. Hucusqꝫ Bern̄. Vides q̄ magnū est circūspicere ꝛ exami⁊ nare scip̄m ꝛ etiā alios vt in suā vtilitatez moꝛes eoꝝ ꝓuertat. In hoc tgit̄ te multū exerceas dum fueris in actiua sp tenēdo charitat̄. hūilitatis ꝛ pietat̄ obseqa. Sup oia ỽo teneas meditatiōes vite xp̄i ꝛ or̄onem. qꝛ in vtrisqꝫ miro mō illumia ber̄ circa vicia ꝛ ỽtutes. ꝛ sup oia alia exercicia in eis ad puritatē animi ꝓficies. ad quā tot̄ viri bus te intēdere opoꝛtet. qꝛ o ēs ỽtutes ꝓtinet vt diri. s̄. de ieiunio dñi. Et si bñ auctates. s̄. de ꝓtē platiōe posītas intelleristi. tāto q̄s maioꝛi purita te se munire dz. q̄to ad celsioꝛē ꝓtēplatiōez ascē⁊ dere cupit. Depurat̄ aūt aīa in meditatiōibus vi⁊ te xp̄i. ꝛ marie passiōis ip̄ius. vt habuisti. s̄. in ge neralibus ꝓtēplatiōibus er fmone. lxxij. Cant̄. Depurat̄ etiā in or̄one q̄ vicina ꝛ ꝓxima est ꝓtē⁊ plationi. ꝛ q̄ oratio laboꝛiosis sudoꝛibus impe⁊ trat. ꝓtēplatio amene quiescēdo deguſtat Et hec de modo vite actiue sufficiant.

¶ De modo viuendi in vita contem platiua. Capitulum. lvj.

Ita cõtemplatiua re/
ro aliter ⁊ lõge aliter te viuere opor
tet. Contẽplator cũ soli deo vaca/
re debet: ⁊ manere in solitudine sal
tem mẽtis. de q̃ habuisti. s̃. de ieiu/
nio dñi. Nihil igit ad eũ de aliquibus rebus cõi/
bus vel pprijs. nihil ad eũ de primis q̃tum ad
obseqa corpalia p illo tpe. sz arõne ⁊ deuotione
⁊ cõpassiõe intẽdit ad eos. Nihil etiã ad eũ de se
ipso. Omnia breuiter dz post tergũ pjcere ⁊ tãq̃
insensibilis ⁊ mortuꝰ esse vt soli deo vacare pos/
sit. nisi eũ necessitas implicet vel inuitũ. Oportet
cũ q̃ hãc sapiam discat in octo. vt habuisti. s̃. in
tractatu de ꝯẽplatiõibus ex fino. Bern̄. super
Can̄. xl. Oportet q̃ minorẽ actu. ⁊ taceat exem/
plo Marie q̃tũcũq̃ ⁊ quotiẽscunq̃ interpellet.
⁊ iplus exẽplo dimittat dñm rñdere ⁊ facere/vt
oñia dignatissime puidẽtie sue cõmittat. Super
his aũt audi Bern̄. more suo facũde loquẽtem.
Dicit cũ fmo. v. de assumptiõe dñe sic: Dz mar/
tha dũ agit formã bñ opant]. maria vo speciem
exp̃mit ꝯẽplantis. dũ sedet. dũ tacet. dum inter/
pellata nõ rñdet. sz tm̄ in dei vbũ toto ment] stu/
dio intendit. ac solam quã diligit gratiam diuine
cognitionis cetera respuens medullitus hausit.
forissq̃ vt insensibilis redditur dum intus ad cõ

tēplanda dei ſui gaudia felicíſſime rapiť. Et pau lopoſt. Non miremur quēpiam laborātez ⁊ bene operātem ſi aduerſus fratrē vacantē murmura re videamus. qz ⁊ hoc in b̄ euāgelio legim⁹ mar tham feciſſe aduerſus mariā. Q⁹ aūt maria mur murauerit aduerſus marthā eo q̄ eius actiōib⁹ implicari nollet-nuſq̄ oñíno repitur. neq; enim vtrūq; agere cōpetēter ſufficeret. ⁊ curis exterio ribus deſuíre ⁊ interius ſapie deſiderijs vacare De ipſa quippe ſapīa ſcríptū eſt. ⁊ qui minorať actu p̄cipiet illā Propterea maria ſedet īmotaq; manet. nec vult interrūpe ſilentij quietē ne iocun dam amittat ꝓtēplatiōis dulcedinē. p̄ſertim cum ipſum intus audiat dñm dicentē. Vacate ⁊ vide te qm̄ ſuauis eſt dñs Itē in ℞mōe. iij. de aſſumpti one eiuſdem. Putas in domo in qua x̄p̄s ſuſci pit. vox murmur⁹ audiet: Felix domus ⁊ btā ſp ꝓgregatio. vbi de maría Martha ꝓquerit. Nam Mariā marthe emulari; p̄ſus indignū prorſus illicitū eſt. Alioquín vbi legis mariā cauſantem. qz ſoror mea reliquit me ſolam miniſtrare. Abſit abſit. vt qui deo vacat. ad tumultuoſam aſpiret fratrū officialium vitā. Martha ſemp inſufficí ens ſibi ⁊ minus idonea videť. Alijſq; magis id opis qđ adminiſtrat optat imponi. Vide aūt p̄ rogatiuā Marie q̄ in om̄i cauſa habet aduoca tū. Indignať ſiquidem phariſeus. conq̄ritur ſo

ror ⁊ etiã discipuli murmurãt. vbiq; maria tacet ⁊ p ea loquitur xp̃s. Videat ergo maria quemad modũ vacet ⁊ videat qm̃ suauis est dñs. Videat inq̃ q̃ deuota mẽte. q̃ trãquillo sedeat aio. sec' pedes Jesu ꝓuidens aio semp in ꝓspectu suo. ⁊ verba ex eius ore excipiens. cui' affectus amabi lis. ⁊ eloq̃um dulce. Diffusa est em̃ gratia ĩ labijs eius. ⁊ ẽ speciosus forma p̃ filijs hoim. imo sup oẽs gloriã angelorũ. Gaude ⁊ gras age maria q̃ parte optimã elegisti. Beati em̃ oculi q̃ vident q̃ tu vides. ⁊ aures q̃ meretur audire quetu audis Beata plane q̃ venas diuini susurrij pcipis in silentio. in quo vtiq; bonũ est homini dñm expe ctare. Simplex esto nõ tñ sine dolo. sz etiã absq; multiplicitate occupationũ vt tecũ sit sermocina tio eius. cui' ⁊ vox dulcis ⁊ facies decora. Vnũ caue ne incipias abũdare in sensu tuo ⁊ velis pl' sape q̃ oportet. ne forte duz lucẽ sectaris impin gas tenebras illudente tibi demonio meridiano. Ducusq; Berñ. Vidisti qm̃ ꝓtẽplator debet oia dimittere occupatiões ⁊ exercitia corpalia. q̃ oc cupatio recte opponit vacatiõi. ⁊ est vnũ ꝺ maio ribus impedimẽtis q̃ possit bñe cõtẽplator. nam pluribus modis ipedit eũ. ⁊ nõ solũ cũ est in oc cupatione sz etiã postea. ⁊ primo reddendo men tem solicitã ⁊ inq̃etaz circa id qꝺ fecit vel facere habet ⁊ etiam relinquendo imaginationes ⁊ fan

tasmata que multum impediunt contemplātem.

¶ De quatuor impedimentis contē plationis. ¶ Capitulum.lvij.

NUnc vtiqz videam? que impediūt ꝓtemplationez. Sūt aūt ipedimēta eius q̄ttuor. de quibus sic dicit bern̄.tviij.Cañ. In b̄ archanū ꝓtēplatiōis ⁊ in hoc sanctuarsū dī-si quē forte nr̄m aliqua hora sic rapi ⁊ sic absconditi ꝓtigerit vt mūme aduocet aut ꝓturbet vel sensus egēs vl̄ cura pūgēs.vl̄ culpa mordēs vl̄ certe ea que difficilius amouētur irruētia imaginū corporeaz fantasmata.poterit q̄dē hic cū ad nos redierit glarī ⁊ dicere. Introduxit me rex in cubiculū suū. Ducuſqz Ber. Primū igit impedimētū dicit, q̄ est sensus egēs.scz corpis. Intm̄ em̄ aia ad corp⁹ afficit q̄ ea in aliqua sui pte vel sensu ōfectū notabilē patiēte ꝓtēplari nō delectat. Tpe igit infirmitat] nō ē loc⁹ ꝓtēplatiōnis nisi dn̄s faceret ō gr̄a spēali. Sike ꝓtigit cuz valida fames vl̄ sitis vl̄ frigus īminet vl̄ aliud corpis impedimētū. Scōz impedimētuz dic̄ q̄ ē cura pūgēs.i.solicitudo curaz ⁊ occupationū. ⁊ hoc sat] p̄t ex̄ clarz p auctates supra prīo positas. Idē etiā Ber.plurioꝝ ꝝbis narrās ipedimēta ꝓtēplatiōis in q̄rto sm̄one de assūptiōe dn̄e

Inter alia dic̄ ꝙ sic̄ puluis iniect⁹ i oculū corpa
lem ipedit visuz. sic cura terrenoꝝ actuū ocl̄m in
telligentie ꝓfundit atz a ꝓtēplatōe veri lumis ex
cludit. Tertiū ipedimētū dic̄ ꝙ est culpa mordēs
.i. pctm̄ ꝛ b̄ duob⁹ modis p̄t ꝓtigere. Primū cū
pctm̄ est i aīa. Scōo cū fuit ꝛ dletū ēp ꝓtritōez ꝛ
ꝓfessionē. sz in mēoria reuocat. vtrūqz em̄ ipedit
ꝓtēplationē. vt i codē ꝟmo. refert sic inter alia di
cēs. Q] sic̄ tenebre ipediūt visuz corpalē. sic pec-
catū cū est i aīa ipedit ipaz qz tenebrosa ē (sz ad
ꝓtēplādū req̄rit puritas ꝛ pulcritudo aīe) ꝛ sic
tūc nō ē loc⁹ ꝓtēplātiōi. Sil̄r sic̄ sanguis vl̄ hu-
mor ꝓcret⁹ fluens in ocl̄m ipedit visuz. sic pctm̄
cū redit i mēoriā influit in aīaz ꝛ ipedit visuz ei⁹
ꝛ ꝓpterea cauere debes tpe ꝓtēplatiōis cogitare
sup pctis. Oī q̄dē tpe nos dēm⁹ pctōres reputa
re. sz signāter nō debem⁹ cogitatōz nr̄az reflectere
sup aliquo vl̄ aliq̄bus pctis tpe quo volum⁹ ꝓtē
plari. Et de b̄ idez Ber. sic dic̄. lvij. f. Cañ. Da-
bem⁹ quoqz mariā ꝓtēplātē in tl̄ qui ꝓcessu lōgi
or] tpis coopāte gr̄a dei in aliq̄d mel⁹ ꝛ let⁹ pfi
cere poterunt qñ iā d̄ indulgētia p̄sumētes. nō tā
ꝟsari inter se soliciti sunt tristē imaginē pctōꝝ q̄ꝑ
certe in lege dei meditari die ac nocte insatiabili-
ter delectari. interdum etiā reuelata facie gloriaz
sponsi cum ineffabili gaudio speculantes in ean
dem imaginez trāsformātur ꝛ de claritate in cla-

ritatem tanq̃ a dñi spũ. Ducusq; Ben̄. Quartũ impedimẽtũ dicit q̃ sunt fantalmata corporea imaginũ. ⁊ hoc est difficilius aliis supradictis ⁊ ꝓpterea cõmẽdatur in tm̃ in hoc statu solitudo. Oportet em̃ ꝓtemplantez esse mutũ ⁊ surdum ⁊ cecũ vt vidẽs nõ videat. audiẽs nõ itelligat nec loqui dlectetur. hoc ẽ vt ita sit abstractus ab his trãsitoriis ⁊ ita deo ꝓiũctus q̃ in audiẽdo vidẽ do loquẽdo nõ minuat cursuũ suũ. sz fugiat quã tũ põt. ⁊ si qũ necessitas ad id cogit. nõ secum re portet imagines que ꝑ has feneſtras intrant ad animã nostrã. Vñ nõ debet ꝓtemplatiu⁹ sic acti uus obseruare mores alioꝝ ne inde fantasmata reportet. Multo ergo magis tu debes a secularí um collocutiõe cessare q̃tũcũq; ꝓiũcti sint vt in de te pluries monui. Si qñ etiã obediẽtia vel ne cessitas vel obsequiũm vel recreatio ad aliquid laborãdum vel operãdũ te impellit. fideliter faci as. sz nõ sic adhereas voluntate vel delectatiõe vt inde reportes imagines. ne postea deo vacãs impediaris. De quo sic ait Ber. rrr. c. ad fratres de mõte dei. Aliquid opandũ est manib⁹ q̃ iniũ gi solet. nõ tam q̃ aim delectãdo detineat ad ho rã: q̃ qõ spũalibus studiis delectationẽ ꝓfuet ⁊ nutriat in qno si remittat ad horã anim⁹ non re soluatur. vñ se facile mor vt ad seip̃m redeundũ visum fuerit erpediat absq; cõtrouersia inhẽrẽt

voluntatis absq; cōtagio cōtracte delectationis vel memorie imaginātis. Nō em̄ vir ꝓpter mulierem sz mulier ꝓpter virū nō spūalia exercitia propter corpalia, sz corpalia ꝓpter spūalia. ꝓptereā sicut viro creato collatū vel cōpatū est ei adiutoriuz simile sibi ex ipa ꝯois substātia. sic cū in adiutoriū spūalis studij necessaria sunt corpalia. nō tm̄ in hoc semp eque cōuenire videntur similitudine affinitate. Sicut meditari qđ scribat. vel scribere qđ legatur. Subdiualia tm̄ exercicia sic sepe etiā spiritū exhauriūt vt cum grauiori ruraliū operū exercitio sit magna contritio corpis vsq; ad cōtritionē vel humilitatē cordis. ꝛ fatigationis sue pressure exprimūt sepe vehemētioris affectum deuotiōis. Seruꝰ tm̄ bonꝰ ꝛ prudēs ad ocium sepe cōpat laborē. nec in euz dissoluitur. sz ꝑ eum magis in seipsuz colligitur q̄ semp pre oculis habuit nō taz quod agit sz qđ agendo intēdit ois cōsumatiōis attendēs finem. Ducusq; ber. Videsq; vigilāter cauere oportet ne in manualibus laboricijs animū occupes: Noui em̄ in hoc q̄tum impedimētum ꝺtemplatiōis incurres propter curā solitudinū. Et hec de impedimētis cōtemplationis dicta sufficiant. Ex quibus manifeste apparere potest q̄ sit nociua intricata curiositas. q̄ totā aīam inficit ꝛ facit inquietā ꝛ impurā Quā etiā nociua sit cupiditas ꝛ cōgregatio rez

⁊ per cõsequens q̄ sit p̄ciosissima bn̄dicta paup-
tas. q̄ aīam erpeditā ⁊ purā deo ꝯtinue repn̄tat.
Nō aūt te moueat vt. s̄. diri. q̄ ꝯtemplatiu⁹ pri-
mis nō intendit. nam intendit deo. ⁊ in eius dile
ctōe actiuū ercedit sed actiu⁹ ercedit ꝯtēplatiuū
dilectōe primi. De quo dic̄ Bern̄. lr. Cañ. Dico
aūt p gr̄am dei q̄ in nob̄ est ⁊ ficus non habere ⁊
vineas. Ficus q̄dez q̄ suauiores in moꝛib⁹ sunt
Vineas ꝙo q̄ spū feruētioꝛes. Oīs q̄ se int̄ nos
cōuer sociali terq̄ habet. ⁊ nō solū sine querela cō
uersatur int̄ fratres. sz etiaz cum multa suauitate
fruendū se oñibus p̄bet in oñi officio charitat̄.
Quid em̄? Illū vitē agere ficus ꝯuenientissime di
cā. iā q̄ vinee sunt seueꝛioꝛes nob̄q̄ suauioꝛes se
erbibēt in spū vehemēti agentes zelātes p̄ disci
plina vicia acerrime coꝛrpientes aptantes sibi
cōuenientissime vocem illam. Nonne qui oderūt
te dñe oderam. ⁊ sup̄ inimicos tabescebam. Itez
zelus domus tue comedit me. Et mihi quidez il-
li in dilectione primi. isti in dilectione dei emine-
re vidēntur. Vnde q̄ Bern̄. Vides q̄m contem-
platiui ad quos maxime spectat zelare p̄ do. pre
ferūtur actiuis in dilectione dei. hoc tm̄ discrete
intellige. quia nunq̄ ꝯtemplatiuus primi chari-
tatem omittit. sed ꝑncipalius intendit deo ⁊ se-
cundario primo q̄uis hocip̄um determinatiōnē
recipiat. Nam rudis ⁊ incipientis contemplant̄

est oino ꝑ strictius potest soli deo vacare ⁊ in solitudine mentis ⁊ etiam corporis si potest manere vt etiam zelum dei ⁊ seipsum ⁊ proximum vel zelo dei negligere videatur. cum ipsa solitudinis natura id requirat. ⁊ maxime quãdo sponsi visitatione ⁊ frequẽtia iocundatur. alias eñ de facile posset eradicari. ℭum ℣o iam pfectus ⁊ sublimatus est p longã contemplationis exercitium tũc pro deo fortiter zelat ⁊ p anime salute. vt habuisti supra ex ſmone Bern̄. xviij. Cañ. In hoc tractatu. sex quõ contemplatiua precedit secũdã partẽ actiue. ℭum ℣o necessitas imminet. quilibet contemplatiu⁹ quomõcũq; incipiens p charitate primi otium intermittit. Unde idem Bernardus sic dicit. l. Cañ. Orantes denicq; hominẽ deo loqui quis dubitet? Quotiens tamẽ caritate iubente abducimur ⁊ auellimur propter eos qui nostra indigẽt opera vel loquela quotiens piet e dit negociorum tumultibus pia quies. quotiẽs bona conscientia ponitur coder vt operi manuũ insudetur. quotiens administrandis terrenis iustissime ipsis supersedemus celebrandis missar solemnijs. Ordo preposterus. sed necessitas nõ habet legem. Ducusq; Bern̄.

ℭ Uita contemplatiua preferẽ actiue. Capitulum. lviij.

Uia ergo in precedē
ti auctate Bern̄.et ꝑmōe.lr. Cañ.
habuiſti q̄ ꝓtēplantes preferūtur
actiuis in dilectiōe dei.videl̄ q̄ cō-
tēplatiua p̄ferat actiue.De quo idē
Bern̄.ꝑmo v.d̄ aſſumptiōe dñe.ꝑmo incipit In
trauit Jeſus.ſic dicit.Quid tñ ſibi vult fratres
q̄ optimā partē Maria d̄r elegiſſe? Ubi iam erit
q̄ aduerſus eā pferre ſolemus.ſi q̄n forte admi-
niſtrantis Martbe turbationē in equalitate iudi
care voluerit. Melior eſt iniq̄tas viri q̄ bñfaci-
ens mulier? vbi erit illud. Si q̄s mibi mīſtraue-
rit bonorificabit eū p̄ meus.ꝛ illud.Qui maior
eſt veſtrū erit miniſter veſter? Poſtremoq̄ conſola
tio eſt laborāti quaſi in eius ſuggillationē partē
ſororis attollere. Unum igr̄ arbitror e duob?.vt
aut de electione maria laudet q̄ pars ipſa q̄tuꝫ
in nob̄ eſt ſit in oīibus eligēda.aut certe vt neu
trū defuiſſe dicat,nec in partē aliquaꝫ p̄cipitaſſe
ſn̄iam.ſꝫ ad obedientiā p̄ceptoris in vtrūlibet ſit
parata.Quis em̄ ſicut dauid fidelis egrediēs ꝛ
ingredīēs ad imp̄m̄ regē? Denicq̄ inq̄t. Paratuꝫ
cor meū nō ſemel tm̄.ſꝫ ꝛ ſecūdo:ꝛ vacare tibi ꝛ
primis miniſtrare. Nec plane ps optima q̄ non
auferet hec mens optima q̄ nō mutabit quocun-
q̄ vocaueris eā. Bonū em̄ acquirit graduꝫ qui

bene ministrauerit. forte meliores. qui bene vacauerit deo: opotimū aūt qui pfectus est in vtroq; Unū autē dico adhuc si tñ id de martha licet suspicari. Nonne eñ quasi occosam reputasse videt q̄ sibi dare petijt adiutricē: Sz carnalis est ꝛ oī no nō pcipit ea que sint spūs dī si quis forte vacantē aīam suam de vacatiōe redarguit. Audiat ergo optimā esse hāc ptem que maneat ineternū. Nūquid eñ nō rudis quodāmō videtur aīa que diuine ꝓtemplatōis penitus expers illam intrauerit regionē. vbi hoc vnū oīm opus. vnū sttudium. eadē vita: Item. rl. Cañ. Duo quedā in intētiōe quā sacīē aīe dixim⁹ necessario requiruntur: res ꝛ causa. id est. q̄d intendas ꝛ ꝓpter quid. Ex his sane duobus aīe vel decor vel difformitas iudicatur. Et infra. Porro intendere in aliud q̄ in deū. tñ ꝓpter deū nō ociū marie sed marthe negociuz est. Absit aūt vt quebmōi est quicq̄ dixerim illā habere difforme. nec tñ ad pfectuz affauerim pueniſſe decoris. Quippe que adhuc sollicita ē ꝛ turbata erga plurima. ꝛ nō p̄t terrenor actuū vel tenui puluere nō respergi. Quē tam cito faci leq; detergeret vel in hora sctē dormitiōis casta intentio ꝛ bone ꝓscie interrogatio in deū. Igitur solū inquirere deū ꝓpter ip̄m solum hoc plane ē vtrāq; biptite intentionis faciē habere pulcerrimā. atz id primū ac speciale spōse cui merito sin

gulari ꝓrogatiua audire ɔuenſat. pulcre ſunt ge-
ne tue ſicut turturis. Idez in epla ad fratres de
monte dei. Solitudo ⁊ recluſio noīa miſerie ſunt.
Cella aūt nequaq̄ debet eſſe recluſio neceſſitat]
ſz domicilīū pacis ḥoſtiū clauſum nō latebre ſz
ſecretum. Cum quo eī deus eſt. nūq̄ minus eſt
ſolus q̄ cū ſolus eſt. Tunc eī fruit̄ gaudio ſuo.
t̄ ipſe ſuus eſt ad fruendū deo in ſe ⁊ ſe in deo.
Tunc in luce ṽitat] in ſereno mūdi cordis vltro
patet ſibi pura ɔſciētia. ⁊ libere ſe infundit affe-
cta ō deo mēoria. ⁊ vel illuminat̄ intellect⁹ ⁊ bo-
no ſuo fruit̄ affectus. vel libere ſeip̄m deflet hu-
mane fragilitatis defectus. ꝓpter hoc ꝑm form ā
ꝓpoſiti veſtri habitātes ī celis poti⁹ q̄ in cellis
ercluſo a vobis toto ſeculo totos vos incluſiſt]
cū deo. Idē in eadem epla. Ocium nō eſt vacare
deo. imo negociū negocioꝝ. Ducuſq̄ Ber. Dis
auctatibus videt̄ q̄ vita ɔtēplatiua preferatur
actiue: ⁊ etiā alias auctates habuiſti in hoc tra-
ctatu. que ad hoc ipm faciunt. ⁊ etiā ſupra ſub ca
pitulo quō dñs fugit oñ turbe voluerūt cū face-
re regē. et ꝑmo. xxxii. Cant]. Que aūt ſit maioris
meriti deus nouit. Credere tn̄ q̄ q̄ maiori amo-
re ferī magis meret̄. ſz in ɔtēplatiua videt̄ quis
magis affici ad amorē. ⁊ valde magnū eſt ſpecu
lari deum, frui deo, ɔuerſari cū deo. ⁊ eius ɔgno
ſcere voluntatē que ad ɔtēplatiuū ſpectant. Dec

em̃ est degustatio mercedis patrie q̃uis impfe-
cte t raro. Et hoc videtur tenere sancti. s. q̃ ꝓtē-
plativa sit maioꝛ meriti q̃ activa. Sz quicquid
sit. dñs vult de vtriscz. t sicut multa in vno coꝛ-
pore mẽbra nõ eũdẽ actũ habẽt, ita nos multos
in ecclesia multis modis dño seruire oportet. t nõ
oĩibus idẽ spũs dat. sz alij dat sm̃o sapiẽtie tẽ
Unuscuiscz igr̃ in ea vocatiõe in qua vocat⁹ est
maneat: t q̃ aptus est ꝓtẽplatiõi moꝛet in ea qui
ꝛo mĩsterio primoꝝ exerceat se in ipo. Nã t dñs
siẽ hic dixit ỏ maria. q̃ optimã partem elegit. ita
cũ petro suas oues recõmẽdauit sub sui amoꝛis
examine tribus et vicibus hoc impꝛessit. Et hoc
sensu põt intelligi qỏ Ber. scribit sm̃o. iij. in as-
sumptiõe dñe dicẽs. Suscipiat Martha dñm in
domũ cui nimirũ credita dispensatio est domus.
Suscipiãt ceteri coadiutoꝛes eius singuli p q̃li-
tate ministerij excipiãt xp̃m. seruiãt xpo. mĩstrẽt ei
in mẽbꝛis suis. Ille infirmis fratrib⁹. ille paupe
rtbus. ille in suscipiẽdis hospitib⁹ t pegrinis. q̃-
bus ita sollicit] circa frequẽs ministeriũ. Videat
Maria q̃ tũ ad dñm vacet t videat qm̃ suauis ẽ
dñs. Ducuscz Ber̃n. Tu igr̃ qꝛ status tuus illõ
exigit. ꝓtẽplatiuã totis viribus assume pꝛemissa
activa moꝛis. p quã pueniẽ ad ipam. Et gaude t
gratias age dño Jesu q̃ ad hãc te partẽ vocauit
quã optimã esse dixit.

¶ Ex tribus causis contẽplator reducit se ad actiuam. ¶ Item de eo q̃ fides sine op̃ib⁹ mortua est. Ca.lix.

QUãuis autẽ pluries supra tactũ sit q̃ cõtemplator soli deo vacare debeat ac cetera omittere. Bñ scias generaliter esse verũ. sz nõ sp̃. Nam tribus ex causis a iocunda ꝓtemplatiõe se ad tempus separat ⁊ se recipit in actiuã. Una causa est ꝓpter lucrum animarum vt habuisti .g. quõ ꝓtẽplatiua precedit secundã ptẽ actiue ex ꝑmonibus .xviij.⁊.lxij.Can. Dicit etiã idẽ Bern̄. sic.lxj.Can. Surge amica mea ⁊ spõsa mea ⁊ veni. Commendat sponsus multã dilectionẽ suam iterãdo amoris voces. Naz iteratio affectionis expressio est. Et q̃ rursum ad laborẽ vineaꝝ dilectam sollicitat. ostẽdit q̃ sit de aiarũ salute solicitus. Nam vineas aias esse iam audistis. Sponsam tamẽ nunq̃ vt memini in toto ℔ opere adhuc nominauit. nisi modo cũ ad vineas itur cũ vino charitatis appropiquat. Ducuscz Bern̄. Sciens ergo sponsa voluntatẽ sponsi zelantis aiarũ salutẽ. erit ad tẽpus videlicet cũ est necessariũ ad ip̃am operandaz. ⁊ postea redit ad ip̃am ꝓtemplatiõem. Alia causa intermittẽde cõ-

tēplationis est rōne officij imminētis. Nam cuꝫ
prelatus subditoꝝ necessitatibus intēdere habet
omittit hīc ꝓtēplatiōem. De quo idem Bern. de
seipso loquēs ad monachos suos q̄ q̄nq; nimiū
infestabāt eū sic dicit. Ihn. Can. Rara satis mihi
ad feriandū a supuenientibus ꝓcedit hora. suple
deo ne magis impatiētie exemplum videar dare
infirmis. pusillum em̄ dñi sunt in eum credentes
nō patiar vt ex me scandalum patiātur. non vtor
hac potestate. magis aūt ipsi me vtātur vt libet.
tantum vt salui fiant. parcēt mihi si non ꝑpercē
rint. ⁊ in eo potius requiescā si nō me inq̄tare ti
muerint ꝑ necessitatibus suis. gerā eis mozē q̄
ad potero. ⁊ in ipsis fuiam deo meo q̄diu fuero
in charitate nō ficta. Non queram q̄ mea sūt, nec
q̄ mihi est vtile iudicabo hoc solum deꝓcor vt
fiat acceptum eis fructuosumq; ministerium me
um si forte mihi er hoc inueniā in die mala mise
ricordiam in oculis patris eoꝝ. Idem ad vtran
q; cām de p̄dictis ſmone. lj. Can. sic ait. Locuor
vobis erpimentum meū q̄ erptus sum. si q̄n sa-
ne comperi ꝓfeciſſe aliquos vestrū er meis mo-
nitis. tūc nō piguit fateor curā ꝓtuliſſe ſmonis
ꝓpto ocio ⁊ quieti. Cum em̄ vbi gratia post ser
monē iracundus quispiā repitur mutatus in mi
tē. supbus in humilem. pusillanimis in fortem.
Porro mitis. humilis. fortis. in sua quispiā gra

tia excreuisse. & seipso melior factus esse ꝓgnoscitur. sz & q̄ forte tepebāt & languebāt circa spūale studiū torpētes & dormitātes ad ignitū eloquiū dñi referbuisse & euigilasse vident. & q̄ deserto fōte sapiētie foderāt sibi ꝓprie volūtatis cisternas nō valentes aquas ꝓtinere. ꝓpterea ad oīm̄e infunctuz grauato corde vel arido murmurabant. nullum in se habētes deuotōis humorē. Hi inq̄ cū deroze ꝛ̄bi & pluuia voluntaria quā segregauit deus hereditati sue refloruisse ꝓbant̄ in ope obedientie. facti in oīmbus voluntarij & deuoti. Non est dico vobis vnde subeat mentē quasi ꝓ intermisso studio iocūde ꝓtēplatiōis tristicia. cū talibus fuero circūdatus floribus atq̄ fructib⁹ pietatis. patiēter auellor ab infecūde rachel amplexibus. vt de Lya mihi eruberēt fructus profectuū vestroz minime ꝓsus pigebit me intermisse quietis ꝓ cura sinonis cū video in vobis germinare semen meū atq̄ augeri incremēta frugum iusticie vestre. Charitas em̄ q̄ nō querit q̄ sua sz id mihi iam dudum facile ꝓsuasit. nil. s. desiderabiliū meoz vestris preferre vtilitatibus Orare legere scribere meditari & q̄ sunt alia spiritualis studij lucra. hec arbitrarius sum ꝓpter vos detrimēta. Ducusq̄ Ber. ¶ Tertia causa intermittēde ꝓtemplationis est quādo more suo recedēte spōso non sentit anima solitas consolationes. Ha-

dit enim ꝛ redit sponsus pro suo velle prout ha-
buisti in capitulo.xxxvj.quomodo dominus fu-
git quando turbe ꝛc̄. Cum igitur recedit anima
languet ex desiderio eius.ꝛ toto conatu suo re-
uocat eum dicens cum sponsa in cāticis. Reuer
tere dilecte mi. Si nec tunc redit inuocat sodales
sponsi id est.angelos in auxilium suum ꝛ dicit.
Adiuro vos filie hierusalem vt si videritis dile-
ctum meum nūcietis ei quia amore langueo. Si
vero nec sic redire dignatur aīa sciens voluntā-
tem sponsi.reducit se in actiuam.vt vel sic fructi
ficet sponso. Non enim decet contemplatorē esse
desidiosum. Dicit igitur tunc sponsa. Fulcite me
floribus.stipate me malis.quia amore langueo.
De hoc sic ait Bernardus. Fidem florem. fru-
ctum actum intellige.nec incongrue vt oppinor
tibi videbitur si aduertas quomodo instar flo-
ris necessario precedentis fructus.bonūq; opus
fide oporteat preueniri alioquin sine fide impos-
sibile est placere deo. Paulo attestāte.magis au
tem eque ipso docēte. Omne quod non est ex fi-
de etiam peccatum est. Itaq; nec sine flore fructū
nec sine fide opus bouum.sed ꝛ fides sine ope-
ribus mortua est.sicut inutiliter quoq; flos ap-
paret vbi non sequitur fructus. Igitur ex bonis
operibus fides nō ficta radicabitur.recipiet cō-
solationem mens assueta quietis quotiens sibi

lux vt assolet ꝓtemplatiõis subtrahit. Quis enī nõ dico ꝓtinue ꝙz vel diu duz in hoc corpore manet lumine ꝓtemplationis fruitur? At quotiēs vt diri corruit a ꝓtemplatiua totiens in actiuā se recipiat. Inde nimirū tanq̄ e vicino familiari⁹ redditur in idipsum. qm̄ sunt inuicem cōtubernales he due. ꝛ cohabitāt pariter. Est quippe sororꝫ marie Martha. Neq̄ enī ꝛ si a ꝓtemplationis lumine cadit. patit tamen vllatenus se incidere tenebras peccati seu ignauiā ocij Sane in luce bone opationis se retinēs vt scias etiā opa lucem esse Luceat lux vra inquit coram hominibus qō nō dubium ō opibus fuisse dictū q̄ homines poterant intueri. Hucusq̄ Bern. De sunt igit tres cause ꝓpter quas ꝓtemplator a iocūda ꝓtēplatione recedit. ꝛ se recipit in actiuaz. q̄uis inuitus in hac vltima et dispensatione tamē diuina. ꝛ in qualibet earum aduertere potuisti et auctatibus Bern. q̄ ad tempus hoc facit ꝛ redit ad ꝓtēplationem. Unde hec ipsa sunt in argumentū q̄ contemplatiua p̄fertur actiue.

Ya deo gratias expediti sumus de tractatu ꝓtemplationis. Copiosa materia est ꝛ vtilis valde. in qua non solum de ipa contēplatione ꝙz de multis alijs ꝛ q̄si

de toto ſtudio ſpiritalis exercitij poteris edoceri. Igitur eam attēte diligere ⁊ diligēter ope adimplere coneris. nec tñ credas me tibi oīa in p̄dicto tractatu retuliſſe que berñ. inde tractat. ſed ſufficiant tibi que dicta ſunt. ⁊c̄.

¶ Quō dñs dixit iudeis ꝙ eccleſia deuolueretur ad gentiles ſub ſimilitudine cultoꝝ vinee qui filiū dñi ſui occiderūt. ¶ Capitulum. lx.

DOminus ac redemptor noſter zelās aīarū ſalutē ꝑ quibus venerat poſiturus ⁊ ſuam. oībus modis nitebatur eas ad ſe attrahere. ⁊ ō inimicoꝝ faucib⁹ extrahere. Unde q̄ñq; vtebat ſmōibus blandis ⁊ humilibus. q̄ñq; increpatorijs ⁊ duris. q̄ñq; exemplis. ⁊ ſimilitudinibus. q̄ñq; ſignis ⁊ x̄tutibus q̄ñq; minis ⁊ terroribus. ⁊ variabat modos ⁊ remedia ſalutis ꝑut expedire videbat ꝑ loco ⁊ tpe ac ꝑſonaꝝ audientiū varietate. In hoc aūt loco fuit vſus ꝓtra principes ⁊ phariſeos x̄bis dur⁊ exemplo terribili ⁊ adeo iuſto ⁊ x̄o ꝙ ipi iidem cōtra ſe tulerūt ſnīam. Proponit em̄ eis pabolā de cultoribus vinee q̄ nūcios dñi venētes ꝑ fructibus occiderūt ⁊ etiam ſiliū eius. Querēs aūt

gna pena digni essent puniri ab illo dño rñderũt. Malos male pdet. ⁊ vineã suã locabit aliis agricolis. Jesus hoc approbãs intulit sic. Auferetur a vobis regnũ dei. i. ecclia. ⁊ dabitur genti facienti fructus eius. i. gentilibus. et quib⁹ sum⁹ nos ⁊ vniuersalis ecclesia. Interposuit etiã eremplus de lapide angulari qui significabat ipsus. ⁊ debebat iudeos cõfringere. Et tũc illi intelligentes ꝙ de ipis parabola esset. nõ correcti sz magis irati sunt. qz eos excecauerat eor malicia. Tunc aũt aspice ipm in pdictis humiliter quidẽ sedentẽ iter illos phariseos. sz cũ auctate loquẽte ⁊ cũ ptate ⁊ vigore virtutis enũctiatẽ eis casus ppriũ.

¶ Quomodo voluerunt Jesum capere in sermone. ¶ Capitulum. lxj.

Sicut multis modis dñs Jesus nitebat operari iudeor salutẽ. ita ecõtrario illi oĩb⁹ quib⁹ potuerãt mõis conabãt ad ei⁹ õtractionẽ ⁊ interitũ. Cogitauerũt igit eũ õcipere sz õfecerũt scrutãtes scrutinio. Miserũt ãt et õliberato cõsilio discipulos suos cũ familiaribus herodis regis vt qrerẽt si liceat dare cẽsus cesari an nõ: Cogitabãt ei ꝙ et ꝺ eũ redderẽt erosus vel cesari vt turbe iudeor. quasi nõ posset nisi cõtra se rñdere. At ipe scrutator cordiũ cognoscẽs

eorū malicīā rñdít ꝙ q̄ ad deū ptinebāt deo. ⁊ q̄ ad cesarē cesari redderēt. vocās eos ipocritas. q̄ ẏbis blādis aīo fallaci loq̄bant. Illi ḡ sua ītētione fraudati cū ẏrecundia recesserūt. Cōspice igit attēte ip̄z vt. s. i gñali traditōe habuisti. ⁊ etiā ꝑsidera hic ꝙ non vult dñs ꝙ ꝑlati ⁊ dñi tpales in suo debito ꝺfraudētur. vñ pctm̄ est ⁊ inhibitū nō soluere pedagia ⁊ gabellas ⁊ decimas ⁊ datiua alia. q̄ p tpales dños debite ⁊ eq̄liter ordinātur.

¶ De ceco illuminato in hiericho ⁊ multa alia. ¶ Capitulum. lxij.

Enignissimus dominus qui ex nimia caritate ꝺ sinu patris p̄ nostra salute descēdit sciens ꝙ tp̄s sue passiōis instabat ad eandem ẏsus hierusalem se p̄ ipsa suscipienda parauit. quam ⁊ diuinitus tunc p̄ditis ſz nō intellexerūt eū. Cū igit̄ appropinq̄ret hierico cecus q̄dā sedēs iurta viā ⁊ mēdicās. cū intelligeret a turbis eū indetrāsire. fortit̄ cepit clamare miam. ⁊ licz̄ increparet̄ a turba nō ẏcecūdabat̄ nec tacebat. Ad cui⁹ fidē ⁊ feruorez̄ dñs ihs respiciēs fec̄ eū ad se adduci ⁊ dixit. q̄d vis vt faciā tibi? O dulcissimū ẏbū. q̄d vis vt faciā tibi? ⁊ cecus ad eū. dñe vt videā. Et pi⁹ dñs p̄cessit di-

cēs. Respice. ⁊ sic eum illumiauit. Cōspice ergo dñm Iesum ⁊ curialitatē eius diligēter. Et cōsi dera hic de ℞tute fidei ⁊ oōnis ⁊ ꝙ oōnis īpor tunitas non displicet deo. īmo placet. Simile ha buisti s̄ de chananea. ⁊ ipse docet in hoc codē ca. ꝙ optet semp orare ⁊ nō deficere. dās exemplum de iudice a quo vidua ex importunitate impetra uit qō petebat. Alibi etiaz dat exemplū de eo qui de nocte comodauit panes ex importunitate pe tētis. Et sic pseuerātibus in petitōe facit oīs q̄c quid iuste ac debite petūt a deo vt dicat singulis quid vis vt faciam tibi. ⁊ fac. īmo plus etiā sepe fac. ꝙ petat ⁊ ꝙ audeat hō petere. vt habes exē plū in zacheo. de quo infra primo dicem⁹. Igit p ꝓstanti hēas ꝙ q̄cquid fideleter ⁊ pseueranter petieris a dño obtinebis. Nec ℞ecūdari debes si cut nec ille cecus nec chananea nec zacheus ve recundati fuerūt petere gr̄as ⁊ eas obtinuerunt. Sic nec nos ℞ecūdari debem⁹ seruire deo ⁊ pec catuz deponere. ⁊ gr̄as nobis necessarias postu lare. Habere nāq; pudorē ⁊ ℞ecundiaz ptinet qn̄ q; ad magnā ℞tutē. ⁊ qn̄q; ad magnū vicium de quo sic dicit Ber. in li. de laude noue milicie. ca. xij. Est pudor adducēs pctm̄ ⁊ pudor adducēs glriaz. Bonus pudor quo peccasse aut certe pec care ꝓfunderis. Et licet oīs h̄uanus arbiter for te abs̄t, diuinum tm̄ tanto verecundius reuereris

aſpectū. q̄to verius cogitas illū plus q̄ hoīes
purū cē. tātoq; eū grauius offendi a pctōre. q̄to
conſtat longius eſſe pctm̄ ab illo. Hmōi ꝓculdu
bio pudor fugat opprobriū. parat glīaz. dū pec
catū oīno nō admittit aut certe admiſſum ⁊ peni
tēdo punit ⁊ ꝓfitēdo expellit. Sz cū glīa nr̄a hec
eſt teſti. ꝓſcie nr̄e. q̄d ſi quiſq; ꝓfiteri ꝓfunditur. ⁊
inde cōpūgit talis pudor pctm̄ adducit. ⁊ glīam
de ꝓſcia pdit. qñ malū qđ ex pfundo cordis con
pūctiōe conat expellere ⁊ pudor ineptꝰ ꝓſtrictor
labioꝝ oīno nō pmittit exire. O verecūdia expers
rōnis. inimica ſalutꝭ toti⁹ ignara honorꝭ ⁊ hone
ſtatis. ita ne verecundū eſt hoī vinci a deo: ⁊ pīn
de dicit Hūiliamini ſub potēti manu dī altiſſimi
Summū victorie genus dīne cedere maieſtati. ⁊
aūctati nr̄is eccl̄ie nō reluctari ſummꝰ honor ⁊
glīa. O puerſitas non pudet inq̄nari. ⁊ ablui pe
des pudet: ¶ Eſt pudor iurta ſapientem addu
cēs glīam ſi videlicz peccare pudeat vl̄ peccaſſe
⁊ ita vl̄ certa glīa nō carebit reducēte nimirū pu
dore quē culpa fugauerat. Idē. lxxxvj. Cañ. Ne
ſcio an q̄cq̄ gratius verecundia aduerti in morib⁹
hoīm queat. q̄ eſt certe oīm ornatus etatū. ſz tene
re gr̄a verecūdie intenerioꝝ amplꝰ ⁊ pulchriꝰ eni
teſcit. Quid amabilꝰ verecundo adoleſcēte: q̄ pul
chra hec ⁊ q̄ ſplēdida gēma morū in vultu ⁊ vi
ta adoleſcētꝭ: q̄ va ⁊ minime dubia bone ſpei nū

cía bone indolis inder. Virga disciplíne est illi q̄
pudēdis affectibus īminēs lubrice etat⁹ motus
actusq; leues cohercat ⁊ comprimat insoletes.
Quid itaq; turpiloqui ⁊ omis deinceps turpitu
dinis ꝟba fugitās: Verecūdia soror ꝓtinētie est
Nullū eq̄ manifestum indicium colūbine simpli-
citatis. ⁊ iō etiā testis innocētie. Lampas est pu
dice mētis lugiter vt lucens nil in ea turpe vl̄ in
decor residere attēptet. quod nō illa illico ꝓdat.
Illa impugnatrix malor ⁊ ꝓpugnatrix puritat⁹
innate. specialis q̄dā ꝓscie est. fame custos. vite
decus. virtutis sedes. virtutum primitie. nature
laus ⁊ in insignie totius honestatatis. rubor ipe
genaruz quē forte inuererit pudor quantum gra
tie ⁊ ōcor⁹ suffosso afferrevultui solet: Usq; adeo
germē animi bonū ꝟecūdia est. vt ⁊ qui male age
re non verētur. videri tñ ꝟecundantur. opa nimi-
rū tenebrarū ⁊ digna latebris occultātes. Quid
tā amicum ꝟecundo animo q̄ secretum: Denicq;
orare volentes iubemur intrare cubiculum vticq;
secreti gratia. Illud quidem ad cautelam ne pa-
lam orantib⁹ nobis laus humana. orationis fu-
retur fructum frustretur affectum. sed quid tā p-
prium ꝟecundie q̄ proprias vitare laudes. vita
re iactantiam: Quid tam indecoruz. maxime ado
lescenti q̄ ostentatio sanctitatis: Bona comita-
tio secure orationis si p̄mittas verecūdiaz. Duc

usq; Bern. Que aũt in hui' cecĩ cõsideratiõe ve niunt. potes cõsiderare de duob' alĩs cecis tũc a dño illumĩatis. s. qñ criuit de hiericho. Iste eñ fuit añ ingressum illmiatus. De illis aũt dicitur Matth. xx. ca. t Mar. x. vbi ponitur nomẽ vnius Nam eodem modo vt iste clamauerunt t respon sum t lumen a domino receperunt.

¶ Qualiter dominꝰ intrauit domuꝫ zachei. ¶ Capitulum. lxiij.

Um dñs Ihesus in grediens ciuitatẽ hiericho ambu laret p eã zacheus princeps pu blicanorũ hoc audiens t deside rans vehementer eum videre. nec valẽs ppter mltitudinẽ turbe. qꝛ statura pusill' erat. afcẽdit in arborẽ sicomoruꝫ. vt vl sic eũ videre posset. Ihesus aũt cognoscẽs t acceptãs fidẽ t desideriũ ei'. dixit. zachee festi nãs descẽde. qꝛ hodie ĩ domo tua optet me mane re. Tũc ille descẽdit t euꝫ cũ maꝝ gaudio t reue rẽtia suscepit. ac ei ouiuiũ magnũ ꝓpauit. Vidi sti curialitatẽ dñi iesu. Plus dedit zacheo q̃ ipe desideraſſet. dedit ei seipsum. qđ ille ausus petere nõ fuisset. Hic igit habes de vtute oratiõis. Nã desideriũ maxima vox est t magna oratio est. Et ideo dicit ꝓpheta. Desideriũ pauperũ exaudiuit

dñs ꝑpa.cor.eoꝝ audiuit auris tua. Et Moysi dixit dñs.Quid clamas ad me-cū ipse ore tūc taceret sꝫ corde loq̄ret: Conspice ergo eū sedentez ⁊ comedētez cū illis pctōrib⁹ posuit se in medio mense cū zacheo.⁊ aliquē er illis honorās posuit in capite.familiariter ⁊ domestice ꝟsabatur vt eos ad se attraheret. Cōspice etiā discipulos libēter cū eisdez pctōribus ꝟsantes.colloquētes cum eis,⁊ eos ad bona opa ꝟfortātes. Sciebant eñ hāc esse voluntatē magistri sui,⁊ salutē eorum cupiebant.

¶ De ceco a natiuitate illuminato. Capitulum.lxiiij.

Um iret dñs Jesus hierusalem vidit cecū a natiuitate cuius nomē dr fuisse Ledonius ⁊ inclinās se humilis dñs fec̄ lutum de sputo ⁊ liniuit oculos eius:mittēs eū ad natatoriā syloe vt lauaret. Juit ille cecus ⁊ oculos lauit ⁊ lumē recepit. Qd miraculū fuit solēniter examinatū ab illis maliuolis. ⁊ cessit in ꝟfusionē ipor. Vide bistoriam euāgelij. qr satis plana ⁊ pulchra est. In p̄dictis aūt ꝟspice dñm iesum iuxta gñalem traditionē tibi datam.⁊ considera q̄ magna fuit huius ceci gratitudo.qr

ita viriliter ⁊ ꝯstāter defendit partē dñi ihesu ante ipōs ꝓncipes maiores iudeoꝝ. nec in vno verbo peꝯcit eis cū tñ adhuc nō vidisset dñm ibm.

Multuꝫ cōmendabilis est ℞tus gratitudinis ⁊ deo accepta. ⁊ detestabile vicīū ingratitudinis. De qua materia sic dicit Bernñ. ffmo. l. Cañ. Disce ad singula dona gratias agere. Diligēter inquit ꝯsidera q̄ tibi apponūtur: vt nulla videlicet dei dona a debita gratiarūactiōe frustrētur Non grādia. nō mediocria. nō pusilla. deniqꝫ iubemur colligere fragmēta ne pereāt. i. nō minima beneficia obliuisci. Nunqd nō perit qō donat ingrato. Ingratitudo ínimica est aīe. exinanitio meritoꝝ ℞tutū dispsio. bonoꝝ ꝓditio. Ingratitudo ē ventus vrēs siccās sibi fontē pietatis, roꝛē miscōie. fluenta gratie. Hucusqꝫ Bernñ.

¶ Quomodo dñs fugit de templo ⁊ abscondit se quādo iudei voluerunt eum lapidare. Capitulum. lxv.

Ece modo incipiūt mysteria passionis dñi. Unde raro ammodo auctes adducam vt circa passionē ⁊ eius preambula possez cōmodius īmorari. Duz ergo quadam vice dñs Jesus predicaret in tēplo. ⁊ dice-

ret inter alia. Si qs ſmonē meū ſuauerit mortē nō guſtabit in eternū. Et illis rñdētibus ergo tu es maior pr̄e noſtro abraam q̄ mortu' eſt. Dixit dñs Jeſus. Antec̄p abraā fieret ego ſuꝫ. Ex quo ꝟbo ſumētes occaſionē quaſi impoſſibile vt mē daciū loq̄ret. tulerūt lapides vt lapidarēt eū. Jp̄e ꝟo abſcondit ſe ⁊ exiuit ō tēplo. Nōdum em̄ venit hora paſſiōis ſue. Conſpice ergo bñ hic eum cū dolore vehemēti. quō dñs omniū ſic vilipēde bat̄ ab illis nequiſſimis ſuis. ⁊ quō volēs eorum furori cedere abſcondit ſe in aliquo loco templi poſt aliquā columnaꝫ vel inter aliquas p̄ſonas. Intuere ip̄m ⁊ diſcipulos meſte ⁊ inclinato capite tanq̄ imbecilles ⁊ debiles recedētes.

¶ Quō alia vice voluerunt lapidare Jeſum. Capitulum. lxvj.

Am quadam alia vice in feſto encenioꝝ. i. in feſto dedicatiōis tēpli dñs Jeſus eſſet i porticu ſalomonis: circūdederunt eum lupi illi rapaces cū furore mario ſtridētes dētibus ⁊ dicētes. Uſq̄quo tollis animas noſtras? Si tu es x̄ps dic nobis palam. At mitiſſimus agnus humiliter rñdit eis dicēs. Locuor vobis ⁊ non creditis mihi. Opera que ego

facio in nomine patris mei testimoniū phibēt de me. Conspice ipsum nunc bene pro deo ⁊ totum negocium. Ipse quidem eis humiliter loquebatur. Illi vero cum furore canīnis latratibus perstrepebant in eum ⁊ ex omni parte sic eum circūdabant. Tandem non potuerunt occultare veneīnum cordis. Acceperunt igitur lapides vt iacerent in eum. Sed dominus Jesus nihilominus blando sermone locutus est eis dicens. Multa bona opera ostendi vobis: propter quod eorum opus vultis me lapidare? Et illi inter alia. quia tu homo cum sis facis teipsum deum. Vide mirabilem insaniam. Ipsi volebant eum scire christum. ⁊ quia verbis ⁊ operibus hoc comprobabat. volebant eum lapidare. nec aliquam excusationem habere possunt. quin potuerunt ⁊ debuerunt credere dominum Jesum fuisse filium dei. Quia vero necdum venerat hora eius exiuit de manibus eorum: ⁊ recessit trans iordanem ad locum vbi Johānes baptizauerat. qui distat a hierusalem per .xviij. miliaria. ⁊ ibi stabat cum discipulis suis. Conspice ergo tam eum q̄ discipulos contristatos recedere. ⁊ eis compatere toto posse.

¶ De resuscitatione Lazari.

Capitulum. lxvij.

Resens miraclm val
de celebre multūq; solenne cū deuo
tione meditandum occurrit. ꝛ ideo
sic te attentaz exhibeas ac si pſens
fuisses his q̄ hic dicta vel facta fu
erūt. ꝛ libēter ꝓuerseris. nō solum cū dño Jesu ꝛ
discipulis eius. sz etiā cū ista bñdicta familia sic
dño deuota ꝛ a dño dilecta. s. Lazaro. Martha.
ꝛ Maria. Languēte igit lazaro sorores eius p̄
dicte q̄ familiarissime dño erāt. ad eū miserūt ad
locū in quē recesserat. s. trās iordanē. vt in supio
ri tractatu ꝓtinet dicētes. Lazarus frater noster
quē amas infirmat. Et amplius nō dixerunt. vel
qz hoc sufficiebat amāti ꝛ bñ intelligēti. vel qz ti
mebāt ipm ad se vocare cū scirēt maiores iudeo
rum insidiari eidē ꝛ cupe mortē eius. Dns autez
Jesus audito nūcio siluit p duos dies. ꝛ post di
xit discipulis inter alia. Lazarus mortuus est ꝛ
gaudeo ꝓpter vos qz nō eram ibi. Vide mirabi
lem bonitatē ꝛ dilectiōem dñi ac solertiā circa di
scipulos suos. Indigebāt adhuc maiori robore
ꝛ ỽtute. vnde ipse libēter opabat eoꝝ profectum
Redierūt igr̄ ꝛ venerūt ꝓpe bethaniā. Martha
ỽo cū sciuit exiuit ei obuiā: ꝛ pcidens ad pedes
eius dixit. Dñe si fuisses hic frater meus nō fu
isset mortuꝰ. Dns ỽo rndit q̄ surgeret. ꝛ ꝺ resu

rectione adinuicē tractauerūt. Postea ỹo mittit eā p Maria. Hāc em̄ dñs singularissime diligebat. Ipa ỹo vt sciuit/festina surrexit: ꝛ venit ad eum. ꝛ pcidēs similia ỹba martheꝫ dicebat. Dñs aūt Jesus videns dilectā suā afflictaꝫ. lachrymosam: ꝛ desolatā ꝺ fratre suo/nō potuit etiam ipse lachrymas ꝓtinere. Unde tunc lachrymatus est Jesus. Conspice nūc bñ ipm ꝛ illas. ꝛ etiā discipulos. An nō credis q ꝛ ipsi fuerūt lachrymati? Post aliquā morulam sic plorātibus cūctis dixit dñs Jesus. Ubi posuistis eum? Ipe em̄ hoc sciebat/ſꝫ more humano locutus est. Tunc ille dixerūt. Dñe veni ꝛ vide. ꝛ ducebāt eū ad sepulchrū Vadit igit dñs Jesus medius inter duas sorores ꝓsolans ꝛ ꝓfortās eas. Ipe ỹo tūc ꝺ sua ꝓsentia ꝓsolabātur/q quasi omis doloris ꝛ omis rei oblite in eū solūmodo intēdebāt. Cūq sic incederēt tres simul p viam/dicebat Magdalena. Dñe qualiter fuit vobis exquo recessistis a nob dolor vehemēs fuit mihi de vestro recessu. ꝛ nūc cum vos rediisse audiui magnū gaudiuꝫ habui. ſꝫ nihilominus timui ꝛ multū timeo. Scitis em̄ quāta machinant aduersum vos pncipes ꝛ maiores nostri. ꝛ ppterea nō fuimus ause mittere vt ueniretis. Gaudeo q ueniſtis/ſꝫ rogo vos pro deo vt caueatis vobis ab illoꝝ insidijs. Dominus aūt rñdebat. Non timeatis. qꝛ pater super

ꝑis prouidebit. Et sic colloquendo adinuicē ve-
nerūt ad monumētuz. Tunc iussit dñs Jesus ele
uari eo lapidem suppositum. sz contendebat
Martha dicēs Domine fetet: quadriduan⁹ em̄
est. O deus vide mirabilem amorē istarū sororuz
erga dominū Jesum. nolebant enim ꝙ fetor tan-
geret nares eius. Nihilominus tamē immo mul-
to magis dominus fecit lapidez eleuari. Quo fa
cto ipse dominus Jesus eleuatis oculis in celū
dixit: Gratias tibi ago pater quoniā audisti me.
ego autē sciebam quia semp me audis. sz ꝓpter
istos dico vt sciāt quia tu me misisti. Aspice nūc
bñ ipsum sic orantez ⁊ considera zelum eius ad
animarum salutē. Deinde clamauit voce magna
dicēs. Lazare veni foras. Et statim reuixit ⁊ psi
lit foras. ligatus tamē sicut fuerat sepultus. Di
scipuli vero ad domini preceptum soluerunt eū.
Qui solutus ⁊ etiaz predicte sorores genuflectē
tes gratias egerunt domino Jesu de tanto bñfi-
cio. ⁊ duxerunt eum ad domum suam. Stupuer̄t
autē qui sbi fuerant ⁊ hec viderāt ⁊ diuulgatū fu
it miraculum adeo vt multitudo magna a hieru-
salem ⁊ alijs partibus venirent ad videndum la-
zarum ⁊ p̄ncipes iudeorum se confusos reputā-
tes de ipso occidendo cogitauerunt.

¶ De maledictiōe ficus. Cap. lxviij.

Quãuis ſm fidē hiſto
ric maledictio ficus ⁊ preſentatio
adultere in templo credãtur fuiſſe
poſt aductum dñi Jeſu in hierusa
lem ſup aſello. qz tamen videt apti
us nil poſt ipm aductum meditari· niſi ō ſua ce·
na ⁊ paſſione. ⁊ earum circūſtantijs. iō cogitaui
iſta duo hic ponere. Cū igit dñs Jeſus vadens
ꝑ ſus hierlez eſuriret vidit ficū ornatā ⁊ pulchrā
ō foliis. ⁊ appropinquās ⁊ nō inuenies fic· .ma
ledixit ei ⁊ ſtatiz aruit ita vt mirarētur diſcipuli.
Conſpice igr cū ⁊ diſcipulos in ꝓdictis tuꝝ for·
mā gnalē. s. traditā tibi. Conſpice etiā qz myſti·
ce hoc factū eſt a dño. cū ſciret nō eſſe tps ficuū.
Per talem igr arborē virentē foliis intelligi pñt
ꝓbosi ⁊ loquaces ſine opibus. necnō etiā hypo·
crite ac ſimulati q̄ exteriorē apparentiā habētes
interius vacui ſunt ⁊ infructuoſi.

De muliere in adulterio apprehẽ
ſa. Capitulum. lxix.

Vigilabāt in malicijs ſu
ꝑ is peſſimi ꝓncipes ⁊ phariſei ꝝ dñm Je
ſum ⁊ ſollicite ptractabāt quō eū ꝑ aſtu·
cias ⁊ fallacias vincerent. ⁊ odibilem ppō red·

derēt. sed retorquebātur in eo sagitte eorum. Cū igitur q̄dam mulier fuisset in adulterio deprehē-sa. t ꝑm legē deberet lapidari. adduxerūt eam ad ipsum in templo q̄rētes q̄d de ipsa faciēdū esset quasi volētes eū ponere in ppleritatē. vt si legez seruādam diceret notaret de crudelitate t īmise-ricordia. si nō seruādam notaretur de iniusticia. Sapiens aūt dñs eoꝝ rethia cognoscēs. t declinare sciēs iclinauit se hūiliter. t digito scribebat in tra. vt dic̄ glo. q̄ scribebat pctā eoꝝ. Erat igit illa scriptura tāte ꝟtutis q̄ quilibz eoꝝ cognosce bat in ea pctā sua. Dñs aūt erigēs se. dixit. Qui sine pctō est vestrū. ꝑm? in illa lapidē mittat. Et iterū se inclinauit curialis dñs. ctiaz pro emulis t aduersarijs suis ne ꝟecūdarētur. At illi discessērūt oēs t euanuerūt eoꝝ astucie. Mulierē autē monitā ne amplius peccaret dñs Jesus licēciauit Cōspice igit hñ ipm in oibus p̄dict fact t ꝟbis

¶ De conspiratione iudeorū contra iesum. Et de fuga eius in ciuitatez effrem. ¶ Capitulū. lxx.

APropinquāte tem-pore quo dñs Jesus disposuerat nostram redemptionē p effusionez pprij sanguis opari, armauit dia-

bolus satellites suos ⁊ acuit corda eoꝝ ꝓtra ihꝝ
dñm vsq; ad occisionē ipsius. ⁊ ex bonis opib⁹
dñi. maxie aūt ꝓpter suscitatiōem lazari magꝭ ac
magis accēdebant̄ tanq̄ magis inuidia tabescē
tes. Nō valentes igitur suū furorē ꝓtelare colle
gerūt pōtifices ⁊ phariseī ꝯciliū in quo caypha
pphetāte deliberauerūt ihm agnū innocētissimū
occidere. O prauū ꝯciliū. O pessimi duces ppli
⁊ ꝯsiliarij nequissimi. Quid agitꝭ miseri. q̄d vos
furor exagitat tātus: q̄ ordinatio est hec: que cau
sa occisionis dñi dei vestri. Nonne ipse in medio
vestrū est quē tamē nescitis ⁊ intelligit oia v̄ba
vr̄a. ⁊ scrutat̄ renes ⁊ corda. Sz sic fieri oportet
vt desideraſtis. in manibus vr̄is tradidit eū pat̄
suus ꝓ vos occidet̄-sz nō ꝓ vob̄. Ihē quidē mo-
riet̄ ⁊ resurget vt saluet ppl̄m suū-⁊ vos peribi-
tis. Diuulgatū fuit istud consiliū. sz sapiēs dñs
volens dare locū ire. ⁊ etiā q2 nondū erāt omnia
cōpleta. abiit in regionē iuxta desertū in ciuitatē
effrem. ⁊ sic fugit humilis dñs ante faciē neq̄ssi-
morum suoꝝ. Conspice ergo predictos nephari
os in suo ꝯsilio pessimo estuātes. Conspice etiā
dñm Ihesum: sikiter ⁊ discipulos recedētes tanq̄
imbecilles ⁊ paupes. Quid tu putas magdale-
nā dixisse: Sz ⁊ qualis animi mat̄ dñi Ihesu erat
cū sic eū recedere videret ⁊ audiret causam. quia
volebāt eum occidere. Potes hic meditari dñaz

ꝛ sorores eius tunc remansisse cum magdalena
et dominum Jesum eas omnes consolatas fuis
se de cita sua reuersione.

¶ Quomodo dominus Jesus rediit in bethaniam vbi maria magdale na vnxit pedes eius. ¶ Cap. lxxj.

SIcut in supioꝛib⁹ ad instructionem nostram dominus ie sus fugiendo vsus est pꝛudentia. ostẽdens ꝙ pꝛo loco ꝛ tempoꝛe fu roꝛem persequẽtium caute declina re debemus. ita nunc vtitur foꝛtitudine. quia de bito tempoꝛe emminente sponte reditvt se offerat passioni. et se in manus ipsoꝛum persequentium tradat. sicut alias fuit vsus temperantia cum fu git ꝺonoꝛẽ. quãdo turbe voluerunt cum facere re gem. ꝛ econtrario vsus est iusticia cũ voluit tan ꝙ̃ rex ꝺonoꝛari qñ ꝑꝑs cũ ramis arboꝛũ occur rit eidẽ. satis modeste tñ ipsum ꝺonoꝛẽ voluit. ꝛ ideo asellũ ascẽdit. vt hic refert Bernñ. in sermone diei oliuarum. Istis igitur quattuoꝛ virtutibus scz pꝛudentia. foꝛtitudine. temperantia ꝛ iusticia vsus est dñs virtutum pꝛopter nostram instructi onez. Dicunt aũt cardinales esse ac pꝛincipales quia ab eis oẽs alie ꝟtutes moꝛales descẽdunt.

nō igit estimādus est fuisse varius vel incōstās sicut nec aliquis alius qui ꝑm diuersos casus in diuersis ꝓtutibus se exercet. Redit igit dñs Jesus die sabbati añ diē palmarū in bethaniā que est ppe hierlm quasi ad duo miliaria. ⁊ ibi fecerunt ei cenam in domo symonis leprosi. sed ⁊ ibi fuerūt lazarus. martha ⁊ maria. Erant cū forte ꝙsanguinei vel multū domestici ciusdē simonis. Tūc añt maria fudit sup caput eius librā vnguēti pciosi. ⁊ ex eo vnxit ei caput ⁊ pedes. Et quod alia vice fecit in eadem domo ex ꝓritione. nūc faciebat ex deuottone. diligebat cū eum sup omnia ⁊ de obsequendo eidem satiari non poterat. Sed murmurauit de hoc proditor iudas pro qua dominus rndit ⁊ eā debito more defendit. nihilominus tū ꝓditor indignatus remānsit. ⁊ inde proditionis occasionem assumpsit. ⁊ die mercurii sequēti dominum Jesum pro. xxx. argenteis vendidit. Conspice igitur eum cenantē cum illis suis amicis. ⁊ conuersantē cum eis. illis paucis diebus. scilicet vsq; ad passionē suam. Sed amplius in domo lazari. domus nanq; ipius ⁊ sororis eius erat suū refugium generale. ibi comedebat de die ⁊ dormiebat de nocte cuz discipulis suis. Ibi etiam mater eius dña nostra cuz sororibus quiescebat. ⁊ multū ꝓnorabant eam omēs. ⁊ marime

magdalena semp sociādo cā.nec ab ea vllatenus discedēdo. Conspice ergo ipam dñam.qz stat timore pterrita ō dilectissimo filio suo nec se ab illo vllo tpe separabat.z cū dñs defendēs magdalenā a murmure pditoris dixit. Mittens hec vnguentū hoc in corpus meū ad sepeliendū me fecit. An nō credis q huius ybi gladius matris aiam ptransiret: Quid em̄ de morte sua poterat expressius dicere: Similiterz oēs alij stabāt perterriti z anxijs cogitationibus pleni colloquentes adinuicē vnus cū altero hincinde.more illorum qui habēt dura z aduersa tractare.z marie timebant qñ ibat in hierlm.qō faciebat quolibet die. Multa em̄ ab ista die sabbati vsq; ad diem cene locutus est iudeis.z opatus est palā in hierusalem.de quibus nō intendo referre nisi de aductu sup asello.ne meditatio ipius impediat Sumus em̄ in tanuis passionis. Unde totū tuū recollige spirtū ne ad alia sis distracta. vt tam ad hec mysteria q̄ precedunt q̄ ad ipam passionem mēte vacua curis.z valde puigil possis intendere.z interim libēter conuerseris in bethania cum predictis.

¶ De aduentu dñi in hierusalem sup asello. ¶ Ibidem quō ihesus dicit tribus modis fleuisse. Caplm. lxxij.

Requẽtabant mysteria īplebãtur scripture ꝙ dñs Jhm appropinquãte tpe quo zelabat remediũ mũdo ꝛferre ꝙ propꝛij coꝛporis passionez. Jgit die sequenti summo mane. s. die dñica parauit se ad eundũ in hierusalem nouo ⁊ inconsueto modo. sed sic fuerat ꝓphetatũ. Cũqꝫ pergere vellet mater pio affectu retrahebat eũ dicẽs. Fili mi quo vis ire: tu scis ꝛspiratiõem contra te factã. quõ vadis inter eos: Rogo te vt nõ vadas. Similiter ⁊ discipulis alijs videbat intollerabile ꝙ ibat ⁊ vt poterãt retrahebãt eũ. Dicebat magdalena non eatis magister ꝙ deo. Vos scitis ꝙ desiderãt mortem vestrã. Si vos itis in manus eoꝝ hodie vos capiẽt. ⁊ habebũt intẽtum suũ. O deus quõ diligebaut eũ. ⁊ quõ erat eis amarum quicquid lederet ipm. Jpse ho aliter disposuerat qui vniuersoꝝ salutẽ sitiebat: ⁊ rñdebat eis. Volũtas pris mei est ꝙ ego vadam. sinite nõ timeatis. qꝛ ipe defendet nos. ⁊ hoc sero huc redibimus illesi. Cepit igit ire. ⁊ illa parua comitiua sꝫ fidelis secuta est ipsum. Cum autem venit bethphage. s. in viculuꝫ quendam in medio itineris misit duos discipulos in hierusalem vt sibi adducerent asinã ⁊ pullum eius. alligatos i loco publico ad ministeria

pauperum deputatos. ¶Quo facto dominus Jesus primo super asinam ⁊ parum post super pullum būliter ascēdit. sup quos discipuli vestimenta sua posuerāt. Et sic equitabat dñs mūdi. ⁊ q̄ q̄ iustissimū foret eum honorari. honoris tñ tpe talibus dextrarijs ⁊ faleris vsus fuit. Conspice nūc bene ipsum. ⁊ vide quō in hoc suo honore vitupauit honorabilez pompam mūdi. Nō em̄ fuerunt hec aīalia frenis ⁊ sellis deauratis ⁊ faleris sericatis ornata more stulticie mūdialis. sed vilibus pannis ⁊ duobus funiculis cum esset rex regum ⁊ dñs dñorum. Turbe aūt cum sciuerūt ire rūt obuiam ei. ⁊ vt regez cum laudibus ⁊ canticl cū vestiū suarū ⁊ ramorū arborū stratione, ac letitia magna susceperūt eum. Immiscuit aūt cuz ista letitia fletū. Nanq; cū vidit hierusalez fleuit sup illā dicens. Quia si cognouisses ⁊ tu supple fleres. Et debes scire q̄ tribus vicib⁹ legim⁹ dominū Jesum fleuisse. Una de morte lazari. s. humanam miseriam Alia hic scilicet humanam ceecitatem ⁊ ignorantiaz. Hic enim̄ fleuit. quia non cognouerūt. tp̄s visitationis sue. Tertia vice fleuit in passione sua. scz hūamam culpā ⁊ malictā quia videbat q̄ passio sua oīmbus sufficiebat. ⁊ tñ nō oīmbus ꝓficiebat. quia nō reprobis ⁊ durl corde ac impenitētibus. Et de hac refert apl̄us ad Hebr. dicens. de tpe sue passionis. Quia cuz clamore valido ⁊ lachrymis exauditus est ꝓ sua

reuerentia. De his tribus vicibus habetur in tex
tu. sz ꝛ alias tenet ecclesia ꝙ fleuit. s. infantulus
ꝛ ideo cantat. Vagit infans inter arta posit⁹ pre
sepia. quod faciebat vt mysteriū incarnatiōis dia
bolo occultaret. Conspice ergo bene ipm nūc flē
tem. nam ꝛ flere deberes cum eo. Flet cm̄ largiter
ꝛ fortiter. quia non simulate sz vere dolebat cum
ipsis Unde corde amaro flebat illoꝝ periculum
eternale. Predixit etiam tunc ipsorum excidium
corporale. Conspice etiā discipulos qui diligen
ter vadunt iurta eum cū tremore ꝛ reuerētia. Ip
si sunt barones ꝛ comites sui domicelli ꝛ dextra
tores. Conspice etiā matrē cū magdalena ꝛ alijs
feminabus sequētes attēte post eū. Nec credere
debes ꝙ ipo flēte potuerūt mat ꝛ alij sui lachry
mas ptinere Intrauit ergo dns ihesus cū isto triū
pho ꝛ honore turbaꝝ in ciuitatē. de quo ciuitas
cōmota ē. Uenit aūt ad templū ꝛ eiecit emētes ꝛ
vendētes. Et hec fuit scda eiectio. Et stetit dns
Jesus publice in tēplo predicās pplo ꝛ rndēs
pncipib⁹ ꝛ pharisceis vsqz qi sero. Et licet sic ho
norat⁹ fuisset ab illis nō est inuētus aliqs q̄ eū etiā
ad bibendū inuitaret. Tota igit die ipe ꝛ sui circu
nauerūt ꝛ sero cū eis bethaniā redit. Conspice
ergo ꝛ nunc bene ipsum. qz valde humiliter vadit
per ciuitatē cū illis paucis qui sic honorifice vene
rat mane. Exquo potes cōsiderare ꝙ parum est

de mundano curādū honore. qui sic termīatur in breui. Potes etiā considerare quō magdalena ⁊ alij gaudebāt qñ honorabať a turbis. ⁊ mlto magis quando bethaniā redierunt illesi.

¶ Quomodo dñs Jesus mortez suā predixit matri. ¶ Capitulum. lxxiij.

Hic potest interponi meditatio valde pulchra ō qua tñ scriptura nō loqtur. Cenāte nanqꝫ dño Jesu die mercurij cū discipulis suis in domo Marie ⁊ marthe ⁊ etiā matre eius cū mulieribus in alia parte domus. Magdalena mīstrās rogauit dñm dicens Magister sitis mēor qꝫ facietis pascha nobiscū Rogo vos vt hoc nō denegetis mihi. Quo nnl latenus acquiescēte. sed dicente. qꝫ in hierusalem faceret pascha. Illa recedēs miro cum fletu ⁊ lachrymis. vadit ad dñam. ⁊ his ei narratis rogat vt ipa euz ibi in pascbate teneat. Cena igiť facta vadit dñs Jesus ad matrē ⁊ sedet cū ea seorsum colloquēs cū ea. ⁊ copiā ei sue pñtie pbens quā in breui subtracturus erat ab ea. Conspice nunc bene ipsos sedentes. ⁊ quō dña reuerenter eū suscipit. ⁊ cum eo affectuose morať. ⁊ similiter quō dñs reuerenter se habet ad eam. Ipsis igitur sic

colloquẽtibus. Magdalena vadit ad eos. ⁊ ad pedes eoꝝ sedẽs dicit. Dña ego inuitabam magi strũ vt hic faceret pascha ipe vero videt velle ire in hierusalem ad paschãduꝫ. vt capiatur ibi. Ro go vos vt nõ ꝓmittatis eum ire. Ad quem mater Fili mi rogo te vt nõ sic fiat/ sed faciam⁹ hic pa/ scha. Scis em̃ ꝙ insidie ad te capiendus ordina te sunt. Et dñs ad eã. Mater carissima volũtas patris est/ vt ibi faciaꝫ pascha. qz tps redemptio nis aduenit. Modo implebuntur oia que de me scripta sunt/ ⁊ facient in me quicqd volẽt. At ille cum ingẽti dolore hec audierũt. qz bene intellere/ rũt ꝙ de morte sua dicebat. Dicit igit mater vir valens ẏba formata ꝓferre. Fili mi tota cõcussa sum ad vocẽ istam. ⁊ coꝛ meũ dereliquit me. Pro uideat pater. quia nescio quid dicã. Nolo sibi cõ tradicere. sꝫ si sibi placeret. rogo eum vt differat ad pñs/ ⁊ faciam⁹ hic pascha cũ istis amicis no stris. ipe ẏo si sibi placebit poterit de alio mõ re/ dẽptionis sine morte tua ꝓuidere. quia oia possi bilia sunt ei. O si videres inter hec ẏba dñaꝫ plo rãtem/ modeste tñ ⁊ plane/ ac magdalenam tanq̃ ebriaꝫ de magistro suo largiter ⁊ magnis singul tibus flentẽ forte nec tu posses lachrymas conti nere. Considera inquo statu esse poterant qñ hec tractabant. Dixit em̃ dñs blãde ꝓsolãs eas. No/ lite flere, scitis ꝙ obedientiam patris me implere

oportet. ſz pro certo cõfidite: q; cito reuertar ad vos ⁊ tertia die reſurgã incolumis. In monte igi tur ſyon ſm voluntatẽ patris faciã paſcha. Dic aũt magdalena ergo nõ poſſumus eũ hic tene re. ſinus ⁊ nos in domo noſtra in hieruſalez. ſed credo q; nunc̃ habui paſcha ſic amarũ. Acquie uit dñs: q; ⁊ ipe in dicta domo facerẽt paſcha.

¶ De cena dñi. ¶ Itẽ de menſa ⁊ modo ſedendi in menſa. ¶ Exemplum quinq; vtutũ chriſti in cena. ¶ Itez quinq; ex ſermone dñi. Cap. lxxiiij.

Dueniẽte iam ⁊ imi nẽte tpe miſerationũ ⁊ miſericordi arũ dñi Jeſu quo diſpoſuerat ſal uã facere plebez ſuã ⁊ eã redimere nõ corruptibili auro ⁊ argẽto ſed p cioſiſſimo ſanguine ſuo voluit cenã facere cũ diſcipulis ſuis notabilem anteq̃ ab eis p̃ mortem diſcederet in ſignũ memoriale recordationis. ac etiã vt cõpleret myſteria que reſtabãt cõplenda. Fuit aũt hec cena magnifica valde. ⁊ magnifica ſunt q̃ fecit ibi dñs Jeſus. Ad que intuenda te cum ſumma attẽtione p̃ntem exhibe. q; ſi hoc digne ⁊ vigilanter feceri nõ patietur te curialis dominus redire ieiunã. ¶ Circa ip̃az igit quattuor

ꝑncipa'iter q̄ ſbī notabiliter facta fuerūt. medita da occurrūt. Primo ipſa corꝑalis cenatio. Secundo pedū diſcipuloꝝ per dn̄m ieſum ablutio. Tertio ſacramenti ſui ſacratiſſimi corꝑis inſtitutio. Et q̄rto pulcherrimi ꝑmonis per ipm cōpoſitio. De q̄bus ꝑ ordiné videamus. ¶ Circa ꝑmū attēde q̄ petr⁹ ⁊ Johānes iuerūt iuſſu dn̄i Jeſu ad quēdā amicū ſuū in montē ſyon. vbi erat cenaculum grāde ſtratū ad paranduꝫ paſcha. ⁊ dn̄s cū aliꝭ diſcipulis die iouis aduesperāte die ciuitatē intrauit: ⁊ ad ipm locum iuit. Aſpice nūc igit eū ſtantē in aliqua parte domus ⁊ colloquētē cū ſuis diſcipulis ſalubria: ⁊ interim in cenaculo parabat ꝓ eis ꝑ aliquos de. lxxij. diſcipulis paſcha. Legit nanq; in legēda ſcti Marcialis q̄ ipe cū aliq̄bus de. lxxij. diſcipulis fuit ipſo die ſero ad miniſtrādū dño ieſu q̄n lauabat pedes diſcipuloꝝ ſuoꝝ. Cuꝫ aūt eſſent oīa in cenaculo parata dilectiſſimus Johānes q̄ ſollicite ibat ⁊ redibat ad parādum ⁊ iuuāduꝫ in preparatione prefata. venit ad dn̄m Jeſum dicens. Dne vos poteſtis cenare quando placet vobis. quia oīa ſunt parata. Conſpice nūc bene ⁊ moroſe oīa que dicūtur ⁊ fiāt quia viſceroſa ſunt valde. nec abbreuiāda ſunt ſic cetera domini Jeſu facta. ſꝫ potius dilatanda. In hoc igitur eſt maxima vis omniū meditationum de ipſo. ſed ⁊

amoris istius magis. Propter excessiua insignia: que in hac cena facta fuerunt. Surgit ergo dñs Jesus & discipulicetus cum eo. Johānes vo ei⁹ lateri se iungēs ab eo se deinceps nullaten⁹ sepa uit. Nullus ei sic fideliter ac familiariter adhesit ei sicut Johānes. Nā cum captus fuit introiuit cū eo in atrium principis sacerdotum. nec in cru cifixione. nec in morte nec post mortē dimisit eum quousq; fuerat ipse sepultus. In hac autez cena iurta eū sedit. licet esset minor alijs. Intrant aūt cenaculum oēs. lauāt manus & circūstātes men sam deuotissime benedicūt. Aspice bene per sin gula. Scire aūt debes q; ipa mēsa erat in terra. & more antiquorū in terra sederunt ad cenaz. Erat aūt mēsa quadra vt credit. de pluribus tñ tabel lis. quā ego vidi rome in eccl̄ia lateranensi. & ego eam met mensurauī. Est aūt in vno quadro duo rum brachiorū & trium digitorū vel palmi vel ci tra. ita q; licet arte tñ in quolibet quadro vt credi tur tres discipuli sedebāt. & dñs Jesus humiliter in quodā angulo. ita q; oēs i vno catino comede re poterāt. Et propterea nō intellexerūt eū discipu li qñ dixit. Qui intingit mecum manū in parapsi de hic me tradet. quia oēs piter intingebāt. Benedictione igit facta p dexterā dñi. sedēt circa men sam. Iohāne sedēte iurta dñm Jesum xp̄m. Agu⁹ paschalis tunc eis defertur. Sed attēde q; dupli

eiter poteris hoc meditari. Uno mō ꝙ sedeant sicut iam dixi. Alio mō vt stent recti cum bacilis in manibus comedētes agnū cū lactuc] aggrestibus. ⁊ ita obseruātes q̄ in lege dñi mādant̄ dum mō postea eos mediteris sedere ad aliq̄d māducandum vt ex pluribus locis tertus potest colligi. quia nec iohānes recumbere supra pect⁹ dñi aliter potuisset nisi sedēdo. Delato ergo agno paschali asso. accepit eū verus ⁊ imaculatus agn⁹ scz dñs Jesus qui erat in medio illoꝝ tanq̄ ministrat. sciditq; eū in frustra. discipulis alacriter porrexit. ⁊ ad comedēdus ꝓfortat. Jpi ꝙo comedebāt. sed alacritatē nō capiebāt semp pauidi ne nouitas ꝓtra dñm fieret. Cenātibus aūt eis patefecit factum aptius ⁊ inter alia ita ait. Desiderio desideraui hoc pascha māducare vobiscum ante q̄ patiar. Un⁹ aūt vestrū me traditurus est. Hec vox in corda ipoꝝ vt gladius acutissimus intrauit. ⁊ comedere cessauerūt. aspiciētes seipos inuicē ⁊ dicētes. Nūquid ego sum dñe? Aspice nūc bene ipos ⁊ cōpatere tā dño Jesu q̄ ipis. quia in magno dolore sunt positi. Ipe aūt pditor ne videretur hec ꝙba ptinere ad ipm comedere nō cessauit. Johānes ꝙo ad instātiam petri q̄siuit ⁊ dixit. Dñe quis est qui tradet te? Et dñs Jesus tāq̄ singulari dilecto familiariter ei apuit. Johānes ꝙo stupefactus ⁊ cordialiter gladiatus ꝙsus eſt

se inclinauit ⁊ super pectus eius recubuit. Petro aũt dñs non dixit: quia vt dicit Augstin⁹. Si ipm sciuisset, dentibus pditorẽ discerpisset. Sed per petrum signãtur actiui. p Johãnem contemplatiui/vt dicit Aug⁹ in eadem Omel. euange. qd legitur in festo sancti Johãnis. Unde habes hic argumẽtum q̃ otemplatiuus non intromittit se de actibus exterioris. de ipsis etiã offensã dñi vindictam nõ expetit: sed gemit interius ⁊ p orationes se ad deũ conuertit. ⁊ fortius ei p contemplationem approximãs/eiq̃ inherẽs. omnia sue dispositioni cõmittit. Nam aliquãdo ipse cõtẽplatiuus ex zelo dei ⁊ aiarum exterius exit. vt supra plenius habuisti in tractatu d vita contemplatiua. Hic etiã habes q̃ nec ipse Johãnes dixit Petro/q̃uis ad ipius nutũ dñm quesiuisset. Ex quo potes colligere q̃ otẽplatiuus non debet secretũ sui dñi reuelare. Legitur aũt de beato Francisco q̃ reuelationes occultas non reuelabat exterius nisi quãtum fraterne saluti vrgebat zelus. vel supne reuelatiõis dictabat instinctus. Nunc igitur ospice dñi benignitatẽ quõ dilectũ suũ supra pectus suũ retinet tã benigne. O q̃ tenerrime se adinuicẽ diligebãt. Conspice etiã alios discipulos multũ mestos ad hanc dñi voces nõ comedẽtes. sz seinuicẽ aspicientes ⁊ sup his osiliũ capere nescientes. Dec d primo articulo suffi

ebant. ¶ Circa scōm vero diligēter attende. Dis nanq; sic se habētibus/surgit dñs Jesus a cena surgūt statim ⁊ discipuli ignorātes quo ire velit. Ipe aūt descendit cū eis in locum aliū inferius in eadem domo vt dicūt qui locū viderunt ⁊ ibi oēs sedere fecit. aquā iubet sibi afferri. ponit vestimenta sua. lintheo se precingit. ⁊ aquam mittit in peluim lapideā vt lauaret ipsoꝝ pedes. recusat petrus ⁊ totus stupefactus rem suo iudicio sic indecentem declinat. Sz audita xpi cōminatione sapienter ꝓsiliū mutauit in melius. Considera nunc bene singulos actus. ⁊ cū admiratione conspice que geruntur. Inclinat se summa maiestas ⁊ humilitatis mgr vsq; ad piscatoꝝ pedes stat incuruatus ⁊ genibus flexis. corā ip̄s sedētibus. Lauat ꝓprijs manibus abstergit. deosculatur q; omniū eoꝝ pedes. Sz ⁊ illud supereralat humilitatē q; ⁊ ipsi ꝓditori eadem obsequia ipe prebet. Sz o cor nequā ⁊ omni duricia durius si sic ad tantā humilitatez nō emolliris. si sic dominū maiestatis nō vereris. si sic vsq; ad ipsius semp tibi bñfici scmpq; innocētis seuis interitū Sz ve tibi miser. tu quidem obduratus quod cōcepisti parturies. nō tñ ipse. Sz tu peribis. Admiranda est ergo merito tāta humilitatis ⁊ benignitatis ꝓfunditas ⁊c. Hoc aūt cōpleto ministerio redit ad locū cene. ⁊ iterum recumbens. eos ad

suū exemplum imitādum ꝓfortat. Potes autem hic meditari q dñs Jesus exemplum dedit nob isto fero quinq magnarū virtutū. sc3 humilitat3 vt dictū est lauādo Charitatis. in sacramēto corꝓris. t in ꝑmone qui est monitis charitatis plenus. Patiētie. in sustinendo proditorez suum. t multa opprobria qñ fuit captus t ductus vt latro. Obediētie. in eūdo ad passionē suam t mortem et obedientia patris. Orationis in orādo in orto tribus vicibus. In hīs ergo ꝟtutibus eum imitari conemur. Et hec de scdo articulo ¶ Circa tertium ꝟo meditādo obstupesce illaz clarissimā dignationē. t dignatissimā charitatē qua nob tradidit semetipm. t reliquit in cibuz. Cum ergo lotis discipulorꝫ pedibus itez recubuisset volēs finē dare legalibus institutꝫ t sacrificijs t nouū incipe testamētū. scipm sacrificiū nouū facit. t accipiens panē oculos ad patrē eleuās. cōfecit altissimū sacrm corꝓris sui. t dās discipulis suis dixit. Hoc est corꝓus meū qd ꝑ vobis tradetur. Similiter t calicē dī. Hic est sanguis meus qui pro vobis effundet. Aspice nūc bene ꝑ deo. quō diligēter fideliter t deuote ꝑdicta facit. t manib3 ꝑprijs cōicauit illā dilectā t benedictaz familiā suam. Et tandē in amoris recordationē. subiungit dī. Hoc facite in meā cōmemorationem. Hoc est illud mēoriale qd aīam gratā cū ipsum susci-

plt mãducando vel fideliter meditãdo deberet totam ignire ꝛ inebriare. ꝛ in ipm dñm p amoris et deuotiõis vehemẽtia totaliter transformare. Nihil em̃ maius carius dulcius ꝛ vtilius nobis relinquere poterat q̃ seipm. Ipe nãq; quẽ in sacro sumim⁹ ille idẽ est qui de ṽgine mirabiliter incarnatus ꝛ natus. p te mortem sustinuit. ꝛ qui resurgens ꝛ gloriose ascendẽs sedet a dextris dei. Et ipse est qui creauit celũ ꝛ terrã ꝛ oĩa. ꝛ qui ea gubernat ac etiã moderat. Ipe est a quo ꝺpendet salus tua. in cui⁹ voluntate ꝛ ptãte est tibi dare vel nõ dare gliam paradysi. Ipse ẽ qui est in tali hostia modica oblatus. ꝛ tibi exhibit⁹. Ipe est dñs Jesus xp̃us filius dei viui. Et hec de tertio articulo. ¶ Circa quartũ vero ad oĩm cumulũ supeffluentẽ attẽde alia dilectiõis insignia. Facit eĩ eis fmõz pulcherrimũ plenũ dulcedine. ꝛ amoꝛ carbonibus ignitũ. Cõicatis nãq; discipulis ꝛ pessimo iuda. (fm augusti. sup̃ ps. xl. licet fm alios nõ fuerit in cõicatione) dicit ipi iude dñs Jesus. Quod facis fac citi⁹. Ille aũt infelix egrediens iuit ad ꝓncipes sacerdotũ. quibus eũ precedenti die mercurij vendiderat xxx. argenteis. ꝛ petijt ab eis coboꝛtẽ ad ipm capiendũ. Interim ꝺo dñs Jesus fecit discipulis dictũ fmonem. Ex cui⁹ ornata vtili ac veneranda magnitudine ãq; principaliter meditãdo assumo. ¶ Primũ

qualiter ꝑdlcēs eis discessum suū eos ꝯfortauit
Dicebat nanq;. Adhuc modicū vobiscū sum. sed
nō relinquam vos orphanos. Vado ⁊ venio ad
vos. Iterū aūt videbo vos ⁊ gaudebit cor vr̄m.
Dec ⁊ bis silia q̄ succincte ptrāseo dicebat eis q̄
corda ipoꝝ totaliter ptrāsibāt ⁊ penetrabāt. Nō
eiñ ꝺ suo discessu poterant aliq̄d tolerare. ¶ Se
cūdo circa fmonē mediteris qualiter cordialiter
⁊ instāter instruxit eos ꝺ caritate dilcēs pluribus
vicibus. Hoc est mādatū meū vt diligatis inuicē
Et in hoc cognoscēt oēs q̄ discipuli mei estis si
dilectionē habuerit] adinuicē. Et alia hmōi que
in tertu pleni⁹ poter] repire. ¶ Tertio circa fmo
nē mediteris quō monuit eos ad obfuātiā māda
torꝝ suoꝝ di. Si diligitis me mādata mea fuate⁊
⁊ si ꝓcepta mea fuauerit] manebit] in dilectione
mea. Et alia hmōi. ¶ Quarto circa fmonē medi
teris qualiter dat eis ꝯfidētiam cōtra tribulatio⁊
nes quas eis predicit esse venturas. Hoc mō in
mūdo pressuras habebitis. sꝫ ꝯfidite q⁊ ego vi⁊
ci mundū. Et iterum si mūdus vos odit. scitote
q⁊ me priorē vobis odio habuit. Mūdus q̄dem
gaudebit⁊ vos aūt ꝯtristabimini. sed tristicia vr̄a
ɣtet in gaudiū. ¶ Quinto circa fmonē ē meditā
dum qualiter ipe dñs tesus tandē aspiciēs in ce⁊
luꝫ se ꝯuertit ad patrē di. Pater fua istos quos
dediſti mihi. cum essem cū eis ego fuabam eos.

Nunc aũt venio ad te. Pater sancte ego pro eis rogo nõ p mũdo. t nõ pro his tantũ. sz p eis omnibus q̃ in me crediturí sunt p eos. Pr̃ quos dedisti mihi volo vt vbi ego sum t illi sint mecum. vt videãt claritatẽ meã. Et alia hmõi q̃ vere erãt corda scindẽtia. Virtũ certe quõ discipuli qui tã vehemẽter dñm Jesum amabãt ad hec ẏba subsistere potuerũt. Si ergo q̃ in hoc ꝑmone dicta st̃ attẽte discusseris t meditãdo ruminauer̃ diligẽter. t in eoꝝ dulcedine req̃euer̃ merito inardescere poter̃ ad tantã dignatiõez. benignitatẽ t puidẽtiã. indulgẽtiã t caritatẽ. t etiã ad alia per euz hoc sero facta. Conspice ergo eũ dũ loquit. quõ efficaciter. deuote t delectabilit loquẽs. impmit discipulis suis q̃ narrat. t pascit in amenitate aspectus ei⁹ atq; ẏbox. Conspice aũt discipulos quõ stãt mesti. capitibus inclinatis. lachrymantes. t suspiria magna dantes. plent sunt tristicia vsq; ad summũ. t ꝺ hoc ẏitas ipamet ferebat testimoniũ dl. Quia hec diri vob. tristicia ipleuit cor vestrũ. Inter alios aũt ꝑspice iohãnez eidẽ familiarius coherẽtez. qualiter attẽte t diligẽter aspicit hũc dilectũ suũ. t tenerius anriatus oĩa verba ei⁹ recolligit. Ipe em̃ solũmodo describẽs ea tradidit ẏe nobis. Int alia quoq; dic eis dñs iesus. Surgite eamus hic. O q̃nt⁹ pauor tunc in eos intrauit, nesciẽtes quo vl qualiter ire deberẽs

ꝛ de ipius sepatlõe plurimũ formidãtes. ꝛ nihilominus postea locut⁹ est eis cõplendo ymonem in alio loco cundo p viã. Conspice nũc discipulos euntes post eũ ꝛ cũ eo. quõ quilibet qui magis põt magis ei approximat. ogregatim pgẽtes. sicut moris ẽ pullos pgere post gallinã. impellendo eũ mõ vnus⁹ mõ alius ex desiderio appropinquãdi ꝛ audiẽdi ꝟba ipius. Ipe ꝟo libẽter hoc sustinebat ab eis. Tandẽ cũctis completis mysteriis vadit cũ eis in ortũ trãs torrẽtem cedron. ꝛ ibi suum proditorẽ ꝛ armatos erpectauit.

¶ Sexta feria. ¶ Meditatio de passiõe dñi in generali. ¶ Cap. lxxv.

Occurrit nũc vt ꝺ passione dñi nostri Jesu xpi ptractem? Qui ergo in passiõe ꝛ cruce dñi gloriari desiderat. sedula cordis meditatõe debet in ipa psistere. cui⁹ mysteria. ꝛ que circa eã facta sunt si toto forẽt pspecta intuitu mẽtis. in nouũ vt puto statuꝫ adducerẽt meditantẽ. Nã pfundo corde ꝛ totis viscerꝫ medullis eã pscrutãti multi assunt passus inspirati er ꝺbus nouã compassiouẽ. nouũ amorẽ. nouas cõsolatiões. ꝛ p ꝺsequẽs nouũ quẽdã statũ suscipet⁹ que sibi pfagiũ ꝛ pticipalia glie videre-

tur. Ad hāc aūt ſtatum ꝓſequēdum crederē tāꝙ ignarus ⁊ balbutiēs ꝙ totā illuc mentis acīē vigilantib⁹ oculis cordis. omiſſiſq; aliis curis extrancis dirigi oporteret. ⁊ ꝙ quis ſe pītem exhiberet. oīnibus ⁊ ſingulis q̄ circa dīnicā ipām crucē-paſſionē ⁊ crucifixiones ꝓtigerunt-affectuoſe-diligēter-moroſe ⁊ pſeuērāter. Tc ergo hortor vt ſi vigilanter attēdiſti pmiſſa q̄ de ipius vita dicta ſunt. hic multū vigilātius totū apponas animū totamq; virtutem. quia hic marime appet illa caritas ei⁹ q̄ corda nra deberet totaliter cōcremare cūcta ꝙo cū modificatōe ſolita accipe. ſ. q̄ ſic meditari poterunt vt narrabo. Nō em̄ in hoc opuſculo aliquid affirmare intēdo qō nō p ſacrā ſcripturā vl dicta ſctōꝝ vl opīones approbatas affirmat vl dicitur. Videtur aūt mihi non incongrue dici ꝙ nō ſolū illa penalis ⁊ mortalis crucifixio dīni. ſz ea que p̄ceſſerūt eandē. ſunt vehemētiſſime cōpaſſiōis-amaritudīs ⁊ ſtupor̄. Quid em̄ ē cogitare ꝙ ipe dīns nr̄ ſup oīa bīndict⁹ de⁹. ab hora qua de nocte captus eſt vſq; ad ſertam crucifixōis ſue horā. fuit in bello ꝓtinuo-doloribus magnis-obprobrīs-illuſionib⁹ ⁊ tormēt⁹: nō em̄ ſibi dat vl modica reqes. Sz in quali crat bello ⁊ ꝙflictu. audi ⁊ vide. Alius ipz dulcē ⁊ mitē ⁊ pium Jeſum appbēdit. alius ligat. alius inſurgit-⁊ alius exclamat-alius impellit-ali⁹ blaſ-

phemat. alius expuit in eum & alius verat/alius circumuoluit/alius interrogat/ alius cōtra eum falsos testes inquirit/& alius inquirentes associat/alius ꝓtra eum falsum testimoniū dicit/ alius eū accusat/alius deludit/& alius oculos eius velat/alius faciem eius pulcherrimā cedit/alius colaphizat/alius eū ad columnā ducit/& alius expoliat/alius dū ducit̄ pcutit/alius voceferatur/& alius eū insultāter ad verandū suscipit/ & alius ad columnā ligat/alius in eū īpetuꝫ facit/alius flagellat/alius eū purpura in cōtumeliā vestit. & alius spinis eum coronat/alius arundinē in manu eius ponit/alius furibunde reaccipit. vt spinosuꝫ caput pcutiat. alius nugatorie genuflectit alius deridet genuflexionē. & plura ei intulerunt obprobria. ducit̄ & reducit̄. spuit̄ & reprobat̄/volui t̄ & circūflectit̄ huc atꝫ illuc tanq̄ stult⁹ & stultissime ībecill̄. sꝫ & tanq̄ latro & īpiissim⁹ malefactor/mō ad annā/mō ad caypha/ mō ad pylatuꝫ mō ad herodē. & itez ad pylatū. & ibidē mō intus mō foris ducit̄ & tractat̄. Dē⁹ me⁹ q̄d ē b̄ nōne tibi videt̄ b̄ durissimū/amarissimū & ꝓtinuū & magnū bellū? Sꝫ expecta parumper & duriora videbis/ Astāt ꝓtra eū ꝓstāter principes & pharisei seniores & milia ppli. acclamat̄ ab oībus vnanimiter vt crucifigat̄. Crux hūeris iam fractis & lacerat̄is imponit̄ in qua crucifigit̄. Cōcurrūt vndiq̄

clues ⁊ aduene. tã maiores q̃ ribaldi. viniq̃ po
tatores. nõ ad ꝓpatiendũ ſz viliſſime deridendũ
nemo eſt q̃ eũ agnoſcat. ſz luto ⁊ imũdicijs impe
tuoſe eũ cõmaculãt ⁊ affligũt. ⁊ dũ ignominiã ſuã
portat fact⁹ ẽ illi inpabolã. ꝺtra eũ loq̃bant qui ſe
debãt in porta. ⁊ in eũ pſallebãt quibibebãt⁹ vinũ
ipellit ⁊ anxiat. trahit ⁊ accelerat. ⁊ ſic flagellat⁹
fatigat⁹. tot⁹q̃ macerat⁹ ⁊ obprobrijs ſaturat⁹.
vſq̃ ad ſummũ nõ ſinit reqeſcere. nõ eſſe in ocio.
vir põt refocillarre ſpm̃ quouſq̃ puẽtũ ẽ ad cal
uarie locũ. vtiq̃ imũdiſſimũ. ⁊ fetidiſſimũ. ⁊ oĩa
cũ ipetu fecerũt ⁊ furore. In ipo aũt loco finis ⁊
q̃es bello. imponit de quo tractam⁹. ſz ẽ illa q̃es
aſpior bello. Eſt crucifixio ⁊ lectus doloris. Ec
ce qualis q̃es. Vides g̃ quõ vſq̃ ad ſertã horaz
paſſus ẽ lõguz ⁊ durũ bellũ. Vere intrauerũt aq̃
vſq̃ ad aiam ſuã. ⁊ circũdederũt euz canes mul
ti. terribiles. fortes ⁊ feroces. ⁊ conſiluz malignã
tium euz obſedit qui dire ⁊ vt gladius bis acut⁹
eracuerunt in eũ linguas ⁊ manus. Ex his ergo
que dicta ſunt expedita videntur que ꝺ paſſione
dñi dici poſſent ſummatim in tribus horis pri
mis vſq̃ ad ſertam. ſcz matutinali. ꝑma ⁊ tertia
Sed nõ ſic nõ eſt tãta amaritudo ⁊ pena dñi ieſu
ſic leuiter ꝓtractanda. ꝓpter quod reflete oculos
⁊ intende. Magna ẽm̃ ⁊ multiplex conſideratio
ſuper eſt. multumq̃ penetratiuat pia dummodo

vt dictū esterbibeas te pñtem. Nec eñ in quadā generalitate sunt dicta. Sed videam⁹ singula diligenter. Nō eñ debet nos tedere ista cogitare que ipsum dñm nō teduit tollerare.

¶ Meditatio passiōis xp̄i ante matutinas. ¶ Capitulum. lxxvj.

Assume ergo meditatiōes istas a p̄incipio passiōis ⁊ psequere p ordinē vsq; in finē. de quibus sic mihi videtur modū tangā. tu ⁊o vt placet exerciter] in amplioribus. vt ⁊ tibi dñs ipe dabit. Attende ergo ad singula ac si pñs esses. ⁊ cerne eū attēte. cuz a cena eriēs ꝓmone cōpleto in ortū cū discipulis secz vadit. Vltimo nunc intra ⁊ ꝓpende quō affectuose. socialiter ac familiariter eis loquitur. ⁊ ad orationē hortat. quō etiā ipe pusillum. i. p tactuz lapidis ꝓgredies humiliter ac reuerēter positis genibus orat patrē. Hic parumꝑ subsiste ⁊ mirabilia dñi dei tui mēte pia. reuolue. Orat nūc dñs Jesus. Sed hactenus legitur pluries sic orasse. sed p nobis tunc vt aduocatus noster. nūc autē ꝓ se orabat. Cōpatere ⁊ admirare pfundissimam suam humilitatē. Cum eñ sit deus patri suo coeternus ⁊ coequalis. oblitus videtur se deū esse. ⁊

orat vt homo. stat tanq̃ quilibet homunculus de pplo dñm orãs. Cõsidera etiã pfectissimaz obe-dientiam. Quid em̃ orat? certe orat patrẽ vt hora mortis ab eo transferatur habet hoc erpedire vt nõ moreretur si ei placeret. ꝛ tñ nõ erauditur sin aliquã dico voluntatem que in eo erat. Fuit tñ in eo multipler voluntas. vt iam dicã. Et hic etiaz tu cõpatere qz vult pater vt penitus moriat. ꝛ ei q̃uis vero ꝛ vnico et filio pprio nõ pepercit sed p nobis oñibus istum sic tradidit. Sic em̃ diler it mũdum. vt filium suum vnigenitũ daret. Dñs aũt Jesus hanc obedietiam suscipit ꝛ erequitur reuerẽter. Vide in tertio loco indicibilem adnos caritatẽ tã patris q̃ filij: cõpassione admiratiõe. veneratõeqz dignissima. Propter nos hec mors indicit: ꝛ sustinetur ppter nimiã carriatẽ ipsorũ. Orat ergo dñs Jesus patrẽ plire dicẽs. Mi pa-ter clemẽtissime. rogo te vt exaudias orationẽ me am. ꝛ ne despereris depcationẽ meã. Intẽde mi-bi ꝛ exaudi me quia cõtristatus sum in exercita-tione mea ꝛ anxiatus est in me spirit9 meus ꝛ in me turbatũ est cor meũ. Inclina ergo ad me aurẽ tuã ꝛ intẽde voci depcatiõis mee. Tibi pater pla cuit me in mũdum mittere vt p iniuria tibi ab ho mĩe facta satisfacerem. ꝛ statim cum voluisti dixi. Ecce vado. Et sicut in capite libri scriptum ẽ de me vt facerẽ voluntatẽ tuã sic volui. veritatẽ tuã

⁊ salutare tuū annūciaui. Pauper fui ⁊ in labo/
ribus a iuuētute mea. faciēs voluntatē tuā ⁊ oia
que mandasti feci. Paratus sum etiā complere
que restāt. Si tñ pater mi fieri pōt tolle a me tan
tā amaritudinē ꝙta mihi parata est ab aduersa
riis meis. Vides eñ pater quāta aduersant ad/
uersum me. ⁊ quot ⁊ quāta mihi īponūt ꝓpter q̄
accipe aīam meā ꝓsiliati sunt. Sz pater sctē si fe/
ci ea. si ē iniq̄tas in manib⁹ meis. Si reddidi retri
buētibus mihi mala/decidaz merito ab inimicis
meis inanis. Ego eñ q̄ tibi placita sunt feci sem
per. Jp̄i ꝙo posuerūt aduersuz me mala ꝓ bonis
⁊ odiū ꝓ dilectiōe mea/⁊ discipulū meū corrupe/
rūt. ⁊ suū ducē ad me pdendū fecerūt. ⁊ appende
rūt mercedē meā triginta argenteis q̄bus appre
ciat⁹ sum ab eis. Rogo te pater mi vt trāsferas a
me calicē istū. Si aūt aliter tibi videt. Fiat volū/
tas tua ⁊ nō mea. Sz erurge pr̄ in adiutoriū me
um. Festina vt me adiuues. Dato ei dilectissime
pater ꝙ me nescierūt filiū tuū/qz innocētem vitā
cū eis duri. ⁊ mlta bona eis ꝓtuli. nō deberēt pat̄
sic mihi ee crudeles. Recordare nāq̄z ꝙ steteri in
ꝓspectu tuo vt loq̄rer ꝓ eis bonū. vt auerterē in
dignationē tuā ab eis. Sz ve. nūquid reddit̄ pro
bono malnz. Jp̄i autē foderunt foueā aīe mee. ⁊
mortē turpissimā parauerunt. Tu vides dñe/ne si/
leas/nç discedas a mę, qm̄ tribulatio prima est. ⁊

nō est qui adiuuet. Ecce in ꝓspectu tuo sunt qui tribulāt me/querētes aīam meā. Improperiuꝫ exꝑectauit cor meū ꝛ miseriā. Et redies dñs iesus ad discipulos suos excitās eos ꝛ de orād o ꝓfortat. Et iterum scdo ꝛ tertio ad orationeꝫ rediit in tribus scꝫ diuersis locꝭ distātibus abiunicē ꝑ iactum lapidis. nō ꝙtum quis excutiēs brachium ꝑicere posset. sꝫ quātum sine magna violētia lapidē mitteret forte quāta est longitudo domorū nostrarū vt habeo a fratre nostro qui fuit. ibi. Et adhuc in ipīs locis sunt vestigia ecclīarum que sbi facte fuerunt. Rediens ergo ad orationem vt dixi secundo ꝛ tertio eundē sermonē orauit ꝛ addidit. Pater iuste si sic decreuisti. vt penitus crucis patibulum subeam. fiat voluntas tua. Sꝫ recommendo tibi dilectissimā matrem meam. ꝛ discipulos meos quos hucusqꝫ seruaui. Pater mi serua eos ammodo. Et interim sacratissimꝰ ille sanguis corporis sui in modum sudoris erumpens in hac agonia siue certamīe. dum prolixius orat vsqꝫ ad terram abundanter decurrit. Considera nunc ergo cum quanta nunc est anime sue angustia. Sed ꝛ hic illud animaduerte contra impatiētiam nostram. Quia dominꝰ tribus vicibꝰ orauit anteqꝫ a patre respōsionem acciperet. Cū autem sic orat anxiatus dominus Jesus. Ecce angelus dñi. princeps milicie celestis exercitus

Michael scz astitit ꝯfortãs eum ꝛ dicẽs. Salue te deus meus Jesu. Ego orationẽ vestrã ꝛ sudo rẽ vestrum sanguineũ patri vestro obtuli in ꝯspe ctu totius curie superne. ꝛ oẽs ꝓcidẽtes supplicauim⁹ vt calicẽ hunc trãsferret a vobis. ꝛ rñdit. pat. Nouit dilectissim⁹ fili⁹ meus Jesus ꝙ hũa ni generis redẽptio ꝙ sic optamus, sine sanguis sui effusione sic decẽter fieri nõ põt. ꝛ ideo si salutẽ vult aiaꝝ oportet eũ ꝓ eis mori. Quid ergo discerniti s? Tunc rñdit dñs Jesus angelo. Salutẽ animaꝝ oino volo. ꝛ idcirco potiꝰ eligo mori vt saluẽtur aie quas ad imaginẽ suam pater creauerat. ꝙ velim nõ mori ꝛ nõ aie redimãtur. Fiat ergo volũtas patris mei. Et angelus ad eũ. Confortamini ergo ꝛ viriliter agite. excelsum emꝫ decꝫ magnifica facere. ꝛ magnanimũ ardua tollerare. Cito ptrãsibũt penalia ꝛ succedũt ꝑpetuo gloriosa. Dicit pater ꝙ semp vobiscum est. ꝛ ꝙ matrẽ vestrã ꝛ discipulos ipe fuabit ipõsqꝫ incolumes vobis reddet. Et humilis dñs reuerẽter ꝛ humiliter suscipit hãc ꝯfortationẽ etiã a sua crertura cõsiderãs se esse minoratũ paulomin⁹ ab angelis dum ẽ in hac valle misera tenebraꝝ. ꝛ sic ꝯtristabatur vt homo ꝛ valefecit ei. Et sic et ẋbis angeli fuit cõfortatus vt homo rogans vt eũ patri ac celesti curie cõmẽdarꝫ Surgit ergo tertio ab oratione totus sanguine madefactus, quẽ conspice

tergẽtem sibi vultum. vel etiã forte in corrẽte lauã
tem. totũq; afflictũ reuerẽter cerne. eiq; intime cõ
patere. qr sine ingenti acerbitate dolor ꝫ sibi cõ
tingere nullatenus potuit. Dicũt tamẽ sapiẽtes
t expositores q orauit dñs Jesus patrẽ. nõ tã
timore patiẽdi. q̃ misericordia prior ꝓpt. qr ꝓpa
tiebatur iudeis quia p̃ sua morte seuissima pdẽ
tur. Nõ em̃ ipi occidere euz debebãt. quia er ipis
erat t in lege eoꝝ continebatur. t tãta eis benefi
cia impẽdebat dũ orabat patrez p salute iudeo
rum. t dicebat. vt credat multitudo gentium non
recuso passionẽ. Si vero iudei execandi sunt vt
alij videant. nõ mea volũtas sz tua fiat. Fuit em̃
in xp̃o tũc quadruplex volũts .s. volũtas carnis
t hec nullo mõ volebat pati. Voluntas sensua
litatis t hec remurmurabat t timebat. Volũtas
rõnis. t hec obediebat t consentiebat. Nam iux
ta Jsaiã dicitur. Oblatus est quia ipe voluit. Et
fuit in eo voluntas diuinitatis. Et hec impabat
t sm̃am ip̃a dictabat. Igitur quia verus erat hõ
vt homo erat in magna anguistia posius. Et iõ
intime compatere ei. t cõsidera t vide diligenter
omnes actus t singulas affectiones dñi dei tui.
Venit aũt ad discipulos suos dicẽs. Dormite iã
t requiescite qui ibi aliquãtuluz dormierũt. Bo
nus autẽ pastor vigilat super custodiam gregis
sui pusilli. O grãdis amor. Vere in finem dilexit

eos. cū in tāta positus agonia eorū ꝓcurat quiē
tē. Videbat aūt a longe aduersarios suos veniē
tes cū facibus ⁊ armis. Nec tñ discipulos exci-
tauit nisi cuz ꝓpe ⁊ iurta eos erāt. tunc dixit eis
sufficit. sat] dormistis. ecce q̄ me tradet appropi-
quat. Et adhuc eo loquēte venit añ illos nequā
indas. pessimꝰ mercator. ⁊ osculatꝰ est euz. Dicit
eñ ꝙ moris erat dñi Jesu discipulos quos emit-
tebat in osculo recipe redeūtes. ⁊ ꝓpterea ꝓditor
ille in signuz iesuz ꝑ oscłm tradidit. ⁊ p̄cedēs al-
os cuz osculo rediit. q̄i di. Nō sum ego cuz istis
armatis. sed redīēs more solito te osculor ⁊ dico
Aue Rabbi. O vere ꝓditor Intuere ergo bñ ⁊ p
sequens dñm vide quō patienter ⁊ benigne susci-
pit ipius infelicis amplexꝰ ⁊ oscula ꝓditoris. cuiꝰ
paulo añ pedes lauerat. ⁊ summo cibauerat cibo
Et quō se patit capi-ligari-ꝓcutit ⁊ furibunde du-
ci. Ac si esset malefactor. ⁊ oīno ipotens ad se de
fendēduz. Quō etiā cōpatit discipulis suis fugi
entibꝰ ⁊ errātibꝰ. Sz ⁊ ipoꝝ dolores cernere po-
tes. quō inuiti ⁊ dolētes gemitꝰ ⁊ suspiria dabāt
⁊ velut orphani ⁊ timore pterriti recedebāt. ⁊ ma
gis ac magis eoꝝ augebat dolor cuz videbant ⁊
dñm suum sic viliter trahi. ⁊ canes istos traben-
tes eū ad victimā. ⁊ illū quasi agnum māsuetissi
mū sine resistētia ipos sequi. Conspice nunc eum
quō ducit ab illis nequissimis de torrēte sursum

hierusalem festinãter ⁊ ãñtie. mãnibus post ter-
gum ligatis exclamidatus. tunica supercinctus
nõ curiose. capite discooptus. ⁊ curuus ex fati-
gatione ⁊ vehemẽti acceleratione incedens. Cũ
autem p̃sentatur principibus sacerdotum Anne ⁊
Cayphe ⁊ alijs sentoribus ꝯgregatis illi quasi
leo capta preda exultant. ipm̃ examinãt. falsos p
curant testes qui eum ꝯdemnãt. ⁊ expuunt. in ei⁹
sacratissimã facie. oculos velant. colaphizãt ala-
pis. cedũt. dicẽtes pphetiza quis est q̃ te pcussit
⁊ multis obprobrijs eũ verãt. ⁊ in oĩbus se pa-
tienter habebat. Et hic in singulis eum ꝯspice ⁊
compatere. Tandem illi maiores recesserunt mit-
tentes eũ in quendam carcerem ibi subtus solari
um qui adhuc videri põt. vt eius vestigium. ⁊ li-
gauernnt eum ad quandaz columnam lapideam
cuius pars postea comminuta est. ⁊ adhuc ap-
paret vt habeo ex fratre nostro qui vidit. Dimi-
serunt nihilominus aliquos armatos ad tutiorẽ
custodiam qui eum p̃ totã noctez residuam vexa-
uerunt. derisionibus ⁊ maledictis vacantes. In
tuere ergo qualiter audaces ⁊ pessimi conuician-
tur eidem dicentes. Credebas tu melior ⁊ sapiẽ-
tior esse principibus nostris. q̃ stulticia erat tua.
non debebas apire os tuum cõtra eos. quõ fui-
sti ausus sic facere. Sz nũc apparet sapiẽtia tua
vt stes mõ sicut tuis conuenit paribus. dignus

proculdubio es morte. ⁊ tu eā habebis. ⁊ sic per totā noctē modo vnus ⁊ modo alius insultabat vobis ⁊ factis ptra eū: quāta credis dicūt ⁊ faciunt hij mercēnarij obprobriis vilissimis idiscrete ⁊ irreuerēter ei insultāt: Intuere nūc dñm vere cunde ⁊ patiēter tacentē ad oīa tanq̄ in culpa deprehensum. ⁊ vultu in terrā demisso ⁊ sibi cōpatere vehemēter. O dñe ad quo⁹ manus venisti quāta est patiētia tua: Vere ista est hora tenebrarū. Et sic stetit rectus ad illam columnā ligatus vsq; ad mane. Interim aūt iohānes vadit ad dominā ⁊ socias in domū magdalene congregatas in qua cenā fecerāt. ⁊ narrat cūcta q̄ dño ⁊ discipulis ptigerūt. Tunc indicibilis planct⁹ ciulat⁹ ⁊ clamor factus est ibi. Intuere eas ⁊ cōpatere. q⁹ in afflictiōe pmarima ⁊ dolore vehemētissimo sunt de dilecto dño suo. q⁹ bene vident ⁊ credunt nūc ipm dñm morituꝝ. Tandem dña se redit ad psetem. ⁊ in orationē se puertit dicēs. Pater reuerēdissime. pater pissime. pī misericordissime. recōmendo vobis filiū meū dilectissimū. Non sitis ei crudelis: q⁹ cūctis estis benignus. Pater eterne moriet ne filius meus Jesus: Nihil enim mali fecit. Sz pater iuste si redēptionē vultis humani generis. p aliū modū obsecro faciat. oīa nanq; possibilia sunt vobis. Rogo vos pī sanctissime si placet vobis non moriat filius meus

Jesus. liberate ipm de manibus pcō. t redd/te ipm mihi. Jpe ppter obedientiā vestrā t reuerentiā nō se iuuat. Dereliquit seipm t tanq̄ imbecillis t impotēs est inter istos. Unde vos illū dñe adiuuate. Dec t bis similia orabat dña cum affectu suo toto t conatu. t cū magna amaritudine cordis sui. Compatere nunc ei quam sic cernis afflictam.

¶ Meditatio passionis christi hora prima. Capitulum. lxxvij.

Mane aūt tempestiue redierūt pncipes t maiores populi t fecerūt eum ligari manus post tergū dicētes. Veni nobiscū latro. veni ad iudiciū. hodie cōplebūtur maleficia tua. modo tua sapiētia apparebit. t ducebāt eum ad pylatū. t ipe tanq̄ innocēs seq̄bat eos cū esset agnus innocētissimus. Cū autē mater eius iobānes t socie Nā t ipse summo mane exierūt foras vt venīrēt ad eū occurrerunt ei i biuio t vidētes eū sic vituperabiliter t sic enormiter a tanta multitudīe duci. quāto repleti sunt dolore dici nō posset. In isto aūt mutuo ospectu fuit dolor vehementissimus vtriusq̄. Nam ipse dominus multuz affligebatur ex cōpassione quā

habebat ad suos ⁊ marie erga matrē. Sciebat eī
q̄ ppter ipsuz dolebant vsq̄ ad anime ⁊ corpis
auulsionē. Considera ergo ⁊ intuere diligenter p
singula. Sunt eñ pmultū. imo pmaxime cōpas
siua. Ducitur ergo ad pylatū. ⁊ ille mulieres a lō
ge sequūtur quia appropinquare nō possent. Ac
cusatur tūc ab illis in multis. ⁊ pylatus ip̄m mi
sit ad herodē. Herodes ꝟo cupiēs videre ꝺ suis
miraculis gauisus est. sed nec miraculum ab illo
habere potuit. neq̄ verbuz. Igit̄ er h oc reputās
eū stultuz fecit in derisione ip̄m indui veste alba
⁊ remisit eū pylato. Et sic vide qualiter nō soluz
malefactor. sed ⁊ stultus ē ab oñibus illis repu
tatus. Ipse autem oñia patientissime tolerabat.
Intuere etiā hic cū dū ducitur ⁊ reducitur. ꝺmis
so vultu ⁊ verecunde incedentez. ⁊ oīm clamores
cōuicia ⁊ subsannationes audientez. ⁊ forte lapi
dum pcussiones ⁊ immūdiciaruz aliarū fetores
suscipientem. Et etiam matrem. ⁊ suos intuere di
scipulos cum indicibili merore a longe stantes
⁊ inde ipsuz sequentes. Reducto aūt eo ad pyla
tum illi canes cuz audacia magna atq̄ ꝓstantia
psequūtur suas accusatiōes. Sed pylatus cau
sam mortis non inueniens in eum. ipsum dimit
tere nitebatur. Dirit ergo Ipsum corripiam ⁊ dī
mittam. O pylate tu dñz tuū castigas: nescis q̄d
agis quia nec mortem nec flagella meretur. Re

ete ageres. si te ad suum nutū corrigeres. Jussit autem eum durissime flagellari. Spoliatur ergo dñs. ⁊ ad colomnā ligatur ⁊ diuersimode flagellatur. Stat nudus coram oībus iuuenis elegās ⁊ verecundus/ speciosus forma pre filijs hoim suscipit spurcissimorum flagella dura ⁊ dolorosa caro illa innocētissima ⁊ tenerrima mundissima ⁊ pulcherrima. Flos omnis carnis ⁊ totius humane nature. repletur liuoribus ⁊ fracturis. Fluit vndiq; regius sanguis de omnibus partibus corporis. superadditur. reiteratur ⁊ spissatur liuor super liuorem. ⁊ fractura super fracturā quousq; tam tortoribus q̄ inspectoribus fatigatis solui iubetur. Columna autem ad quam ligatus fuerat vestigia cruoris ostēdit sicut in hystoris continetur. Dic ergo eum diligenter considera p longam moram. ⁊ si hic non compateris cor lapideū puta te habere. Tūc impletū est qđ ait Jsaias ppha. Vidim⁹ inq̄t eū. ⁊ nō erat aspect⁹. ⁊ reputauim⁹ eū q̄si leprosum ⁊ hūiliatū a deo. O dñe iesu quis fuit ille tā audax ⁊ tā temerarius qui te spoliauit. ⁊ qui illi audaciores qui te ligauerunt sed qui illi audacissimi qui te tam durissime flagellauerūt: Sed tu sol iusticie tuos radios subtraxisti. ⁊ ideo facte sunt tenebre ac tenebrarum potestas. ¶ Omnes sunt te potentiores. Amor tuus ⁊ iniquitas nostra sic te imbecillem fecerūt.

Maledicta sit tāta iniq̄tas p̄o qua sic affligeꝛ.
Soluto dño a columna ducūt eum sic nudatum
sic flagellatum. p domū scrutādo p̄o pānis qui
sparsim in domo p̄oiecti fuerūt ab expoliatoꝛi-
bus. Intuere eū sic bene afflictū ⁊ trementē du-
rissime. Erat em̄ frigus sicut dicit euāgelū Cuꝫ
se vellet reuestire ostendūt quidā impiissimi dicē
tes pylato. Dñe. Hic se facit regē. Vesticmus eū
⁊ moꝛe regio coꝛonemus. Et accipiētes quādā
clamidem sericā-rubeā-⁊ turpē-vestierūt eū ⁊ spi
nis coꝛonauerūt. Cerne ergo eū in singulis acti-
bus ⁊ afflictionibus suis. q̄ oīa facit ⁊ susti-
net que ⁊ ipsi volunt. purpuram suscipit. sup ca-
put spineā coꝛonā poꝛtat. arundinē manu tollit.
⁊ ipis genuflectētibus ⁊ vt regē salutātibus ta-
cet-⁊ patiētissime obmutescit. Cerne nūc in ama
ritudine coꝛdis. ⁊ marie caput ipsius plenū spi-
nis arundine sepe pcutitur Et vide depꝛesso col
lo cum doloꝛe tam magno acerbos ictus tūc su-
scipit. Perfoꝛabāt nāq̄ caput ei⁹ sacratissimuꝫ
acerbissime ille spine ac totuꝫ madere faciebant
sanguine. O miseri quō tremendū adhuc appare
bit vobis illud caput regale q̄d vos nūc percuti
tis. Illudebant em̄ ei tanq̄ regnare volenti ⁊ nō
valenti. Oīa aūt sustinet. q̄ eoꝝ seuicia nimia
erat. sed nec illis suffecerat q̄d ad maioꝛē illusio-
nem totā coh̄oꝛtē congregauerāt. sꝫ ⁊ coꝛā ipso

pylato ꝛ toto populo adducũt eũ foras publice
sic illusum ꝛ portantẽ spineã coronã ꝛ purpureũ
vestimentũ. Cerne nũc pro deo quõ etiã stat facie
ad terrã demissa coram tanta multitudine vocife
rante ꝛ clamante. Crucifige eum ꝛ insup cuꝫ de
ridẽte ꝛ insultãte quasi sapiẽtiores eo fuerint. ꝛ
quõ appareat ꝙ ipse se insipiẽter habuerit ꝺ̃ pri
cipes ꝛ phariseos. qui sic eũ aptari fecerũt. ꝛ ad
talẽ finem pducũt. Et sic nõ solum dolores ꝛ pe
nas sꝫ etiã opprobria suscipiebat ab eis.

Capitulum. lxxviij.

DEtit ergo tota multi
titudo iudeoꝝ vt crucifigat. Et sic
cõdẽnatur a misero iudice pylato
Nõ recordãtur bñficioꝝ ꝛ operuꝫ
eius. nec mouẽtur ꝓpter innocẽtiaꝫ
eius. ꝛ qõ crudele videt nõ retractãtur ꝓpt affli
ctionẽ quã ei prius intulerũt. sꝫ gaudent princi
pes ꝛ maiores ꝙ intentionẽ prauã pfecerũt. Ri
dẽt ꝛ derident eũ qui est verus deus ꝛ eternus. ꝛ
morte accelerant reducit intus. spoliatur purpu
ra. ꝛ stat nudus corã eis. ꝛ datur ei reuestiẽdi li
cẽtia. Attẽde hic diligẽter ꝛ considera staturam
eius in singulis partibus. ꝛ vt intime compatia
ris ꝛ simul pascaris. Auerte parũper oculos a
diuinitate ꝛ eum purũ hoiem considera. ꝛ vide

bis iuuenē elegantem: nobilissimū ⁊ innocentissimū ⁊ amātissimū. totū aūt flagellatum. ⁊ sanguine liuoribusq; respersum pānos suos vndiq; p̄iectos sparsim de terra colligere. ⁊ cum quadam verecundia reuerētia ⁊ rubore se coram eis q̄us irridentibus reuestire ac si foret oīm infimus. derelictus a deo ⁊ omni auxilio destitutus. Intuere etiam eū diligenter ⁊ pietate ac ꝑpassione mouearis, nā mō colligit vnā, mō aliā. ⁊ coram illis se reuestit. Redeas post ad diuinitatē ⁊ cōsidera illam immēsam eternam ⁊ incōprehēsibilem ⁊ impatoriā maiestatem incarnatā. se flectētem humiliter. ad terram inclinantē ⁊ pannos recolligentē se cum reuerētia ⁊ rubore similiter vestientem ac si esset homo vilissim⁹ imo seruus emptitius sub istoꝝ dominio ꝑstitutus. ⁊ ab eis pro aliquo excessu correctus et castigatus. Intuere etiam eū diligenter ⁊ humilitatem eius admirare. ⁊ eidem conforma te ipsam. eisdem etiā considerationib⁹ cōpatiens. Intuere potes eundem cū ad columnaz ligatus sic enormiter flagellaī. ⁊ eo reuestito ducunt eum foras ne mortem vlterius differant. Et tunc venerabile lignū crucis longum ⁊ grossum ⁊ multū graue ponūt sup humeros eius. qō agnus mansuetissim⁹ patienter suscipit ⁊ portat. Et vt dicitur in hystoriis opinio est crucem dñi: xv. pedes habuisse in altum. ⁊ tunc ducitur ⁊ ac

celeratur. ⁊ obprobriis saturatur vt supra in ꝑn cipio tactum fuit hora matutina. Ductus autem fuit foras cū socijs suis duob⁹ vtiqꝫ latronib⁹ Ecce hec est sua societas. ¶ O bone iesu quan taꝫ verecundiā faciūt vobis isti vestri amici. latro nibus vos associāt: ⁊ deterius faciūt qui cru cem vobis portdā imponūt. quod de latronib⁹ ipis nō legitur. Vñ nō solū iurta Isaiā. Cuꝫ ini quis deputatus est. sed iniquorū iniquior. Indi cibilis est dñe patientia vestra. Cerne igitur hic eum bene quō vadit curuus subtus crucem ⁊ ve hementer anhelat. Compatere ergo ei quātum potes in tot angustijs ⁊ ludibriorum renouatio nibus posito. Et quia vere mesta mater eius pro pter multitudinem gentiuꝫ ei approprinquare nō poterat nec videre iuit ꝙ aliam viam breuiōrē cū iohanne ⁊ sociabus suis vt alios precedens ei approximare valeret. Cum autem ertta portam ciuitatis in concursu viarum eum habuit obuiū cernens eum oneratum ligno tam graudi. quod primo non viderat. seminortua facta est ꝑ angu stia. nec verbum ei dicere potuit nec dominus ei. quia acceleratus erat ab eis qui eum ducebāt ad crucifigendum. Ulterius aūt dñs ꝓcedens paꝫ post conuertit se ad mulieres flentes. ⁊ dixit eis. File hierusaleꝫ nolite flere super me sed sup vos ipsas flete ⁊c̄. sicut in euāgelio plenius cōtinet.

Et in ḣis duobus locis apparēt vestigia eccle-
siarū adhuc que ibi facta sunt in mēoriam ḣoīm
vt ḣabui a fratre nostro qui vidit q̄ etiaz dicit q̄
mons caluarie vbi fuit xp̄us crucifixus stabat a
porta ciuitatis quātum locus noster a porta scī
Germani. Vñ nimis longa portatio crucis erat
Cum ergo vlterius pcessisset ⁊ ita esset fatigat'
⁊ cōfractus q̄ amodo portare nō posset, crucem
depositt. Illi aūt pessimi differre nolētes mortē
suā timētes ne sententiā eius reuocaret pylatus
qz ostēdebat voluntatē dimittēdi eū. cogerūt quē
dam crucē portare Ipsuz aūt sic eroneratū vt la
tronē ligatū ad caluarie locū duxerīt. Nōne igit
ḣec que in matutinali. ḣma ⁊ tercia ḣora passus
est videntur tibi sine ista crucifixiōe vehēmetissi
mi dolor] esse ⁊ amarissimi ⁊ ḣorrores valde stu-
pēdi: Certe sic puto ⁊ ad cōpassionē factētia mo
tiua q̄nimo valde inferētia passionē. sic cōpleta
videnť q̄ ō ḣis trib⁹ dicēda st] ad pñs. Videam⁹
ergo nūc que cōtigerūt in crucifixiōe ⁊ morte. s.
ḣora sexta ⁊ nona. Postea videbim⁹ de ḣis que
ꝓtigerūt post mortē. s. ḣora vesptina ⁊ ꝓpletorij.

¶ Hora sexta. ¶ Capitu. lxxix.

Um ergo dominus ie-
sus ductu impioꝝ ad caluarie locuz fe-
tidum peruenit, cōspicere potes opera

c

rios malos vndiq; nequiter operari. Vis autez toto mẽt] intuitu te pñtem exhibeas. ⁊ intuere diligenter cuncta que sunt ꝓtra dñm tuũ. ⁊ que dicũtur ⁊ fiunt ab ipo atz p ipm. Videas ergo oculis mentis alios figere crucẽ in terrã/alios parare clauos ⁊ martellos/alios parare scalas ⁊ alia instrumenta/alios ordinare quis quid facere debeat/⁊ alios ipm spoliare. Spoliatur etiam ⁊ nudus est nunc tertia vice coram tota multitudine. renouantur fracture p pãnos carni applicatos. Nũc primo mater ꝓspicit filiũ suum sicut captũ ⁊ aptatũ dolore mortis affligi. Tristatur etiã supra modum. ⁊ cum rubore q̃ videt euz totaliter nudum. nam ⁊ ei nec femoralia dimiserunt. Accelerat ergo ⁊ approximat filio ampleratur ⁊ cigit eũ capitis sui velo. O in quanta amaritudine est nunc anima sua. nõ credo q̃ ei verbum dicere potuit. si amplius facere posset. vtiq; voluisset. sed amplius non potuit eum adiuuare. Eripitur enĩ filius suus de manibus eius furibunde ad pedẽ crucis. ¶ Hic modum crucis diligenter attende Ponũtur due scale. vna retrorsum ad brachiuz dextrum. alia ad sinistruz brachium. super quas malefici ascendunt cum clauis ⁊ martellis. Ponitur etiã alia scala ex parte anteriori. attingens vsq; ad locũ vbi debebãt pedes affigi. Conspice nunc bene singula' Compellitur dñs Jesus cru

cē ascēdere ꝑ hāc scalam paruā. Ihē aūt sine re bellione ⁊ ꝯdictiōe facit hūiliter quicq̄d volunt. Cum ergo in supiori parte istius parue scale peruenit ad crucem. renes ꝟtit. ⁊ illa regalia aperit brachia. ⁊ extēdens manus pulcherrimas. in excelsum eas porrigit suis crucifixoribus. Aspic in celum patri dicēs. Ecce hic suꝫ pr̄ mi vsq; ad crucē me humiliari voluisti ꝑ amore ⁊ salute generis hūani: placet accepto ⁊ ꝑ eis me tibi offero. quos dedisti mihi ⁊ fratres esse voluisti. accepta igr̄ ⁊ tu pr̄ ⁊ deinceps placabilis esto mei amore. ⁊ omniū maculas veteres absterge ⁊ elonga ab eis. me pro eis tibi offero pr̄. Qui aūt retro crucē est accipit manū eius dexterā ⁊ eā fortiter cruci affigit. Quo facto ille q̄ est in latere sinistro accipit manū sinistrā ⁊ trahit q̄tum pōt ⁊ extēdit ⁊ aliū clauū immittit. pcutit ⁊ ꝑfigit. Descendūt post hec ꝺ scalis ⁊ remouētur oēs scale. Pendet dns ex grauedine corpis deorsum trahētis solum clauis infixis manibus sustentatur Nichilominus occurrit ⁊ alius ⁊ ꝑ pedes q̄tum pōt eum trahit. ⁊ eo sic extēto alius ꝑfigit eius pedes clauo durissimo. ¶ Sūt tn̄ quidā qui credunt q̄ nō hoc modo fuerat crucifixus. sed cruce extenta in terra. eum eleuauerūt ⁊ crucem fixerunt in terrā. ¶ Q; si hoc magis placet. conspice quomodo ipsum capiunt despicabiliter sicut

ribaldum vilissimū. ⁊ prosternūt sup crucē in ter
ra furibunde brachia ipius accipiētes. ⁊ post vi
olentā extensionē cruci durissime affigentes. Si
militer ⁊ ō pedibus factum intuere quos traxerūt
quantum violentissime potuerūt. Ecce crucifix⁹
est dñs Jesus. ⁊ sic in cruce extensus ꝙ dinume
rari omnia ossa eius possent sicut ipe conqueritur
per prophetam. Fluunt vndiqz sacratissimi san
guinis riuuli ex illis magnis scissuris. Siccqz an
gustat⁹ est ꝙ se mouere non potest nisi in capite.
Illi tres claui sustinent totius corporis pōdus
dolores acerbissimos tolerat. ⁊ vltra ꝙ dici pos
sit vel cogitari affligitur. Pendet inter duos la
trones. vndiqz pene. vndiqz opprobria. vndiqz
conuicia. Nam sic coangustato a conuicijs non
parcunt. Alij blaspbemant dicentes. Vah qui de
struis templum dei. Alij vero seipsum non potest
saluum facere. ⁊ alia dicunt multa conuicia. Si
filius dei est descendat de cruce vt credamus ei
Sed ⁊ milites qui crucifixerunt eum. diuiserunt
sibi vestimenta eius in ipsius presentia. Et bec
omnia dicuntur ⁊ fiunt presente matre sua me
stissima. Cuius compassio multum augmentat
filio passionem. ¶ Et econtrario. ipsa cum filio
pendebat in cruce. Et potius elegit mori cum
ipso ꝙ amplius viuere. Undiqz sunt anguste
⁊ tormenta sentiri poterant. ¶ Narrari vero

nullatenus poterāt. Stabat mater iuxta crucem
filij ⁊ inter cruces eius ⁊ inter crucē latronis nō
auertebat oculos a filio. angustiabatur vt ipe. ⁊
toto corde orabat ad patrē. dicēs. Pater ⁊ deꝰ
eterne. placuit vobis vt filius meus crucifigeret
nō est tempus vt a vobis repetam. sed videtis in
quanta angustia est nūc anima sua. Rogo vt mi
tigetis ei penam. si placet. Pater recōmēdo vo-
bis filiū meum. Et filius similiter orat patrem p
ea. ⁊ tacite intra se dicebat. Pater mi vides quō
affligitur mater mea. Ego debeo crucifigi. nō ip-
sa. sed mecū est in cruce. Sufficit crucifixio mea.
qui totius ppli porto pctā. ipa nihil tale meretur
Vides eam desolatam. tota die merore ꝓfectam
Recōmendo eam tibi. dolores eius tolerabiles
facias. Erāt aūt iuxta crucē cū dña Johānes ⁊
magdalena ⁊ due sorores dñe. scs maria iacobi ⁊
salome. ⁊ forte etiam alie. Et de bis simus contē
ti in hoc nostro tractatu. que oēs ⁊ marime ma
gdalena dilecta iesu discipula vehemēter flebāt
Nec de suo dño dilecto ac magistro poterāt con-
solari. Cōpatiebātur dño ⁊ dñe ⁊ sibiipis. Sepe
renouabatur eis dolor. quia semp eis reuouabat
compassio. cum in conuicijs vel in factis suo do
mino noua passio addebatur.

¶ Meditatio passionis domini ho-

ra nona.

¶ Capitulum. lxxx.

OMinus aũt in cru/ce pendens. vsq; ad critũ spiritus non fuit ociosus. sed faciebat ⁊ docebat vtilia pro nob⁹. ¶ Vñ dixit septẽ ẏba q̃ scpta reptũtur in euã/gelio. ¶ Primũ fuit in ipo crucifiriois actu cũ orauit p suis crucifixoribus di. Pater ignosce illis qr nesciunt quid faciunt. Qd verbũ magne patientie magniq; amor⁹ indiciũ prestat. ⁊ etiã fuit indicibilis charitat⁹. ¶ Secũdũ fuit ad matrez cũ dixit. Mulier ecce filius tu⁹. ⁊ ad iohãnẽ ecce mater tua. Non vocauit eam matrez. ne pre/amoris vehemẽtis teneretudine ampli⁹ ipsa dole/ret. ¶ Tertium fuit ad latronẽ penitẽtem cum dixit. Hodie mecum eris in paradiso. ¶ Quartũ fuit Hely hely lama. ⁊c. hoc est deus meus. deus meus. vt quid derelinquisti me: q. d. pater tm̃ di/lexisti mundum vt me pro ipo tradidisti. ⁊ dereliquisse me videris. ¶ Quintũ fuit cum dixit. Si/tio. in quo ẏbo fuit magna compassio matris ⁊ sociarũ ei⁹ ⁊ iohannis. Et illis pessimis magna fuit leticia. Nam licet exponi posset q; sitiebat animarum salutẽ. tm̃ in veritate sitiuit. quia sanguis effusione erat totus exciscatus intus ⁊ etiaz are/factus. Et cum illi maligni cogitare nõ possent

in quo eum plus nocerēt. tamē verandi nouam materiam acceperūt. Unde dederūt ei bibere acetum mixtum cum felle. Maledictus eorum furor quia pertinax ⁊ quantū poterāt nocuerūt. ¶ Hec ⁊tū verbū fuit. Consumatū est. q. d. Pater obedientiā quā mihi dedisti perfecte complevi. Adhuc pater etiā quicquid vis mihi filio tuo p̄cipe. paratus sum q̄cquid restat vlterius adimplere. Ego eī in flagella paratus sum. ⁊ totū q̄ de me scriptum est. ⁊ summatū est. Si tibi placet pater. revoca me modo tibi. Et pater ad eum. Veni dilectissime filiī. omnia bñ fecisti. nolo ꝙ amplius anxieris. Veni q̄ in sinu meo ⁊ inter brachia mea te suscipiam. Et ex tunc languere cepit modo morientium. modo claudēdo oculos. modo aperiendo. ⁊ caput inclinare. modo in vnā partē. modo in aliā. deficiētibus oīnibus viribus. Tandē addidit septimū verbū cū clamore valido ⁊ lachrymis patrī dicēs. Pater in manus tuas cōmēdo spm̄ meū. Et hec dicēs emisit spm̄. inclinato capite sup pectus ꝟsus patrē. quasi gratia agēs ꝙ ip̄m revocabat ⁊ tradēs ei spm̄ suū. Ad hūc clamorē cōcursus fuit centurio qui ibi erat: ⁊ dixit. Vere filius dei erat iste. audiens ꝙ clamās expirasset. Nam alii homines cū morit̄ur clamare nō possunt. ⁊ ideo in eū credidit. Fuit āt ita magnus ille clamor sicut a sapientissimo viro intel-

leri.ꝙ vſq; in infernū fuit auditus. O qualē tūc erat aīa matris/cū sic pēose videbat cū deficere. lauguere.lachrymari ⁊ mori:Credo ꝙ vel ꝓpter angustiarū multitudinē absorta erat.⁊ quasi insensibilis facta.vel semimortua facta est. nunc q̄ dē multomagis q̄ cū obuiauit ei crucē portanti. Quid tūc magdalena fidel' ⁊ dilecta discipula: Quid iohānes p̄ oīnibus dilect⁹?:Quid alie due sorores dñe faciebāt:Sz quid facere poterāt:replete erāt amaritudine.cōplete doloribus.inebriate absinthio.irremediabiliter oēs flebant.Ecce ergo pēdet dñs in cruce mortuus.redit tota multitudo.remanet mater mestissima cū illis quatuor.ponūt se ad sedendū iuxta crucē.ꝓtemplant dilectū suū.expectāt a dño auxiliū.quō ip̄m rehabere ⁊ sepelire tunc valeāt. At tu si ꝓtemplatus bene fueris dñm tuū.considerare potes ꝙ a plāta pedis vsq; ad verticē nō est in eo sanitas. non est in eo membrum.nec sensus corporis qui summam afflictionem infirmitatem seu passionez nō senserit. ¶ Habes ergo que de crucifixiōe ⁊ morte in sexta ⁊ nona hora contigerunt.que modicitati mee/vel tue ruditati scribenda videntur ad presens.tu autem studeas deuote fideliter ⁊ sollicite his omnibus inhercre.nunc de his q̄ post mortem contigerunt dicamus.

¶ De aptione lateris xpi. Cap. lxxxj.

COmmorantibus ergo ⁊ sedentibus reuerēda dña nra Maria atq; Johanne. Magdalena ⁊ sororibus matris dñi ab vna parte ppe crucē. ⁊ aspiciētibus q̄si sine intermissione dñm Jesum pēdentē sic in cruce inter latrones. sic nudum. sic afflictuz. sic mortuū. ⁊ sic ab oīnibus derelictum. ecce armati multi veniebant a ciuitate ꝟsus eos. qui mittebātur vt ipsis crucifixis crura frangerēt occiderēt eos ac iepelirent. ne corpora in cruce pēdentia in magno die sabbati remanerēt. Tunc dña ⁊ oēs surgunt ⁊ aspiciunt: ⁊ vident eos ⁊ nesciūt q̄d hoc esse possit. Renouatur dolor. timor ⁊ tremor crescit. Multum quidem dña timet ⁊ nescit quid faciat: ⁊ vertens se ad filium mortuū dixit. Fili mi dilectissime quare redeūt isti. Quid facere amplius tibi volunt? Nonne te occiderunt? Fili mi putabam eos satiatos esse de te. sz vt video adhuc te mortuū persequūtur. Fili mi nescio quid faciā te defendere a morte nō potui: sed veniam ⁊ stabo iurta crucez tuam ad pedes tuos. Fili mi roga patrem tuū vt eos tibi placabiles faciat. ego aūt qđ potero faciā. Et oīes tunc quinq; flentes uerunt ⁊ apposuerunt se ante crucē dñi Je-

su. Appropinquāt aūt illi cum furore ⁊ strepitu magno⁊ videtes latrones adhuc viuere. frāgūt eis crura ⁊ ipos occidunt. deponūt ⁊ in aliquaz fossam velociter illos proiciūt. Redeūtib⁹ autē ipis Ihesus dñm Jesum. timens mater ne similiter faciant cum filio suo. tacta dolore cordis intrinsecus cogitauit ad arma sua currere. s. ad humilitatez innatā. ⁊ genibus positis ⁊ brachijs cancellatis vultu lachrymabili⁊ voce rauca. sic eos alloquit dicēs. Viri fratres rogo vos ꝓpter deū altissimū ne amplius me verare velit⁊ in dilectissimo filio meo. Ego em̄ sum mestissima mater ei⁹ ⁊ scitis fratres q nunq̄ vos offendi. nec iniuriā aliquā vobis feci. ⁊ si filius meus visus ē vobis ꝓtrarius. ipm̄ pemistis ⁊ ego vobis remittā omnem iniuriam ⁊ offēnsam. ⁊ morte filij mei. Hanc tm̄ misericordiaz mecū facite. ne ipm̄ ꝓfringatis vt saltem integrum valeam tradere sepulture. nō erpedit vt eius crura frangantur. videtis enim q iam mortuus est ⁊ migrauit. Hora em̄ est postq̄ discessit. Johannes vero⁊ magdalena ⁊ sorores matris dūi stabāt genuflexi cum ea ⁊ amarissime omnes flebāt. O dña q̄d est qđ agitis ad pedes nephandissimorū statis. ibi oratis inexorabiles pietate creditis flectere crudelissimos ⁊ impios simos. ⁊ humiliare supbos? Abhominatio est supbis humilitas incassum laboratis. Unus aūt

longin⁹ noīe tūc impius ⁊ supbus sꝫ post cōuer sus ⁊ martyr ⁊ sctūs. porrigens lanceam de lon ge eorum ꝓces ⁊ rogamina ꝓtenens. latus dñi se su dextrū vulnere grādi aperuit. ⁊ exiuit sanguis ⁊ aqua. Tūc mater semimortua cecidit inter bra chia magdalene. Johānes vero dolore vrgente assumpto vigore insurgit contra illos dicēs. Vi ri nequissimi. quare hāc impietatatē facitis? Nō ne videtis q̄ mortu⁹ est. vultis ēt matrē eius me stissimam occidere? discedatis. quia nos cū sepe liemus. Tunc illi sicut deo placuit discesserunt. Excitatur aūt dña surgens quasi euigilans que rens quid sit de dilecto filio suo. Respōdēt ei. nī hil esse factū de eo. Postea suspirat ⁊ anxiatur ⁊ respicit filiū suū vulneratū ⁊ dolore mort] atterit Vides quotiēs mortua ē hodie. totiēs certe. quo tiēs ꝓtra filiū suū videbat fieri nouitatē. Vñ ve re impletū est in ea qđ sibi dixerat symeon. Tuaꝫ inquit ipius aiam gladi⁹ ptrāsibit. Sꝫ nūc ve si lꝭ corp⁹ ⁊ matris aiam hui⁹ lancee gladius pfo rauit. Ponūt aūt oēs seiterū ad sedenduꝫ iuxta crucē. quid facere debeāt nesciētes. Corp⁹ em̄ de ponere ⁊ sepelire non possent. quia vires non ha bent sufficientes. nec instrumenta quibus depo nere ipsum possent. Recedere autem sic eo rema nente nō audent. ⁊ diu sic remanere nocte appro pinquāte nō valent. Vides in quāta perplexitate

sunt: O deꝰ benigne. quō ꝓmittis tuā ex oībus electā mōi speculū reclinatoꝝiñ vīm sic tribulari. Tempus aūt essēt vt aliquātulum respiraſſet.

Hora vespertīa meditatō. Ca. lxxxij.

Terū autē videt alios plures ꝑ viā venientes quiſerāt ioſeph ab arimathia ⁊ nicodemus ducentes ſecum alios portantes instrumēta quibus corpus deponāt de cruce. ⁊ portabāt q̄ cētuꝫ libras myrrhe ⁊ aloes. ⁊ veniebāt ad ſepeliēdū dñm. Tūc ſurgūt oēs cū timoore magno. O deꝰ q̄ta ē iſta afflictio hodie. Circūſpiciēs āt iobes dixit. Ego cognoſco ibi ioſeph ⁊ nicodemū. Tūc dña reſumptꝰ viribꝰ dic̄. Bñdictꝰ deꝰ nr̄ qui mittit nob̄ auxiliū. mēoꝝ fuit nr̄i. ⁊ nō dereliqt nos. Fili occurras eis. Vadit ergo iob̄es eis obuiꝰ velociter. ⁊ attigētes se ad inuicē amplexant̄ cū fletu magno. nō valētes ꝑ magnā hoꝝā adinuicē ſibi loq̄. ex ꝓpaſſiōis teneritudine ⁊ abundantia fletus ⁊ doloꝝis. poſtea veniunt aduerſus crucem. Querit ioſeph qui ſint ibi cuꝫ domina. ⁊ quid ſit de aliīs diſcipnlis. Dicit illi iohānes iſtas q̄ ibi ſunt. De diſcipulis aūt reſpōdet ſe neſcire. quia nullꝰ ibi fuit hodie. Querit etiam de his que circa dñm facta ſunt. ⁊ nar-

rat ei iohānes p singula. Cum aūt fuerūt ppe locum. genuflectentes ⁊ flētes adorauerunt dñm. Applicātes aūt recepti fuerūt reuerenter p dñaz ⁊ alias soclas genuflexis inclinātes vsqz ad terram. Similiter ipi genuflectentes cū ploratu magno. sic steterūt p longā horā. Tandez dña dicit. Benefacitis hñtes memoriā magistri vestri. qz multuz vos dilexit. ⁊ fateor q in adunētu vestro visuz ē mihi nouā oriri lucē. Nescebam? eiñ qd facere deberem?. dñs vob retribuat. Et illi. dolem? ex toto corde nostro de his oibus q̄ cōtra eū facta sunt. Preualuerūt eiñ impij cōtra iustum. libenter eū eripuissem? ō tāta iniusticia si potuissemus. saltem hoc modicum obsequiū dño ⁊ magistro nostro pstabimus. Surgētes ergo parauerūt se ad deponēdum corp? iesu. Tu aūt vt alijs locis diri tibi diligenter ⁊ morose moduz depositiōis attēde. Ponūtur due scale a lateribus crucis opposite. Joseph ascēdit sup scalam lateris dextri. satagit extrahere clauū ipsius manus. Bz difficile est hoc. quia clau? grossus ⁊ longus est in ligno valde cōfixus. ⁊ sine magna suppressione manus dñi nō videt posse fieri. sed nō est vis quia fideliter facit: ⁊ dñs totū acceptat. Euulso illo. iohānes ānuit ioseph dictum clauū sibi porrigi. ne ipm dña videat. Deinde nicodemus aliū extraxit manus sinistre, ⁊ clauum similiter dat io-

hanni. Descendit nicodemus ⁊ iuit ad clauū pe-
dis. Joseph vero sustentabat corpus dñi. Felix
quippe ipe ioseph qui corpus dñi meruit sic am
plexari. Tunc pendētem manū dextraz dña susci
pit reuerēter. ponit ad vultū suū. intuetur ⁊ oscu-
latur cum lachrymis validis ⁊ suspiriis doloro
sis. Euulso aūt clauo pedum. paulisper descēdit
ioseph. ⁊ oēs accipiūt corpus dñi ⁊ ponūt in ter
ram. Dña suscipit caput cuz scapulis in gremio
suo. Magdaleua vero pedes apud quos tantaz
gratiam olim inuenerat. Alij circūstant. oēs faci
unt planctum magnū sup eū omnes em̄ plangūt
eum quasi vnigenitum amarissime.

¶ Pora cōpletorij. ¶ Capit. lxxiij.

POst aliquam morulā
cuz nor approp̄inquasset rogatio
sepp dñam vt p̄mittat eū volui lin
theamīnibus ⁊ sepeliri. ipa conten
debat dicens. Nolite amici mei taz
cito filium meū accipere. vel me cuz ipso sepelite
Flebat autē lachrymis irremediabilib⁹. Aspicie-
bat vulnera manuū ⁊ lateris. mō vnuz. mō aliud
Aspiciebat vultuz eius ⁊ caput. ⁊ videbat spina
rum puncturas. depilationez barbe. faciem ex
sputis ⁊ sanguine deturpatam. ⁊ caput tonsum.
⁊ de fletu ⁊ aspectu non poterat satiari. Legitur

aūt in quadaz scriptura q̄ dñs deuote sue revela uit q̄ ip̄e tōsus fuit capillis ꝛ depilat⁹ barba. sz euāgeliste nō scripserūt oīa. Et quidem q̄ ipse fuit tonsoratus. nescio p̄bare p̄ scripturam. Sed de depilatiōe barbe pōt p̄bari. Dicit em̄ Hieremias in p̄sona dñi. Corpus meū dedi p̄cutiētibus. ꝛ genas meas vellētib⁹. Ūñ ipa mater ꝺ fideliter aspiciebat ꝛ morose videre volebat. Tardante autē hora dic̄ Jobes. Dña p̄descēdam⁹ ioseph ꝛ nicodemo ꝛ p̄mittam⁹ aptari ꝛ sepeliri corpus dñi nostri. quia ppter nimiā moraꝫ p̄nt pati calūniā a iudeis. Ad hanc vocē tam℔ grata ꝛ discreta. ꝛ cogitans q̄ ip̄i iohānī cōmissa est p̄ filiū. noluit amplius cōtendere. ꝛ signans ꝛ benedicens eum p̄misit aptari ꝛ inuolui. Tunc iohānes ꝛ nicodemus ꝛ alij ceperūt inuoluere corp⁹ ꝛ aptare cuz linthaminibus vt mos erat iudeis. Domina tamen semper tenebat caput ipsius in gremio suo quod sibi reseruauit aptandum. ꝛ magdalena pedes. Cum ergo venerunt ad crura p̄pe pedes. dicit magdalena. Rogo vt permittatis me aptare pedes apud quos sum miſicordiā ꝺsecuta. Quibus permittentibus illa pedes ipsos tenebat. ꝛ videbatur deficere p̄ dolore. ꝛ quos alias lachrymis compunctionis rigauit. nunc multo magis vndis lachrymaruz doloris ꝛ compassionis largiter lauit. Aspiciebat pedes sic vulneratos. per

foratos. desiccatos ꝛ sanguinatos. amarissime multum flebat. Naz vt veritas de ipsa perhibuit testimonium. Dilexit multum. ꝛ ideo flenit multum. ꝛ maxime in hoc vltimo obsequio magistri ꝛ domini sui. sic afflicti. sic flagellati. sic vulnerati. sic mortui. ꝛ in nihilū sic redacti. Vix cor sibi in corpore stare poterat pre dolore. sed bene cogitari potest qꝫ si posset. lubbenter ad pedes domini sui expirasset. Non videbat remedium doloꝛ nec consuerat ei in talibus obsequi. Nouum ꝛ vltimum est hoc obsequium quod ei nunc prestat. ꝛ in hoc prestando amaricatur anima sua. quia nō potest illud facere vt vellet intime. ꝛ deceret. Vellet enim totum corpus lauare. vngere ꝛ bene aptare. sed non est tempus ꝛ locus. Non enim poterat plus. non poterat aliud. facit quod potest. saltem pedes lauit. cum lachrymis. tandem deuote abstergit amplexat. de osculatur. inuoluit ꝛ aptat fideliter quātū melius nouit ꝛ potest. Sic ergo aptato corpe. respiciūt ad dñaz vt ipa ꝛpleat ꝛ oēs planctum reincipiunt. Tunc ipa videns qꝫ amplius differre non potest. Ponit vultū super faciem dulcissimi filij sui. ꝛ dicit. Fili mi in gremio meo te mortuum teneo. durum est valde diuortium mortis tue. Jocunda ꝛ delectabilis fuit inter nos conuersatio. et sine querela et of-

fensa fuimus inter alios. q̄uis tu dulcissime fili mi vt nocens sis modo occisus. Fideliter fili mi fuiui tibi ⁊ tu mihi. sz in hac pugna tua dolorosa. nec pater tibi auxiliari voluit nec ego potui. Tu teip̄m dereliquisti propter amorē generis humani. qđ redimere voluisti. Dura pēosa ⁊ nimis penosa est ista redēptio. de qua gaudeo ꝓpter salutez hominū. Sz in tuis doloribus ⁊ morte tua multū affligor vehemēter. qz scio q̄ nunq̄ peccasti ⁊ sine causa tam amare occisus es. taz morte turpissima. Modo ergo fili mi disiuncta est nr̄a societas. ⁊ me a te nūc oportet separi. Sepeliam ergo te ego mater tua mestissima. Sz postea quo ibo? Vbi etiā morabor fili mi? Quō sine te viuere possim? Tecum ergo libētius sepelirer vt vbicūq̄ esses. ego similiter essem tecuz. Sz ergo non possum corpe. sepeliar tū mēte. animā meā in tumulo sepeltā cū corpe tuo. eā tibi dimitto. eam tibi cōmēdo. O fili mi q̄ anxia est sepatio ista. Et iterū er abundātia lachrymarū. multo melius lauit facie filij q̄ magdalena pedes. Abstergit autē facie eius ⁊ deosculans os ⁊ oculos eius. in quodam sudario caput ipsum inuolvit ⁊ diligenter aptauit. Tandē iterū bñdixit ⁊ signauit eum. Et tūc oñes adorātes cum fletis genibus ⁊ pedes eius deosculātes. accipiūt ⁊ portant ad monumētum. Dña tenebat caput ⁊ scapulas. Ma-

gdalena pedes. Relíq ℞o ſtabāt in medio. Erat ꝑpe locū cruciſixionis ſepulchꝝ quātū eſt longi tudo eccłie noſtre vel circa in qua ſepelierūt eum reuerēter. flexis genibus ⁊ cū fletibus magnis ⁊ ſingultibus ⁊ ſuſpíríjs crebrís ⁊ multis Quo ſepulto mater iterū bñdicit amplexaꝫ eū ⁊ ſtat ſup dilecto filio ſuo. Sꝫ eleuātes eam poſuerūt magnū lapidē ad oſtiū monumēti. De hoc monumēto dicit Beda q̄ fuit domus rotūda de ſubiacēte rupe excíſa. tante altítudinís vt vir homo manu extēta culmē poſſet attingere. introitū habēs ab orıēte. in parte ℞o aquilonari locus dñici corꝓris ꝺ eadem petra factus eſt. ſeptē pedes hñs longitudínis.

¶ Meditatio poſt completoꝛium.

Capitulum. lxxxiiij.

VOlens autē Joſeph redíre in ciuitatē poſt officiū ſic cōpletum. dicit dñe. Dña mea vos de cōcoꝛꝺ ꝓpter deum ⁊ ꝓpter amoꝛem filij veſtri ⁊ magiſtri mei ſi placet vt diuertat in domū meā. ſcio enī q̄ domū ꝓpꝛiā nō habetis. vtamini mea vt veſtra. qꝛ oīa mea veſtra ſunt. Similiter ⁊ Nichodemus. O qualis cōpaſſioꝛ Regina celi nō habet vbi caput ſuum reclinat. ⁊

hos dies lugubres ⁊ viduitat⁊ sue sub alieno tecto ducere oportebit. Vere dies viduitat⁊ st⁊ isti. qr dñs Jesus erat ei filius ⁊ sponsus. pr̄ ⁊ mat̄ ⁊ oñe bonū: ⁊ oñia simul eo mortuo pdidit. Vere vidua est ⁊ derelicta: ⁊ quo diuertat nō habet. Tunc ipa se inclinās humiliter ⁊ gratias agens rñdit se esse cōmissaz iohāni. Quib⁹ iohānes adhuc eā rogātibus rñdit qp volebat eam ducere in montē syon in domū in qua mgr̄ cenauit hert sero cū discipulis. ⁊ ibidē stare cū ea volebat. Illi ꝺo inclinātes se dñe. ⁊ adorātes sepulchꝝ abierūt. Et isti vt euāgeliū dicit remānserunt sedentes ꝫ sepulchrū. ¶ Appropinquāte aūt nocte dic̄ iohānes dñe. Nō est honestū hic nimis morari vel de nocte in ciuitatē redire. ⁊ ideo si vobis placet dña recedamus Tunc dña surgēs ⁊ genuflectēs ad sepulchꝝ amplexat. bñdicēsqꝫ sepulchruz dicit. Fili mi non possum amplius stare tecū. ego recōmendo te patri tuo. Subleuatis etiā oculis in celū dicit cū lachrymis ⁊ affectu magno. Pater eterne recōmendo vobis filiū ⁊ meā aiaz quā dimitto. Et recedere tūc ceperūt. Cū aūt venert ad crucē. ibi genuflexit ipsa ⁊ adorauit crucē dicēs. Hic requieuit filius meus: ⁊ hic est preciosissimus sanguis eius. Similiter ⁊ oēs fecerunt Cogitare nanqꝫ potes qꝫ ipsa pma fuit q̄ crucē adorauit. Exinde recedūt ihūs ciuitatē. ⁊ p viā

se sepe ꝟtebat retrospiciens. ℭū aūt fuerūt in lo co vltra quē sepulchꝝ ⁊ crucem amplius videre nō poterāt. ꝟtit se inclinauit. genuflexit ⁊ deuo tissime adorauit. similiter ⁊ oēs fecerī. Approꝑ pinquātes ad ciuitatē sorores dñe. velauerūt eā tanq̄ viduā. coopientes quasi totū vultū suum. ⁊ p̄cedebāt. Dña aūt inter iobānem ⁊ magdale nā seq̄batur mestissime sic velata. ℨūc magdale na volens in ingressu ciuitatis sumere viaꝫ que ducit ad domū suā. ⁊ illuc eos ducere. p̄uidit sibi ante. ⁊ dicit. Dña mea p̄cor vos amore mgri mei vt eamus ad domū nr̄aꝫ. ⁊ ibi melius stabimus. scitis em̄ quō libenter veniebat ad eā. Ipsa vr̄a est ⁊ oīa mea vr̄a sunt. Rogo vt veniat] ℭt hic plangere inceperunt. Dña autē tacente ⁊ annuen te ꝟsus iobānem adhuc illa rogat iobānē. Ipse ꝟo rn̄dit. Decētius est vt eamus vsq̄ ad mōtem syon. ⁊ maxime quia sic rn̄debamus amicis nr̄is tu potius venias cū ea. ℨunc magdalena rn̄dit. Bene scis q̄ veniā cū ea quocūq̄ ierit. ⁊ nunq̄ dimittā eam. Intrātibus aūt illis ciuitatē. cōcur runt vndiq̄ ꝟgines ⁊ matrone bone cū perpen dere eam potuerunt ⁊ associāt eam p̄ vlam conso lando. ꝫ magis vtiq̄ fit ploratus sed ⁊ boni ho mines cōpatiebātur eidē p̄ quos transibāt ⁊ mo uebātur ad fletū dicētes ℭrte magna iniustitia est facta hodie per p̄incipes nostros. cōtra fili

um istius dñe. ⁊ deus pro eo magna signa ostendit. caueāt quid fecerint. Cum autem venerūt ad domū. tunc ipa se vertens ihūs dñas. ⁊ gratias agens deuotissime inclinauit. Jpe ihū inclinātes se ⁊ genuflectētes oēs ceperūt facere planctū magnū. Intrauit ḡ dña domuz ⁊ magdalena. ⁊ due sorores sue. Johānes vero ponens se sup ostio. rogauit oms vt redirēt ad domos suas. quia tarda hora erat. ⁊ gratias agens eis. ostiū ille clausit. Tunc dña p domū circūspicies sic dicebat. Fili mi dulcissime vbi es. qz hic te non video: O iohannes vbi est filius meus: O magdalena vbi ē pater tuus qui te sic tenerrime diligebat: O dilecte sorores vbi est filius noster. Recessit a nobis gaudium nostrum. dulcedo nostra. ⁊ lumen oculorum nostrorū: Recessit aūt cum magna angustia vos audistis. Et hoc est qđ mihi magis auget dolorē: qz recessit totus afflictus. totus laceratus. totus anrius ⁊ sitibundus. coactus. oppressus ⁊ violētus. nec ei potuim⁹ in aliquo subuenire. oēs reliquerunt eum. ⁊ pater eius omnipotens deus. noluit eum iuuare. Et q̄ cito facta sunt ista. vos vidistis. Cuius vnq̄ vel sceleratissimi hois fuit sic accelerata ⁊ fulminata dānatio O fili hac nocte captus fuisti. p fide tradit⁹. mane in tertia ꝑdemnat⁹. ⁊ in sexta crucifixus ⁊ ita mortuus es. O fili q̄ amara est ista sepatio tua.

⁊ memoria turpissime mortis tue. Tandē Johānes rogās vt desisteret: ꝓsolatus est eā. Tu autez si vires tuas experiaris scies vtiqz eis parare ⁊ fruire. ꝓsolare ⁊ confortare eam q parūper comedat. ⁊ alios ad comedendū confortā. qz adhuc ieiuni sunt. Et postea bñdictione a dña ⁊ a singulis alijs suscepta discedas.

¶ Meditatio de domina ⁊ sociabus die sabbati. Capitulum. lxxxv.

Me aūt sabbati. stabant in domo ianuis clausis domina ⁊ alie socie vna cū Johāne afflicte ⁊ dolorose tanq̄ orphane ⁊ plene meroze. nō loquētes sz mēorantes sedebant simul. aspiciētes se mutuo rapti sicut ꝓtingere ꝓsueuit magna pressura ⁊ calamitate grauatis. Pulsatū aūt fuit ad ostiū ⁊ timebant. quia oīa timuerūt. securitas em̄ eoruz discesserat. Tamen Johānes ibat ad ostiū. ⁊ aspiciens cognouit petrū: ⁊ dixit. Petrus est. Et dña. Aperias ei. Ingredit igit̄ Petrus ꝛecunde cū singultibus magnis ⁊ fletibus. ⁊ tūc oīes plorare ceperūt. nec ꝛbum loqui poterant p̄ meroze. Postea veniūt succesim ⁊ alij discipuli etiā plorātes. Tandem cessantes a fletu incipiunt ꝺ dño

suo loqui. Dicit ergo petr⁹. Ego verecundor in meipo. nec debere in ꝯspectu vestro loq̃ vel hominibus apparere. qz dñm meum qui me tñ diligebat. sic reliqui ꝛ negaui. Similiter ꝛ alij cū pcussione palmarū lachrymarūq; effusione. scipsos redarguebāt: qz dñm suū dulcissimū sic reliquerant Tūc dicit dña. Magister bonus ꝛ pastor fidelis recessit a nobis. ꝛ nos remanemus velut orphani. sed spero firmiter. ꝙ cito rehabebimus ipsum. ꝛ vos scitis. quia benignus est fili⁹ meus ꝛ vos multum diligebat. Non dubitetis. quia bene recõciliabitur ꝛ libenter remittet omnem offensam siue culpam. Tantus autem fuit permissione pfis furoris impetus cõtra eum. ꝛ ita prevaluit malor audacia. ꝙ non potuissetis eum iuuare. etiaz existentes cum eo. ꝛ ideo nolite turbari. Respondit petrus. Vere domina mea ita est vt dicit. naz ꝛ ego qui tantū initia vidi. tanto fui timore percussus in atrio cayphe ꝙ vix credebam me posse euadere ꝛ eum negaui. nec fui memor verborum quibus hoc prediterat mihi. quousqz me respererat. Tunc magdalena querit quid ei prediterat. ꝛ respondit ꝺ negatione. ꝛ narrat ei totum. Et addidit ꝙ eis alia plura dixit in cena de passiõe sua Tunc dicit domina. Vellem audire de bis que dicta ꝛ facta fuerunt in cena per eum. Et Petrus annuit iohanni vt ipse referat. Johãnes ꝟo inci

pit ⁊ narrat totū. ⁊ sic tam de his q̄ de alijs que fecerat dñs iesus cum eis. narrant adinuicē. modo vnus. modo alius. Sicq; totam diem de ipso ꝓmocionando ꝓcurrunt. O q̄ attēte auscultabat magdalena. ⁊ multum attētius ipsa domina. O quotiens in ipsa die dicebat in narratiōe gestorū Bn̄dictus sit filius meus Jesus. Intuere ergo eos diligēter ⁊ compatere. quia sunt in afflictione magna. imo ꝑmaxima hodie constituti. Quid cū est videre q̄ domina celi ⁊ terre. ⁊ prīceps ecclesiarū ⁊ omniū populoꝝ. ⁊ duces totius diuini exercitus sic timorosi stant recluſi in domūcula quadam. nesciētes quid facere debeāt. nisi q̄ se confortant. conferētes d̄ factis ⁊ d̄bis dulcissimi domini sui. Domina tamē stabat mēte tranq̄lla ⁊ pacata. quia certissimam spem habebat d̄ resurrectione filij sui. Et in ea sola remansit fides in ipsa die sabbati. ⁊ propterea dies sabbati attribuitur ei. Non tamē poterat ipsa dn̄a gaudenter stare propt̄ mortē filij sui dulcissimi iesu christi. Sero autem facto post solis occasum cum licuit operari: Maria magdalene ⁊ altera maria iuerunt emere aromata pro faciendis vnguētis. Sero etiam precedēti cum redierant a sepultura domini. ceperunt parare vsq; ad solis occasum. Postea siluerunt. Nam sabbatum obseruare oportebat a solis occasu diei Veneris. vsq;

ad alium occasum. Nūc ergo vadunt emere aromata. Intuere tu illas diligēter incedētes mesti vlubus more viduarū. ⁊ se applicātes ad aliquā apothecā alicuius forte deuoti dñi eis cōpatientis. ⁊ libēter satisfacientis volūtati earū. Ipe vo postulant aromata ⁊ eligūt quātū possunt melio ra ⁊ precio soluto redeūt. parātes se ad facienda vnguenta dño suo. Conspice ergo diligēter quō humiliter ⁊ deuote ⁊ fideliter laborāt pro domio suo cuz lachrymis magnis ⁊ suspirijs intimis. Dña vero ⁊ apostoli aspiciunt ⁊ forte adiuuant. Quibus factis nocte siluerunt. Et hec quidē est meditatio die sabbati de dña. sociab⁹ ⁊ discipul⁹.

¶ Sabbato die. ¶ Meditatio de domino Jesu die sabbati descendenti ad infernum. Capitulum. lxxxvj.

VEnit etiā hoc in consideratione nunc. quid scz fecerit dñs ipsa die sabbati. Statim cum mortuus fuerat descendit ad infe ros ad sanctos patres ⁊ stabat cū eis. ⁊ tunc fuerunt in gloria. nam visio dñi gloria est pfecta. ¶ Considera hic ergo ⁊ attēde q̄n ta fuerit eius benignitas in infernuz descendere: quāta caritas; q̄ta q̄ humilitas. Poterat enim

vnuz angelum ad eos mittere ⁊ oēs seruos suos liberare ⁊ sibi pñtari vbi volnit. Sed hoc nō sustinuisset amor suus infinit⁹. ⁊ hūilitas sua. Per semetipm ergo descendit. ⁊ nō vt seruos. sed ⁊ vt amicos visitaret dñs oim. ⁊ stetit cū eis ibidem vsqz ad diem dñicam ppe auroraz. Cogita bene de his ⁊ admirare ⁊ imitari coner]. Jubilaucrūt aūt sancti patres in suo aduētu. ⁊ repleti sunt iocunditate immensa. oīm displicētia pcul expulsa ⁊ stabāt in laudibus ⁊ canticis coram eo. Quas laudes potes hoc modo meditari. Jmaginando eos ac si essent cū corporibus suis. sicut post resurrectionē erūt. Similiter ⁊ aiam illaz benignissimā domini nostri iesu xpi. Cum ergo psenserūt eius saluberrimū aduētuz. occurreūt ei gaudēter seipsos exhortātes atz dicētes. Benedictus dominus deus israel: quia visitauit. ⁊c

¶ Canticum sanctorum de lymbo.
¶ Capitulum. lxxxvij.

Leuate capita vestra quia ecce venit redēptio vra. Consurge. consurge hierusalē solue vincula colli tui. ecce soluator venit soluere nos a vinculis. Tollite portas principes vras. ⁊ eleuamini portę eternales ⁊ in

trosbit rex glorie. Adoram⁹ te xp̃e ⁊ bñdicim⁹ ti/
bi amātissime de⁹ nr̃. Et pci dētes adorancrūt cū
cū gaudio ⁊ leticia magna. Ipsos aūt considera
quia cū reuerētia ⁊ ingenti exultatiōe ⁊ vultibus
locūdis stāt ⁊ dicūt p̄dicta coꝝā eo. ⁊ in hmōi lau
dibus ⁊ canticis ⁊ iubilatiōibus steterūt in lym/
bo. vsq; ppe auroꝝā dici dñice. in ꝓspectu etiam
multitudinis angelorꝝ ibidē existentiū. ⁊ cuꝫ eis
iubilantiū. Tunc accepit eos dñs educens ab in
feris in exultatōe. ⁊ añ eos gliose p̄cedēs posuit
in pardyso deliciarꝝ. Aliq̄ vo morula fctā cū eis
iocunde. ⁊ cū helya ⁊ enoch cuꝫ recognoscentib⁹
dixit eis. Temp⁹ ē vt exeitē corpus meū. vadā ⁊
reassumaꝫ illud. q̄ oēs p̄cedētes dixerūt. Ite dñe
rex glorie ⁊ cito redite si placet. qr glorioſissimū
corp⁹ vr̃m videre plurimū affectam⁹. ¶ Habes er
go q̄ circa dñm iesum ⁊ matrē ei⁹. ⁊ discipulos ⁊
sctōs p̃es meditari possis i die sabbati añ resur
rectionē. Nec qr totaꝫ passionē dñi iesu tibi sine
auctoritatū interpositōe transcurri. ne animus ad
aliud q̄ ad ipam passionē se cōuerteret. cogitaui
vt nūc auctates aliquas tibi referre vt eaꝝ lectio
mētem exeitet ad ipam feruētius ⁊ deuotius me/
ditandā. ¶ Accipe ergo Bern̄. more solito in q̄/
busdā sententijs sic dicentē. Iesu cristo debes to
tā vitaꝫ tuā. qr ipe vitam suā posuit p vita tua. ⁊

cruciatus amaros sustinuit. ne tu ꝑpetuo sustine
res. Si cū cōferrētur in me oēs dies filioꝝ adā.
ꝛ oēs dies sēcli ꝛ labores oīm hoīm q̄ fuerīt ꝛ qui
sunt. ꝛ qui crūt. nihil esset ad cōpationē illius cor
poris. qō spectabile ꝛ stupēdū est. ꝟtutibus etiā
supnis. in ꝯceptu de spū sctō. in ortu de ꝟgine in
vite innocētia. in doctrine affluētia. in chorusca
tiōe miraculoꝝ. in reuelatiōib' sacramētoꝝ. Sic
igit exaltant celi a tra. ita exaltata ē vita sua. a vi
ta nra q̄ tn posita est. Et sic nihil ad aliq̄d nullā
habet ꝯpationē. ita vita nra nullā habet ad vitā
illius proportionem. cum illa dignior. ista mise
rior esse non possit. Cum ergo deuonero quicq̄d
sum. quicquid possum non est sicuti stella ad so
lem. gutta ad flumen. lapis ad montem. granus
ad aceruum. ¶ Idem. rj. Cantl. Nō simpler aut
modica xpi exinanitio fuit. sed seipm exinaniuit
vsq̄ ad carnē. ad mortē. ad crucē. Quis digne
penset quante fuerit humilitatis. mansuetudinis
dignitatis. deū maiestatis carne indu. multari
morte. turpari cruce? Sed dicit aliquis. Non va
luit opus suum reparare creator absq̄ ista diffi
cultate? Valuit. ſz maluit cum iniuria sui. ne pes
simum atq̄ odiosissimus vicium ingratitudinis
occasionem vltra reperiret in homine. Sane mul
tum fatigationis assumpsit. quo multe dilecti

onis hoiez debitorē. teneret. ꝓmouereꝯ ad gratiarūactiōes difficultas redēptiōis quez minus deuotuz esse fecerat cōditiōis facilitas. Quid em̄ dicebat hō creat⁹ ⁊ ingratus? Gratis quidē cōditus suz. sz nullo ꝓditoz] grauamie vł labore. Si quidē dirit ⁊ factus suz quēadmodū ⁊ vniuersa Sed obstructū ē os loquētiū iniqua. Luce clari⁹ patz q̄ntū mō o hō ꝑ te dispendium fecit. de dño fuus. ō diuite paup. caro ō ẏbo ⁊ de dei filio. hominis fieri filius nō desperit. Memēto iā te. ⁊ si de nihilo factū. nō tm̄ de nihilo redēptū. Ser diebus ꝓdidit oia. ⁊ te inter oia. At ẏo ꝑ totos triginta annos. opat⁹ ē salutē nostrā in medio terre O quātū laborauit sustinēs carnis necessitates. hostis temptationes Nonne sibi crucis aggregauit ignominiam. mortis sibi accumulauit horrorem. ¶ Item. rr. Cantic. Sup oia reddit te amabilem mihi iesu bone calix quem bibisti. opus nře redēptiōis. Hoc oino amorē nostrū facile vē dicat totū sibi. Hoc inq̄ est qō nostrā deuotionē ⁊ blandius allicit. ⁊ iustius erigit. ⁊ artius stringit. ⁊ afficit vehemētius. Multū q̄ppe laborauit in eo saluator nec in oī mūdi fabrica tantū fatigatiōis auctor assumpsit. Illac denicꝯ dixit ⁊ facta sunt. mādauit ⁊ creata sūt. At ẏo hic. Et i dictis suis sustinuit ꝓtradictorez. ⁊ in factis obseruatorez. ⁊ in tormēt] illusorez. ⁊ in morte exꝓo

bratores. ¶ Idē. xxij. Cant. Ad cumulū pietatꝭ tradidit xps in mortē aiam suam ⁊ de ppio late reptulit pciū satisfactiōis quo placaret patrem. Per quod plane ad se ysiculū illū trahit. Apud dñm miscordia ⁊ copiosa: apud eum redemptio. Prorsus copiosa. quia non gutta sed vnda sanguinis largiter p quicqz partes corpis emanauit. Quid tibi debuit facere ⁊ non fecit? Illuminauit cecum. soluit vinctū. redurit erroneū. reconciliauit. reum. Quis non post illū libenter alacriterqz currat. qui ⁊ ab errore liberat ⁊ errata dissimulat ⁊ qui deinde viuendo merita tradit. pmia moriendo conquirit? Quā excusationē habz qui in odore horū vnguētorum nō currit. nisi ad quez forte mīme odor pnenit? Sed etm̄ in oēm terrā exiuit odor vite. Qm̄ mia dñi plena ē terra. ⁊ mīsationes ei⁹ sup oīa opa ei⁹. Ergo q̄ vitalē hāc sparsaz vbiqz fragrantiā nō sentit. ⁊ ob hoc nō currit aut mortuus est. aut putridus ¶ Idē. xxv. Can. Non erubescit sponsa nigredinē quaz nouit pcepisse a sponso. cui similari quāte etiā glie est. Nil ergo pinde glorioſius ē q̄ xpi portare obprobrium. Vñ vox illa prorsus exultationis ⁊ salutis. mihi absit gliari nisi in cruce dñi nostri Jesu xpi. Grata ignominia cruci ei qui cruci ingratus nō est Nigredo ē. sed forma ⁊ similitudo dñi. Vade

ad ſctm̃ Iſaiam. ⁊ deſcribet tibi qualem illum. in ſpiritu viderat. Quē nanq; alium dixit viruz do-loris ⁊ ſcientem infirmitatē. ⁊ quia nō erat ei ſpe-cies neq; decor? Et addidit. Nos putauim⁹ enz quaſi leprozoſum ⁊ pcuſſum a deo ⁊ humiliatum Ipſe aũt vulnerat⁹ eſt ꝓpter iniquitates uoſtras Attritus eſt ꝓpter ſcelera noſtra. ⁊ liuore eius ſa-nati ſumus. Denicq; ſcip̃m fecit pctm̃. ⁊ nigrū di-cere verear? Intuere ſane pānis ſordidū. plagis liuidum. illitum ſputis. palliduz morte. ¶ Idez xxviij. Canti. Quid em̃ magis deforme ⁊ nigruz oculis ſpectantium occurrebat: cꝫ cuz expanſis in cruce manibus medius duoꝝ nequā riſuz ma lignātibus daret fletū fidelibus. ⁊ ſolus erat ri-ſui q̄ ſolus poterat eē terrori. ſolus bonori eſſe debuerat ¶ Idē lxj. Cant. Petra refugium ferī nacūs. ⁊ vbi tuta firmaq; infirmis reges niſi in vulneribus ſaluatoris? Tanto illuc ſecurior habi-to. quāto ille potentior eſt ad ſaluanduz. Fremit mūdus. p̃mit corpus. diabolus inſidiatur. Non cadā. fundatus enim ſum ſupra firmam petram. Peccaui peccatuz grande. turbabit cōſciētia. ſz nō ꝓturbabit. qm̃ vulnerū dñi recordabor. Nem pe vulnerat⁹ eſt ꝓpter iniq̄tates noſtras. Quid tā ad mortē qđ non xp̃i morte ſaluatur. Et infra Clamat clauus. clamat vulnus. cꝫ verus deus ſit in chriſto mundū reconcilians ſibi ferrum per

trāsiit animā eius. ⁊ appropinquauit cordi. vt nō iam nesciat compati infirmitatibus nostris. Patz archanū cordis p foramia corpor. Patet illud magnū sacrm. Patēt viscera misericordie dei nostri inquibus visitauit nos oriēs exalto. Quid em̄ viscera p vulnera pateant? In quo em̄ clarī⁹ q̄ in vulneribus tuis eluxisset. q tu p̄ie suauis ⁊ mitis es ⁊ multe misericordie? Maiorē em̄ miserationē nemo habet q̄ vt aiam suaz ponat quis p addictis morti ⁊ dānatis. ¶ Idem quoq; vt credit in quodā sermone de cruce. Dedit tare inq̄t passionē crucifixi corpis. ⁊ vide si aliq̄d est i eo q̄ nō poret ad p̄fem p te: diuinū illō caput multiplici spinarū densitate densatū. vsq; ad cerebri teneritudinē confixū est. dū cōfigit spina. Spinis pctōz suoz ait dns p ppbaz. circūdedit me popul⁹ iste. ne doleret caput tuum. ne tua vulneretur intentio. Caligauerūt in mortem oculi sui. ⁊ illa luminaria que illuminuāt orbem ad horam extincta sunt. Nonne illis obtenebrantibus tenebre facte sunt super omnez terram. ⁊ illa duo magna luminaria cuz alijs luminaribus submota sunt? Hoc autez totum factum est vt auertere tur oculi tui ne videant vanitatem. ⁊ si viderent. non attraherent. Aures ille que in celis audiūt sanctus/sanct⁹/sanct⁹/dns de⁹ sabaoth: audiūt in terris. demoniū habes. et crucifige crucifi/

ge eū. Ut quid illud: ne aures tue obſurdeſcerēt ad clamorē paupis. ne recipent auditū vanū. ne detractionis virus apertis ꝓpiciſq; ſuſciperēt. Specioſa illa facies. ſpecioſa forma p̄ filiis hominū. ſputis illita. afflicta colaphis. addicta deluſionibus eſt. Sic nanq; ſcriptū eſt Ceperūt cō ſpuere in eū ⁊ pcutere faciē eius. ⁊ illudere ei dicētes. Prophetiza quis eſt qui te pcuſſit quare hoc: vt facies tua illuminaret. illuminata confirmaretur. ⁊ diceret ō te. Vultus eius nō ſunt amplius in diuerſa mutati. Os illud qō docet angelos. ⁊ homines inſtruit qō dirit ⁊ factū eſt. felle potatum eſt ⁊ aceto. Sz hoc factum eſt vt ꝟitatē ⁊ iudiciū loq̄retur os tuū. ⁊ confiteretur dominū deum deū ſuū. Manus ille q̄ fundauerunt celos extenſe ſunt in cruce. clauiſq; ꝟberate duriſſimis vt manus tue ertēderent ad inopē: ⁊ dicere poſſes. Anima mea in manib⁹ meis ſemp. Qō tenemus in manibus nō ō facile obliuiſcimur. Sic ⁊ qui aīam ſuam bone opationi imprimit nō tradit eam obliuioni. Pectus illud in quo ſunt omnes theſauri ſapiētie ⁊ ſciētie dei abſcōditi lancea militari pfoſſum eſt. vt pectus tuum a prauis cogitationibus mūdaretur. mundatū ſanctificaretur confuaretur ſanctificatum. Pedes illi quorum ſcabellum adorare debemus. q2 ſanctuz eſt. dura tranſfixione pfoſſi ſunt vel conſixi. ne pedes tui

festinarēt ad malum.ſz currerēt ad viā mādatoꝝ
dñi.Quid plura? Foderūt manuſ meas ⁊ pedes
meos/dinumeraucrūt oñia oſſa mea. Pro te car/
nē ⁊ aīam ſuā poſuit.vt corpus ⁊ ſpm̄ tuuz ſibi
vendicaret.toto ſe totū recupauit. ¶ Idē in ſer/
mone ſup mirādis bñficijs humane redēptiōis.
Expgiſcere nūc aīa mea.excutere ò puluere.⁊ cō
tēplare virū hunc mēorabilē quē in ſpeculo euā
gelici ſmonis quaſi preſentē intuearis. Attende
aīa mea.Quis eſt ille qui ingredit habēs imagi/
nē regis/⁊ nihilominus ſui deſpectiſſimi confuſi
one repletus.coronatus incedit? Sz ipa eius co
rona etiā cruciatus eſt illi.⁊ mile puncturis ſpe
cioſum eius caput diuulnerat. Regali purpura
induitur.ſz potius in ea deſpicitur q̄ honoratur
ſceptrū in manu geſtat.ſz eoipſo reuerēduz eius
caput ferit. Adorāt corā ipſo poſitis in terra ge
nibus ⁊ regē clamāt.⁊ otinuo ad ſpuēdū ama
biles eius genas ſubſiliūt. Maxillas palmis cō
cutiunt.⁊ honorabile collum exhonorāt. ¶ Vi/
de aīa mea:quō vir ille p oñia coartat ⁊ ſpernit.
Sub crucis onere dorſum incuruare iubet:⁊ ſuā
portare ignominiā ad locū deductus ſupplicij.
Myrrha potat ⁊ fellle. In cruce ſubleuat.⁊ dic.
Pater dimitte illis/quia neſciūt q̄d faciūt. Qua
lis eſt hic qui in omnibus preſſuris ſuis nec ſe/
mel os ſuum aperuit/vt aliquid querele aut excu

satiõis.aut cõminatiõnis.aut maledictiõis ad uersus maledictos canes illos ꝓferret.Sed nouisse ꝟbum bñdictiõis sup iniustos suos. quale a seculo nõ est auditũ.Quid hoc viro mansuerius:q̃d benignius aĩa mea vidisti:¶ Adhuc autẽ atẽtius intuere q̃ grãdi admiratiõe ⁊ tenerrima cõpassiõe dignus appareat. Vide nudum ⁊ vulneribus laceratũ.i medio latronũ, cruci ignominiose ferreis clauis affixũ.aceto in cruce potatũ:⁊ post mortẽ lancea in latere vulneratum.⁊ copiosos sanguinis riuos ex q̃nq; vulneribꝰ manuũ-pedũ-⁊ lateris effundentẽ. Fletum deducite oculi mei:⁊ liquesce aĩa mea.sup contritiõe amabilis viri huius quẽ in tanta amaritudine tot vides affectũ doloribus. Respice dñe sancte pater de sanctuario ⁊ ō excelso celoꝝ habitaculo.⁊ intuere hanc sacrosanctã hostiã quã tibi offert magnus pontifex noster-sctũs puer tuus dñs Ihs ꝓ pctis fratrũ suoꝝ.⁊ esto placabilis sup multitudine malicie nostre.Ecce vox sanguinis fratris nostri iesu clamat ad te de cruce. Ecce gloria ⁊ honore coronatus sum. In dextera maiestatis tue astat vultui tuo pro nob.caro eñ ⁊ frater noster est.¶ Respice dñe in faciẽ xpi tui.qui tibi obediens vsq; ad mortẽ factus est.nec recedant ab oculis tuis cicatrices eius in ꝑpetuũ vt memineris q̃tã ab eo ꝓ peccatis nostris satisfactio-

nē recepis. Utinā dñe appēdant in statera pctā. q̄b⁹ irā meruim⁹. ⁊ calamitas quā p nob̄ pas⁹ ē inocēs fili⁹ tu⁹. Certe b̄ grauior apparebit ⁊ b̄ magis digna vt ꝓpter ipām effundas super nos miscōiam q̄ fuit illa. vt pro pctis nostris contineas in ira miscōias tuas. Gras tibi p̄ referat oīs lingua sup abūdantia bonitat] tue qui vni co filio cordis tui nō pepcisti. sz p nobis illū tradidisti in mortē. vt ipm tanq̄ fidelē aduocatum hr̄em⁹ in celis cora te. Et tibi dñe iesu fortissime zelotes q̄d gr̄az retribuā vt digne retribuā: Ego hō puluis ⁊ cinis ⁊ vile figmentū. q̄d eñ p mea salute facere debuisti ⁊ nō feciſti: Ab imo pedis vsq̄ ad summū vticis totū in aḡs passionum te demersisti. vt me totū de illis extraheres. Et itra-uerūt aq̄ vsq̄ ad aiaz meā. Nā ⁊ aiaz tuā in mortē pdidisti. vt meā pditā mihi redderes. Ecce me duplici debito obligasti. Nā ⁊ p eo q̄ dedisti debitor tibi sum. ⁊ pro mea q̄dem aia bis a te mihi data. semel in creatiōe. ⁊ semel in redēptiōe. Quid magis iuste tibi reddā q̄ ipām. non habeo. Pro tua autem pretiosa anima ita contribulata quid ab homine digne rependi possit nō inuento. Nā ⁊ si celum ⁊ terram ⁊ omnem ornatum eorum p ea possem rependere. certe vsq̄ ad mensuram debiti nullatenus attingere possem. Ut autem id ipsum quod ⁊ debeo ⁊ possibile mihi est retri-

buam tibi.tui dñe muneris est.Diligēdus es mihi toto corde.tota mēte.tota anima.tota ꝟtute.ꝛ tua mihi sequēda vestigia.qui p me mori dignatus es Et quō fiet illud in me nisi p te: Adheret anima mea post te.quia tota ꝟtus eius pēdet ex te. Ducusq; Bern̄.more suo mellifluo eructuantē ō dñi iesu passione melliflua ꝛ pulcherrima. Videas ne ī vacuū ea recipias. Ꝟ toto corde. totoq; affectu ipsius auctoritatibus incitata in dñica passione ꝟseris.quia ipsius passiōis meditatio sup oēs alias q̄ ō vita ipius occurrere pñt noscitur eminere.De cetero ad resurrectionē ipsius dñi Jesu accedamus.

¶ Dñica die. De resurrectione domini.ꝛ quomodo primo apparuit matri dominica die. Capitulū. lxxviij.

VEniens dñs Jesus cum honorabili multitudine angelorū ad monumētum die dñico summo mane.ꝛ reacciplēs corpus istō sanctissimū.ꝛ ipo monumēto clauso processit ppria ꝟtute resurgēdo. Eadem autē hora.s.summo mane Maria magdalene ꝛ iacobi ꝛ salome.licētia petita pius a dña ceperunt ire cum vnguētis ad monumētum. Dña autē domi

remanſit. ⁊ orabat dicẽs. Pat clemẽtiſſime. pat piſſime. ſicut ſcitis / mortuus eſt filius meꝰ. inter duos latrones cruci fuit affixus. ⁊ ego eum ſepeliui manibus meis. Sz potẽs eſtis dñe eũ mihi reſtituere incolumem. Rogo maieſtatem vrã: vt eũ mihi reddat]. Quare tardat tm̃ ad me venire: remitte obſecro eum mihi. quia non quieſcit aia mea / niſi videam ipſum. O fili mi dulciſſime q̃d eſt ō te: quid agis: quid morã contrahis: rogo te ne amplius differas venire ad me. Tu eñ diriſti / tertia die reſurgam. Nõne fili mi eſt hodie tertia dies. nõ heri. ſz prius heri. i. nudiuſtertius fuit dies: illa magna ⁊ amara valde. dies illa calamitatis ⁊ mortis. tenebrarũ ⁊ caliginis. ſepationis ⁊ mortis tue. ergo fili mi eſt hodie tertia dies. Exurge ergo gloria mea ⁊ oñe bonum meuz ⁊ redi. ſup omnia deſidero te videre. conſoleꝫ me tuus reditus quã ſic contriſtauit diſceſſus. Reuertere ergo dilecte mi. Veni dñe Jeſu. veni ſpes mea vnica. veni ad me fili mi. ¶ Ea ergo ſic orãte ⁊ lachrymas dulciter emittẽte. Ecce ſubito dominus Jeſus venit in veſtibus albiſſimis. vultu ſereno. ſpecioſus. gloriioſus. ⁊ gaudens. ⁊ dixit ei quaſi ex latere. Salue ſancta parens. At illa ſtatim ſe vertens. Es tu inquit filius meus ieſus: Et genuflexit adorans. Cui filius. Mater mea dulciſſima / ego ſuz. Reſurrexi ⁊ adhuc tecũ

sum. Eis autem surgẽtibus ipsa cum lachrymis p̃ gaudio amplerans eũ. ꝛ vultum vultui applicas fortiter stringebat requiescẽs totaliter super eum. ꝛ eam alacriter sustẽtabat. Post consedentibus eis pariter diligẽter ꝛ curiose intuebat eum dẽ in vultu ꝛ cicatricibus manuũ ꝛ p totũ. Querens si om̃is dolor ab eo discessierat. Et ille. Reuerẽda mater, omnis a me dolor abscessit. ꝛ mortem ꝛ dolorẽ ꝛ om̃es angustias superaui, nec de cetero inde aliquid sentiam. Et illa. Benedictus sit pater tuus qui te mihi reddidit. Exaltatus ꝛ laudatum sit nomen eius ꝛ magnificatũ in secula. Stant ergo ꝛ colloquũtur adinuicẽ gaudentes. ꝛ pasca ducẽtes delectabiliter ꝛ amãter. Et narrat ei dñs Jesus qualiter populum suum liberauit de inferno. ꝛ omnia que fecit in isto triduo. Ecce nunc ergo magnum pasca.

¶ Quomodo Maria ꝛ alie due Marie venerunt ad monumentum.

Capitulum. lxxxix.

MAgdalena vo ꝛ alie due Marie ibant vt dixi ad monumentum cum vnguentis. Dum ergo fuerunt extra portam ciuitatis reuocabant ad memoriam afflictiones ꝛ penas

magistri sui. ⁊ in omnibus locis in quibus aliquid notabiliter contra ipsum vel per ipsum factum fuerat aliquātulum subsistebāt genuflectētes ⁊ osculantes terrā. gemitus ⁊ suspiria dātes ⁊ dicētes. Hic obuiauimus ei cum cruce sup collo quādo mater ei⁹ semimortua est. Et hic se vertit ad mulieres. Hic crucem deposuit fatigatus. Et super isto lapide se appodiauit parūper. Hic fuit sic crudeliter ⁊ fortiter impulerūt eum vt̄ velocius ambularet. ⁊ quasi eum currere coegerūt. Hic spoliauerūt eū ⁊ totū nudū fecerunt Et hic eum crucis patibulo affixerunt. Et tūc cum magno clamore ⁊ inundatiōe lachrymarū prociden tes in facies suas adorauerūt crucē. ⁊ osculate sunt eā. precioso adhuc dñi sanguine rubricatā Deinde surgentes ⁊ euntes versus sepulchrum dicebant. Quis reuoluet nobis lapidē ab ostio monumenti: Et aspicientes viderunt reuolutū lapidem ⁊ angelum domini sedentem sup eum q̄ dicit eis. Nolite timere ⁊c̄. vt in euangelio continetur. Ille autē fraudate spe sua quia putabant corpus domini inuenire: nō attēdētes ad verba angeli cōterrite redeunt ad discipulos dicentes corpus domini esse sublatum.

¶ Quomodo dominꝰ apparuit Marie magdalene. Capitulum. xc.

TUnc ergo petrus et
Iohannes cucurrerūt ad monumē-
tum. Conſpice bene eos currūt ipi
currūt magdalene ⁊ ſocie poſt eos
oēs currūt ad querēdū dīm ſuū
coꝛ ſuū ⁊ aiaꝫ ſuam. Currūt multū fideliter mul
tumq; feruenter. multumq; anxie. Cum aūt pue-
nerunt ad monumentū reſpicientes in ipſo nō in
uenerūt coꝛpus. ſꝫ viderūt lintheamina ⁊ ſudari
um ⁊ receſſerūt. Compatere ipīs quia in afflictio
ne magna ſunt. Querunt dūm ſuum ⁊ nō inueni
unt. ⁊ neſciunt vbi euꝫ amplius quercre debeant
ergo dolentes ⁊ flentes diſceſſerunt.

QUꝫ dñs apparuit tribus marijs.

Capitulum. xcj.

MArie autez remanſe-
runt ibidem. ⁊ reſpiciētes in monu-
mentum viderūt duos angelos ſtā
tes in albis qui dicūt eis. Quē que
ritis. viuentē cū moꝛtuis? Ille aūt
nec tūc attenderūt ad verba eoꝝ. nec aliquam cō
ſolationen acceperūt de viſione angeloꝛum. quia
non querebant angelos ſꝫ dīm angeloꝝ. Iteruꝫ
ille due marie conterrite ⁊ quaſi abſoꝛte elōgaue-
runt ſe inde aliquantulum. ⁊ ſedebant dolentes.

Joh.xx. Magdalena vero nescíens quid aliud facere deberet.quia sine magistro suo viuere non poterat.ꝛ ibi eum nō inueniebat.ꝛ vbi eū quereret ignorabat.stabat ad monumētum foris plorans Iterū ergo respiciēs in monumētum. quia semp sperabat ibi eum reuidere vbi eum sepelierat. Vi dit ipos angelos sedentes qui dicūt ei. Mulier quid plorasꝫ quē quaeris: Et illa tulerūt dñm me um ꝛ nescio vbi posuerūt eum. Vide mirabilē ope rationē amoris. Paulo añ audierat ab vno an gelo ꝙ resurreterat.ꝛ postea a duob⁹ qz viuebat. ꝛ nō recordabaꝫ.sz dicit nescio. Amor hoc facie bat. Quia vt dicit hic origenes. Aia sua nō erat vbi ipsa erat.sed ibi erat vbi magister suus erat. Nesciebat cogitare.loq.nec audire nisi ꝺ ipo. Cū aūt ista sic plorꝛaret nec de angelis aliq̄d curaret. amore suo:magister suus nō poterat amplius se te nere. Dñs g̃ Jesus refert ꝑ matri et dicit ꝙ vnls ire ad ꝯsolandam eam.que hoc multum acceptat ꝛ dicit filij mi benedicte. Vade in pace ꝛ conso lerꝛs eam.qz mnltū te diligit.ꝛ de tua morte mul tum doluit.ꝛ memento redire ad me ꝛ amplexās dimisit eum

¶ Iterum de eodē. ¶ Cap.xcij.

Enit ergo ad monumē tum in ortꝛo vbi erat magdalena.ꝛ dicit ei

Mulier quē queris? quid ploras? Et illa eū non cognoscens adhuc. vt ebria rūdit dicens. Dñe si tu sustulisti eū. dicito mihi vbi posuisti eum. ⁊ ego tollam. Conspice bene eam quomō lachrymabili vultu suppliciter ⁊ deuote eum exorat vt doceat eam illum quē querit. semp cū sperabat audire aliqua noua de suo dilecto. Tūc dñs ad eā dixit. Maria? Ipsa vero quasi reuersa ⁊ cognoscens eum ad vocem. cum indicibili gaudio dixit Rabbi id est magister? Dñe vos estis quē querebam. quare tamdiu vos mihi celastis? ⁊ currens ad pedes osculari volebat. Dñs vero volens animū suum eleuare ad celestia. vt non ḡreret eū ammodoin terra dixit. Noli me tangere. Nō dum enī ascendi ad patrē meū. sed dic fratrib⁹ meis. Ascendo ad patrem meū ⁊ patrē vestrum ⁊c. ⁊ addidit. Nōne p̄dixi tibi q̄ tercia die resurgerem. quomō igitur me in sepulchro querebas? Et illa Dico vobis magister q̄ tantus dolor de acerbitate passionis ⁊ mortis vestre cor meum repleuerat. q̄ omnium oblita de nihilo recordabar nisi de corpore vestro mortuo. ⁊ de loco vbi sepeliueram ipsum ⁊ ideo vnguentum hoc mane detuleram. Benedicta sit magnificentia vestra que resurgere ⁊ ad nos redire dignata est. Stant ergo simul dilecti cum iocumditate ⁊ gaudio magno. Ipsa vero curiose aspicit eū. ⁊ interrogat de singulis. ⁊ respō-

sum alacritatis recipit. Nunc ergo ꝛ hic est ma-
guum pasca. licet autez sic a principio dominus
ei respõderet. vir credere possum quin eum fami
liariter tangeret anteq̃ inde discederet. oscular-
do pedes ꝛ manus. sed dispẽsatine sic fecit a pn-
cipio. vel quia talem se ostendebat qualis erat in
corde suo. sm communem expositionez. vel quia
vt dicti volebat animum suum erigere ad celestia
sm qꝺ Bernarꝺ. innuere videtur. Fide nanqꝫ cre-
di potes. qꝺ quam sic amanter ꝛ singulariter ante
omnes qui scripti reperiuntur visitabat. ad leti-
ficandam eam non turbandam faciebat. Mysteri-
aliter ergo non pertinaciter dixit illud verbum.
quia nõ pertinax neqꝫ durus benignissimus do-
minus est ꝛ maxime diligẽtibus se. Post aliqua
lem vero morulam discessit domin⁹ dicẽs. quia ꝛ
alios oporteret eũ visitare. ¶ Tunc magdalena
quasi alterata sicut nolens ab eo vnq̃ discedere
dicit. Dñe vt video vestra conuersatio non erit
ãmodo uobiscum sicut cõsueuerat. Rogo ne ob
liuiscamini mei. Memẽtote domine tot bonorũ
quot mihi cõtulistis. ꝛ familiaritatis et dilectio-
nis quaꝫ habuistis ad me. ꝛ recordamini mei do
mine deus meus. Et dominus ad eaꝫ. Noli time
re. confide ꝛ constans esto. quia semper ero tecuꝫ
¶ Tunc ipsa benedictione ab eo recepta et chri-
sto discedente venit ad socias. Et nunciat hoc

eis. Ille vero ꝺ resurrectione dominꝰ gaudentes
sed ꝙ nō viderāt eum ꝺolentes recedūt cum ea.

¶ Iterum de eodē. ¶ Capit. xciij.

Uz ergo iste tres ma
rie in simul pgerēt añꝙ venirēt ad
ciuitatē apparuit eis dñs ihesus di
cēs. Auete. Ille ꝙ vltraꝙ dici pos
set erhylarate ꝓcidentes tenuerūt
pedes eius. Dic ergo similiter ꝛ querūt ꝛ aspici
unt. ꝛ rūsum iocunditatis accipiūt. ꝛ faciūt ma-
gnū pascha. Dicit aūt eis dñs Jesus. dicite fra-
tribus meis vt veniant in galyleam. ibi me vide
bunt sicut prediti eis. Vides ꝙ magister ꝺumili
tatis vocat discipulos suos fratres. Nūqd ꝺāc
virtutez dimisit? Tu autem si in ꝓdictis vis intel
ligentiam ꝛ consolationem ꝺabere. recoꝛdare de
ꝺis que superius tibi dixi. vt scz in oīnꝺus loc
ꝛ fact ita sis animo ac si presens esses corpoꝛe
Et idem de infra dicendis.

¶ Dominus apparuit Joseph.

¶ Capitulum. xciiij.

Scedens ergo dñs Je
sus ab eis apparuit ioseph qui eum sepe
lierat. Captus enī erat ꝓpterea a iudeis

ꝛ reclusus in quodam cubiculo diligenter sigillato ꝛ post sabbatum eū interficere volebant. Apparuit ergo ei dominus iesus ꝛ faciē eius extersit. ꝛ osculum dedit. ꝛ inde saluis sigillis in propriam domum reportauit.

¶ Dñs apparuit Jacobo minori.

¶ Capitulum. xcv.

APparuit etiam dñs iesus iacobo minori. qui vouerat se non comesturum nisi videret dñm resuscitatum. Dixit ergo ei ꝛ ꝑis q̄ cum eo erant. Ponite mensam. Deinde panē accipiens. benedixit ꝛ dedit ei dicens. Comede dilecte frater mi. quia filiꝰ hominis surrexit a mortuis. Ista vo refert Hieronymus.

Q; dominus apparuit petro.

¶ Capitulum. xcvj.

CUm autē magdalena ꝛ socie redeuntes domū narrantes discipl̄is resurrexisse dñm: Petrus merens q̄ dūm suum nō viderat. nec quiescere valēs ꝑpter amoris vehemētiam. Discessit ab eis ꝛ solus ibat versus sepulchrum. Nesciebat em̄ vbi eus alibi que

reret. Dum ergo pergeret dominus ieſus appa-
ruit ei dicens. Pax tibi ſimon. Tunt petrus per
cutiens pectus ſuum ⁊ procidens in terram cuꝫ
lachrymis dixit. Domine dico meaꝫ culpam. qꝛ
te dereliqui ⁊ pluries negaui ⁊ oſculatus eſt pe
des eius. Dominus autem ipſum erigens. oſcu-
latus eſt eum dicens. Pax tibi. noli timere om-
nia peccata ſunt tibi dimiſſa. ego bene ſciebam ⁊
p̄dixi tibi. Nunc ergo vade ⁊ confirma fratres tuos
⁊ confide quia mortem ⁊ omnes inimicos vros
⁊ aduerſarios deuici. Hic ergo ſiliter fit magnuꝫ
paſca. Stant ⁊ colloquūtur adinuicem. ⁊ diligē-
ter petrus aſpicit eum ⁊ ſingula notat. Benedi-
ctōe ꝙo accepta rediens ad dominā ⁊ ad diſcipu
los omnia narrauit. Scire aūt debes ꝙ de appa
ritione facta dñe nihil cōtinetur in euange. ideo
aūt ip̄am poſui. ⁊ añ alias p̄miſi. qꝛ de ipſa videt
tenere eccīa. vt in legēda de reſurrectione dñi ple
nius habetur.

¶ De reditu dñi ad ſctōs p̄res poſt reſurrectionē. ¶ Capit. xcvij.

Dominus ergo ieſus cū
diſceſſit a petro qꝛ nondum viſitauerat
ſctōs patres poſt reſurrectionē ſuā quos
in paradyſo deliciarū dimiſerat. redijt ad

eos procedēs in stola cādida cū multitudine an
gelorū. Quē ipsi in tanta gloria ꝓspicientes a lō
ge cū indicibili exultatiōe ꝛ iubilo canticis ꝛ lau
dibus suscipiūt cuꝫ dicētes. Ecce rex noster. Ve
nite occurram⁹ saluatori nro. Magnū principi
um ꝛ regni eius nō erit finis. Dies sanctificatus
illuxit nob. Venite oēs ꝛ adorem⁹ dñm. ꝛ ꝓcidēn
tes in terrā adorauerunt eū. ꝛ surgentēs ꝛ stātes
cū eo reuerēter ꝛ iocunde ꝓpleucrūt laudes suas
dicētes. Vicit leo de tribu iuda. refloruit dñe ca
ro mea. adimples nos letitia cuꝫ vultu tuo. dele
ctatiōes in dextera tua vsqꝫ in finē. Resurrexisti
gl̄ia nr̄a exultabim⁹ ꝛ letabimur ī te. Regnū tnū
regnum omnium seculorum. ꝛ dominatio tua vs
qꝫ ingeneratione ꝛ generationem. Et nos nō di.
scedimus a te resuscitabis nos. ꝛ nomen tuum ex
ultabimus. ¶ Precursor pro nobis ingressus ē
pontifex factus ineternum. Hec est dies quam
fecit dominus. exultemus et letemur in ea. Ho
die illuxit nobis dies redemptionis reparatiōis
antique felicitatis etetne: Hec est dies quam fe
cit dominus ꝛc̄. Hodie per totum mundum mel
liflui facti sunt celi. quia dominus regnauit a li
gno. Dominus regnauit decorē indutus ē: indu
tus est dñs fortitudinem ꝛ p̄cinxit se. Cantate ei
canticū nouū. quia mirabilia fecit. Saluauit sibi
dextera eius ꝛ brachium sctū eius. Nos aūt po

pulus eius ⁊ oues pascue eius. venite adorem⁹ eū. Appropinquāte aūt hora vesptina dicit eis dñs iesus. cōpatior fratribus meis qz ppt̄ mortē meā ptristati ⁊ ptriti dispgūtur sicut oues errātes. ⁊ multū desiderāt me videre. Vadā ergo ⁊ ostendā me ipsis. ꝓfortabo ⁊ ꝓsolabor eos ⁊ cito reuertar ad vos. At illi ꝓcidētes dixerūt. Sic fiat dñe vt dixistis.

¶ Q; dñs apparuit duobus discipulis cūtibus in emaus. Capl̄m. xcviij

Um ergo duo ex discipulis eius irēt ꝟsus castellū emaus quasi lā desperati ꝺ ipso ⁊ irēt tristes. ꝺ his q̄ acciderant ꝓferētes. venit dñs Jesus ⁊ iūrit se ipsis in specie peregrini. ⁊ ibat cū ipsis interrogās eos. ⁊ rñdēs. ⁊ ꝓferens ꝟba salubria. vt in euāgelio habes. Tandez coactus ab eis itrauit cū illis ⁊ manifestauit se ipīs Dic aūt diligēter attēde ⁊ cōsidera bonitatem ⁊ benignitatē dñi tui. ¶ Primo qz nō potuit eius feruens amor sustinere suos sic errare ⁊ tristari. Vere fidus amic⁹ est ⁊ fidelis comes. Et benignus dñs iungit se ipīs q̄rit tristicie causaz ⁊ exponit eis scripturas. inflāmās corda eoꝝ ad omnē rubiginē extirpandā. Sic quotidie nobiscum

facit ſpiritualiter. Si em̄ grauati aliqua perplexi
tate vel accidia ꝺ ipō loq̄mur. ſtatim adeſt ꝓfor-
tans ꝛ illuminās corda nr̄a ꝛ etiā inflamans in
amorē ſui. Optimū em̄ eſt ꝓtra tales peſtes loq̄
de eo. Unde dicit ꝓpheta. Quā dulcia faucibus
meis eloq̄a tua dn̄e. ſup mel ꝛ fauus ori meo. Et
iterū. Ignitū eloquiū tuū vehemēter ꝛ ſer. tu. di-
lexit illud. Simiſr etiā cogitare ꝺ deo. Un̄ idem
ꝓpheta. Concaluit cor meū intra me: ꝛ in medi-
tatione mea exardeſcet ignis. ¶ Secundo ꝓſide
ra bonitatē eius nō ſolum ex amore vt diri. ſz eti-
am ex humilitate profunda. Conſpice nanq; ipz
quō humiliter vadit cū eis. Uadit nanq; cuz ſu-
is quaſi vnus ex eis dn̄s omniū. Nōne tibi vide
tur adprimordia humilitatis redíſſe? Exemplū
nobis eſt ſimile faciendi. Sed ꝛ in alio attēde do
mini humilitatē. qz nō eſt dedignatus hos diſci-
pulos inferioꝛ gradus. Nō em̄ erant iſti ꝺ apo-
ſtolis. ſz ꝺ alīs minoribus diſcipulis. ꝛ tn̄ fami
liariter iungit ſe ipſis. vadit ꝛ loquitur. Non ſic
elati. Nollent em̄ niſi cum precipuis viris ꝛ ma-
gnarū opū ꝓuerſari ꝛ ambulare. Item in alio re-
lucet hic ſua humilitas. Nam ſi conſideras ela-
tos. videbis ꝙ nolunt ampulloſa x̄ba ſua ſpar-
gere inter paucos. ſz dn̄s etiam cū duobus loq̄-
tur archana ſua. nō vilipēdit paucos. immo nec
etiā vnum ſicut fecit olim cū ſamaritana. ¶ Ter-

tio consídera domini bonitatē quātū ad p̄sens negociū quō instruit discipulos suos in morib⁹, reficit ⁊ ꝓsolatur. Conspicias ergo eum quomodo fingit se longius ire vt eorū augeat desideriū ⁊ inuitetur ⁊ teneatur ab eis. ⁊ quō postea benigne intrat cū eis. Panem accipit ⁊ bñdicens suis sacratissimis manibus frangit ⁊ porrigit. ⁊ se ipsum eis reuelat. Et quotidie ꝯ hoc fac̄ nobiscuz inuisibiliter. Nā teneri vult ⁊ inuitari ꝑ desideria oīones ⁊ sanctas meditatōes. Et ideo semp orare oportet ⁊ non deficere vt ipse docuit qualiter ista fecit ad nostrā eruditiōem. vt sc̄z attendam⁹ ad opa pietatis ⁊ ꝯspitalitatis. Et quō nō sufficit diuina eloquia legere vel audire nisi ope cōpleātur. De hoc in Omel. Greg. super hoc euangelio poteris plenius edoceri. Non aūt dedit ist⁹ suis discipulis magnā sui copiā. sz statim porrecto eis pane euanuit ab oculis eor̄. Nam etiam alios consolari volebat cum quibus tamen etiaz istos est consolatus.

¶ Q̄ dñs dominus apparuit reclusis in die resurrectionis. Cap. xcix.

Edierūt autez predicti duo discipuli statim in hierusalem. ⁊ inuenientes alios discipulos ꝯgregatos. ab-

sente Thoma eis ista narrauerũt. At pariter audi
erũt. Qz surrexit dñs ⁊ apparuit simoni. Tũc do-
minus ihesus intrãs ad eos ianuis clausis. stetit i
medio eoꝝ. ⁊ dixit eis. Pax vob. Discipuli vo p
cidẽtes in terrã: ⁊ suã culpã dicẽtes. q̃ sic eũ de-
reliq̃rãt: ipm alacriter suscepert. Dñs ergo. Sur-
gite inq̃t fratres mei: qz oia pctã st̃ vob dimissa.
Sat ḡ familiariter inter eos. ⁊ ondit eis manꝰ ⁊
latꝰ. ⁊ apit eis sensum vt itelligãt scpturas ⁊ co-
gnoscãt resurrectionẽ suã. Petit ab eis si hẽant
aliq̃d ad mãducãd ũ. ⁊ mãducat corã eis partez
pisc̃ assi. ⁊ fauũ mell. Insufflat in eos. ⁊ dic̃ eis.
Accipite spũsctũ. Vides quõ ista st̃ plena omni
iocũditate ⁊ leticia: Sanisi st̃ ergo discipuli vi-
so dño. Letãtur corã eo q̃ añ erãt pauefacti. O q̃
libẽter eidẽ illa porrexerũt vt comederet q̃ fideli
ter ei ministrabãt. ⁊ q̃ iocũde assistebãt ei. Cõspice
etiã dñam ibidẽ eẽ. qz discipuli ꝯgregabãt se ad
eã. Vide ergo eã indicibili gaudio ista ꝯspicere.
⁊ iuxt filiũ familiariter sedere. ⁊ sic expedit seruire
alacriter. Dñs etiã ihesus libẽter suscipit omne hui
ciũ de manibꝰ eius ⁊ eã reuerẽter honorat coraz
discipul. Nõ aũt omittas magdalenã dilectã di-
scipulã ⁊ apkoꝝ apostolã. Consplce etiã qualit
more solito sedet ad pedes mgri sui. diligent au-
dit ꝟba eiꝰ. ⁊ si q̃d põt etiã ipa gaudiose ac toto
affectu eidem ministrat. O q̃lis tũc est domuncu

la ista. ⁊ ꝑ gratiosum habitare in ea. Nonne tibi videt etiã nũc hic esse magnum pasca si aliquid deuotõis habes: puto ꝙ sic. Sz parũ stetit tunc dñs cum eis. qz iam erat quasi sero. Tamẽ forte etiã ipsi coegerũt eum aliquantulum plus stare. rogãtes ne sic cito recederet An nõ credis ꝙ magdalena sedẽs ad pedes iuxta eum. teneret ꝑ pãnos eum ꝑfidẽter ⁊ cũ reuerẽti audacia. ne discederet ita cito: Erat em̃ indutus vestimentꝫ albissimis. vestibus glorie sue. Sic em̃ eũ tenebat. non presumptuose ⁊ confidẽter faciebat sic diligens sic dilecta. nec dño displicebat. Teneri vult dñs vt patet in duobus discipulis supra eũtibus in emaus. Tandẽ dñs reuerẽtia matri exhibita. silr ⁊ ab ea recepta licẽtia. bñdicẽs omẽs recessit ab eis. Ipi vero ꝓcidẽtes ꝺ cita reuersiõe rogauerũt eundẽ. Remanserũt aũt famelici ⁊ sitibundi de dño de quo tantã copiam habere consueuerant. eum sepe suspirijs ⁊ desiderijs reuocãtes. Vidisti quotiens hodie habuisti pascaꝫ naz omẽs iste apparitiões in die pascatis fuerũt. Sz forte audisti sz nõ sensisti qz nec forte in passione habuisti. Credo em̃ ꝙ si in passione cõpati scires ⁊ mẽtem haberes vnitã ⁊ nõ sparsam ad secularia vt supflua vel curiosa. in qualibet vice sentires pasca. Et hoc de quolibet die dñico ꝓtingere posset si mente integra diebus venẽris ⁊ sabbati te cuz

passiõe dñi preparares. Dicit me dicẽte apostolo. Si fuerimus socij passionũ erimus ⁊ consolationum.

¶ Q dñs apparuit discipulis in octaua pasce ⁊ erat cum eis thomas.

Capitulum.c.

ADueniẽte autẽ die octaua resurrectionis. iterũ apparuit dñs Jesus discipulis ianuis clausis. ⁊ erat thomas cũ eis qui prima die cum eis nõ fuerat. ⁊ cum alij narrassent ei. quia viderant dñm. Ille dixit. Nisi videro in manibus eius fixuras clauorum ⁊ mittã digitũ ⁊c. vt in euãgelio ꝓtinetur nõ credam. Dicit ergo pastor bonus ⁊ de pusillo suo grege sollicitus. pax vobis. Deinde dicit thome. Infer digitũ tuũ huc ⁊ vide manus meas. ⁊ affer manũ tuã ⁊ mitte in latus meũ ⁊ noli esse incredulus ꝙ fidelis. Tunc thomas pcidẽs tetigit cicatrices dñi: ⁊ dixit. Dñs meus ⁊ deus meus. Dominẽ eñ vidit ⁊ deũ credidit. Dixit etiam suã culpam ꝺ hoc ꝙ ipe dereliquerat eum. sic ⁊ alij dixerũt. Dñs aũt erigẽs eũ dixit. Noli time re. oñia pcta sunt tibi dimissa. Hoc aũt de thome dubitatiõe dispensatorie pmissum est vt eui-

dentioribus argumētis resurrectio dñi probaret Conspice aūt hic diligēter eum: ⁊ considera solitam benignitatē. humilitatē: ⁊ amorē feruentem ipius. quō scz thome monstrat ⁊ alijs discipulis vulnera sua. vt tolleret omnē obscuritatē de cordibus eorum. ad ipsoꝝ ⁊ nostraz vtilitatem. Reseruauit quoqz sibi dñs cicatrices vulnerū maxime ꝓpter tria. s. vt faceret aplis fidez de sua resurrectiōe. Et vt ipsas ostēdat patri quādo vult placare eū ⁊ interpellare ꝓ nobis. Est em̄ noster aduocatus. Et etiā vt eas monstret reprobis in die iudicij. Stat ergo dominus Jesus cū matre ⁊ discipulis suis per aliquam morulam loquēs de regno dei. ⁊ ipi cum eo in leticia magna audientes ista ẏba excelsa ⁊ aspicientes faciem eius plenā gaudio ⁊ decore. Attēde bene eos circumcirca stātes. sz dñam familiarius tuꝫ eum. Magdalenā vero semp ad pedes eius ꝓsidera. Sta ⁊ tu reuerēter a longe tm̄. si forte misēdia motus faciat te vocari. Tandem dicit eis ꝙ vadāt in galileam in montē thabor vt dr. ⁊ ibi apparebit eis Et benedictione data discessit ab eis. Ipsi vero remanserunt vt prius famelici ⁊ sitibundi de eo. sed plurimū confortati.

¶ Q; dñs apparuit discipulis in galilea. Capitulum. cj.

POst hec discipul' ad dictū locum pergentibus iterū apparuit eis dominus iesus dicens. Data est mihi oīs potestas in celo ⁊ in terra. Ite docete oīes gentes baptizantes eos in noīe patris ⁊ filij ⁊ spūs sancti docētes eos ꝓuare quecūq; mandaui vob ⁊ ꝓfortamini. qz ego vobiscū sum oībus diebꝫ vsq; ad ꝓsummatiōem seculi: adorauerūt autem eū in suo aduentu ⁊ stāt etiā nūc cū magna iocūditate cū eo. Considera bñ eos ⁊ ea q̄ dicta sunt modo ipsis. Nā magnifica sunt valde. Manifestat eis qualr est dñs omniū. dat eis mādatuz de p̄dicādo. dat formā baptizādi. dat etiā vigorem eis pmarimū. dū dicit q̄ semper erit cum eis. Videes quātam iocunditatē dat eis ⁊ quot ostendit eis insignia charitatis: Dis ergo dictis p dñm data eis benedictiōe disparuit ab eis.

¶ Qz dñs apparuit discipul' ad mare tyberiadis. Capitulum. cij.

DIscipuli vero adhuc remauserunt in galilea. Iuerūt autem quadam vice piscatum ad mare tyberiadis septē erip̄is ⁊ p totā noctē nihil cepert Dūe fctō domi

nus iterū apparuit eis ⁊ stetit ī littore maris. At tende aūt ḥic q̄ acta sunt quia iocūdissima sunt. Querēs ergo dñs si aliquid cepissent. rñdentib⁹ nō.dixit. Mittite in dexterā nauigij rethe ⁊ inue nietis. Miserūt ergo ⁊ multitudinem magnā ce perūt.Dixit itaq; iohānes petro.dñs est. Tūc pe trus nudus exñs succinxit se tunica ⁊ festin⁹ ve nit per mare.alij vo nauigio venerūt.Et cum de scendissent viderūt piscē positum sup prunas ⁊ panē paratū.Dñs em̄ b̄ eis parauerat.Fecit eti am accipi de piscibus eorū ⁊ assari ⁊ simul cum eis comedens fecit cōuiuiū ⁊ festuz magnū cuz eis in littore maris. Et consuete humilitatis sue more ministrans eis panē eis porrexit.fregit pi scem ⁊ similiter dedit eis. Stāt ergo reuerenter ⁊ multum alacriter isti septez discipuli cū dño suo pariter cum eo comedentes. Aspiciūt faciem ei⁹ desiderabilem ⁊ iocundā ⁊ exultant in cordibus suis. Accipiūt de sacratissimis manib⁹ ei⁹ escas delectabiles ⁊ reficiunt non minus spūaliter q̄ corpaliter. O quale cōuiuiū est illud. Conspice bene singula ⁊ si potes pascaris cum eis. Atten de nihilominus que sequūtur. quia pulcherrima sunt ⁊ vtilissima. Nam completo isto solēni cōui uio dicit dñs petro. Diligis me plus his. ⁊ pe trus. Dñe tu nosti q⁹ amo te. dicit ei dñs. Pasce agnos meos, ⁊c̄. Sic ter interrogans recōmēda-

uit ei gregem suum. In quo dñi benignitatē soli-
tam considera. charitatez ⁊ humilitatem. Aperte
em̄ vides quō diligēter ⁊ affectuose imprimit rei
terat ⁊ reconmēdat petro aīas nostras. Iterū aūt
dñs post hec p̄dixit petro mortem ipsius dicēs.
Cū cēs iunior cingebas te ⁊c. significās q̄ p̄ pas
sionē crucis clarificaturus esset deū. Et cum de
iohāne petrus quereret. hic aūt quid. Dñs rn̄dit
Sic eū volo manere donec ventā. q. d. Nolo q̄ p̄
viā passionis me sequatur. sz in senio ⁊ contem-
platione requiescet. q̄ uis alij discipuli intelli-
rent q̄ non morieretur. sz non erat hoc magnū do
nū cū melius sit dissolui ⁊ esse cū xp̄o. Attendisti
q̄ mkta ⁊ q̄ magnifica fctā ⁊ dctā sunt i hac ap
paritione. Post hec disparuit dñs ab eis ⁊ mo-
re solito redijt ad sctōs patres. Discipuli ꝥo cū
magno gaudio remāserūt ⁊ postea redierūt inhie
hierusalem. ⁊c

¶ Q̄z dñs apparuit plus q̄ quingen-
tis frairibus simul. ¶ Capit. ciij.

Iterū aūt apparuit dñs plus q̄ q̄ngentis fratribus si mul. vt dicit apostolus. Sz quo lo co aut quando non est scriptum. sz stans benign⁹ dñs inter eos predi-cans ⁊ loquens de regno dei. magna eos so cun-

ditate repleuit.

¶ De duodecim apparitionibus.

¶ Capitulum. ciiij.

HAbes ergo duodecī apparitiōes dñi post resurrectionē vsq; ad ascēsionē absq; duabus cū ascēsiōe primo dicēdis. ⁊ sic fuerūt q̄ttuordecim. Scire tñ debes q; in euāgelio nō sunt scripte nisi decē. Nā quō apparuit mri nō ē scptū in aliquo loco. sz sic pie creditᵗ Quō aūt apparuit ioseph dr in euāgelio nicodemi. Quō ēt iacobo scpsit apls ad Cor. ⁊ etiā refert beatᵘˢ Piero. De ista ēt q̄ngētis fratribᵘˢ scribit beatᵘˢ apls ibidē. Alie xo scpte sunt in euāgelio. Potes ēt meditari d plibus. Nā verisile ē q; benignissimᵘˢ dñs sepe mrem ⁊ discipulos visitabat ⁊ magdalenā dilectā discipulā pfortās ⁊ exhilarās eos q̄ sic vehemēter d sua passiōe fuerāt ptri stati ⁊ pterriti. Qd etiā beatᵘˢ augustᵘˢ sentire videtur dicēs d tpe post resurrectiōem. Nō oia inquit scpta sunt. crebra erat eiᵘˢ cū eis pversatio. Et etiam forte ipsi scti pres marie abraam ⁊ dauid ad quos spēaliter fctā fuit pmissio d filio dei veniebāt cū eo ad videdam illā suā excellētissimā filiā matrē dñi. q̄ pre eis oīmbᵘˢ grām inuenit ⁊ genuit

redēptorē. O q̄ letāter eā respiciebāt ꝛ reuerēter se inclinabant eidem ꝛ omni qua poterant benedictione replebāt q̄uis nō videretur ab ea. Ꝑdotes etiam considerare in hoc benignitatem charitatem ꝛ humilitatē domini more solito. de quibus sepe fecimus mentionē ꝛ in omnibus factis eius relucent. q etiam postq̄ gloriose vicerat et resurrexerat peregrinari adhuc voluit per q̄draginta dies vt suos discipulos confirmaret ꝛ roborāret. Digne nanq; post tot annorum curricula. post tot labores ꝛ afflictiones. post tam ignominiosam ꝛ acerbam mortem poterat triumphator ad suam gloriam remeare ꝛ p̄ suos angelos confirmari ꝛ confortare apostolos pro suo nutu Ꝫ qz hoc non patiebat charitas sua. psonaliter voluit cōuersari cū eis apparēs eis per quadraginta dies in multis argumētis. ꝛ loquens de regno dei. Pro eis fecit hoc ꝛ p̄ nobis ſ3 nō aduertimus. Dilexit ꝛ diligit te vehemēter ꝛ non diligitur cum ad talē ac tm̄ ignē non solū calefieri. sed ardere debeamus. Nūc ad ascēsionē veniamus.

¶ De ascēsione dñi. Capit. cv.

Arca domicam ascēsionē te vigilē eē oportet vt si vnq̄ toto mēt] conatu te p̄ntez exhibuisti ꝟbis ꝛ fact] ei⁹. nūc faciaſ mlto mag]. nā b̄ solēnitas oēs supat alt

as vt clarius infra tibi ostēdaz. Et saltē hoc te ani
met ad attentionem q nūc dñs discessur⁹ est cor-
pali pñtia. ꝯpleto sue pgrinatōis cursu. Vñ ꝟba
t fctā ipsius sunt attētius ꝯsideranda. Quelibet
eiñ aīa fidelis debet sponsum suū dñm suū. t de
um suū in eius discessu vigilātissime obseruare.
t quep eū dicunt t fiūt viscerioſius mēte ample
cti. t eidem se deuotius t hūilius recōmēdare. t
totaliter aim suū ab alijs abstrahere. Quadrage
simo itaqz die resurrectōis sciēs dñs iesus q⁹ ve
nit eius hora vt transeat ex hoc mūdo ad patrē
cuz dilexisset suos nūc ꝟo in finē dilexit eos. Ac
cipiens ergo de paradyso terrestri sctōs patres
t altas aīas stās t benedicēs helye t enoch ibi
remanētibus t adhuc viuētibus. venit ad disci-
pulos suos qui erant in cenaculo in monte syon
cū matre ipīus t alijs t apparēs eis. voluit etiā
eñ discessum suum prandere cū ipsis in signum
mēorialis dilectiōis t gaudij. Oīnibus ergo si-
mul comedentibus cū leticia magna in hoc vlti-
mo cōuiuio dñi sui. Dicit eis dñs iesus. Temp⁹
est vt reuertertar ad eū qui misit me. vos aūt ma
nete hic in ciuitate quousqz induamī ꝟtute exal-
to q⁹ infra paucos dies replebimī spūsctō put
vobis pmisi. Postea ibitis per vniuersuz mūdū
pdicātes euāgeliū meū baptizando credentes. t
erit] mihi testes vsqz ad vltimū terre. Exp⁹ hora

uit etiã eis incredulitaiẽ eoꝝ qz hꝭ qui viderant eũ resurreriſſe.ſ. angelis ſuis nõ crediderũt. Hoc nũc maxie facit cũ deꝑcando dicebat quaſi daret eis intellegere. multomagꝫ debebatis vos angelis credere etiã añꝙ me videretis ꝙ gentes qui credẽt vobꝭ ꝑdicantibꝫ. ꝛ me nõ videbũt. Fecit ẽt hoc vt cognoſcentes defectuꝫ ſuum remanerent humiliozes. oñdens eis in ſuo diſceſſu ꝙtuꝫ placebat ei hũilitas. ꝛ q̃i eã peculiariter recommẽdaret eſſdẽ. Querẽtibꝫ ãt eis de tpibus fututis noluit rñdere. qz nõ erpediebat eis. Stãt ergo comedũt ꝛ loquũtur ꝛ gaudẽt ꝓpter pñtiaꝫ dñi ſui. ſz nihilomiꝫ turbati ꝓpter diſceſſuꝫ. Tãta ei amoris teneritudíne diligebãt eũ ꝙ etiã hꝭba diſceſſꝰ ſui nõ poterãt equo aĩo ſuſtinere. Quid ãt dicã d mſe iurta eũ pzãdẽte q̃ ſup oẽs ſic intẽſe eũ amabat: Anꝺnõ credis ꝙ ad hꝭ hꝭda diſceſſus filij. materne dilectõis tacta ꝛ ꝓmota dulcedie: reclinaret caput ſuũ ſup filiũ. ꝛ recũberet ſup pectꝰ eiꝰ: Nã ſi iobes hꝰ fecit in cena. nũc multo magꝫ meditari potes d ipa. Añ ſuſpirãs cũ lachrymis eũ rogabat dicẽs. Fili mi ſi diſcedere vis ducas me tecũ Dñs aũt cõſolatꝰ eã dicebat. Rogo mater carliſſima ne feras moleſte diſceſſuꝫ meũ qz vado ad patrẽ. Te autez remauere hic erpedit ad tẽpꝰ ꝓpter ꝓfirmãdos credẽtes poſtea veniã ad te ꝛ aſſumãte ad gliam meã. Ad quẽ mater. Fili mi dilectiſſi

me.fiat voluntas tua.nam nō solū remanere ſʒ ꝛ mori parata ſum ꝓ aīabus pro quibus ꝛ mortuꝰ fuiſti.ſʒ eſto memor mei. Dñs aūt eam ꝛ diſcipulos ꝛ magdalenā ꝛ alias ꝓſolabatur dicens. Nō turbetur cor vestrum neqꝫ formidet. nō relinquā vos orphanos. vado et venio ad vos et ſemper ero vobiſcum. Tandē dicit eis ꝙ creāt in montez oliueti.quia inde volebat aſcendere. ꝛ tūc diſparuit ab eis. Mater ergo ꝛ oēs alij ſine mora iuerunt ad dictū montē qui eſt ab ꝟieruſalez ad vnā miliare.ꝛ ibidem iterum apparuit eis dñs. Ecce quomodo ꝟabes ꝟodie duasapparitiones. Tūc ampleratus eſt matrem valefaciens ei. ꝛ mater eum tenerrime. Diſcipuli aūt ꝛ magdalena ꝛ omnes alij procidentes ꝛ lacꝟymantes deoſculati ſunt pedes eius. Ipſe vero ſuos apl̄os erigens benigne oſculatus eſt. Conſpice nūc eos bene. ꝛ cuncta que fiunt. Conſidera nihilominus ſctōs patres ibidem exiſtentes.inuiſibiliter tamen quo modo libenter ꝛ reuerenter intuentur dominam. ꝛ affectuoſe benedicunt. ꝙ quam tantum beneficium conſecuti ſunt. Quomodo etiam intuētur illos excelſos pugiles ꝛ duces diuini exercitus. quos inter oēs elegit dñs ad expugnādum et vincendum vniuerſuz mūdum. Tadez completꝭ cunctis myſterijs cepit dominus Jeſus eleuari ab eis ꝛ aſcendere virtute ſua. Tunc mater ꝛ omi

nes alij procidebant in terrā. Et dicebat domina Fili mi benedicte memor esto mei. t ppter discessum nō poterat lachrymas continere. gaudebat tamen multum q filium suum sic glorioſe cernebat petere celum. Similiter t discipuli eius dicebant. Dñe pro te dimittim⁹ omnia esto memor nostri. Ipe vero eleuatis manibus. facie serenus t gaudens regio more coronatus t ornatus triumphaliter ferebatur in celum. t benedicēs eis dixit. Constantes estote t viriliter agite quia semper vobiscum ero. Ascendebat autē secum ducens illam nobilem multitudinem iter pandens añ eos vt direrat. Michęas pphęta. Dñs itaq; gloriosus candidus t rubicundus. splēdens t gaudio sus pcedebat eos viā eis oñdēs. t ipi cātantes t iubilātes letissimi seqbant eū dicētes. Cantem⁹ dño q ascēdit sup occasuz. dñs nomē illi. Confiteātur dño miſcordie ei⁹ t mirabilia ei⁹ filijs hominū. Bñdict⁹ es dñe de⁹ nr̄ qui saluos facis speRantes in te deducens populū tuum in exultationes t electos tuos in leticia. Exaltare sup celos de⁹ t sup oēz terrā gl̄ia tua vt liberent̄ dilecti tui Ascēdens in altum psperū iter faciēs nobis perducens nos in refrigerium. educis vinctos tuos in fortitudine. desiderium nostruz tribuēs nobis. Intrabimus in domuz tuam t in conspectu angelorū tuorū tibi psallemus. Gloria laus t ho

nor tibi sit rex christe redēptor. Regna terre can-
tate deo psallite dño. Interím aūt michael ꝑpos-
tus paradísi pgēs ad patriā nunciauerat ꝙ dñs
ascendebat. Ecce omnes spirituū ordínes seriatiz
p acies suas occurrerūt eidez: vnus ex eis nō p
mansit q̄ nō veníret obuiā dño suo. ꝛ inclinātes
se cum omni qua poterāt reuerētia ducebāt eū cuz
hymnis ꝛ canticis ineffabilibus. Quis em̄ pos-
set cantus ꝛ iubilos qui ab ipsis fiebāt erplica-
re: Aduenerūt ergo ꝓncipes ꝓiūcti psallentes ꝛ
dicebāt. Alla. alla. alla. noie q̄ in dñi rex bñdicte
venis: Nunc tibi regnāti pangimus ecce melos
Alla. alla. alla. Bñdictus es dñe qui sedes sup
cherubin ꝛ intueris abyssos. alla. alla. Dign⁹ es
dñe omni lande ꝛ honore alla. Quia victoriā glo-
riose feciſti. alla. Confiteātur celi mirabilia tua
dñe alla. ꝛ ꝟtutē tuā. Ecce nūc ascendunt tribus
tribus dñi alla. vt ꝓfiteātur ꝛ dicāt tibi alleluia.
Ad letandum in letícia gentis tue. vt lauder] cuz
hereditate tua alla alla alla. In huiusmodi can-
ticis ꝛ ꝓfessionibus dñm honorabāt vtrimqz co
ram ipso exultātes. ꝛ eidem festū honorificū cuz
omni reuerētia faciētes: Et quis posset hoc gau-
diū enarrare. Sz ꝛ illud quis dicere posset qō tā
beatissimi spūs ꝙ sanctissimi patres simul habu
erūt cum sibi adinuicē occurrerunt: Supni ergo
spūs reuerētia prius dño exhibita ꝛ cantic] eius

erpletis.illis cum magna iocunditate dicebant. Principes populoꝝ bñ vos venire gratulamur alꝛa. Congregati estis cū deo vestro alꝛa. ⁊ vehemēter eleuamini alꝛa. Psallite ei q̄ ascēdit super celum celi alꝛa alꝛa. Et sancti pres alacriter rñdebant. Principes populi dñi. alꝛa. Custodes ⁊ adiutores nostri alꝛa. Gaudiū vobis ⁊ par alleluia Psallite ⁊ vos regi nostro alꝛa. Exultate do adiutori nostro alꝛa alꝛa alꝛa. Simul etiā se adinuicem adorātes dicebāt. In domū dñi letātes ibimus alꝛa alꝛa. Simul nos capiet vrbs veneranda dei alꝛa. Oues pascue dñi portas ei⁹ ⁊ atria intremus alꝛa. in hymnis ⁊ cāticis alꝛa. Domin⁹ eñ ꝟtutū nobiscū alꝛa. susceptor nr̄ est alꝛa alꝛa. ¶ Vides ergo q̄ omnes iubilabāt ⁊ psallebant Nam iurta ppheta. Ascendit deus in iubilatiōe ⁊ dñs in voce tube. Ascēdit aūt dñs Jesus propter cōsolatiōes matr] ⁊ discipuloꝝ quousq; eum poterāt videre. Extunc autē nubes suscepit eum ab oculis eoꝝ. ⁊ in momēto cū oñibus angelis ⁊ predictis patribus sanctis fuit in patria Sic eñ dicit predictus ppheta. Ponis nubem ascensum tuū qui ambulas sup pēnas ventoꝝ Pēne vētoꝝ dicunt summitates vētoꝝ. i. partes ille q̄ precedunt ⁊ velociores st]. Et ipse adhuc velocius ascēdit erquo nubem interposuit. Stabant ergo mater ⁊ discipuli ⁊ Magdalena ⁊ alie

flexis genibus ꝛ intuebant in celuꝫ euntem illum quousqꝫ poterāt. O quid erat videre dñm sic glo rioſe aſcendētem ꝛ quid ſi quis potuiſſet videre ꝛ audire beatiſſimos ſpiritus ꝛ aīas ſanctas cū eo pariter incedentes: forte p̄ gaudio ſeparata fuiſ ſet anima talis a corpore. ꝛ cū eis etiā aſcēdiſſet Cū ergo ſic vultibus adhuc eleuatis aſpicerent ecce duo angeli ſteterunt iuxta illos in veſtibus albis dicētes. Viri galilei quid ſtatis aſpiciētes in celū: Hic ieſus qui a vobis aſſumptus eſt in celum. ſic veniet quēadmodū vidiſtis eū euntem in celum. Redite ergo in ciuitatē ꝛ expectate ſic dixit vobis. Conſidera hic quomodo de ipſis do minus fuit ſollcitus. Nam ſtatim cū euanuit ab oculꝫ eo q̄ miſit angelos ſuos ne nimiū ibidē ſtā tes fatigarentꝫ. ꝛ vt cōfortarentꝫ audiētes angeli cum teſtimoniū cōcordare ſecū de aſcenſione do mini ſui. Auditis ergo hīs verbis domina hūi liter rogauit angelos illos vt eam recōmendarēt filio ſuo. Illi vero ſe vſqꝫ ad terram inclinantes eidem libenter ſuſceperunt mandatum eius. Si militer apoſtoli magdalena ꝛ omnes alij dixerūt eis. Illis itaqꝫ diſparentibus ipi redierunt in ci uitatem ad montez ſyon. ibiqꝫ morabantur expe ctantes vt dominus ieſus mandauerat eis. Do minus autem Jeſus cum vniuerſa predicta feli ci ꝛ magnifica multitudine aperiens ianuas pa

radisi vsq; tunc humano generi clausas triumphaliter intrauit. & gaudenter patri genuflectēs ait. Pater gratias ago tibi qui mihi dedisti victoriam de oībus aduersarijs nostris. Ecce aml cos nostros qui captiui tenebantur eos tibi presento. Sed & fratribus & discipulis meis quos in mundo reliqui. promisi mittere spiritum sanctuz Rogo te pater mi vt impleas promissionē. & eos recōmendo tibi. Tunc pater erigens euz fecit eū sedere a dextris suis et dixit. Benedicte fili mi omnem potestatem & iudicium dedi tibi. De istis discipulis & de missione spiritussancti pro tuo vel le disponas. Omnes autem sancti patres & beatissimi spiritus qui adorantes procciderant in facies suas coram patre surgētes reincepcrūt cāticā sua & iubilabant corā deo laudes. Si cm̄ moyses & filij israel post transitū maris rubri cecinerūt carmē domino dicētes. Cantemus dño gloriose; &c. Et maria pphetissa soror eius & reliquae mulieres eaz sequentes in tympanis & chor] domino deo canebāt. quāto magis nūc cūct] aduersantibus superatis? Similiter cum dauid deducebat archam federis domini in hierusalem tot? populus canebat legitime. & dauid cum cantoribus cytharam percutiebat. & oēs laudabant corā domino in cytharis suis & tympanis. & Dauid

ſaltauit totis viribus coꝝ dño. quãto nũc magꝭ
id faciebãt qui ꝑfecte ſunt cũ dño in tãto gaudio cõ
ſtituti: Et ſi Johãnes vt in Apocal. refert. audi
uit vocẽ in celo cẽtum quadragintaquatuor mili
um cytharedoꝝ cytharizantiũ in cytharis ſuis.
ꝛ cãtabãt quaſi cãticũ nouũ ante ſedẽ dei ꝛ agni
Quodcũqꝫ gaudium illud ſignificet. ego multo
magis ipm hodie ꝓtigiſſe meditabor. Omnes er
go ibidẽ ꝓſtituti pſallũt. oẽs exultãt. oẽs letãtur
oẽs cantãt. oẽs gaudẽt. oẽs iubilãt. oẽs manib⁹
plaudũt. oẽs chorizant. oẽs iocũdant. oẽs tripu
diãt. Vere nũc in ſupna hieruſalẽ audit canticuꝫ
leticie ꝛ ꝑ omnes vicos eius ab vniuerſ dr Alla.
Nunqꝫ ab origine mũdi tale feſtũ ꝛ tam ſolenne
paſca celebratũ eſt. nec vnqꝫ erit forte niſi in die
iudicii. cũ oẽs ibi preſentabunt electi cũ corpori
bus glorioſis. Et ꝓpterea tibi dixi in ꝓncipio qꝫ
hec ſolennitas omnibus ꝓſideratis cunctis ſup
eminet alijs. Percurras ſingulas ꝛ videbis ſi
verũ loquor. magnũ paſca ꝛ ſolenne feſtuꝫ eſt in
carnatio dñi. ꝛ initiũ omnis noſtri boni. ſz hoc no
bis nõ ſibi. Nã ipe tũc in thalamo virginali inclu
ſus eſt. Magnũ etiã paſca eſt natiuitas eius. ſz
ꝛ illo nobis. Nam ſibi cõpatiẽdum eſt qr ad tan
tam pauptatẽ vilitatẽ ꝛ penuriã natus eſt. Ma
gnũ ſimiliter quo ad nos feſtũ eſt paſſio eius. qa
tũc omnia noſtra pcta deleta ſunt. Nihil em vt ait
Gregorius nobis naſci ꝓfuit niſi redimi ꝓfuiſſet,

ſꝫ ꝓpter torm̃ēta duriſſima ⁊ mort̃ē turpiſſimam
quā ſuſtinuit.nec ſibi fuit nec nobis eē debet ma-
teria gaudij ⁊ leticie. Magnuꝫ inſup ⁊ ſolenne ⁊
verū paſca eſt reſurrectio ip̄ſus dñi Jeſu.taꝫ pro
ſe q̄ pro nobis.qr ip̄e glorioſus trīūphator ap-
paruit.⁊ nos iuſtificati ſumus. venerabilis ita-
q̄ multū.⁊ ideo ſingulariter in ip̄o cantat eccl̄ia.
Hec dies quā fecit dñs ⁊c̄. Et p̄m btī Auguſt.
in p̄mone ſuo. Hec dies ſanctior vniuerſis.quod
erponi pōt ꝺ precedētibus. Nam hec dies aſcē-
ſiōis maior ⁊ ſanctior videt. quia licet reſurrtrit
dñs.adhuc tm̃ pegrinat̄ in terris.adhuc eſt clau-
ſa paradiſi porta.adhuc ſancti p̄res non inerunt
ad patrē. q̄ oīa in aſcēſione cōpleta ſt̄.⁊ ſi bñ in-
ſpicias quicq̄d deus fecit vſq̄ modo. fecit vt p-
ueniret ad hunc finē.⁊ ſine hoc oīa ſua opera
erāt imp̄fecta. Nam celum ⁊ terra ⁊ oīa que in
eis ſunt.facta ſunt ꝓpter hominē. hō aūt ꝓpter
glorīā habendā. Ad ip̄am ꝛo vſq̄ hodie nullus
q̄ tū cunq̄ iuſtus p̄tingere poterat poſt peccatuꝫ
Vides q̄ magnificus ⁊ mirificus ſit iſte dies:
Similiter magnū paſca valde dies pēthecoſtes
⁊ eū multū ſolennꝫiat eccleſia ⁊ recte. quia tunc
donū ſummū recepit. ſcꝫ ſp̄m ſctm̃.ſꝫ ⁊ illud no-
bis nō ſibi. Sꝫ hodiernus aſcēſionis dies eſt p-
p̄rie feſtū ſolenniſſimū dñi ieſu.qr hodie incipit
ſedere ad dexterā patris ⁊ requiē capit a peregri
natiōe ſua. Et etiā ꝓp̄rie feſtū eſt oīm ſup̄norum

ſpirituū. quſa nouū gaudiū ſuſcipiūt a dño ſuo quē añ ibi in ꝑ̄uanitat̄ forma non viderāt. Et qz hodie ꝑmo reſtaurari incipiūt ruine ipōꝝ in tāta mꝫtitudine beatoꝝ ⁊ ꝓpꝛie illoꝝ egregioꝝ pꝛiarchaꝝ ꝓphetaꝝ ⁊ aīaꝝ ſctāꝝ qui ad ſupnā pꝛiaz hodie ꝑmitus intrauerūt. Si ergo feſtū facim⁹ de aliquo ſancto migrante ad celos. quanto magis de tot milibus. et quanto magis de ſancto ſanctoꝝ? Eſt ēt feſtū dñe q̄ filiū ſuū regali dyademate ſ̄blimatū ſic vidit tā᷒ dñz verū ſup excelſa cō ſcendere. Eſt etiā nihilomin⁹ ꝓꝓꝛie feſtū nr̄m. qz ꝑ̄uana natura hodie ſup celos ē exaltata. Et qz niſi rp̄⁹ aſcēdiſſz illō ip̄m ēt donū ſpūſſcti ꝑ q̄ ſic merito ſolemnizam⁹ recipere neq̄bam⁹. Vñ ipe dicebat diſcipꝫs ſuis. Expēdit vob vt ego vadā ſi ei nō abiero ꝓclit⁹ nō veiet ad vos Ad robur ātdcti mei adduco. Verū. q̄ de hac die ſic loq̄t̄ i. ſ. de aſcenſiōe dñi. Solēnitas iſta cariſſimi gꝫioſa eſt. Cōſummatio ei⁹ ⁊ adīpletio eſt reliq̄ꝝ ſolēnitatū ⁊ felix clauſula ē toti⁹ itinerarij ieſu rp̄i fili dei vi ui. Merito q̄dē ſolēnitatis ⁊ leticie dies agit̄. qñ ſol ille ſupceleſtis ſol iuſticie noſtris ſe p̄ſentauit obtutib⁹. Magna quoq; leticia ⁊ exultatio multa nimis quādo cōciſſo facco leticia circūdatus eſt ⁊ noſtre dedicauit ꝑmordia reſurrectiōis Verūtamē quid mihi ⁊ ſolēnitatibus iſtis ſi conuerſatio mea vſq̄ adhuc detinetur in terris; Dico er

go non multo minus mihi tollerabilior videtur exilij hui⁹ habitatio q̄ gehenna. Denicq; nisi ego abiero paraclit⁹ nō veniet ad vos. Vides ne quē admodum ceterarū solēnitatū ea quam hodie celebramus t consumationē habeat t fructum declaret t augeat gratiā. Sicut enim cetera omnia pro nobis fecit qui pro nobis natus est. ita quoq; ipsius ascēsio propter nos facta est. t facit p nobis. Hucusq; Bernardus. Manifeste ergo videas q̄ solennior est dies ista oībus alijs. Et anima que bene diligeret dominū Jesum magis hodie exultaret q̄ in aliquo die anni. Ūn ipe dicebat discipulis. Si diligeretis me gauderetis vtiq; quia vado ad patrem. Et propterea credo me recte dixisse q̄ nunq̄ in patria fuit aliqua dies adeo solennizata vt ista. Durauit autem gaudium t exultatio tanti festi vsq; ad diem pentecostes. t per hunc modum potest meditari. Ascēsio enim domini fuit hora sexta. Nam primo comederat hora tertia cum discipulis suis. Quamuis ergo omnes in patria vltra q̄ dici posset exultarent. ūn prima die vsq; ad aliā sextā sequētis dici angeli fecerūt singulariter festuz t dominus Jesus ostendit vel fecit aliquam singularem familiaritatem t consolationem. Secunda die fecerunt archangeli. Tertia principatus. Quarta potestates. Quinta virtutes. Sexta dominationes

Septima throni. Octaua cherubin. Nona seraphin. ¶ Hi sunt nouē ordines angelorū. Et sic hꝫ durauerūt vsq; ad sertā sabbati vigilie pēthecostes. Ertunc festum fecerunt sancti pres vsq; ad horam tertiam diei dominice.

¶ De missione spūsancti. ¶ Capi. cvj.

Unc his completis. dixit dñs ihs pri. Pater mi recordare promissi mei qđ feci de spūsctō fratrib⁹ meis. Cui pater. Fili mi mltū gratū habeo qđ promisisti. tēp⁹ ē vt impleatur promissus tuus. Dic ergo ad spūsctm Rogam⁹ te vt discēdas ad discipulos nros. t eos repleas. consoles. robores. instruas. t cumulū virtutū t gaudiorū conferas eis. Et statī Veīt t descēdit in linguis igneis sup cētū t viginti discipulos simul cōgregatos t eos repleuit oī gaudio. Qui⁹ virtute discipli vigorati docti t accēsi ac illumīati totū mūdū circūcucurrerūt. t p magna pte sibi sūb iecerūt. Nūlomin⁹ tū supni ciues etiā postea laudauerut t sp laudāt dñm t hūt dies leticie t nūq; deest ibi solemnitas t gratiarūactio t vor laudis Scptū ē. Beti q̄ bītāt i domo tua dñe: in scla sclorū laudabūt te. Festinem⁹ itaq; t nos ingredi in illā requiē vbi tāta sup abundat indefectibiliter letitia. t ad patriā nrām totis conatib⁹ suspirem⁹. Odiam⁹ hui⁹ miseri t putridi corpis nri compagē. t ei⁹ curā nō faciam⁹ indesideriis qđ

nos hic detinet carceratos ⁊ pegrinos a tāto bo
no. Dicam⁹ g̃ cū apl̃o. Infelix hō ḣs me libera
bit de corpe mortis hui⁹. Et iterū. Quādiu in hoc
corpe sum⁹ pegrinamur a dño. Et iterū. Cupio
dissolui ⁊ esse cū christo. Desiderem⁹ ei⁹ dissoluti
onē. ⁊ caꝫ cōtinue postulem⁹ a dño. qr p nos caꝫ
cū salute ꝓsequi nō valem⁹. Et item. Salt̄ morī
amur mūdo ⁊ pōpis ⁊ ꝓcupiscētijs ei⁹. Abstra
hām⁹ nos corde forti ⁊ pseuerāti ab his reb⁹ ca
ducis ⁊ a miseriꝫ ⁊ breuib⁹ cōsolatiūculis hui⁹
visibilium rerū q̃ inficiunt ⁊ vulnerāt aias nr̃as
Ascēdam⁹ aūt mente cuꝫ dño vl̃ poti⁹ ad dñm ⁊
cū ipō in celis sit cōuersatio nr̃a. Et sic faciētes
nō ex toto sim⁹ pgrini ⁊ aduene vt in tpe visitati
onis nos ad se dignet̃ assumere ipē de quo loqui
mur dñs noster Jesus xp̃s q̃ est sup oīa deus
benedict⁹ ⁊ laudabilis in scl̃a seculoꝝ Amen.

¶ Excitatio desiderij ad pr̃iam per mortis appetitū. ¶ Cap̃. cvij.

Abes ergo ex predictis

þ dilectissima filia vitā dñi iesu tibi ꝑ ma
iori pte in meditatiōibus traditā. Fuisti
peruenēter libēter ⁊ gaudēter p̄dicta. ⁊ in eis to

ta deuotiõe.hilaritate ac solicitudie ꝓuersari nõ
pigriter].qz ℔ est via tua ⁊ vita tua.℔ ē fundamẽ
tũ sup̃ quo poter]magnũ edificiuz cõstruere. Ab
hoc te incipere oportet si vis ad sublimiora ascẽ
dere.put in plurib⁹ loc] superi⁹ habuisti. Nam ℔
vite xp̃i meditatio nõ solũ p se dulciter pascit. sed
ad maiorẽ cibũ trãsmittit. Dec ei sunt q̃ dñs ges-
sit in carne sed lõge sublimius est eũ in spũ intue
ri ad qõ p hãc scalã puenire poter].sz in hac inte
rim imorãdũ. De quo sic ait Ber.in. Cant. Ego
hãc arbitror p̃cipuã inuisibili deo esse causaz q̃
voluit in carne videri.⁊ cuz hoibus ꝓuersari hõ
vt carnaliũ videlicz q̃ nõ nisi carnalit̃ amare po-
terãt cũctas ꝑmo ad sue carnis amorẽ affectõs
retraberet atq; ita gradati ad amorẽ ꝓduceret spi
ritualiũ. Et infra. Mõstrabat discipulis altioris
amor] gradũ cũ diceret. Spũs est q̃ vinificat.ca
ro nõ ꝓdest q̃cq̃. In carnis igit̃ deuotõe interim
ꝓsoletur q̃ vinificantẽ spm̃ nõ habz. eo dũtaxat
mõ quo hũt illi q̃ aiũt. Spũs añ faciẽ nr̃am xp̃s
dñs. Et item. Si cognouim⁹ xp̃m sm carnẽ. sed
nunc tã nõ nouim⁹. Nã alias quidẽ nequaq̃ sine
spũsctõ vl in carne diligit̃ xp̃s. ⁊ sine illa plenitu
dine.cui⁹ tñ mẽsura duotiõis hec ē vt totũ cor il-
la suauitas occupet. totũ sibi ab amore vniuerse
carnis ac carnalit̃ illecebre vẽdicet. Hoc q̃ppeto
to corde diligere ē. Alioq̃n si carnis mee qnãlibz

ꝑsanguinitatē vl̄ voluptatē fortē ꝑfero carni dn̄i
mei ⁊ ꝙ dō me videlicz min⁹ ea īplere ꝓtīgat q̄ in
carne manēs x̄bis ⁊ exēplis me docuit ⁊ nōne li
q̄de ꝓstat ꝙ toto nequaq̄ diligo corde cū illō di
uīsim habēs. ꝓtē impēdere videar carni ei⁹. ꝓtem
ītorq̄re ad ꝓpria? Deniqz ait. Qui amat pr̄ez aut
matrē plusq̄ me: nō est me dign⁹. Ergo vt breuit
dicā. Toto corde diligere ē oīe qō blādit de car
ne ꝓpria vel aliena. sacrosctē carnis amore post
ponere. in quo ⁊ mōl eq̄ gl̄iam ꝓrebēdo. qz gl̄ia
mūdi est gl̄ia carnis. ⁊ q̄ ea dlectant carnales eē
nō dubiū est. Videſ quō ēt carnalis ē hec medita
tio respectu sp̄ūal̄. hoc nō accipias vt minuat de
uotio. sz vt feruor crescat ad maiora. ad que tn̄ p
hāc trāseundo te venire oporteat. In hac ēt fer
neat tu⁹ affect⁹. vt in eaz te totā īmergas. Bona
est em̄ h̄ meditatio carnal̄ p quā vita carnalis ex
cludit̄ ꝓtēnit̄ ⁊ vincit̄ mūd⁹. Sz ⁊ sic faciēdo sta
bilies mētē. eruditēs ad x̄tutes. et animi robur ac
cipies. vt in plogo tibi dixi. Hec ergo meditari.
sit tota ⁊ vna intentio tua / req̄es tua / cib⁹ tuus.
⁊ studiū tuū. Nā ex his nō solū p̄dicta bona ꝓse
q̄ris. nec solū erūt tibi grad⁹ ad celestis pr̄iet ad
maiestat] ꝓtēplatiōes. sz ēt erit ꝓtinua ⁊ ꝑpetua
ꝓsolatio tua. Nō em̄ q̄ ad maiorē ꝓtemplationez
ascēdunt hāc dimittere debent p loco ⁊ tpe alio
q̄n videretur hāc q̄ vilez ꝓtēnere. qō esset magne

ſupbie Vñ recordare qđ habuiſti ſupra in tracta tu hmõi ꝓtẽplatiõis ſcz đ hũanitate xpi et hmõe Ix'ũ. Cantl. q̃liter beat⁹ Ber. q̃ fuit altiſſim⁹ ꝓtẽplator hãc nũq̃ dimiſit. Et reuide q̃ ibi de hac dl cunt̃ ab eo. ⁊ quomodo eam extollit.

¶ De mõ meditãdi vitã xpi. ⁊ ꝯclu/ſio libri. ¶ Capitulum. cviij.

Olo autem tibi tradere
v modũ quẽ tencas in meditãdo p̃dctã ne ſi forte teip̃am crederes ptingeret extẽdi ad oia q̃ ſupra repies p q̃ſi molẽ grauẽ negligerl marie cũ credã meditatõib⁹ p̃dictis vni⁹ hebdo mode ſpaciũ cõuenire. Igit̃ ſcire debes q̃ medi/tari ſufficit ſolũ factũ qđ dñs fecit. vl̃ circa eum ꝓtigit fieri vl̃ dici ſm hiſtoriã euãgelicã te ibides p̃ſentẽ exhibẽdo. ac ſi in tua p̃ntia fierẽt put ſim/pliciter aĩmo in dictl cogitãdi occurrit. Morali/tates aũt ⁊ auctates q̃s ad tuã inſtrucitonẽ in h̃ ope poſui. nõ expedit in meditationẽ adduci. niſi ſi qua xtus amplectẽda vl̃ viciũ deteſtãdũ ipa ꝑ ma facie cogitatiõis occurrat. Eliges ergo i his meditãdis aliquã horã q̃etã. poſtea infra diẽ po terl diſcere moralitatẽ ⁊ auctates ⁊ eas ſtudioſe

mẽorie ꝓmẽdare. qđ oĩno te facere cõuenit qꝝ pul
cherrime sunt ꝛ q̃ te quasi in tota vita spũali va-
leãt iformare. ¶ Meditatões ẋo sic diuide. vt die
lune inciptens percurras vsq; ad fugam domi-
ni in egyptum. ꝛ eo ibi dimisso die martis ꝓ eo
rediens mediteris vsq; ad apertionem libri in
synagoga. Die mercurij exinde vsq; ad ministeri
um marie ꝛ marthe. Die iouis abĩde vsq; ad pas
sionẽ. Die veneris ꝛ sabbati vsq; ad resurcetionẽ
Die vero dominica ipsaz resurrretionẽ ꝛ vsq; in
finẽ Et sic ꝑ singlas hebdomodas facias vt ip
sas meditationes tibi reddas familiares. Quod
quãto magis facies tãto facilius tibi occcrrent
atq; iocundius. Libenter conuersseris cum domi
no iesu. ꝛ vitaz ipsius tanq̃ euangelium ad imi-
tationem beate cecilie in corde studeas insepara
biliter collocare.

¶ De cetero tempus est signãdi librum. sz ne me
is verbis illud fiat: de vberibus patris. Ber. di.
de quibus tibi tot flores et tam pulchros decer-
psi. fiat conclusio in nomine illius qui est liber si-
gnatus. dominus noster Jesus christus. Ad cu
ius laudem totus est liber. qui beatus bernard⁹
quantum ad presentem materiã spectat sic ait su
per Cantic. sermone. xv. sper illo verbo. Oleum
effusum nomen tuum. Est procul dubio inter ole
um ꝛ nomẽ sponsi similitudo. nec ociose spiritus

ſanctus alterutrum comparauit. Ego autem di/
co in triplici q̄litate olei. qđ lucet/paſcit ⁊ vngit.
ſi vos nō melius habeat] fouet ignē nutrit carnē
lenit doloꝛē/lux/cibus/medicina. Vide idez nūc
⁊ de ſponſi nomine. Lucet predicatuz. Paſcit re
cogitatū/Juuocatum lenit⁊ vngit. Et percurra
mus ſingula. Unde putas in toto oꝛbe tāta ⁊ tā
ſubita fidei lux. niſi p̄dicatio ieſu? Nonne in hu/
ius nominis luce deus nos vocauit in admira/
bile lumen ſuū. quibus illumīatis ⁊ in lumīe iſto
videntib? lumen dicat merito Paulus. Fuiſtis
aliquando tenebꝛe nūc autē lux in domino? Nec
tantum lux eſt nomen Jeſus. ſed ⁊ cibus eſt. An
nō totiens cōfoꝛtaris quotiēs recoꝛdaris? Quid
eque mentez cogitantis impinguat. quid ita exer
citatos reparat ſenſus v̄tutes roboꝛat ⁊ vegetat
bonos moꝛes atz honeſtos/caſtas fouet affecti/
ones? Aridus eſt omnis anime cibus. ſi nō oleo
iſto infunditur. Inſipidus eſt ſi nō hoc ſale con/
diatur. Si ſcribas. nō ſapit mihi niſi ſonuerit ibi
ieſus. Jeſus mel in oꝛe/ in aure melos/ in coꝛde
iubilus. Sed ē ⁊medicina. Triſtatur aliquis ve
ſtrum. veniat in coꝛ ieſus. ⁊ inde ſaliat in os. Et
ecce ad eroꝛtum nominis huius quod eſt lumen
nubilum oñe diffugit. redit ſerenuz. Labitur q̄s
in crimen/ currit inſuper ad laqueum moꝛtis de/
ſperando nonne ſi inuocet nomen Jeſus confe/

stim respirabit ad vitam: Cui aliquando si stetit ante faciē salutaris huius nominis infuit doricia vt assolet cordis ignauie torpor: & rancor anime languor accidit: Cui fons forte siccatus lachrymarum inuocato Jesu non continuo erupit vberior: flutit suauior: Cui in periculis palpitanti & trepitanti inuocatum virtutis nomen non statim fiduciam prestitit: depulit metū: Cui queso in dubijs estuanti & fluctuanti non subito ad inuocatōez clari nōis emicuit certitudo: Cui in aduerſ diffidēti si nomē adiutorij sonuit ꝺfuit fortitudo. Nimiꝝ morbi & lāguores animi isti sic illud medicina. Deniqꝫ & ꝓbare licet. Inuoca inquit me in die tribulationis & eruam te & honorificabis me. Nihil tam ire impetum cohibet. supbie tumorem sedat. sanat liuoris vulnus. restringit luxurie fluxum. extinguit libidinis flamam. sitim temperat auaricie. ac totius indecoris fugat prurigīnem. Siquidem cum nomino Jesum hominem mihi prepono mitem & humilem & corde benignum. sobrium. castum. misericordem. & omni denicꝫ puritate ac sanctitate conspicuum. eundem ipsum deuꝫ oñipotentē qui suo me & exemplo sanet & roboret adiutorio. Hec omnia mihi sonāt cū insonuerit Jesus. Sumo itaqꝫ mihi exemplum de homine & auxilium a potente. illa. tāq̄ pigmentarias species. hec tanq̄ vnde acuam

eas ⁊ facio confectionem cui similem mediteris nemo facere possit. Hoc tibi electuarium habes. o anima mea reconditū in vasculo vocabuli huius quod est iesus. Jesus salutifer⁹ certe quia nulli vnq̄ pesti tue inuentat̄ inefficax. Semp tibi in sinu sit. semper in manu quo tui omnes in Jesum ⁊ sensus dirigantur ⁊ actus. Denicq̄ inuitaris. Pone me inquit signaculum in corde tuo. signaculum in brachio tuo. sed hec alias. Nūc vero habes vnde ⁊ brachio medearis ⁊ cordi. Habes inq̄ in nomine iesu vnde actus tuus vel prauos corrigas vel minus perfectos adimpleas. Itemq̄ tuos sensus aut serues ne corrumpant̄ aut si corrūpantur sanes. Idem. xlv. Canticor⁹ Quāpulcer es angelis tuis domine Jesu in forma dei in die eternitatis tue in splendoribus sanctorum ante luciferum genitus: Splēdor ⁊ figura substantie patris. ⁊ quidem perpetuus. minimeq̄ fucatus candor vite eterne. q̄ mihi decor⁹ es domīe mi in ipsa tui huius positiōe decoris. Etenim vbi te erinanisti vbi naturalibus radijs lumen indeficiens eruisti. ibi pietas magis emicuit. ibi charitas plus effulsit. ibi amplius gratia radiauit. q̄ clara mihi oriris stella ex iacob. q̄ lucidus flos de radice iesse egrederis. q̄ iocundum lumen in tenebris visitasti me oriens ex alto. q̄ spectabilis ⁊ stupendus etiam virtutibus

supernis in conceptu de spiritusancto in ortu de virgine in vite innocētia. in doctrine fluentis. in choruscationibus miraculorum. in reuelationib⁹ sacramentorum. q̄ deniq; rutilans post occasus sol iusticie de corde terre resurgis. q̄ formosus in stola tua. demum rex glorie in alta celorum te recipis? Quomodo non pro omnibus his omnia ossa mea dicent. Domine quis similis tui? Nec ergo similiaq; puto de dilecto intuentē sponsam aduertisse cum diceret. Ecce tu pulcer es ⁊ decorus. neq; hec sola. sed insuper aliquid proculdubio de natura decoris superioris. quod nostrum omnino preteruolat intuitum. ⁊ effugit experimē tum. Ergo iteratio vtriusq; decorem substātie designauit. Hec Bernardus. Deo gratiarūactio ⁊ beato Bernardo seruo suo dulci ⁊ fideli. Amen.

¶ Expliciūt meditatiōes quas sanctus scripsit Bonauētura de vita et passione domini nostri Jesu christi. ad permaximā vtilitatē in vita spirituali proficere cupiētium/in Monasterio beate Marie de monteserrato/ordinis sancti Benedicti ꝺ ob⁹

seruantia Impressum. per Johānez luschner alamannum. Sub impensis eiusdem monasterij. Anno dñi. M°. cccc°. lxxxviiij. xvj. mens Aprilis.

Deo gratias.

Sí linguis hominum loquar ange
lorum caritate autem non habeam nichil
ad tuam laudem spiritu sancte potero
modo

Maledictus homo qui facit opus
dei fraudulenter: ieremie xlviii.

In veneris q̄dā sermone valde pulcher ac vtile in 2am. p. Antonij de florētia. contra superbiam Titulo 2do. fo. xxxvj. Sup illa, Beata erat eis vētq; contrarij matth. 6o.

In veneris q̄rtadā sermone valde vtile ac pulchra. ad salutādi beatā virginē in xpo. sup. Festo. Inuocabit me bernardi sermone secundo. Sup. Salue regina. folio. ccc xx. Sermo sancti spiritus hymnum cantus. f. c.

In veneris quēdā sermone de fortitudine martirum. Sitiuerunt ingemuerunt q; ad xpm. in quarta. p. Antonij de florētia. Titulo. xij. Capo. primo. fo. clxij. Usq; ad fo. ccc.